

جلاء القلوب

مَجَالِد

الكتاب

(*) جلاء القلوب (*)

﴿ في رسالة النبي المحبوب ﴾

(تخرج مكا تب عسكريه خواجه الزند حافظ ابراهيم كبرلر بك)
(اثيريدر)

(اشهورساله عاجزانه مزده مندرج اولان احكامك مأخذلى)

شرح مواقف

شرح مقاصد

شفاء شريف

شمائل شريف

مواهب لدينه قسطلانى

مسامرات محي الدين عربى

روضه الاحساب

وبرده بورساله نك غايت مختصر اولمى مطلوب اولديغندن
مأخذ لرنده ذكر اولنسدبغى و جملة راويلر تماميله ذكر
اولنه مامشدر

VAIZ
H. Cemal Ögüt
Alasonyalı
Istanbul, Beşiktaş, Vişne zade
Sekirdek sokak No. 6

(*) جلاء القلوب (*)

* في رسالة النبي المحبوب *

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الملك القادر العليم . الذي بقدرته خلق كافة الالام
وامرهم بالعبادات والطاعات في الليالي والايام . ونهاهم
عن دنس عبادة الاصنام . وعن لوث الكفر والشرك والاثام
وارشدهم بارسال الكتب والانبياء الفخام . المشيدين لاركان
الدين باكل النظام . والصلاة والسلام على النبي الهاشمي المهام
الذي هدينا بالهجرة الساطعة الى شرف الاسلام . وعلى آله
واصحابه الكرام . الفارقين بين الحق والباطل كالسيوف
الصرام . بعدنا حال رونق فزاي مسند خلافت . ونير اعظم
برج سلطنت . حافظ حقوق رسالت . ناشر اسباب سعادت .
ناظم امور دين وملت . منبع منبع معدلت . باعث امن وامان
لمجاهل ايمان . خليفة دوران . پادشاه اسكندر توان .
سلطان ابن سلطان (عبدالعزير خان) افندمز حضرت تليري
جناب رب مستعان الى آخر الزمان اريكة پيراي شوكت وسلطنت
بيورسون آيين . اويله برشمند شاه جهان قيمت كه (الملوك الملهمون)
حديث منبني منطوق قنجه تبعه شاهانه سنك از هر جهت ترقى
حال وسعادت . اللرى حقنده اسلافك نائل اوله مديني نيچه نيچه
آثار خيريه المهام قريحه . ملوكانه اولنه كلديكي مثاوبو دفعه
دخي ملك وملك ركن اعظمي بولنه ان عساكر شاهانه سنك

عقاید دینیہ و فضائل نفسانیہ لرینک استکم الیلہ
کلمة واحدة منجیہ بر قاتدها صاریلہ رق جلہ سنک یکدل
وبکوجود بولنمز یچون رؤسای صنف جلیل عسکری اوله جق
مکتب فنون حریمیہ شاهانه طلبه سی معتقدان اسلامیہ ده
مقلد لکن قور تیلہ رق علوم عقلیہ ونقلیہ ایلہ منجلی و فضائل
دینیہ ودنیویہ ایلہ منجلی اولمربنه . ومی الیهم طلبه نک مکتبده
بولندقلری مدت ظرفنده کندیلرینه بهر سنه رمضان شریفده
عقاید دینیہ وسیر محمدی ونوارنج انبیا وفقه شریفدن برر
رساله نک تدریس اولنسنه اراده اصابت عاده حضرت ملوکانه
شرف تعلق ایتمش و وزیر فاضل تحریر سر عسکر آصف تدبیر
دولتو عطاوقلو حسین عونی پاشا حضرت تلیرنک امر عالیلری
اوزره تدریس اولند جق رسالتک هر برینک جمع وتالیفی برر
ذاته احاله بیور مشلر . انجق حسن ظنلرینه بنه نی آخزمان
وتتمه دوران وحیب رحمن حضرت (محمد مصطفی) صلی الله
تعالی علیه وسلم افندمز حضرت تلیرنک دلائل نبوت و فضائل
ذاتیہ وصفاتیہ وغزوات دینیہ ومعجزات باهره لرندن برر
نیذه جک جامع اولمق اوزره برساله نک جمع وتالیفی دخی
بوداعی کیننه کبضاعه لرینه حواله بیورمش هر نقدر
بو خصوصده سوز سوبلک اقتدار ولیاقت عاجزانه مزک
خارجنده بولنمش ایسه ده انقیاد اولی الامر ودولت
وملک بر خدمتده بولنمق آرزو سیله متوکلا علی الله ومتوسلا
لمعوانه رسول الله اشبو امر عسیرک ایفاسنه مبادرت قلندی
وهنه العون والتوفیق

و یا خود کافه انس و جنه تبلیغ احکام الهیه ایتک اوزره
 طرف الهیدن . آمور اولان بر انساندر .
 (مطلب ثانی) نبوتک امکانی شـ و نکلـه مثبتدر که بر مخلوق
 ضعیف اولان انسان چالیشه رق کسب ایتدیگی کالات و یا خود
 قوه جبریه واسطه سیله ابنای جنسی اولان نیجه اقوامه رئیس
 اولوب ایتدیگی کبی قانونلر وضع و تأسیس ایتکه و قانونلر بنک
 نشر و انفا ذینه متعدد . آمور لر نصب ایتکه و ایتدیگی وقت
 . آمورین وقوانینک تبدیل و تجدیدینه . مقتدر اوله بیلدیکنی
 کور یور و ایشید یورز .
 ایتدی فاعل مختار اولان جناب الله که هر شیتک خالق و مالک
 حقیقه سیدر . و هر دبله دیکنی یا معغه و هر مراد ایتدیکنی اختیار
 ایتکه قادره مطلقدر او امر نواهی الهیه سنی قولارینه و تبلیغ ایتک
 اوزره مراد ایتدیکنی بر انسانی . آمور ایده مزمی . نه محذور
 واردر . هیچ بر محذور اولوب امر نبوت ممکن و بالفعل
 دخی واقعدر . (مطلب ثالث) نبوتک بالفعل وقوعی تواتر
 دلیل ایله مثبتدر . (فائده) تواتر علم یقینی افاده ایلیمان
 برد لیلدر . تواترک شرطی متواتر اولان نسبه لر محسوس
 و مشاهداتدن او مقدر . امور معقوله ده تواتر جاری دکلدر .
 و برده امر متواترک هر کسک سمعنه و اصل اولسی شـ شرط
 دکلدر . (متواتر) بر جماعتک خبر و بر سیله . وجود اولدیغنه
 حکم اولنان امردر که اول جماعتک کذب اوزرینه اتفاق
 ایتلری محال اوله . مکه و مدینه سنی واسکندر و نوشـ روانی
 کور . دیکمز حالده . وجود اولدقلرینه حکم ایتکلکه کور کبی . که

* (اخطار مخصوص) *

اشهور ساله عاجزانه مز بر مقدمه و بش باب و بر خاتمه بی شاملدر

بسم الله الرحمن الرحيم

(مقدمه) التي مطلب اوزره ترتیب اولمشدر . برنجی مطلب
 نبوتک معنای لغوی و عرفیسی . مطالب ثانی نبوتک بر امر ممکن
 اولدیغی . مطلب ثالث نبوتک بالفعل وقوعی . مطلب رابع
 نبوتک لزومی . مطلب خامس نبوت موهبه الهیه اولوب
 صنعت اولدیغی . مطلب سادس معجزه و شرائطی بیانشدهدر .
 (مطلب اول) (نبی) کلمه سی خبر معناسنه اولان (نبأ) کلمه سندن
 مشتق اولوب انبیای کرام طرف الهیدن خبر و یرد کارندن
 کندیلرینه نبی تسمیه اولمشدر . و یا خود ارتفاع معناسنه اولان
 (نبوت) کلمه سندن . مأخوذ اولوب پیغمبران عظامک جناب
 حق و قوللری عنندن قدر لری عالی اولدیغی جهتله لفظ مزبور
 ایله تسمیه اولمشدر . و یا خود طریق بمعناسنه اولان
 (نبی) کلمه سندن . مأخوذ اولوب انبیای ذیشان قوللرک جناب
 حقه تفر بلرینه وسیله اولدقلری مناسبته کندولرینه (نبی)
 تسمیه اولمشدر .
 امام معنای عرفیسی اهل حق یعنی اهل ملت کوره (نبی) بر قومه

امور مذکورہ تو اترا دلی ایله ثابت اولدقلمرندن وجود لرینی انکار ایدوب مکه و مدینه واسکندر و نوشروان بوقدر بو نلر بلاندر دیسانلره مجنون و یا خود معاند دیرلر . چونکه افکار و اخلاق و وطنلرینک اختلافله برابر بر جاعت کوره رنک بر طاقم امورک موجود اولدیغنه اتفاق ایدوب خبر و بردکاری حالده عقل جاعت مز بوره نک کذب اوزرینه اتفاق لرینی محال کورور . و خبر و بردکاری امورک نفس الامرده ثابت و واقع اولدقلرینه حکم ایدر . اشته بونک کبی ابو البشر حضرت آدم دن خانم الانبیایه کنجیه قدر شو قدر بیک انبیای ذیشان کوروب ونه وتلرینی تصدیق ایلیان اقوام مختلفه بی کذبه حل ایدرک انلریلا نجیدر لر . دنیایه بی کلامشدر دیمک اثر جنت و حقاقت و یا خود عناد اولدیغنده شبهه وار میدر . اصلا شبهه اولیوب امر نبوتک بالفعل و قوعی علم الیقین ثابتدر . (مطلب رابع) نبون انسانلر ایچون بر امر لازمدر یعنی انسانلرک ذنوی و اخروی سعادت حاله نائل اولملری بی و شر یه تمسز ممکن اوله مز . چونکه انسان امور معاشنده یعنی بیه جک و ایجه جک و کیه جک و سائر حوائج ضروریه سنک استحصالنده همه حال ابنای جنس سنک مشارکت و اختلاط و معاو نلرینه محتاجدر .

مثلا بر انسان تفرد ایدوب کندی باشنه یشامق مراد ایتسه یالکنز اولدیغنی حالده حوائج ضروریه سنی استحصال ایدمه یه چکننده هیچ شبهه بوقدر البته ابنای جنس نندن بعضیسی چفت سوروب اکین طو پلا یه جق و کیمبسی او کوردوب اون

ایده جک ودها بونلر کبی بز طوقویه جق دیکش دیکه جک ایدیه یا په جق و سائر خنده تلی کوره جک کسه لر لازمدر . بودرلو اجتماع ایدوب بری برلرینه معاونت ایدیلورسه اسباب معاش حاصل اولوب یشامق ممکن اوله بیلور . اشته انسان بالطبع مد نیدر ید کلری شو اجتماع و تعاوندن عبارتدر . بوراسی دخی بالبداهه معلومدر که فائده و مضرت ملاحظه ایتیه رنک برایش یا یمق و یا خود یا یماق کار عاقل اولیوب بلکه جنت اثریدر . بوسبیدن انسان ایچون لازمکلان اجتماع و تعاونده هر بری عملی مقابلنده صاحبنه اعطا ایدیه جک بر طاقم عو ضلر لازمدر .

بودخی خنی د کلدر که بینلرنده جریان ایدیه جک اولان معاملات و معاوضات خصوصلرنده دفع ظلم ایچون بر قانون عادلک بولمسی لازم و ضروریدر . و او قانون عادل دخی انبیای کرامک جناب حق طرفندن کتوروب خواص و عوامک انقیاد ایتد کلری شریعتدر . خواص و عوامک انقیاد ایتد کلری بویله بر شریعت اولسه ایدی طبیعتده مرکوز اولان حرص و طمع سببیه انسان بشقه سنک الزده کوردیکی نعمت و دولتی الندن آلمق ایستر . و او ته کی دخی و یرمیه چکنندن بینلرنده مضاربه و مقاتله بی منتج بر نزاع حاصل اولور . و کیده کیده بوهرج و مرج بتون انسانلره تعمیم ایدرک امور معاش و معادک مختل اولمسی لازمکلور . اشته شونکته یه مبنی خواص و عوامک کندیسنه انقاد ایدیه جکلری بر یغمبر ذیشانک وجودی لازم و ضروریدر . و شبهه بوقدر که جلب منافع و دفع مضر خصوصلر

نده بینک وجودی اعظم مصالح انساندر . جناب کبریائک بویله
 بر بیوک لطف و کرمنه تشکر ایمو بده انبیسای ذیشانه عداوت
 ایتک و اینانماق نه بیوک حقاقت وجهالتدر . و برده بز فیلسوفز
 شویله عقلاو بز کندیلرینه قانولر بیار و مصالح عبادی تسویه
 ایدرز کتب سماوییه و انبیسای کرامه احتیاجز بوقدر دیان
 حد بفرده ذره قدر اولسون عقل و فکر وار میدر . نه کزر .
 کندیلرینه شونی صورارز که ای فیلسوفلر رحم مادر دن
 عالم اولدیغکز حالده می دوشدیکز بو خسه بیود کندصکره
 مکتب و مدرسه ده می تحصیل ایتدیکز . رحم مادر ده مکتب
 و مدرسه بولمیدیخی جهته بیود کندصکره تحصیل ایتدیکز کزده
 هیچ شهیه بوقدر . عجب انسانلری ابتدا مدینه آلهش دیران
 و اوقیوب یازمغی و صنایعی تعلیم ایلان کیدر . کتب سماوییه
 و انبیسای کرام دکلمیدر

انسانلری تربیه ایدوب مدینه آلهش دیران کتب سماوییه
 و انبیسای کرام کلیدی هر ج و مر جدن قور تیلو بده انسان
 کره ارضه بوقدر ملیون نفوسه بالغ اوله بیلور می ایدی .
 هیات . . . فرض ایدلم که بالغ اولسون بویله مدینه ایله یشامق
 میسر اوله بیلور می ایدی . نه ممکن . . . صیت نبی ایشتمیان
 اقوام و حشیه نیک احوالی کتب توار بخده مطالعه اولنسه
 زقاغلرده کی کو پکار دن دهادون بر حالده یشادقلری اکلا شیلور .
 چونکه کو پکار چکیشور لر اینه ده بری بر لرینک انلرینی یمنلر
 اقوام و حشیه اینه دیری دیری یکدیگرینک انلرینی یمنلر
 افتخار ایدر لر یا میاملر و امر بقا و حشیلری کی بو آدهلرک

همی دلی دکلدر لر یا . نه ایچون بر قانون عادل یا پوبده
 مدینه یشایه میور لر . اشته ای فیلسوفلر مقدمات مذکورده دن
 اکلا شلدیغنه کوره جمله مزک اقتباس ایتدیکز برشعله جک
 مقداری علم انبیسای ذیشانک میراث بر اقدقلری علومه دن
 اولدیغنه شهیه قلمدی . بولطف الهی به تشکر ایدوب کفران
 نعمت ایتاملیدر .

ویله بونک کی انسان امور اخر و به سنده دخی کندی باشنه
 اولدیغی حالده سعادت حاله نائل اوله مز . چونکه جناب
 خقک وحدانیتینی و اجالا صفات کمالیه ایله متصف اولوب
 صفات نقصانیه دن مبرا اولدیغنی عقلا ادراک ایده بینک ممکن
 اینه ده بر تفصیل ادراک ایده بینک و برده عبادات و طاعات
 کیفیتینی و صحیح و فاسدینی و جناب کبریائک حلال و حرام قیلدیغنی
 اشیایی و سایر لوازم دینییه عقلا بینک قطعاً ممکن اوله میه جغنی
 در کار اولوب همه حال نفل لازمدر .

نصل لازم اولسون که بر سوری سبک ایله بر عصانک مضر تارینی
 دفعه مقتدر اوله میان نمرود ایله فرعون کی بر طاقم ظالم خائنلر
 دعوی الوهینه قالدیشه رق مدنی اولان مملکتلرده بوقدر
 خلقی ضلالته دوشوروب کندیلرینه طاقدیرمدیلر می . بونلره
 طاپان اقوام کندی عقلا بیله نیچون حتی بوله مدیلر . ودها بومثلو
 اولان اقوام جهله نیک کیمبسی اشته و کیمبسی بو زاشی به و کیمبسی
 فرجه و کیمبسی اولواغاجلره و کیمبسیده رسوم و تصاویره ودها
 سار هیاکل عجیبیه طاپه رق ضلالت و خسرانده قالمدیلمی .
 بوقدر کتب سماوییه نازل اولمش و انبیاء ذیشان کله وب
 واحدانیت الهیه بی تصدیق ایتدر مک و انسانلری مدینه

و عبادات و اطاعتان آتش در مقی چون فدای جان ایدر کچالشمش
 ایکن بیله حالاروی زمینده اقوام و حشیه و دینسز و مشرک و بت
 پرست و آتش پرست ودها بونلر کچی حشرانک حد و پایانی
 یوقدر . . . بورالردن دخی صرف نظر ایده لم . بزمدنی بز
 اللهم یلورز و پیغمبرلره اینانورز و بویولده فدای
 جان و جهن ان ایدرز دهرک افتخار ایداناردن پک چوغنک
 احوالی معلومدر . که بری برلرینه اولان معاملاتده مدنیته
 شویله طور سون سباع و حشیه دن بیله دها بدتردرلر . و دینجه
 اولان معاملاتده دخی بت پرست و سائر دینسزلردن هیچ
 بر فرقلری یوقدر .

اشته ازان جله مدنیته نه اولدیغنی بیلویوده انسان حر مطلق
 اولدیغنی جهنله کندی باشنه بر اقبلوب فاعل مختار اولمی
 واستدیکنی یا علیدر دهرک ارخای عنان زنان ایدنلرک
 یقشردکلری حشرات نیه یارار . . . و قنغی دینه خدمت
 ایدرلر . . . و برده طهارت بدن ایتمکسزین طاملره طیفیلویوده
 کندی اللریله یا بدقلری صور مختلفه عجزیه رکوع و سجده و دعا
 و نیاز ایتمکی کتب سماویه می تعالیم ایتدی (نعوذ بالله) کتب
 سماویه وقایه نسب و طهارت کامله ایله امر و عبادت اصنامدن
 عبادت حقه داعیدر بویله شیلری اصلا تجویز ایتمز .
 و بومقوله شیلر بتون آثار جهالت اولدیغنده هیچ شبهه یوقدر .
 اشته حق الانصاف نظر اولندقد، مقدمات مذکوره دن
 اکلا شیلورکه کتب سماویه و انبیای کرام اولقسزین سعادت
 حاه نائل اولاق ممکن دکلددر . (لطیفه) کونش بتون عالی

ضیادار ایدر اما شد ملی بلوط ایله احاطه اولنمدیغنی حالده
 نه فائده سی اوله بیلور . عقل دخی مملکت بدنک هر بر جزئی
 ضیادار ایدر انجق پرده ظلمت جهالتله مستر اولورسه
 نه پنا بیلور . (تنبیه) اهل سنت و الجماعت مذهبه کوره
 جناب حق فاعل مختار اولدیغندن کندیسنک اوزرینه هیچ
 برشی واجب دکلددر . بو جهنله قوللرغنی سعادت حاه ایصال
 ایچون کاب و نبی کوندرمک و جوب طریقله اولیوب انجق
 بر لطف محض و فضل الهیدر . و جوب و لزوم تعبیرلری بزه
 نسبتله در . (نکته) کتب سماویه و انبیای کرامک تعددنده
 حکمت قرون و ادوار تجدد ایتدیجکه نوع نبی آدم آرتهرق
 مدنیته ایلرولمسيله احتیاجات بشریه نک دخی تکثرایتسندن
 و برده اخلاق و اطوار دکبشه رک انسانلرک آره سنده حد
 و پایانسز فنا لقلرک ظهور ایتسندن کتب سماویه نک تجددینه
 و انبیای دیشانک تعددینه لزوم کورلمشدر .

نته کیم حضرت عیسی علیه السلام سمایه رفعتدن صکره
 قوم یهودی نصاریه زیاده سیه مسلط اولوب محاربات کثیره
 و انواع دسایس ایله نصارانک چوغنی محو و پریشان ایلدیلر
 و قالانلری دخی طاغله و مغاره لره قاچدیلر . صکره بتکرار
 نصاری چوغالمغه یوز طوتجه گروه رهایین دعوا ی ریاسته
 دوشه رک استدکلری کچی هر بری بر درلو انجیل شریفی تبدیل
 و تحریف ایتملریله هر بر عجیب و غریب هیاکل آلله اتخاذ
 اولنهرق و عیسی علیه السلام حقنده یا قشیمه جق صورتده

تسلیت باهر البطلانه قائل اوله رق و عربلرک چوغنی دین
طایمیبوت بته لره طایه رق او رته لغتک احوالی بتون بتون
فنا لشدیغندن جناب کبریا لطفاً و تفضلاً دنیوی و اخروی
الی بوم القیام کافه مصلح عبادی حاوی قرآن جمیل ایله نبی
آخر زمان و رحمت عالمیان و حبیب ذیشان (محمد علیه الصلاة
والسلام) افندمز حضرتلرینی کافه انس و جنک ارشادینه
مأمور ایدرک بعث و ارسال بیوردی . لطف و احساننه تشکر
ایدرز .

(مطلب خامس) نبوت جناب پروردگارک بر عطیة الهیه سی
اولوب صنعت دکدر .

نبوتک عطیة الهیه اولدیغی انبیای کرامک ارهاصات
و معجزاتی ایله مثبتدر . (ارهاصات) انبیای عظامک طوغدقلری
زماندن نبوتلری زمانه قدر و قوعبولان کرامات و معجزات
علیه لیدر .

(ارهاصاته مثال) حضرت فخر عالم افندمزک طوغدیغی کجه
روی زهینده بولمان بتلرک باش اشاغی اولسی و محوسیلرک بیلک
سنه دنبر و یاقدقلری آتشک اول کجه سیونسی ودها بونلره مماثل
کرامات و معجزات علیه لری کبی . که ولادت بختنده بیان اولنه جقدر
ورده حضرت مریم رضی الله عنها والده مزی قومی تضییق
ایدوب بوچو جغنی کیمدن کتوردک سنک اناک و باباک فناکسه لر
دکل ایدیلر دبه رک ایذا و جفا ایتدکلر نده حضرت مریم
چو جغه (عیسی علیه السلام) اشارت ایتسی اوزرینه
قومی بز بشکده کی چو جغنی نصل سویلدهنم دینجه حضرت

عیسی لسان فصیح ایله تکلمه باشایوب (ای قوم تحقیر قابن
اللهک قولی یم سزک ظن ایتد بیککز کبی دکلم . جناب حق
تبلیغ احکام الهیه ایتک اوزره بکا کتاب ویردی . و نبی نبی
قبلدی . و هر قنغی بر محلمده بولنوردهم نبی مبارک قبلدی . و عمرم
اولد قچه بکا نماز و زکات و وادهمه اطاعت ایله امر بیوردی .
طوغدیغم و اولدیکم و اولدکدن صکره دیرلدیکم کونده جناب
کبریا نیک بکا لطف و احسانی اولسون) بیورمسی کبی .

(معجزاته مثال) اشاغیده بر بحث مستقلده تفصیلاً بیان
اولنه جغنی و جهله حضرت فخر عالم افندمزک نبوتنه بشکده کی
چو جقلرک شهادت ایتسی وید شریفه سنده کی طاشلرک
تسبیح ایتسی و مغیباتدن خبر و برمسی و فصیحای عرب اکاقصر
برسورده شریفه سنک مثلنی کتورمه دن عاجز قالدقلری
قرآن کریم و اکثر انبیای کرامک احیای موتی ایتلری کبی .
نبوت صنعتدر موهیة الهیه دکدر دیان فیلسوفلر عجباً
ذکر اولمان ارهاصات و معجزاتی صنایعک قنغی قسمندن
عد ایدر لر . . . واه کیدی شاشقین حریقلر . بر پیغمبرک
طوغسسه یله بتلرک باش اشاغی اولسی و محوسک ایشلرینک
سیونسی و بشکده ایکن لسان فصیح ایله تکلم بیورمسی
وصبیانک نبی اولدیغنه شهادت ایتسی و طاشلرک تسبیحی ودها
بونلره مماثل اولان ارهاصات و معجزات نه و جهله صنعت اوله
بیلور . و بشکده کی چو جقلر نصل تحصیل ایده بیلدیلر .
ورده احیای موتی صنعت اولسه ایدی صنعت طب اولاق
لازم کلوردی . عجباً نیدن بشقه مزارده کی اولوری

دیرلدوب سو یاتک قنغی برطیبیبک یاپه بیله جکی ایشددر . هیات هیات . .

ورده نبوتک صنعت اولدیغنه قائل اولان فیلسوفلر بویله برصنعت تحصیل ایدوبده رفاه حال ایله کچینه رک یشاسه زده عالمی دینسر لکه تشویق ایتک ایچون خائب و خاسر اوله رق سور و نسه لر اولزمی .

(تمثیل) نبوتک صنعت اولدیغنه قائل اوله رق خلقی دینسر لکه تشویق ایتک برصمان چو پیله سیل صوینک جر یانی منع ایتک کیدر . نه یوک حیاقتدر . .

(مطلب سادس) معجزه بیسانده در . (معجزه) پیغمبرک دعوی ایلیان ذاتک صدقنی اظهار ایدن شیدر . و معجزه نک شرطلری بدیدر . برنجیسی نینک اظهار ایلدیگی معجزه کندی طرفندن اولوب بر فعل الهی اولمیدر . قرآن کریم کبی . ایکنجیسی معجز اولان فعل خارق عادت اولمیدر .

حیوانات و جاداتی سو یلتک کبی (۳) فعل مذکور معارضه ایدوب مثلنی کتوزمه که هجج برکسه نک قدرتی اولما ایلیدر کچن مثاللر کبی . (۴) فعل مذکور دعوی نبوت ایلیان ذاتک یندنه ظاهر اولوب بشقه سندن صادر اولان فعل اولما ایلیدر

(۵) فعل مذکور دعواسنه موافق اولمیدر . مثلاً بن شومیتی احیا ایدرم دیوبده بشقه بر خارق عاده کوسترسه صدقنی ثابت اوله مز . (۶) فعل مذکور کندینی تکذیب ایده جک بر فعل اولما ایلیدر . مثلاً بن شوقوشی سو یلدیرم دیوبده قوش بو آدم دعواسنده کاذبدر دیسه پیغمبرک صدقنی معلوم اولمز . (۷)

فعل معجز دعوی نبوتدن اول اولوب مقارن اولمیدر .

مثلاً دعوی نبوت ایتدکن نصرکه بنم معجزه م برماه مقدم کوسترمش اولدیغم فعل در دیسه دعواسنده صادق اولدیغنه دلالت ایده میوب بتکرار فعل معجزک ایتایله مطالبه اولنور . اندنصرکه عاجز قاورسه قطعاً کاذبدر .

(معجزه نک کیفیت حصولی) معجزه قادر مختار اولان جناب فیاضک بر فعلی اولوب انسانلری مشاق دار یندن قورناروب سعادت حاله ایصال ایتک اوزره کوندردیگی نینک نبوتنی تصدیق ایتدیرمک ایچون نینک یندنه برط . اقم خوارق عاده اولان افعالی اظهار ایتکه مقصددر .

(اما معجزه نک عقلا امکانی) اولا معجزه عقلا اوچ قسمدر . بری (ترک) ایکنجیسی (قول) اوچنجیسی (فعل) در . اما ترک ایله اولان معجزه مثلاً خلاف عادت اوله رق برخیلی زمان معناد اولان ویمک و ایچمک و او یقودن کندی نفسنی امساک ایتک کبی . بونک سببی کدورات بشریه دن طاهره اولان نفس انسانی عالم قدسه منجذب اولوب عالم مذکور . اشتغال ایله مواد بدنیه نک تحلیلمدن فراغت ایدرک بدنه محتاج اولما سیدر . نه کیم بوجالی تمامیه خسته اولان کسه ده مشاهده ایدرز . چونکه خسته نک نفسی بر مرضه مقاومتله اشتغال ایتدیگندن مواد بدنیه نک تحلیلمدن ممتنع اولوب ییه جک و ایچه جک و او یقودن بر درجه ده کسلورکه صحبتی هنکامنده اول مدتک نصفنده لوازم مزبور بی ترک ایده جک اولسه هلاک اولسی لازمکلور .

(اما معجزه قولیه) غیبدن خبر و یرمسی کبی . بونکده سببی

نفسك عالم علوی به انجذابدن عالم مذكوره بولنه ان صور
مختلفه نفسه منتقش اولوب نفسدن دخی قوه مخيله وحس
مشترکه انتقال ایدرك مغیباتدن خبر ویره بیلور.

(اما معجزه فعلیه) احیای موتی و جهادانی سولتمك كبی که
صاحب معجزه دن بشقه هیچ برکسه نك یا به بیله چکی ایش دکلدر.
بونك دخی سببی نفسك قوتدن ناشی اجرای بدنیه ده تصرف
ابتدییکی کبی . مواد عنصریه ده دخی تصرف ایده بیلمسیدر .

(اما معجزه نك پیغمبرك صدقنه دلالت ایتمی) جناب کبریا
عادت الهیه سنی اجرا ایدرك اظهار معجزه عقینده کورنلرك
ذهنلرنده پیغمبرك صادق اولدیغنه بر علم ضروری خلق ایتمسیدر
واو علم ضرورینك حصولی شو سببه مینیدر که جناب حقك
قدرت کامله سی كافة ممکناته شامل اولدیغی جهتله کاذبک
یدنده اظهار معجزه ایتمك هر تقدیر عقلا ممکن ایسه ده عاداتا
محال اولدیغی معلومدر . مثلا برکسه بر قومه خطابا بن سمرک
نیگزیم دیوبده بر بیوک طاعی بزدن قلع ایدرك باشاری اوچنده
توقیف ایتمکدن صکره اشته بنی تکذیب ایدرسه کز بو طاع
سمرک اوزر بیکزه دور یلوب هلاک اولورسکر . و تصدیق
ابتدی بکوز صورتده ینه محله رجوع ایدر دیسه وقوم مذکور
دخی ایمان ایتمکی قصد ایتمکری حالده طاغک اوزا قلاشدیغی
وتکذیبه قصد ایتمکری حالده طاغک یا قلاشدیغی کور یلورسه
بالضروره اول نبی دعواستنده صادق اولدیغی اکلا شیلوب ایمان
ایتمک لازم کلور . چونکه کاذبدن بویله بر فعلک صادر اولیه جغنی
عادت الهیه ناطقدر .

برنجی باب درت فصل اوزره در . برنجی فصل حضرت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمرن حضرتلرینك
نسب اظهاری بیاننده در .

نبی آخر زمان و حبیب رحمان سید انبیای ذیشان صلی الله
تعالی علیه وسلم افندمرنك اسم شریفی (محمد) بن عبد الله
بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن
مره بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالک بن نضر کنعانی
بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد
بن عدناندر . بورایه قدر سلسله نسبه منوال مزبوره اوزره
اولدیغنده اهل توارینك اتفاق وار در .

انجق ایلور سنده عدد اشخاصك تعییننده اختلاف واقع
اولدیغندن بیانندن صرف نظر اولتمسی انسب و اولی
کورمشدر .

و حضرت آدمدن عبد الله قدر اولان اجداد کرامنك
هر تقدیر هبسی انبیای ذیشان دن دکلر ایسه ده هیچ بریسی
نکاحسز واقع اولمیوب حضرت آدمدن عبد الله قدر نور
نبوت محمدی نکاح صحیح اوزره کلا بد بکننده دخی
اتفاق وار در .

حضرت فخر عالم افندمرنك والده سی دخی شرف حسب
ونسب و عقل و عفت جهتله بتون مکه اهالیسنك
قبرلرینه فائده حضرت (آمنه) بنت وهب بن عبد منافدر که
نکاح صحیح ایله حضرت عبد الله وارمشدر . * و اهل
توارینك اتفاقله مشیدر که حضرت آمنه محمد علیه الصلاه

والسلام من بشقه ارکک و دیشی هیچ بر ولده حامل
اولما مشدر . و عبدالمک دخی بشقه هیچ بر ارکک
وقبری اولما مشدر .

(ایکنجی فصل حضرت نحر عالم افندمزک حلی و اول مدته
ظهور کولان غرائب علاماندن (بربنده جک بیاننده در)

جادی الاخرانک او چنخی هفتقه سمنده چعه کجه سی نور
محمدی حضرت عبدالممدن حضرت آمنه به منتقل اولوب
تمام طفوز آی مدت انا رجه نده قرار ایلدی . موثوق
الکلم اولان اهل توارنج شو و یله ضبط ایشلردر که حلی
کجه سنک صباحنده روی زمینده اولان بتلرباشی اشاغی
اولوب برخیلی زمان منکوس و معکوس اوله رق قالدیلر .
ورده رؤسای بت پرستانک تختلری منکوس اولوب
وکندیارینک دخی دیلیری طویلوب اول کون اخشامه
قدر سوز سوبلکه مقدر اوله مدیلر . و برده حضرت
آمنه سرورعالمه حامل اولر دن مقدم قوم قریش برقاج
سنهل قحط و غلایه مبتلا اولوب نه کندیلری ونه ده
حیوانلری طوینجه تفوی ایده منزل ایدی . حضرت آمنه
اول نور خدایه حامله اولنجیه جناب فیاض یغمور لر
یاغدیروب پک چوق برکتلر اولدی و عربلر اول سنه به
دخی (سنه الفتح والابتهاج) تسمیه به ایتدیلر . و حضرت
آمنه دن شویله روایت ایدر که خاتونلرده ظهور ایدن
اغزلق و شیشکینک کبی حالات بنده ظهور ایتدیکنه دن

حامل اولدیغمی بیلدیم انجق حیضک انقطاعندن حامل
اولدیغمی سزردم و حلمک بدنجی آینه نومه ایله بقظه
اره سمنده ایکن بر نورانی ذات کلوب کیمه حامل اولدیغمی
بیلور مپسین سؤالنه بیلیم جوانی ویردیکنه سن سید پیغمبران
نبی آخر زمانه حاملسین و طوغد یغی وقتنده بوتغ و یندی
(اعینده بالوحد من شرکل حاسد) واسم شریفنی (محمد)
تسمیه ایله و طوغد قد نصکره احوالی صادقوب کسه به سوبله
دینجه حامل اولدیغمه جزم و یقین حاصل اولدی . بیور مشدر .
(او چنخی فصل حضرت عالم افندمزک اعضای شریفه سنک
تناسبی و جهال شریفنی بیاننده در)

حضرت پیغمبرک مبارک بوی طوله قریب اورته اولوب
طول فاحش و قصه یرو یوار لاق دکل ایدی . و روایت
کجه ایله مشدر که حضرت پیغمبر هر قنخی برطویل القامه
کسنه ایله همراه اولسد اول کسنه دن دها اوزون بوبلی
کور بنو ایدی .

وبو کیفیت دخی رسول اکرمک معجزاتندندر که صورت
ظاهره جه بر فرد کندولرینه مساوی اولدیغی کبی سیرت
و معناجه دخی معادل و مساوی اوله میه جنغی مشعردر . و بدن
مبارکلری دخی حیرت ایله مختلط نورانی بیاض اولوب
کرچ کبی ساده بیاض واسم ده دکل ایدی . و مبارک
صاحلری قیویرجق ایله دوز مایننده اولوب زیاده قیویرجق
وده دوز دکل ایدی . و بدن شریفلری تام قمراننده
اولوب زیاده اتاو و آرق دکل ایدی . و رأس شریفلرنده

اولان قیلار کثیر او اوب قولاقلرینک بومشاغنه دک واصل
ایدی . و مبارک کوزلرینک قاره سی بی بقایت سیاه
ویاض دخی بر جزئی قزللق ایله مخلوط نورانی بیاض ایدی که
کوزده مقبول اولان کوزلک سیاهی بغایت سیاه و بیاضی
بر مقدار حرت ایله مخلوط غایت بیاض اولمقدور اول حرت
دخی شجاعت علامتیدر . و مبارک کوزلرینک دائره سی
کوزللیکی ایله برابر کوچک او ایوب یوک که مائل ایدی . و مبارک
قاشلری تام و اینجه و ایکی یان طرفلرندن کوزلرینه دک
اوزون و مقوس و آره لری بر جزئی مقدار آچیق او اوب
چاتمه دکل ایدی . (صلی الله تعالی علیه وسلم) خادم رسول الله
اباهریره رضی الله عنه حضرت تلمری وصف شریفلرند
یوردر که رسول الله یهدن دها کوزل هیج بر نسه کومدم مبارک
واجه شریفنده اولقدر حسن و آن ولطافت و ملاحظت
وار ایدی کانه وجهه شریفنده کونش جریان ایدردی
و کولدیکی وقتده مبارک اون دیشلری کورینوب اینجودن
دها زیاده لمعان ایدردی . و حضرت علی کرم الله وجهه
حضرت تلمری نهایت وصفلرند یوردر که آسمز بن کندیسنی
کورن کسنه نک قلبنده بر مهابت عظیمه حاصل اولوردی .
و کندینی طانیوب معاشرت ایتد کدنصره اویله بر محبت کامله
حاصل اولوردی که اصلا بانندن آیرلسنی استمز ایدی . و کندینی
وصف ایدنلر نه کندیسنندن اول ونه ده صکره حضرت فخر عالم
کبی کوزل هیج بر کسه بی کومدم دیر ایدی . صلی الله علیه وسلم .
(در دینی فصل فخر عالمک جسم شریفنک نظافتی و قوقوسنک

کوزللیکی و مبارک ترینک کوزل قوقوسنی و اقدار دن بری
وسالم اولدیغنی بیاننده در)
خادم رسـول الله انس رضی الله عنه حضرت تلمردن سـنـدات
صحیحه ایله مرویدر که (رسول اللهک جسم شریفنک رایحه
طیبه سی کبی عمر مده هیج بر مسک و عنبر و سائر نسنه قوقوسم)
یوردمشدر . و اصحاب کرامک چوغندن منقولدر که حضرت
فخر عالم افندمز صحافه ایتدی کسنه نک الینه اویله بر رایحه
طیبه عارض اولوردی که بتون کون زائل اولزدی . و باشنی
او خشادینغنی صبی دخی حضرت فخر رسالتک ید شریفنک رایحه
طیبه سیله صبیان آره سنده تمیز ایدوب ایدوب بیلوردی .
وسرور عالم افندمز حضرت تلمری حضرت انسک خانه
سعادتنده او یویوب ترلدیکی حالده حضرت انسک والده سی
بر صر چه قاب ایله کلوب مبارک ترلرینی طوبلاردی .
بر دفعه سنده حضرت فخر رسالت ترلرینی طوبلا دیغنک
سببندن سوال یوردیغنده . و می الیها ام انس (باحیب کبریا
مبارک ترلر یگری بزم مسک و کل یاغی کبی اولان قوقولریمزک
ایچنه طاملا دیرزده قوقولرک کوزلی اولور) جوانی و یردی .
و حضرت عالم افندمز بر طریقندن کچد کدنصره کندیلرینی تعقیب
ایدن هر کیم اولور ایسه اولسون حضرت فخر رسالتک
طریق مزبور دن مرور ایتدیکنی رایحه طیبه سندن بیلوردی .
و اول رایحه طیبه بالذات جسم شریفنک رایحه سی اولوب
قوقولونسلر استعمالندن عارض دکل ایدی . و برده حضرت
فخر رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز دار اخرتی

تشریف فرنده حضرت علمیدن روایت صحیحہ ایلہ منقولدر کہ
(غسلندہ جسد شریف فرزندن چیقانی کورمک قصد ایتدم ده
عمرم ایچندہ استشمام ایتدیکم بر راحۃ طیبه منتشره دن بشقہ
هیج برنسنہ بولہ ما بنجہ یا حبیب اللہ حیات و ماتندہ طیب اولدک
دیدم) بیور مشدر .

وابوبکر الصدیق حضرت فخر عالم افندمک دار اخرتی
تشریف فرنده جسد شریف فریتی او پدوکنندہ (یارسول اللہ طبت حباً
و میتاً) بیور دقلری سند صحیح ایلہ مثبتدر . و بودخی حد
تواتره بالغ اولمشدر کہ حضرت فخر رسالت محتون یعنی سنتلی
و کوبی کسک اولدیغی حالده طوعمشدر . صلی اللہ تعالی
علیه وسلم

(ایکنجی باب حضرت فخر رسالتک جامع اخلاق حمیده اولدیغی)
(بیاننده در . و بویاب اون فصل اوزره ترتیب اولمشدر)
(فصل اول حضرت فخر عالم افندمک (حلمی) بیاننده در)
سند متصل ایلہ حضرت عایشه صدیقہ دن منقولدر کہ حضرت
فخر عالم هر قنغی ایکی امرده مخیر قیلنسه ایدی ائم اولمدیقه
اک قولایی اختیار ایدر ایدی و ائمه هر کسدن دها زیاده
قاچینور ایدی . و حضرت فخر عالم کندی نفس نفیسلری
ایچون هیج بروقت برکسه دن انتقام المیوب انجق حقوق المیه
و حقوق عبادہ طوقنسان کسدلردن انتقام آلور ایدی .
بیور مشلدر) نه کیم احد غزاسنده وجه جمیلی یاره لئوب
و رباعیه * دیشلردن بری قیلدقده اصحاب کرامه بو حال
پرملال غایت آغر کلدیکندن (یارسول اللہ بو کفارت خاکسار

اوزر لینه عقوبت المیه نک نزولنی دعا اینسه کز آ) دیو نیاز
ایملرینه جواباً (بن طرف حقدن لعان اوله رق بعث اولندم
بلکه طریق حقه داعی و رحمت اوله رق بعث اولندم) ارب
سن قومی هدایت ایلہ که آنلر جم التلری سببیلہ بو ایملری بیارلر)
بیور دیار . اشته بو قصه دن حضرت فخر رسالتک نه درجه لرده
صاحب حسن خاق و کریم النفس و صبور و حلیم اولدیغی
مستبان اولور . چونکه جوابده اختیار سکوت ایتیرب عفو
ایتدی . و بلا نزولندن کندولرینی آجیرب و مرحمت ایدوب
هدایتله دعا ایتد کد نصکره جاهلدرلر دیو کندولری طرفندن
اعتذار ایتدی . و بونک کبی سنه هجریه نک دردیجی سنه سی
(ذات الرقاع) غزاسنده اصحاب کرام قوشلق او یقوسنده
یا توب و حضرت فخر عالم دخی آریچسه بر محملده قوشلق
او یقوسنده ایکن (غورث ابن الحارث) سل سیف ایدرک
باشی اوچنه کلوب حضرت رسالتک خطاباً (سنی بندن کیم
قورتارر) دیمسنه جوابا حضرت فخر عالم (اللہ) قوتارر
دیججه مهابت نیدن مرقومک اللری دتره یوب قلیجی دوشدی .
جناب فخر رسالت مرقومک الندن دوشان قلیجی آلوب سنی
بندن کیم قورتارر بیور نجه مرقوم بتون بتون شاشیروب
امان یارسل اللہ کرم بیوروب بنی عفو ایلہ مواخذہ ایلہ دیمسی
اوزرینه حضرت فخر عالم مواخذہ دن صرف نظرله عفر
بیور دی . صکره مرقوم شرف اسلامه نائلیتله قومنه
کلدیکنده (ای بنم قوم بن کافه ناسک خیر اوسی اولان ذاتک
یا نندن کلورم) دیدی

و برده (تعمیم) طرفندن سهکسان کشتی علی الغفله حضرت
فخر رسالتی قتل ایتک اوزره صباح وقتی مکة مکرمه به
کیروب انجق موفق اولدوب جله سی بردن طویلجه حضور
رسالته چیقارلدقلرنده جله سنی آزاد ایدوب سبیلارینی تخلیه
بیوردی . ودها بومثلاو کفره قریش و منافقین قولاً فعلاً
اذا ابتدکارنده صبر و حلم ایله معامله بیوردی . صلی الله
تعالی علیه و سلم .

(ایکنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزاك جود و سخماسی)
(بیاننده در)

حضرت فخر رسالتك جود و سخماسی هیچ کسه ده ایشیدلماش
و کورلماش بدرجه عالیده ایدی که انعمه دنیویه دن اوله رق
کندوسندن برشی استنیلوبده (لا) دینک و قرعبولماشدر .
ته کیم حضرت انسدن روایت اولندیغی و جهله مشرکیندن
صفوان بن امیه حضرت رسالتدن عظیمه استدوکنده
پراوه بی طولدیرر قیونلر کندوسنه احسان اولندقدنصرکه
اوج دفعه ده اولق اوزره اوچبیک دخی دوه دخی احسان
بیورلدی . و بردفمه دخی حضرت عباسه قالدیره بیه جغی
قدر التون احسان ایلدی . وینه بر محمدن حضور رسالته
طقسان بیک درهم کتورلدکده بر حصیر اوزرینه یا بدیروب
بالذات تقسیمه مباشرتله توکنجه به قدر هیچ برسائلی رد ائدی
و مبلغ مزبوری تماماً تقسیم ایتدکنصرکه بر آدم کلوب
پارسول الله بکا دخی بر مقدار ویرمکزی نیاز ایدرم دیمسی
اوزرینه حضرت رسالت (یا ننده برشی قالدی انجق بنم
اوزرینه دین اولق اوزره طلب ایتدکن قدر بر محمدن

استقراض ایله ده انشاء الله بن تأدیه ایدرم) بیوردی . بونک
اوزرینه حضرت عمر افندمزاك (پار سول الله قدر آکر اولمیان
شیخی جناب حق سزه تکلیف بیورماشدر) سوزینی کر به
کوروب منفعل اولنجه انصاردن برذات پار سول الله انفاق
ایله انفاق ایله جناب کبریانتک تقلیل ایتسندن فورقه دیمسیله سرور
عالم تبسم ایدوب وجه مبارکمنده آثار سرور و بشاشت ظاهر
اولدی و (بن کرم ایله امر اولندم بیودی

(اوچنجی فصل)

(اوچنجی فصل) حضرت فخر رسالتك شجاعتی بیاننده در)

شجاعتی دخی بر مرتبه عالیده ایدی که اول قدر شدتلی
مخاربه لره بالذات حاضر اولدی و هیسنه ثابت قدم اولوب هیچ
برمخار به ده قاچمق وقوعبولدقدن بشقه کفارک مواجهه سندن
بیله تباعد ائدی . حاله که کفارک شجاعانی بالذات
کندوسندن فرار ایلدیلر . ته کم (چین غزاسنده حکمه اهل
اسلامه بر پریشانیت طاری اولوب اصحاب کرامک جابه سی
فرار ایلدیلر . انجق سرور عالمه اصلاً فتور کلیموب حیوانی
کفار اوزرینه سوقله هجوم ایدردی . ویا ننده حضرت عباس
وابوسفیاندن بشقه کسه او ایوب حضرت عباس حیوانک
کندن و ابوسفیان حضرتلری دخی رکابدن طوتوب سرعته
مانع اولغه چالشدقلرنده حضرت فخر رسالت (انا انبی لا کذب
انا ابن عبد المطلب) بیوردیلر . و اول ائشاده حضرت فخر
عالمک امری اوزره حضرت عباس صوت بلبلدایله اصحاب کرامه
(بالامسمین) دیوندا ایدوب اصحاب کرام دخی (لیک لیک
جواب ویرملری اوزرینه حضرت عباس (فاقتلو الکفار)

بیورنجه بتکرار جمله سی مجتمع اولوب محاربه به کیرش دیلر.
 و اوارالق حضرت رسالت حیواندن ایوب و برآوچ چاقل
 طاشیله طپراق الوب (شاهت الوجوه) د بهرک کفار بد کر دارک
 یوزرینه طوغری آندی. اثر معجزه سی برکاتیله جمله سنک
 کوزلی طپراق ایله طولوب مقهور و منهزم اولدیله. اشته
 اول کونده سرور عالم افند مز حضرتلری کبی اظهار شجاعت
 ایتمش هیچ بر فرد بولندی. و بونک کبی بدرغزا سنده
 دخی حضرت علی افند مز دن منقولدرکه (محاربه مشته اولوب
 کوزلر قزار دخی وقت کندیمی اکلادم شویله که حضرت فخر عالم
 افند مزک یاتنه التجا ایدوب کندیلر یله سپر لنوردم. اشته اول کونده
 کفار خاکساره حضرت فخر عالم دن دهایقین بر فرد یوغیدی
 وقوت و شجاعتده رخی هر کسدن اشد ایدی) بیور مشلردرو (پدر)
 غزاسنده (ابی ابن خلف) ملعونی اسیر طریقه لوب تخلیص
 کربیان ایچون فدیه و بررکن حضرت رسالته خطابا (بنم
 عودا سمنده بر اعلا آتم واردر حبوباتک ال اعلا جنسیله یه بیلدیکی
 قدر هر کون بسیلورم اشته او حیوانک اوزرنده اولدیغم حالده
 سنی قتل ایده حکم) دیمسنه جرابا حضرت فخر رسالت او حیوان
 اوزرنده اولدیغمک حالده انشاء اه تعالی بن سنی قتل ایدرم
 بیوردیلر صکره (احد) غزاسی آچلدقه کافر مز بور دیدیکی
 آته بیدوب (حج) (صلی الله تعالی علیه وسلم) زده در بو کونکی کون بنم
 قلیجمدن قورتیلوسه بن هلاک او ایهیم دهرک خالط کلام ایتد نصکره
 حضرت فخر عالمک نره ده اولدیغمی کورمسيله آنی سکر دوب رسول
 اللهم اوزینه هجوم ایدنجه بر طاق اصحاب کرام آرایه کیروب کافر

مز بونک دفعنه قالشقم لرینک اوزرینه حضرت فخر رسالت
 اصحاب کرامه خطابا سز طاغیلکز و طریقی تخلیه ایدیکز
 دیوفرمان ایدرک هر کس بر طرفه چکلدنصکره (حارث)
 ابن الصمه) دن بر حربه الوب کافرک قارشوسنه چیقیدی
 و حربه پی صالایوب بویننه او رنجه قیتلی آتندن دوشوب
 کلب کبی یوار ایدی. بر خبلی وقت رو رند نصکره بر پارچه
 عقلی (باشنه کلوب (بنی محمد قتل ایلدی) دیوفر یاد
 و فغان ایدرک کفره قریشه رجوع ایلدیکننده قومی بو قدرک
 ضرری بو قدر قورتیلور سین دهرک ایتدکاری تسایه به جوابا
 (آه بنده اولان الم واضطراب بتون خلقه تقسیم اولنسه
 جمله سنی هلاک ایدردی (لات و غزی) حقیچون کندیسنده
 کور دیکم شجاعت و بصالتی هیچ برکسه ده کوردم و کندیسندن
 کذب ظهور ایتدیکندن سنی قتل ایدرم دیدیکی جهتله حربه
 ایله اورمقی دکل یوزمه تو کورمش اولایدی. بنی قتل
 ایده جکندمه شبهه یوغیدی) دیدی. و هکله به دونشده (سرف)
 دنیلان محلمده دار بوراه کتیدی (لعنه الله علیه) حضرت
 فخر عالم افند مزه اصلارا حت ویر میان کافر لردن
 بریده بو ایدی

(در دخی فصل حضرت فخر عالم افند مز حیاسی بیاننده در)
 حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افند مز حیا جهتیه
 دخی هر کسدن زیاده ایدی. روایت صحیحیه ایله مرویدرکه
 حضرت فخر رسالت مستوره و عقیفه اولان باکره قیز دن
 دهاز یاده اوتانوردی. و بر امر کر به کور دکلرند.

مکال حجابسدن جمال تابنا کننده اثری ظاهر او آوردی .
 و او تاند یغندن کریمه اولان بر نسنه بی تصریح ایتیموب ایجابی
 حالنده تلوح و اشارت ایله بیان پیورردی . و بر کسه دن
 بر امر کریمه صدورینی ایشتمد کده اسمنی تصریح ایدوبده
 فلان کسنه نك حال و شانی ندر که بوایشلری یا پیورردی .
 بلکه عمومی افاده ایدر صیغه ایله بر طاقم اقوامک حال و شانلری
 ندر که شو مثلا و بر طاقم ایشلر پیسار لر دیه رک نسی
 پیورردی . انجق مضطر اولدوقده بطریق الکنسایه افاده
 پیورردی . و سوقاق و چارشولرده دخی رفع صوت ایتز
 و کتولکه مقابل کتولک ایتزدی بلکه عنف و صفح ایله معامله
 پیورردی . و مکال حجابسدن دقتله بر کسه نك یوزینه
 باقردی . و علماء یهوددن شرف اسلامی قبول ایلمان ابن سلام
 و تورات شریفه آشنا اولان عبده ابن عمرو بن العاص
 حضرت تلمندن ضبوطدر که جناب حق حضرت فخر عالمی قرآن
 کریمده بواوصاف جمیله ایله وصف پیور دقلری کبی تورات
 شریفده دخی وصف پیور مشدر . و حضرت عایشه
 صدیقهدن مرویدر که (هیج بروقتده حضرت فخر رسالتک
 عورت بر لرینی کومدم) پیور مشلدر . ایشتمه بودخی جانبینک
 مکال حیا سنه دلالت ایدر . صلی الله تعالی علیه وسلم .
 (ایشنجی فصل حضرت فخر عالم افند مزک حسن معاشرتی
 و آدابی بیاننده در)
 حضرت فخر عالم افند مزهر کسی کو لیج یوزله قارشولار
 و طولو دبل ایله معامله ایدر .

و هر کسک قلبی تعاییب ایدر و کندوسندن حاجت دیلیانلرک
 حاجتی قضا ایدر . و هر کسک دعوتنه اجابت ایدر . و ادنی
 قیمت سزیه اولسه هر کسک کتور دیکی هدیه بی قبول ایدر . و بر قاج
 مثیله مکافات ایدر . و تطیب قلوب ایچون اصحاب کرامیله
 ملاطفه ایدر . و فقیروغنی و علیل هر کس ایله مصاحبت ایدر .
 و صبیاتی قوجاغنه الوب اوخشار و اعتذار ایده نك
 عذرینی قبول ایدر . و خسته لهر نقد ابراق اولسه دخی
 زیارت ایدر . و هر کسه سلام و برر و مصافحه ایدوب حال
 و خاطر لرینی صورار و هیچ بر کسه بی خوشلانمدیغی لقب ایله
 چاغرمیوب بلکه کندولرینک اک زیاده خوشلانقلری القاب
 و اسمایله چاغرر و اصحاب و اهل بیتدن کندوسنی هر کیم
 چاغرر سه (های وهی) دیمیوب (لیک) دیه رک جواب
 و برر و مجلس عالیترینه هر نه در لو آدم کیتسه قبول ایدردی .
 و هر کسک حال و شاننه کوره اول قدر رعایت و حرمت ایدردی که
 اورعایت و حرمتی کورن فخر رسالتک بندن زیاده سوکیلوسی
 بوقدر دیوظن ایدردی . و اصحاب کرامی بری برلندن
 تفسیر ایتیموب دائمآ تألیف ایدردی . و افعال و اقوالنسنده
 غلیظ دکل و چوق باغرمز و خفش سویلمز و کسه بی تعیب
 ایتز . و مدحده دخی مبالغه ایتزدی . انس حضرت تلمندن
 منقولدر که (حضرت رسالته اون سنه خدمت ایتدم بکاهیج
 بروقت (اف) دیمدی . و یا بدیغم ایشه شوایشی نیچون یا بدک
 و ترک ایتدیکم ایشه بونی نیچون یا بدک دیمک واقع اولدی)

بیور مشدر . حبش پادشاهی ملک نجاشی حضرت فخر رسالت
بر قاج الحی کوندردیکنده فخر رسالت زیاده سوله حرمت
ورعایت ایدوب بالذات کندوسی خدمت لرینه قیام کوستردیکنده
اصحاب کرام یارسول الله مسافر لک خدمت لرینه بزکفایت
ایدرز نفس عزیز کزه زجت ویر میگز دیم لری اوزرینه
حضرت فخر عالم جو اینه ده (بنم اصحاب بونلرک ممکت لرینه
هجرت ایتد کلر نده بونلردن چسوق حرمت ورعایت
کورد کلر ندن ککندم مکافات ایتک استرم) بیوردیلر .
صلی الله تعالی علیه وسلم .

(التنجی فصل حضرت فخر عالم افندمزک شفقت و مرحتی بیانده در)
حضرت فخر رسالت جناب حفق براندیغی کافه مخلوقاته رؤف
ورحیم ایدی . ته کم صفوان ابن امیه دن منقولدر که (حضرت
فخر عالم بنم ال بیوک دشمنم ایکن بکا ایتدیکی احسانی ایدی .
وآردی آره سی کسلر عطا یاسنی کورنجه ال زیاده سوکیلیم
اولدی) دیمشدر . واعر اییک بری عطیه استیه رک حضور
سعادت کلوب رسول کریم عطیه وبرد کد نصرکه اعرابی به
خطابا سکا احسان ایتدی سوال بیورد کلر نده اعرابی (لا احسنت
ولا اجملت) دیه رک جواب و برنجه اصحاب کرام غضب ایدوب
تأدینه قالمشملری اوزرینه حضرت فخر عالم کمال شفقت
ومرحمتدن واز پکک اباشیمیک دیه رک منع بیور قد نصرکه
خانه سعادت کبروب و عطیه بی زیاده ایدوب تکرار اعرابی به
خطابا سکا مطلوبک مقداری احسان اولندی سوال
بیورد کلر نده اعرابی (اوت یارسول الله . جناب حق سکا واهل

وعشیرتکه خیر کثیر ایله مکافات ایتسون دیو جواب ویرمی
اوزرینه فخر عالم افندمز (ای اعرابی سن بوندن اول دیدوکک
سوزدن اصحابک کو کلر نده بر غضب عظیم حاصل اولدی .
استر ایسه ک بو سوز یده انلرک یاننده سوله که سکا اولان
غضبلری کیتسون) بیوردیلر . اعرابی پک کوزل یارسول الله
دیوب کندی . و ابرتسی کون حضور سعانه کلدیکننده رسول
کبریا اصحاب کرامه خطابا بو اعرابینک دونکی سو بیلدیکی سوزدن
منفعل اولدی کز . صکره عطیه سنی زیاده ایتد کد نصرکه بزدن
راضی اولدی . واعرابی به خطابا اولدی سوال
بیورد کلر نده اعرابی (اوت یارسول الله جناب حق سکا واهل
وعشیرتکه خیر کثیر ایله مکافات بیورسون) دیدی . بونک اوزرینه
حضرت فخر عالم افندمز اصحاب کرامه خطابا ایدرک (ای
اصحاب بو وقعه شونک کبیدر که بردوه صاحبنه طاریلوب
فرار ایلد کده وطوتنا لیم دیه رک برجم غفیر ارقه سنه دوشد کلر نده
دوه دها زیاده اوککر . صاحبیده طوتلیه جغنی اکلا بنجه
بنم دوه می براقیکر قار شمیک بنم اکا شفقتم سزدن زیاده در
وحالی دها ابوییلورم دیر . و بردن بر پارچه اوت الوب دوه سنی
چاغیروب طوتار . اشته بونک کبی بن سزی کندی حال کزه
براقه ایدم بو اعرابی بی قتل ایدر دیکر و کفری سبیلله جهنمه
کیدر ایدی بیوردیلر . و کمال رحم و شفقتنه دلالت ایدنلردن
بریده شودر که کفار قریش کندولرینه در لو در لو اذ او جفال
ایدرک تکذیب ایتد کلر نده جبریل امین کلوب یارسول الله جناب حق
سموات وارضین و جباله امر عالی کزه اطاعتله امر بیوردی .

كفارك هر نه در لو هلاك اولمى نى ايستر سه كز امر بيور يكر
ديدو كنده حضرت فخر عالم افند مز جبريل اينه خطاباً
(كفار قريشك مستحق اولدقلىرى ذابك بحيملى ايستمام
اومارمكه توبه واستغفار ايدر لده جناب كبريا قصه وور لى نى
عفو ايدر) بيور ديلر . صلى الله تعالى عليه وسلم

(بدنچى فصل فخر عالم افند مزك تواضعى بيانده در)

حضرت فخر عالم افند مز هر كس دن زياده متواضع ايدى
اول درجه كه جناب حق كند و لى نى نى ملك و بنى عبد
اولمى نده مخير قيلد يغنده نى عبد اولمى نى اختيار ايلدى . و كمال
تواضع دن كند و سنده هيج كسه نك قيام ايتد و كنى ايستم
و بر فرده صاحباق و اياق و اتك او بدرمك شويله طور سون
مبارك الينى بيله او پد رمز دى . و كسسه نك ياننده يان يانمق
باغداش قورمق و اياق لى نى اوزاتمق كى حالات دنخى
وقوع بولدى .

سندتات متصاه ايله (ابى امامه الباهلى) حضرت تلر دن
مضبوط در كه (بر كون حضرت فخر عالم عصابه طيبانه رق
اصحاب كرامك مجلس لى نى داخل اولدق لى نى كند و لى نى تعظيماً
اصحاب كرام قيام ايدنجه حضرت فخر عالم افند مز
خوشلانمى نى دن (عجمارك بعضبسى بعضبسنه تعظيم ايدر
قيام ايتد كلى كى بكا قيام ايتد كز . زير اين او يله بر عبد مكه
كوله كى سفره سز و اطعمه نفيسه اولمى نى اللهمك و پرديكندن
هر نه بولنور سه اوتور و ب يرم . و صند اليه و ايتد كلى دوشمه
اولمى نى قورى طپراق اوزره اوتور يرم) بيور ديلر . و بر كون

سرور كائناتك حضورينه بر آدم كلوب حضرت فخر عالمك
مها پندن قلبنه بر خوف طارى اوله رق وجودى دتره مكه
باشلانجه نى محترم كمال تو واضعند تناشى (اى كشى كندينه
صقندى و بروب قورقه زير اين سلطان دكلم بلكه قورى
با صدرمه بيان برقار ينك او غلويم) ديهرك مسافرك قلبنى تطيب
ايتد يلر . و بر كون دنخى ابوهر يره حضرت لى نى چارشويه چيقوب
بر طون صا تون آلد قده صرافه برمقدار كوش و يرهرك (شونى
طارت و طون صاحبنه آغرو زياده وير) بيور مسى اوزرينه
صراف حضرت فخر عالمك عاليجناب اولدق لى نى آكلايه رق
مبارك الينى او يمكه قالقمسيه افند مز الينى و يره يوب چكدى .
و بيور ديلر كه (ال او يمك عجمارك عادتيدر كه پادشاه لى نى بپارل
بن پادشاه دكلم بلكه سزك كى بر آدم) اندن صكره طونى آلد قده
ابوهر يره كوتور مسى ايسندى ايسده حضرت فخر رسالت
(شيتك صاحبي طاشمقلغه دها اليقدر) ديهرك و يره يوب كنديسى
كوتور دى . و حضرت فخر عالم افند مز خانه سعادت لى نى خدمت

ايدر و سيار سپورر و بر تيق اور به سنى يمار و دابه سنه باقار
كند يلر باغليرب چوزر و ار په سنى صوتى و يرر و چارشودن
صا تون الدينى شيتى كند يلر طاشير و خدمتچيلر يله برابر
سفره به اوتور و ب يمك بيور دى . و بر مجلسى تشريف
ايتد كلر نده تصد ر ايتيوب بوش بولدينى يره اوتورر و عار
ايتيوب حاره بينر و كوجلو قوتلو حيوانه بلندن كنده ارقه سنه
اصحاب دن آدم آلور دى . و زياده مدحن خوشلانمى نى دن
بن بر عبد بولنمى نى جهته نصار انك عيسى عليه السلامى افراط
درجه ده مدح ايتد كلى كى نى مدح ايتدك بلكه اللهمك

قولی ورسولی دیکر) بیورردی . صلی الله تعالی علیه وسلم .
 (مسئله) عبادت قصدبله قوله سجده ایتک کفر در چونکه
 سجده دن دها بیوک بر عبادت اولدیغندن قوله سجده ایدیلنج
 جناب حق ایچون بیه کیرمک لازمکلور بو ایسه ممکن دکلدور .
 عبادت قصدبله اولمز ایسه حرامدر . رکوع یعنی اتمک
 کراحت تحریمیدر . اتمک وصحاق وایاق اوتمک ودها بومثلاو
 تبصصات کلیه بحوس عادتیدر . مسن و علماء و صلحاء
 و مشایخ و امرا و اسخیا اولان ذواتک اللرینی اویمکده بأس
 یوقدر . انجیق ترکی اولی در . خصوصیه زمانمزده بولمان
 برطاقم ذوات کندیلرینی بیوک کوروب زیارتلرینه کیدن هرکیم
 اولورسه اولسون اتمکچی کورکی کبی اللرینی اوزا تمقلخی
 عادت ایتدکلرندن اللری اوپولیبوده کبرلی قیرلسه پک
 مناسب اولوردی . کیندینه قیام اولتمقلخی سون کسه لره قیام
 اتمک ممنوعدر . قیامدن خوشلائیمان کسه لره قیام اتمک
 مکر وهدر . اخلاق حیده ایله متصف اولان بیوکله قیام
 جائزدر . سفردن کلانلره حسندر . اما حضرت فخر
 عالم افندمکزک کندویه قیام اولتمق والینک اوپولمستندن نهی
 بیورمسی کندولرینک تواضعندن و اتمک اهل ضلالتیه
 تشبهلرینی سومدیکندن افعال مزبوریه نک عادت اولماسی
 ایچون واقع اولمشدر .
 (سکزیجی فصل حضرت فخر عالمک عدل و امانت و عفتی
 و سوزنده صادق اولسی بیانشده در .
 حضرت فخر عالم ناسک اعلم و ارحمی اولدیغی جهته هرکسدن
 زیاده عادل و امین و عقیف و صادق ایدی . واشبواوصاف جمله
 سنک درجه کالده اولدیغنی مخالفلری دخی معترف ایدیلر . حتی

نبوتندن اول کندولرینه (محمد الامین) نسیبه ایدرلردی .
 تنه کیم وقت جاهلیته کعبه مکر مه محترق اولوب بنا
 تجدید اولنورکن قوم قریش حجرالاسودک موضع اصلپسنه
 وضعی بر بیوک شرف و افتخار عد ایتدکلرندن خصوص
 مزبورده قتاله مؤدی اوله جق در جهده منازعه و اختلاف
 واقع اولوب نهایی الامر دفع نزاع ایچون حاضر اولانلردن
 ماعدا ایچلرینه ک اول کیم کلورسه وضع ایتسنه قراروبیرلری
 اوزرینه حضرت فخرت رسالت آنسزین چیقه کلدی . قوم
 قریش کندولرینی کورنجه جمله سی بردن اظهار منونیتله اشته
 (محمد الامین) کلدی هیز کندولرینک وضعنه راضی یزیدیلر .
 بونک اوزرینه حضرت فخر رسالت رداء مبارکنی دوشه یوب
 حجرالاسودی رداء مبارکنه وضع ایتدکدنصره هررینسک رداء
 مبارکنک برد اوچندن طوتلرینی امر بیوروب کندولری
 دخی اتندن طوته رق محلمنه وضع ایتدیلر . ودها بونک کبی
 امور معظمه ده نبوتندن اول کندولرینی حکم نصب ایدرلر
 ووبردیکی حکمه راضی اولورلردی . والک بیوک دشمنی اولان
 ابوجهل یله امین اولدقلرینی معترف اولوب حضرت رسالتیه خطاباً
 (برسنی تکذیب ایتیز صادق اولدیغکز هر کسک عننده ثابتدر .
 انجیق کتوردیکک قرآنی تکذیب ایدرز) دبرایدی (اعنه الله
 علیه) و برده (اخنس بن شریق) (که یوم بدرده کافر اولدیغی
 حالده قتل اولمشدر) . بدر غزاسنده لعین مزبوره ملافی
 اولدیغنده یا اباالحکم (وقت جاهلیته ابوجهلک کینیه سی ایدی)
 بورا ده بری بریمزک سوزلرینی ایشیده جک کسه یوقدر
 محمدک حالندن بکا خبر ویر صادقیدر کاذمیدر . سؤالنه جواباً

ابو جهم - ل والله محمد صادق قدر . و محمد هیچ بروقت بلان
 سو بیامشدر دیدی
 وینه بونک کبی قریش طرفندن (ابوسفیان بن حرب) ملک
 روم (هرقل) ک یاننه کتدیکنده هرقل روم ای ابوسفیان
 دعوی رسالتدن اول محمدی (علیه السلام) کذب ایله متهم
 طوناری ایدیکز دیوسوال ایلدیکنده ابوسفیان (لا) دیدی .
 و برده حضرت فخر عالمک بیوک دشمنلرندن (نضر بن حارث)
 کافری اکابرقریشه خطاباً محمد (علیه السلام) چوجقلغندن
 قرق یاشنه قدر ایچیکزده اک امین و الطوغری برکسه ایدی .
 شمدی باشی کمال بولوب صاچی اغارمغه باشلدیغنی
 کوردیککزه دوسره کتوردیکی شیبی که (قرآن کریم و دین اسلامدر
 کتوردیککنده سا حر در دیکه قالدیکز و الله محمد صادق قدر
 ساحر دکادر دیدی . اشته اک بیوک فضل و کمال دشمنلرک
 اقراره مجبور اولدقلری شیدر) کافر مزبور بدرغراسنده
 اسیر طوتیلوب و قعه نک عقیدنده حضرت فخر عالمک امریله
 حضرت علی افندمز قتل ایلمشدر .
 و برده کتب نوار یخده بیان اولندیغنی و جهله ملوک عجمدن
 پرویز (زمان سلطنتنده ایاهنی تقسیم ایدوب روز کار اسدیکی
 کون او یومق بلوطلی کونده اولامق یغمور یاغدیغنی کونده
 ایچکی ایچون آهنگ اتمک کونشلی کونده دنخی مصالح عباد
 ایله مشغول اولمیدر) دیدی . بیچاره عجملر ظلم ایچنده
 یشادقلرندن آره لقدمه برجزی ضیا کوردکلرنده کوزلری
 آچیلوب سسلرینی عیوقه چیقاره رق نوشروان عادل و خسرو
 پرویزو کبی عادل پادشاهلر مز واردر دهرک صیت و شهرت لرینی
 بتون دنیا به اعلان اتمک چالپشورلر . آفرین نه کوزل تقسیم

عجباً امتداد اوزره برقاج کونلر روزکار اسمک لازم کلسه
 و یاخود برقاج آیلر هوا بلوطلی اولوب یغمور یاغسه ایدی
 پرویزنه ایله مشغول اوله جق ایدی . و اهالی حال لرینی کیمه
 عرض ایده جکلر ایدی . اما حضرت فخر رسالت هر کوننی اوج
 جزئه تقسیم ایدوب برجزنده تحصیل رضای رحمن .
 و برجزنده صالح اهل بیت . و برجزنده دنخی مصالح عباد ایله
 مشغول اولور لردی . صلی الله تعالی علیه وسلم .
 (طقوز بی فصل حضرت فخر عالم افند مزک زهد و تقوای
 و دنیا به عدم میلی بیاننده در .)
 جناب فخر رسالت دار آخرتی تشریف لرینه قدر فقر و فاقه بی
 اختیار ایله عنادن اعراض بیوردیلر . اول درجه که اهل بیتک
 نفقه سیچون (درعی) بریه و دیده رهن اوله رق قالمش اولدیغنی
 حالده آخرتی تشریف بیوردیلر . حالبوکه (یارب آل
 محمدک رزقنی اولیه جک مقداری ایله) دهرک دعا ایلدیرلر ایدی .
 سندات متصله ایله هر ویدر که حضرت عایشه صدیقه (رسول
 اکرم دار آخرتی تشریف ایدنجیه دک بری بری آرنجه اوج
 کون اتمک ایله قارننی طویو رماشدر . حالبوکه جناب جقدن
 دینیه ایدی خاطر و خیاله کلمیه جک قدر احسان اولنوردی)
 بیورمشدر . و روایت اخراده (بی محترم میراث اوله رق التون
 و کوش و قیون و دوه دن هیچ برشی براقدی) بیورمشدر .
 و عمرو بن حارثک روایتنده آلات حرب و داندل و صدقه اولمق
 اوزره وقف ایدیکبی برپارچه طپراقدن ماعدا هیچ برشی ترک
 ایتمشدر . و حضرت عایشه صدیقه نک روایتنده (حضرت
 فخر عالم وفات ایلدی حالبوکه خانه سعادتده یارم اولچک آره دن

ماعدادی حیانتک بیه جکی هجج برشی قلمدی (واقعه اولمشدر .
 وروایت اخر اسنده (بز آل محمد ایکنی واقع او لوردی که بر آی
 مقداری آتش یاقز ایدک بلکه خرما و صو ایله پکینور ایدک)
 بیورمشدر . و عبدالرحمن بن عوف حضرت تلرندن منقولدر که
 وفاتنه قدر حضرت فخر رسالت و اهل بیتک ارپه اتمکندن
 بیله قارنلری طومادی) بیورمشدر . و حضرت انسدن روایت
 اولندیغی و جهله رسول اکرم اکبرک بیدکاری کبی یوک سفره
 اوزرنده بک بیامشدر . بلکه فقر اولرنده بولنان عادی سفره
 اوزرنده برلردی . و سفره سنده معده به اشتم او بره جک ترشی و هضم
 طعامه سبب اولان شیلر و بورک و کباب ایدلمش قیون کبی اطعمه
 نفیسه بولمزدی . و عایشه صدیقه دن روایت اولندیغی اوزره
 حضرت فخر عالمک او بودقلری بتاغک ایچی خرما لیقندن
 طلودباغت ایدلمش بردری ایدی . و حضرت حفصه دن روایت
 اولمشدر که (بنم حجره مده رسول اکرمک بتاغی یوکدن
 طوقومه بر کلیم ایدی . ایکی قات ایدر دکده انک اوزرنده
 او بوردی . براقشام استراحت ایتمسی چون کندیلرینک خبری
 اولمقسزین درت قات ایتمش ایدک . ایرتسی صباح رسول اکرم
 (اخشام بکا اصل بتاغ یابدیکز) دیوسوال بیورمسی اوزرینه
 (درت قات ایدک یا رسول الله) دیه رک جواب و بردیکمده
 رسول کبری حضرت تاری (بو استراحت بنی کجه نمازندن منع
 ایده جکی ملحوظ اولمغین اسکی حالته رد ایتمسکز) دیوامر
 و بردی) بیورمشدر . و بودخی روایت صحیحه ایله ثابت
 اولمشدر که حضرت فخر عالم افندمز یاندیغی وقتده یانلرینه
 تأثیر ایلوبده استراحت ایتماسی ایچون خرما دالار یله لیقندن
 یا یبلان سریر اوزرینه یا توب او بورد لر ایدی

(تنبیه) معلوم اوله که ادله سبیله برابر کتب مفصله ده بیان
 اولندیغی اوزره جمیع کائناتک نور محمدیدن خلق اولندیغنه
 اهل سنت و الجماعت مذهب مستقیمنده بولنان کافه اکا برک
 اتفاقلری اولدیغی و حضرت فخر عالم افندمزک دنیوی و اخروی
 بتون عالمه رحمت الهیه اوله رق بعث اولندیغی (وما ارسلناک
 الا رحمة للعالمین) نص جلیلی ایله ثابت اولدیغی جهته جمیع
 کائناتک کندولرینه محتاج اولدیغی اهل اذعانه کوره شبهه
 کوتورر شی دکدر . بوکا بناء حضرت فخر عالم افندمزک
 شان عالیترینه موجب تقیصه اولدیغندن کندولرینک فقری
 یعنی لوازم دنیویه به اولان احتیاجلرینک ضروری اولدیغی
 اعتقاد اتمک خطای عظیمدر . بلکه حضرت فخر عالم افندمزک
 فقری زهد و تقوا سندن ناشی کندیلرینک اختیار یله اولدیغی
 اعتقاد ایتمک واجبدر . چونکه عقل ایچون طریق بر در
 حضرت فخر عالم افندمزک کافه عالمه رحمت اولدیغی و کندیلرینک
 وجودی سببیله دنیا تک خلق اولندیغی اهل اسلامجه محقق
 اولدیغندن احتیاجلرینک ضروری اولدیغی نه وجهله تصور
 اولنه بیلور . و برده عایشه صدیقه رضی الله عنها حضرت تلرندن
 روایت اولندیغی و جهله جناب فخر رسالت مشارالیه به خطابا
 (یا عایشه بطحای مکه تک بنم ایچون آلتون اولمسی بخیر براقیله رق
 بکا طرف الهییدن عرض اولندقدده دیدمکه یارب العالمین بن
 بودرجه غنایی ایستمام بلکه برکون آج و برکون طوق اولمقلغی
 ایسترم که آج اولدیغم کونده سکا تضرع و نیاز ایدیم و طوق
 اولدیغم کونده سکا جدو ثنار ایدیم) بیورمشدر . اشته
 بو حدیث شریفک دخی مدعا مزی تأیید ایده جکی شبهه سزدر .

وینده عایشه صدیقه والده من بیورمشدرکه (طوبیجیه قدر هیچ بروقت خوف نبی ذیشان طولمدی . وهیج برکسه به حالندن شکایت ایتمدی . وبونکله برابر فقر وفاقه کندیلرینه غنادن دهها زیاده محبتلی ایدی . وهرتقدر بتون کجه آج اوله رق یا تور ایدیه ده او آجاق کوندز طوته جنی صیامه مانع اولمز ایدی . حالبوکه جناب حقندن دیلیه ایدی بر یوزینک خزینه لری و ثناری کندیلرینه اعطا واحسان اولنوردی . وکندیلرینک بو حالنی کوردیکمه آجید یغمدن حالنه آغلارو آجلیغنی تسکین ایتک ایچون اللرم ایله مبارک قارننی اوخشار ایدم . و یارسول الله سکا جانم فدا اولسون دنیادن قوت و آزیق اوله جن مقدار واصل اولسه ایدیکنز دیدیکمه بکا جواب اوله رق (یا عایشه بنم ایله دنیا نکه نه مناسبتی واردر . اولوالعزم رسول کرامدن بولسان اخوانم بوندن زیاده بلا لره صبر و تحمل ایله حال لری اوزرینه یورویهرک جناب حقه واصل اولوب مرجع و مأبلی اکرام و ثواب جزیللری انعام اولدی . بوجهته امر معیشتده مترقه اوله رق درجه صبرده اخواندن دون قالمق خصوصنده نفسک حیا ایتدیکنی بولیورم . و اخلاء و اخوانه لاحق اولمقدن بکا دهها سوکیلو هیچ برشی یوقدر) بیوردی . (صلی الله تعالی علیه وسلم)

(اوتجی فصل حضرت فخر عالم افندمزرک خوف و انقیادی و عبادتی بیانده در

جناب فخر رسالتک اللهم دن خوف و انقیادی و عبادت و طاعتی جناب حتی بیلدیکنی مقدار اوزره ایدی . شویله که حضرت فخر عالم افندمزرک شداوند احوال آخرتی لایقیله بیلدیکندن اصلا راحت ایده میوب عاقبت امری دوشونه رک دایم محزون ایدی . اولسیدن

حضرت فخر عالم افندمزرک امر حومه سنه خطاباً (ای امت واصحابم جناب حقک اسم شریفنه قسم ایدرمکه بنم بیلدیکنی سز یلسه ایدیکنز دنیا ده پک آز کولر و پک چوق اغلر ایدیکنز . ویناقلرده نساء ایله تلذذ ایده مزا ایدیکنز . و سلسلریکنزک چیقدیغنی قدر جناب حقه تضرع و استغاثه ایدرک قیر و طاعلره چیقار ایدیکنز) بیورمشدر . و سندن متصل ایله عبدالله بن الشخیخ حضرتلرندن شویله روایت اولمشدرکه (برکون رسول اکرم حضرتلرینک زیارتلرینه کتدیکنمه نماز قیلار ایدی حالبوکه حزین حزین اغله سندن اتشده قاینان چولمکده کی کبی صدر شریفلرنده بر اینلتی وار ایدی) بیورمشدر . و حضرت عایشه صدیقه والده من دخی (حضرت فخر رسالت نماز قیلار ایکن کمال خوف و خشیتندن ایچی چولمک کبی قایناردی) بیورمشدر . و برده (ابن هاله) حضرتلری بیورمشدرکه (رسول اکرم شداوند احوال آخرتی کالیله بیلدیکندن هر وقت محزون و دایم دوشور نور و اصلا راحت ایده مزا ایدی) . و امام مسلم حضرتلرینک روایتده واقع اولمشدرکه جناب بیغمبری (تحقیقاً بن جناب کبریا حضرتلرینه کونده یوزکره استغفار ایدرم) بیورمشدر . و جناب حقه عبادت لری دخی اولدر جهده چوق ایدی که کثرت قیامتندن مبارک ایاقلری شیشرا ایدی . واصحاب کرام حضرتانک حضرت فخر رسالتیه زیاده محبت و شفقت لری اولدیغندن بر دفعه مقام نیازده کندیلرینه خطاباً (یارسول الله سز کبیر وصغیر کنهالردن محفوظ و معصوم و حبیب رب العالمین ایکن

ISTANBUL	
Y. Islam	Konu No
Kayıt No.	

نفس نفیسکزه نیچون بو قدر زجت و مشقت ویره یورسکر (جناب حقیق
دید کلرینه جواب اوله رقی حضرت فخر عالم (جناب حقیق
بکا اولان الطائف جلیله سی اوزرینه بن بر عبد شکور
اولیه یعنی) بیور دیلر . و کبار اصحابدن (عوف بن مالک)
حضرتلرندن مر ویدر که (بر کجه سرور عالم افندمهز ایله
بر لکده بولندم . بر مقدار استراحت بیور دقدن صکره قالقوب
فم سعادتلرینه مسواک سوردی . بعده ابدست الدی .
وتمازه شسروع ایدنجه کندیلرینه متابعت ایتدم . حضرت
فخر رسالت فاتحه شریفه بی اوقیوب سوره بقره یه باشلادی .
وهرقنخی بر رحمت آیتنه کلدکجه وقف ایلیوب جناب حقیق
رحمتی نیاز ایدر ایدی . وهرقنخی بر عذاب آیتنه کلدکجه
ینه وقف ایلیوب عقوبت الهیه دن استعاذه ایدردی .
قیاملرینی تکمیل بیور دقدن صکره رکوع ایدی . ورکوعنده
قیامی مقدار اکلنوب (سبحان ذی الجبروت و الملکوت و الکبریا)
الفاظ شریفه سیله تسبیح ایدردی . و منوال مزبور اوزره
سجده ده دخی اکلنوب تسبیح ایتدکن صکره ایکنجی رکعتنه
قیام ایدنجه سوره آل عمران اوقودی . و هکذا سایر رکعتلرنده
دخی صره سیله بیوک سوره لر دن برینی تلاوتله قیام ورکوع
وسجده لرده یک چوق اکلنوب رک نماز قیلدی) بیور مشدر .
وعلی رضی الله عنه افندمهز حضرتلری بیور مشدر که (رسول اکرم
حضرتلرینه کندیلرینک سنت شریفه سندن صور دیغمده)
(معرفه الله بنم رأس مالم . و عقل اصل دینم . و محبت
الهیه اساسم . و شوق الهی مرکبم . و ذکر الله انیسم .

و جناب حقیق کمال اعتماد خزیتم . و حزن رفیقیم . و علم
سلاحم . و قضا و بلایه صبر و داوسبب رفعتیم . و جناب
حقیق هر ویر دیکنه رضا غنیمتم . و عجز فخرم . و زهد
و تقوی صنعتیم . و یقین قوت قلبم . و صدق شفیعیم .
و طاعت کفایتیم . و جهاد طبیعتیم . و سرور و صفای قلبم
نمازده در .) بیوردی . و حدیث آخرده (ثمره قواءدم
ربکم ذکرنده در . و هر حالده غم و کدرم اتم ایچوندر .
و شوقم ربم تعالی و تقدس حضرتلرینه در) واقع اولمشدر .
صدق رسول الله . و سنت سنییه سنک بویله اولدیغی
صائلمسی ممکن اولمیان اثار جلیله سیله مثبتدر . صلی الله
تعالی علیه وسلم . و نفعنا بشفاعته الجلیله یوم الکدر و الالم
آمین

(اوچنجی باب حضرت فخر رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم)
(افندمهزک نبوتلرینک اثباتی بیاننده در . و اشبویاب درت)
(فصل اوزره ترتیب اولمشدر . فصل اول)
(دخی اوچ نوع اوزره ترتیب اولمشدر)

(نوع اول دلیل عقلی ایله نبوتلرینک اثباتی بیاننده در)

خاتم الانبیا (محمد) مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افندمهز حضرتلری
دعوی نبوت ایتدی . وید شریفه سنده یک چوق معجزات ظهور
ایلدی . و مقدمه ده معجزه بچشده بیان اولندیغی وجهله دعوی
نبوت ایدوب اظهار معجزه ایلیان هر بر ذات اکرم (نبی) در .
امدی حضرت فخر عالم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم

افندمزدخی نایدرد . اما صغرانك شقی اولی یعنی دعوی نبوت ایتیمی اولدرجه ده . متواتردر که قطعاً محسوس و مشاهداتدن فرقی اولدی . وب هیچ بر وجه له انکاره مجال یوقدر . و اما شق ثانی یعنی اظهار معجزات ایتیمی دخی اولدرجه ده . تواترایله ثابت اولمشدر که اصلی یوقدر دیمک اورتته کونده کی کونشی انکار ایتیمک کیدر

(نوع ثانی اعظم معجزات باهر البرهان اولان قرآن)

عظیم الشان بیاننده در

قرآن عظیم الشانک معجز اولدی شود دلیل ایله مبتدر که فصحا و بلغادن کندوسنه معارضه اولتمق طلب اولندی حالبوکه حین نزولندن بو آنه دکین هیچ برفرد آفریده معارضه سنه قادر اوله مدیغندن معجز اولدیغی کونش کبی آشکاردر . اما صغرانک بیانی یعنی کندوسنه معارضه اولتمق طلب اولدیغی تواتر دلیل ایله مبتدر . و تحدی و معارضه طلب اولدیغنه دائر (فأتوا بحديث مثله فأتوا بسورة من مثله فأتوا بعشر سور مثله مفريات) ودها بومثلا ویک چوق آیات جلیله وارددر . و بو آیات جلیله نك جمله سی فصحا و بلغای عرب حاضر اولدقلری حالده تکرار بتکرار ملاء ناسک ایچنده قرائت اولدیغی دخی متواتردر . و الا آن قرائت اولتمقده در

اما کبرانک بیانی دین مبین اسلامک صابلمقدن دها زیاده خصماسی وار ایکن قرآن کریمه معارضه اولتوبده براقصر سورہ شریفه ستمک منلی کتورلمش اولسیدی تواترایده جکنده اصلا شبهه یوقدر . حالبوکه تواتردکل خبر آحادیله

وقوعبولما مشدر . و وقوعه . و ابق احتمال ییله یوقدر . اما نتیجه نك لزومی یعنی معجز اولسی مقدمه ده حقیقت معجزه و شسراطی بیاننده مرور ایلدی . قرآن کریمک اعجازی الی وجه اوزره واقعدر (برنجپسی) قرآن کریمک ایجازیله برابر بایع اولماسیدر . ته کیم (ولکم فی القصاص حیوة) آیت جلیله سی قلت حروفیله برابر معانی کثیره بی مشتمل و فصاحت و بلاغتمک درجه علیاسنده واقع اولمشدر . شویله که فصحا ی عربک بو آیت جلیله به نظیره اولتمق قصدیه سویلدکلری (القتل اننی للقتل) قوللرینه بدی جهتله فضلی و رجحانی در کاردر .

(برنجپسی) انلرک قوللرینک معناسنه مناظر اولان (فی القصاص حیوة) عبارته لطیفه سنده تنوین اعتبار اولدیغی حالده اون بر و اولدیغی حالده اون عدد حروف ملفوظه بی مشتملدر (ف ل ق ص الف ص ح ی الف ت ن) (حالبوکه انلرک قوللری اون درت عدد حروف ملفوظه بی مشتمل اولدیغی ظاهر در (٢) قرآن کریم مطلوبی صراحة مفیددر . انلرک عباره سنده ایسه افاده سی مطلوب اولان حیاتی تصریح یوقدر . (٣) حیوة لفظ شریفنده واقع اولان تنوین تعظیم ایچون اولدیغی حالده ایت جلیله نك معنای منینی (سزک ایچون حکم قصاصده حیات عظیمه وارددر) دیمک اولدیغندن وقت جاهلیتده برکشی ایچون برجاعتی قتل ایتیمک عادت قبیحه سندن منع ایتدیکی مستفاد اولور . نوعیت ایچون اولدیغی حالده معنای لطیفی (سزک ایچون قصاصده برنوع

حیات وارد در که قتل او آنه جق و قتل ایدہ جک کسہ ل ایچون
 حاصلدر) دیک اولور . چونکہ فعل قتلی قصد ایلیمان
 کسہ قصاص اولنه یعنی دوش-وندیکی حالده واز کچوب
 کندیسہ قصاصدن صاحبیده قتلدن قورتلمش اولور . اما
 قومک قولارندن بو ایکی معنائک اکلا شلیده یعنی ظاهر در .
 (۴) مطلقا قصاص حیاته سبب اولدیغنی جهته آیت جلیله نک
 مواد قصاصدن هر برینه مطرد اولمسیدر . لکن قومک
 قولارنده لفظ قتل مطلق ذکر اولندیغندن ظلماً اولان قتله
 دخی احتمالی وارد در . بو ایسه نئی قتله و حیانه سبب
 اولمیه جغندن بشقه عکسنه داعی اولدیغنی دخی اشکاردر .
 (۵) آیت جلیله نک تکرار دن خالی اولمسیدر . اما قومک
 قولارنده لفظ قتل ایکی دفعه ذکر اولندیغندن عیوب کلامدن
 صاییلان تکراری مشتملدر . (۶) آیت جلیله نک تقدیر
 محذوفدن مستغنی اولمسیدر . حالبوکه قومک قولارنده (انفی)
 کلمه سی اسم تفضیل اولدیغندن مفضل علیهی اولان (من ترکه)
 لفظی تقدیر اولمق لازمدر . (۷) آیت جلیله نک صنایع
 بدیعیه دن صنعت مطابقی مشتمل اولمسیدر و آرانندیغنی حالده
 دها بشقه نکات و مزایای مشتمل اولدیغنی ظاهر او اور . هله
 الفاظ شریفه سنده اولان سلاست جای اشتباه دکلدر . والله
 معنای منینی دخی اول قدر لطیف و حکم المیه بی مشتملدر که
 قصاصی انکار و تقبیح ایلیمان فاجر لره طایر لسه کافیه
 عباد اللہک کسب حیات ایدہ جکی شبهه دن وارسته در . آسته
 بونک کی قوم عرب ، فصاحت و بلاغتک ذروه علیاسنه واصل

اولش ایکن قرآن کریم نازل اولغه باشلیجه فصحا و بلغادن
 بک چوغنی مثلنی کتور مکدن عاجز اولدقلرینی اقرار و اعتراف
 ایدرک کیچسی ایمان کتوروب سعادت دارینه نائل اولدیلر .
 و کیچسنگ بلیه ریاستلرندن طولایی یراسه قوشی کبی کوزلری
 قاشوب نه ایدہ جکلرینی شاشردقلرندن اول ضیای منیر عالم
 صلی الله تعالی علیه وسلم افندمره عداوت ایدوب درلوردر لو
 حقار تله قالقشدیلر . و بعضیلری دخی بیوک و اوزون اولان
 سور شریفه به نظیره کتور مکه هیچ عقلری کسمدیکندن
 قالقشده میوب انجق ریاستلرینک وقایه سیچون اقوام
 جهله بی قاندر مق اوزره قیصه سوره لره نظیره کتور مکه
 قالقشدیلر ایسه ده رسوای عام اولمیلرندن بشقه هیچ
 بر فائده بی مفید اولدی . نته کیم سوره نازعات و سوره
 قارعه و سوره فیله عند لرنده نظیره اوله رق کتور دکلری
 بر طاقم اقاویل باطله سخیفه کبی (۱) (و الزارات زرعاً .
 و الحاصدات حصدا . و الذاریات قمحا . و الطاحنات
 طحنا . و الخافرات حفرا . و الثار دات ثردا . و اللاقات
 لقما . لقد فضلت علی اهل الوبر . و ما سبقکم اهل المدر)
 (۲) الفیل ما الفیل ، و ما دریک ما الفیل له ذنب و ثیل و مشفر
 طویل و ان ذالک من خلق ربنا القلیل) (۳) (الم ترکیف
 فعل ربک بالحبلی اخرج منها سمه تسعی من بین سرا سیف
 و احشی) بو سوز لرک قرآن جلیله نظیره اولمسی شویله
 طوسون نه در جهده سخیف و قلب و هدیان اولدیغنی ادنی
 ملاحظه ایله معلوم اولور . تفصیله حاجت بو قدر . قرآن

عظیم الشانک وجوه اعجازتدن (ایکنجی وجه) اولدرکه
 قرآن کریمک الفاظ و حروفی عربی و نظم و نثرلنده مستعمل
 کلام جنسندن اولوب انجق فصاحت و بلاغته برابر نظم
 غریب و اسلوب عجیب اوزره اولدیغندن فصاحتی عربک نظم
 و نثر و خطبه و شعر و رجز و سجع جهتلریله سویلمش اولدقلری
 سوزلرک هیچ برینه بکره ماسیله کلام عرب جنسندن خارج
 اولمیدر . اولسبیدن عقول فصاحتی و محیر اولوب بتون بتون
 بازار فکرلینه کساد طاری اولدی . اولدرجه که
 معارضه یه تصدی اید نلرک سوزلری ضیای شمسه نسبتله
 بریلدز بوجکی کبی حیرت اعتباردن ساقط اولدی . نته کیم
 (ابن مقفع) زماننک اکی زیاده فصیح و بلیغی اولوب قرآن
 جلیله نظیره اولمق اوزره (سور) عنوانی ویره رک مفصلا
 برطاقم سوزلر سویلمش ایدی . انجق برکون بر مکتبک
 یانندن کچر ایکن صینک بری (وقیل یا ارض ابلعی ما تک
 و یا سماء اقلعی و غیض الماء و قضی الامر) آیت جلیله سنی آخرینه
 دک اولدیغنی ایشتمسینه آیت جلیله نک جامع اولدیغنی فصاحت
 و بلاغت و حلاوتندن حیران و سرگردان اولوب یازمش
 اولدیغنی شیلری اوآنده احراق بالنار ایتدک نصرکه
 (بن شهادت ایدر مکسه بو کلام شریفه معارضه ایتک
 طوق بشردن خارجدر . بو کلام شریف بشر کلامی
 دکلدر) دیدی . وینه بونک کبی فصاحت و بلاغته و عقل
 و درایتده قوم قریشک سرآمدانندن (ولید ابن مغیره) خانی
 برکون حضور رسالته کلوب یا محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم)

بکابر مقدار قرآن او قود کلیه یم دیدوکنده حضرت فخر
 رسالت (ان الله بأمره بالعدل والاحسان) آیت جلیله سنی
 آخرینه دک او قومسی اوزرینه (ولید) بردها او قومسی
 رجا ایلوب سرور عالم دخی بردها تلاوت پیورنجه (ولید)
 حیران اوله رق (والله بو کلامک اوله بر حسن و لطافتی
 ولدت و حلاوتی واردر که هیچ بر کلامه بکره مزو بو منلاو
 کلامی انسان سویلیه مز) دیدکد نصرکه قومنک یا ننه
 واروب کندولرینه خطابا (ای قوم قریش سزک ایچکرده
 اشعار انس و جنی و سائر انواع کلامی بنیدن زیاده ییلن
 یوقدر . والله محمدک سویلدیکی کلام هیچ بر شیه بکره مز .
 والله محمدک کلامنده اوله بر حلاوت واردر که تعریف قبول
 ایتز . و تحقیق محمدک کلامی اوله بر کلام عالیدر که هیچ
 بر شیه مغلوب اولمز) دیدی . وحتی قول علما و فصاحتان برطاقم
 اکبردیمش لدر که قرآن کریمک نزولنی ایشتمیه رک مصحف
 ایچنده یازلمش اولدیغنی حالده برطاق باشنده بولنسه حلاوت
 و لطافتندن و ایجاز و فصاحت و بلاغته برابر اولقدر
 احکام کنیره بی جامع اولسندن کلام الهی اولوب بشرک
 بویه برکاب جلیل تألیفنه مقتدر اوله یه جغنی عقول سلیمه نک
 قطعیا شهادت ایده جکی شهنه دن وارسته در .
 و برکون حضرت عمر افندمز مسجد شریفده او یورکن
 لسان عربه آشنا روم بطریقلرندن بری باشی اوجنه کلوب
 کلمه شهادت کتور ایدی . حضرت عمر افندمز او یانوب
 سببندن سوال ایلدکده بطریق جواننده مملکتتمزده بولنان

اسلام اسیر زندن بری (ومن يطع الله ورسوله ويخش الله
 ويطقه فاولئك هم الفاضلون) آیت جلیله سنی او قور کن
 ایشند یکمده حلاوت و لطافتی بنی مست و حیران ایلدی .
 صکره معنای منیغنی تأمل ایلدی یکمده ایجاز یله برابر احوال دنیا
 و آخرتی مبین عیسی علیه السلامه انزال بیور بلان انجیل
 شریفک تمام احکامنی جامع اولدیغنی معلوم اولنججه ترك ديار
 ایدوب شرف اسلامی قبول ایلدم) دیدی .
 ودها بو مثل او وقوعاتک حد و پایانی بو قدر انجیق بور ساله نک
 حیمی متحمل اوله مدیغنی مناسبتله تفصیلندن صرف نظر
 اولمشدر

قرآن کریمک وجوه ایجاز زندن (او چنجی وجه) اولدر که
 انسان قرآن عظیمی نقدر چوق او قوسه و تکرار بتکرار دکلسه
 کندینه اصلا فتور و ملال کلر . بلکه هر او قود یغنده
 و دیکلد یکننده شوق و محبتی زیاده اولوب هر بر دفعه سنده
 بشقه بشقه ذوق و صفای و انشراح درون حاصل اولور .
 قرآن کریمدن غیری اولان کلام فصاحت و بلا غندن نقدر
 عالی اولسه دخی تکراری فتور و ملالی موجب اولدیغنده
 شک و شبهه بو قدر . و قرآن کریم ایله خلوتده دخی استلذاذ
 اولنور . و صفندی و قتلرده کندیسيله دفع و وحشت اید بلور
 بر کوزل انیسدر .

کتب سائره ده ایسه بو حلاوت بولمادیغندن تشییط قلوبه باعث
 اولمق ایچون فن موسیقی ایچجاد ایتشلر ایسه ده ینه قرآن
 کریمک لذت و حلاوتنه اصلا نسبت قبول ایتمز . بوسیدن

حضرت فخر رسالت قرآن کریمک وصف جیلانی بیان
 بیور دیغنده (قرآن کریم چوق او قونقله و اوزرندن زمان
 یکمکه اسکیمز . و کند و سندن اوصانبله رق ترك اولمز .
 و عجایب و غرائبی نه سائره واروب تو کتمز . و قرآن کریم
 فصلدر هزل دکلدز . و عالم اولنلر کندیسینه طوعزلر .
 بیور مشدر

(در دنجی وجه) قرآن کریم قومک بیلد کلری و بیلمد کلری
 احوال ماضیه یی خبر ویردی . و حتی بیلمد کلرینی تحقیق
 ایتد کلرنده قرآن کریمک خبر ویردیکی کبی بولوب صحت
 و صدقنی اکلار لردی . ته کیم اصحاب کهمفک و حضرت
 موسی ایله حضرت حضر علیهما السلامک و ذوالقرنینک
 احوالندن و ایتلری ایله برابر قصص انبیا و قرون ماضیه دن
 خبر ویردیکی کبی .

(بشنجی وجه) قرآن کریمک غیبدن خبر ویرمسیدر . ته کیم
 قوم یهودک (جنه بزذن بشقه هیچ برکسه کیره میه جکدر
 انجیق بز کیره جکر) دید کلری سوزلر (فتمنوا الموت ان کنتم
 صادقین و لن یتنوه ابدا بما قدمت ایدیهم) یعنی ای قوم یهود
 اگر سز سوز کرده صادق ایسه کز اولما کزی تمنی اید بکرز .
 قوم عزبور ایسه کابلرینی تحریف و تبدیل ایتلری سببیه کسب
 ایتد کلری سبباً تد نطولایی هیچ بروقت اولو ملرینی تمنی
 ایتیه جکدر . آیت جلیله سیله رد بیور بلوب خبر ویرلدیکی
 کبی واقع اولدی . که هیچ بر یهودی اولومنی لسان ایله
 تمنی و طلب ایتامش و ایتیه جکی دخی آشکاردر . والله اگر

قوم یهود دن بر فرد او اوونی تمی ایدہ جک اولسه ایدی
 همان او آندہ جانی چیقہ چغندہ هیچ شک و شبہہ یو قدر
 و برده کفار قریبک معارضه ایدہ میده جکر نی (فان لم تفعلوا
 وان تفعلوا) آیت جلیله سیمله خبر و بر دیک کی . فی الواقع
 هیچ بر فرد آفریده قرآن کریمک بر اقصا سوره سنک مثلنی
 کتوره مدی . و کتور مک دخی خارج امکاندر . و برده
 (انا فتحنا لک فتحا مبینا) آیت جلیله سیمله مکہ شہرینک فتحی
 خبر و بر دیک کی واقع اولدی . و برده (الم غلبت الروم
 فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون) آیت جلیله سی
 رومک عجمه غالب اوله جغنی خبر و بر دیک کی واقع اولدی .
 و برده (لقد خلین المسجد الحرام ان شاء الله آمین محلقین
 رؤسکم و مقصرین لانتخافون) آیت جلیله سیدر که صحابه
 کرامک امین اوله رق مسجد حرامه داخل اولمیرنی خبر
 و بر دی و طبعی خبر و بر دیک کی واقع اولدی . و برده
 (واخری تحبونها نصر من الله و فتح قریب) آیت جلیله سیدر که
 مکة مکرمه نک فتحی خبر و بر دیک کی جناب حقلک عون و عنایتیله
 فتح مکة مپسر اولدی . و برده (قل للذین کفر واستغلبون)
 آیت جلیله سیدر که خبر و بر دیک کی کفار خاکسار مغلوب
 و منهزم اولدی . و برده (انا کفیناک المستهزئین) آیت
 جلیله سیدر که خبر و بر دیک کی مکة ده پو لئان مستهزئیلری
 جناب حق در لودز لوبلاره مبتلا ایدرک هلاک ایلدی .
 و برده (والله یعصمک من الناس) آیت جلیله سیدر که تبشیر
 یوردیغنی و جهله واقع اولوب حضرت فخر رسالتہ یو قدر

کفار خاکسار ضرر ابر شدرد مکہ قصد ایتدیلر سده
 موفق اوله میوب دار آخرتی تشریف یورنجیه قدر جناب
 واجب الوجود حضر تکرینک حفظ و امانتده اولدی .
 و برده (انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون) آیت
 جلیله سیدر که وعد یوردیغنی کی قرآن کریم تحریف و زیاده
 و نقصان قلمقدن محفوظ ربانی اولوب ملاحظه و معطله
 و قرامطه و سائر فرق ضاله دن هیچ بر فرد مبانی
 و معاینسندن بر حرفک و اعرا بلرندن بر اعرا بک تحریفنده قادر
 اوله مدیلر . و بوند نصکره دخی قادر اوله میده جقلری
 بدیهیدر . و دها بو مثللو آیات جلیله یک چوقدر تته کیم کتب
 تفاسیر و سیرده مفصلا بیان اولمشدر .

(تنبيه) پروتستانلر بو مثللو آیات جلیله نک امور غیبیه دن
 خبر و بر دیک کی تسلیم ایتیموب محمد (صلی الله علیه وسلم)
 اصحابک قلبلرینی تسکین ایتک ایچون ظن غالب و فکر صائبیله
 سوبلمشدر و بو مثللو اقوال (حاشا) اصحاب عقولدن
 هر وقت ایشیدلمشدر) دیرلر . انجق بوسوزلری ایکی و جهله
 باطل اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر (۱) کافه عقلا حضرت
 فخر عالم افندمزک اعقل ناسدن اولدیغنی تسلیم ایتدیکلری کی
 نصاری عندنده دخی عقلا دن اولدیغنی مسلمدر . و حتی تألیف
 ایتدیکلری کتا بلرنده بیله عاقل اولدیغنی اعتراف ایتشلردر
 حالبوکه دعوا ی نبوت ایدن بر عاقلک حال و شانندن دکلدردر که
 فلان امر فلان مدتده البته واقع اوله جقدر دیهرک دعوی
 ایدوب کندی معتقدینه زهن ایله امر ایلله . و خصوصیه

کندینی تکذیب اتمکه حریر و بریلان سو یلمسینی چار چشم ایله منظر اولان دشمنلری قار شوسنده بویله برامر عظیمه قالمشقی ادنی عقلمده اولان بر آدمک بیلله حال و شانی دکلدی . قنده قالدیکی اعقل ناسدن واقع اوله .

(۲) عقلا هر تقدیر بعض امورده عقلاری مقتضا سنجه سوز سو بلرلر و سو بلدکاری سوزلر بعضا صحیح اوله رق واقع اولور و بعضا دخی خطا اوله رق واقع اولور . انجیق عادت الهیه شو مرکزده جریان اتمکده درکه دعوا ی نبوتده کاذب اولان برکسنه حوادث آیتدن بر حادنه خبر ویره رک جناب حقه نسبت اتمسینه افزا ایلمسه خبر مزبور صحیح اوله رق واقع اولموب البته خطا و غلط اوله رق واقع اوله جغنده اصلا شبهه یوقدر .

(التبی وجه) قرآن کریمک طائفه عرب و علماء امدن هیچ بر فردک یلمدیکی و هیچ برکابک مشتمل اولدیغنی علوم اولین و آخربنی یعنی کافه احکام امور دینییه و معاملات دنیویه و اخروییه و اشراط ساعت و اهل اطاعته و یریله جک نعم باقیه و عصات و مجرمینه ایدیله جک نعم ناریه و قصص انبیاء و وقایع امم سالفه و اخبار غیبیه بی جامع برکاب جلیل الشان و باهر البرهان اولمیدر .

اشته شود کر اولنان وجوه سته نک هر بری بر مجزه اولدیغنی ظاهر در . قرآن کریم که وجوه سته مذکورده نک کافه سنی جامعدر . مثلنی کتور مکه کیم قادر اوله بیلور . هییهات هییهات . فصحا و بلغای عرب که سحر کبی نظم و نثر و خطبه

و شعر سو یلمکده هر بری بر جوهر یکدانه ایکن قرآن کریمک نظم و تألیفه و حلاوت و لطافتنه و صحت مبانی و معانیسنه و جامع علوم اولین و آخرین اولسنه و خصوصات سائر سنه واله و حیران اولوب و آنفا بیان اولدیغنی وجهله بر طاقی سنه رجه اوغرا شوب عاقبت الامر عاجز قاله رق الک قیصه اولان بر سوره جلیله سنه بیلله نظیره کتوره مدیلر . نرهده قالدی که قرآن کریمک مثلنی کتوره لر . فصحای عرب عاجز قانجه اقوام سائر نک قرآن جلیله نظیره کتور ملری ممکن و متصور اولدیغنی هر کسک مسلیدر . حالبوکه حضرت فخر عالم افند مزامی اولوب هیچ مکتبه کتدی و کسه دن برشی او قومدی . و مبارک الینه قلم المدی . و کتب سالفه و تواریح مطالعه بیورمدی . و سحر تعلیم اتمدی . و شعر دخی او قومدی . و سو یلمدی . و بویله اولدیغنی کفره قریش یقیناً بیلور لردی . صکره سن شسربنی قرقره بالغ اولنجه طرف الهیدن خلعت نبوت و وحی منزل ایله تشریف بیور بلوب حجج ساطعه و براهین قاطعه اقامه سیله دین حقه دعوت اتمکده مباشرت بیور دیلر .

فصحای عرب و اقوام سائر شویله طورسون کافه انس و جن بر محله جمع اولنوبده بری بر لرینه معاونت ایتسه لر بیلله امر مزبور ک ممکن اوله میه جفی در کاردر . ته کیم قرآن جلیله (قل لن اجتمع الانس و الجن علی ان یا توا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله ولو کان بعضهم لبعض ظهیرا) آیت نص قاطعیه امر مذکور ک محال اولدیغنی بیان بیور لمشددر .

ادله مذکوره حقه زبانه را زلق اید و بده (بویله شیلر
 اورته لغی قاندر مق ایچون سویلنمشدر بویله شی اولماز)
 دیان کافرین و منافقین وار ایسه (فأتوایسوره من مثله)
 نص جلیلی ایله باب معارضه یوم ندامته قدر مقتوحدر .
 واشه و معجزه قرآنیه حضرت فخر عالم افندمزک کافه
 معجزاتدن اک بیوک بر معجزه باهره اولدیغی کبی انبیای
 سالفه نك دخی کافه معجزات باهره لرندن اعظمدر . مثلا
 حضرت عبسی علیه السلام اک بیوک معجزه سی احیای
 موتی ایله اتادن طوغمه کوز سزله کوزاچق ایدی حالبوکه قوم نك
 بو مثللو خوارق عادیه به طبعی یوق و بویله شیلره چالشمز
 ایدی . بوسبیدن اصلا معارضه به تصدی ایتدیله . معجزات
 ساثره دخی بونلره مقیسددر . اما قوم قریشک ممارسه
 فصاحت و بلاغته اولدرجه ده سعی بلیغی و از ایدی که
 اک زیاده مابه الافتخار لری کلام فصیح و بلیغ ایدی .
 وحی درجه عالیده بولنان قصائد و غزلیاتی لاجل التفخر
 لوحه یا بوب تزیین ایدرک بیت شریفه تعلیق ایدر لردی .
 بونکاه برابر قرآن کریم کلام عرب چنسدن ایکن اک اقصر
 برسوره شریفه سنه نظیره کتورمدن عاجز قالمی قرآن
 کریمک اعظم کافه معجزات انبیای ذیشان اولدیغنه دخی
 بر دلیل وانهدر .

(نوع ثالث قرآن کریمدن غیری وقوع بولان معجزات)

(باهره سی بیانددر)

حضرت فخر عالم افندمزک قرآن کریمدن غیری معجزات

باهره لری پک چوق قدر . قصه معراج و انشقاق قر .
 و جاداتک نطق و حرکتی . و حیوانات و حشیده نك تکلم
 و نبوتلرینه شهادت ایتلری . و موتی و صبیانک دخی نبی کریم
 اولدیغنه شهادت ایتلری . و طعام قلیل ایله پک چوق خلق
 اطعام بیوروب طیور سی . و مبارک پرمقاری آره سندن
 ظنلو صولرک چیقوب جریان ایتسی . و دعاسی بر کاتبه
 هر درلو خسته لک و امراضه مبتلا اولنلرک شفا یاب اوللری .
 و معیادتدن خبر و یرمی کبی . که امور مذکوره نك هر بری
 ادله سیله برابر کتب احادیث و سیر و تفاسیرده عریض و عمیق
 بیان اولنمشدر .

والحاصل کتب مذکوره به مرا جمعه کوز لجه تتبع اولنوب
 عقل سلیم و فکر صحیح ایله تأمل اولنسدقه حبیب اکرمک
 معجزات باهره و کرامات علیه لری نك علوی و سفلی و صامت
 و ناطق و ساکن و متحرک و مایع و جامد و سابق و لاحق
 و غائب و حاضر و باطن و ظاهر و عاجل و آجل و بونلرک
 غیری کافه عوالمه شامل اولدیغی ظاهر اولور . شویله که
 اولین و آخرین مناقب علیه لرینک عد و احصاسی خصوصنده
 حصر اوقات ایدوب کمال درجه بذل و سع و جهد ایتسه لر بیله
 عاجز قاله چقلری شهه دن وارسته در . ته کیم امام بوصیری
 حضرت تلمی بو نکته به اشارت ایدرک (طائفه نصارانک
 عبسی علیه السلام حقه اطرا ایدوبده شان الوهیته منافی
 و بشریته یا قشمز صور تده زعم باطللری اولان تلیث ادعاسی
 ترک ایدرک مدح طریقله حضرت فخر عالم افندمزک شان

عالم پر زنده هر نه ایله حکم اولنسه سزاوار اولدیغنی بیان
بیورده شلردر (فلان دره) (نتیجه) قرآن کریمدن غیر
وقوعبولان معجزات باهره لرینک هربری منفرد اوله رق
هر نقدر متواتر دکل ایسه ده انجق قدر مشترک یعنی ثبوت
معجزه بلا شبهه متواتر اولدیغنی جهته اثبات نبوت محمدیه
خصوصنده بر دلیل کافی اولدیغنی کون کبی آشکاردر .

صلی الله تعالی علیه و سلم

(فصل ثانی) حضرت فخر عالم افندمرک نبوتدن اول
وصکره واقع اولان احوال شریفه و اخلاق عظیمه و احکام
حکیمه سی و شجعان عربک هجو منده وقوعبولان اقدام
و ثباتی ایله نبوتلرینک اثباتی بیانندهدر .

(برنجی ماده) حضرت فخر عالم افندمرک طوغدقلری زماندن
دار آخرتی تشریف ایدنجیه قدر مسلمات دینییه و دنیوییه
خصوصلرنده کندیلرندن اصلا کذب صادر اولدی .
واکبر بردفعه جک اولسون صادر اولدی دشمنلرینک
شهر ایده جکلرنده هیچ شبهه یوغیدی . حالبوکه دشمنلری
یله (محمد الامین) تسمیه ایدرلردی . و برده اصلا بر فعل قبیحی
ارتکاب ایددی . و تبلیغ رسالت خصوصنده بیان اولدیغنی وجهله
انواع مشقتله دوچار اولوب بلافتور صبر و ثبات ایلدی
وصکره طرف الهیدن موفق اولوبده دشمنلرینه غلبه ایدرک
رتبه رفیعیه نائلتله اموال و نفوسده انفاذا امره مقدر اولتجه
ذره قدر حالنی دکشدر میوب اول عمرندن اخرینسه دک
سیرت واحده مرضیه اوزره استقامتده بولندی

(۲ ماده) اخلاق حمیده لری بخشدر بیان اولدیغنی وجهله
حضرت فخر عالم افندمرک امتنه غایت چوق شفقت و مرحمتی
وار ایدی . و سخاوتی دخی هیچ بر فرد آفریده ده کورلماش
بردرجه عالیسه ده ایدی . و حتی (ولا تبسطها کل البسط)
آیت جایله سبیله عتاب اولندی ایدی . و برده زخارف
دنیوییه اصلا التفتات و رغبتی بوق ایدی . حتی کفره
قریش دعوا ی نبوتدن فراغت ایدرک ایچون اموال کثیره
وزوجه حسنه و پادشاهلق عرض ایتدکلرنده قطعاً التفتات
ایتمیوب ثابتقدم اولدی . و فقرا و مساکین ایله بولدیقلری
حالده غایت متواضع ایدی .

(۳ ماده) حضرت فخر عالم افندمرک دنیوی و اخروی
نقیر و قطمیر کافه مصالح عبادی حاوی و حکمت عقله موافق
اوله رق تأسیس بیوردیغنی احکام حکیمه در که ادله سیله برابر
تفاصیلی کتب فقهیه و کلامیه ده عریض و عمیق بیان اولمشدر .
(۴ ماده) زمان سعادتلرنده وقوعبولان بوقدر محاربات
کثیره نک هیچ برنده دشمنلرندن فرار ایتمیوب بلافتور هجوم
ایتمیدر .

(نتیجه) اشبو ذکر اولنان مواد اربعه نک هربری منفرد اوله رق
هر نقدر نبوتنه دلالت ایتز ایسه ده انجق مجموعی انبیا ی
ذیشانندن بشقه هیچ بر فرد ده قطعاً وقوعبولدیغنی جای
استباه دکلدر . بوسبیدن حضرت فخر عالم افندمرکده اجتماعی
نبی کرم اولد قلرینسه بر دلیل و انصاحدر . صلی الله
تعالی علیه و سلم

(فصل ثالث) حضرت فخر عالم افندمر ضلال و خسرا نده
 قالمش بر قومك ايچنده دعواي نبرت ايدرك تاسيس دين مابين
 ايتسيله نبوتلرينك اثباتي بياننده در
 حضرت فخر عالم افندمر دنياي تشریف بيور دقلرنده انسانلر
 بتون بتون حقدن عدول ايدرك بر طاقی بتلره طامق اوزره
 وسفك دماء ايله مألوف ايديلر . مشرکين عرب کي . او بر
 طاقی دخی دين تشبيه و صنعت تزوير و ترويج اکا ذيب کي
 مفتریات اوزره ايديلر . قوم يهود کي . و بر طاقی دخی
 ايکي الله وارد بري خالق خير و ديکري خالق شر اعتقادی
 ايله نکاح محارم اوزره ايديلر . قوم مجوس کي . و بر طاقی
 دخی اب ايله ام و تثليث اعتقاد باطلی اوزره ايديلر . قوم
 نصاری کي .

اشته حضرت فخر عالم بويله بحران کفر ايچنده قالمش کتاب
 و حکمتسز بر طاقم اقوام ضاله ادا سنده دعواي نبوت ايدوب
 (بن مکارم اخلاقی اتمام وقوه علميه و عمليه ده ناسی اکمال و شرف
 ايمان و اعمال صالحه ايله عالمی تنوير ايتک اوزره کتاب منبر
 و حکمت باهره ايله طرف حقدن سزه کوندر لدم) بيوردي .
 و طبقی يسور دقلری کي اصلاح بين ايدرك ناسی عبادت
 اصنامدن و از کي يروب قوه علميه و عمليه ايله نفوس بشریه بي
 اکمال ابلدی . و جناب کبريا حضرتلری کندوسننه وعد
 بيورديغي کي دين مابين اسلامي دخی بتون اديان باطله
 اوزره غالب قبلدی . بوسيدن اديان زائغه و مقالات فاسده
 مضمحل اولوب بسبتون قلب اولدقلری ميدانه چيغه رق

شموس توحيد و اقرار تنزيه اقطار آفاقه اشراق ابلدی . عجا
 نبی ذیشانندن بشقه بويله بر عظيم دعوايه قالمش و بده حکمدار
 و اهالی یعنی کافه ناسی علمي اوله رق تکفير ايله دين حقه دعوت
 ايتک قنغی بر بکيدک ايشيدر . خصوصيه زمان بدو بتده هر
 ايشی سيف جلا دننه حواله ايدن مشرکين عرب آره سننده
 بويله بر دعواي عظيميه قالمش و بده ميدان معرکيه چيغه
 بيغمبردن بشقه بر کسه نك کاريميدر . هيهات هيهات .
 انصاف ايدوب دوشونمايدرده حماقت و جهالت بولنی ترک
 ايله شرف اسلامي قبول ايتليدر

(نتیجه) نفوس بشريه بي اکمال و امراض قلبيه به معالجه
 ايتکدن بشقه نينک هيچ بره عناسی اولديغي و حضرت فخر
 عالم صلی الله تعالی عليه وسلم افندمر حضرتلرينک قلوب
 مرضابه معالجه و ظلماتی ازاله ايتک خصوصنده دعوتی تأثير
 ايلوب امر مذکور کي کاهو حقه اتمام و اکمال ايتديکي جهته
 نبی کریم اولديغنده اصلا شتک و شبهه بوقدر . و برده
 بوقار و دنبرو بحث اولديغي و جهله ماهيت نبوت حضرت
 فخر عالم افندمر ده حاصل اولديغي کي هيچ بر نييده وقوع
 بولماش اولديغندن حضرت فخر عالم افندمرک افضل انبيای
 کرام اولديغنده دخی اصلا شبهه بوقدر . و اشبو مدعا مرزی
 اثبات ايدنه حک ادله عقليه و نقليه پک چوق ايسه ده تطو بلدن
 احترازا يالکز درت دليل ايله اکتفا اولندي .

(دليل اول) جناب واجب الوجود حضرتلری انبيای سالفه
 حضرتاتي اوصاف چيله ايله وصف بيور دقلدن صکره فخر

عالم افندمز حضرتلرینه خطاباً (اولئك الذين هدى الله
 فبهديتهم اقتده) آیت جلیله سـ یله كافة انبیای سالفه نك اثر
 وسیرت لرینه اقتدا ایتمکله . أمور یوردی . بوجهتله كافة انبیانك
 حسن سیرت لرینی ایمان ایتمک کنندولری اوزرینه واجب
 اولدیغندن مشار الیهم حضرتانك جمیع محاسن اخلاق
 وسیرت لرینی ادا واکمال ایلدیکنده شبهه یوقدر . والا تارك امر
 ربانی اولسی لازم کلور . بو ایسه بالبداهه محالدر . (نتیجه)
 سرور عالم افندمز حضرتلری كافة انبیای سالفه کرامت
 خصال حمیده لرینی ادا واکمال ایتمک نابت اولنجه مشار الیهم
 حضرتانك هر برنده متفرقاً بولنان خصال جلیله نك كافة سی
 سرور عالم افندمزده مجتمع اولسی لازم کلور . بودخی جمیع انبیای
 ذیشان دن افضل اولسنی اقتضا ایده چکی واضح و آشکار در .
 (دلیل ثانی) جناب واجب الوجود حضرتلری امت مرحومه
 محمدیه به خطاباً (کنتم خیرامة اخرجت للناس) آیت
 جلیله سـ یله كافة امدن خیرلی و افضل اولدقلرینی بیان یوردی .
 و بر امتك دیکر بر امدن خیرلو و افضل اولسی امور دینییه ده
 کمال لری جهتله اولدیغی و بر امتك امور دینییه ده کمالی دخی
 پیغمبر لرینك کمالله اولدیغی قطعاً جای اشتباه دکلدر .
 (نتیجه) آیت جلیله مذکور حضرت فخر عالم افندمزك
 كافة انبیای ذیشان حضرتانك افضل اولدیغی غایت واضح
 بر صورتده بیان ایلدی .
 (دلیل ثالث) كافة انبیای ذیشان حضرتانك زوی زیندن
 تشریف یورمه لرله معجزات باهره و شرایع زاهره و کتب

مفدسه جلیله و سائر آثار جلیله لری کلیاً محو و ندرس اولدی .
 اما حضرت فخر رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز لکم
 معجزات باهره و شریعت مطهره سی و کتاب جلیلی اولان قرآن
 مبین و سائر آثار جلیله سی اصلاً و قطعاً زائل اولیوب الا آن
 باقی و یوم قیامت قدر دخی باقی قاله جغنده شبهه یوقدر .
 (اما معجزات باهره سنك بقاسی) كافة انبیای کرام
 کندولرندن صکره کاه جک اولان پیغمبر ذیشان امت لرینه
 نبشـ یرواتباع ابله وصیت یوردرلری . انجق سرور عالم
 افندمز (مان محمد ابا احد من رجالکم ولكن رسول الله
 وخاتم النبیین) آیت جلیله سی مقتضاستجه کندیلرندن صکره
 هیچ بر پیغمبرك کلیه چکنی و کندیسنك (خاتم النبیین) اولدیغی
 خبر و یردی . و فی الواقع خبر و یردی کبی واقع اولدی که
 ییک او چیوز شو قدر سنه دنبرو آیت جلیله مذکور هر یرده
 تلاوت اولندی . والا آن تلاوت اولمقده در . و یوم ندامته
 دکن تلاوت اولنده جغنده اصلاً شبهه یوقدر . اشته آیت
 جلیله مزبوره بزه نسبتله غیب دن خبر و یردی چجهتله بر معجزه
 باهره اولدیغی کون کبی ظاهر در . و اشته بو معجزه باهره به
 اولوقدنبرو معارضه ایدن هیچ بر فرد ظهور ایتمدی .
 و من عند الله موید اوله رق هیچ بر فرد دعوا ی نبوت ایده مدی .
 و بوندن صکره دخی ظهور ایده بیتمک احتمالی یله یوقدر . (صدق
 من نطق) اما شریعت مطهره سنك و کتاب جلیله نك بقاسی
 اوضح و اصح اتنددر .
 (نتیجه) اشته دلیل مذکور دخی حضرت فخر عالم افندمزك

کافه انبیادن افضل اولدقلرینه دلاک ابدہ جکی وارستہ قید
اِستبأهدر .

(دلیل رابع) حضرت فخر عالم افندمرک توحید پرزدان
و عبادت رحمن خصوصاً صندہ وقوع و ولان دعوتی اکثر بلاد
و ممالک و اصل اولدی . و نیجه نیجه . و بیونلرجه اهالی شرف
اسلامی قبول ایلدی . و کوندن کونه کسب تزیاید ایتکده در .
(زادهم الله الی یوم القیام)

(نتیجه) اهل دنیاک حضرت فخر عالم افندمرک دعوتیله
اتسفاعلری ائم سائرہ نک انبیای سالفہ حضراتک دعوتیله
واقع اولان اتسفاعلرندن دها اکل اولدیغی جهته حضرت
فخر عالم افندمرک افضل کافه انبیای ذیشان اولدقلری لازم
کلوب مطلوب ثابت اولور . صلی الله تعالی علیه وسلم
(تنبیہ) حضرت فخر عالم افندمرک سائر انبیای عظام
حضراتی اوزرینه تفضیل اولمسنندن انبیای مشار الیهم
حضراتک حق عا ایلرندہ تبلیغ احکام الہیہ و یا خود
خصوصات سائرہ ده (حاشا) قصور لری وارد دبه رک
برصوه اعتقادده بولنوبده اسالہ لسان اولمسون . زیرا جناب
حقہ ایمان ایتک و صغیر و کبیر کنناهلردن معصوم و محفوظ
اولق و بذل و سع و طاقت ایدرک تبلیغ رسالت ایتک و فدای
جان جهان ایدرک خلقی دیشہ دعوت ایتک خصوصاً صلرندہ
جمع انبیای عظام علیهم السلام حضراتی مساوی اولوب
خصوصات مزبورہ ده هیچ بر پیغمبر دیگرینک اوزرینه
تفضیل اولمق قطعاً جائز اولدیغندن مشار الیهم حضرتک

حق عالیلرندہ شان نبوتلرینه خلل و نقیصہ بی مشعر اوله رق
دیل اوزا تمق کفر اولدیغندہ هیچ شبهہ یو قدر .

(نعوذ بالله تعالی) و ذکر اولنان امورده جمع انبیای عظام
حضراتک مساوی اولملری ادله مذکورہ ایلہ (ولقد فضلنا
بعض النبیین علی بعض) آیت جلیلہ سی مقتضاسنجه حضرت
فخر عالم افندمرک جهات سائرہ جه کافه انبیای کرامک
افضلی اولمسنده مانع اوله مر . صلی الله تعالی علیه وآله
و علی جمیع الانبیاء والمرسلین .

(فصل رابع) انبیای متقدمینک خبر و برملریله سرور عالم
افندمرک نبوتلرینک اثباتی بیاننده در

حضرت موسی و حضرت عیسی علیهما السلام تورات و انجیلده
و بینهما ده تشریف بیوران پیغمبران عظام حضراتی
کندیلرینه نازل اولان کتب مقدسه ده نبی آخر زمان
و رحمت عالمیان حضرت محمد علیه صلوات الرحمن افندمر
حضرتلرینک خلعت نبوتله تشریف بیورہ جقلرینی خبر
و ردیلر . و جای اشتهابه دکلدر که انبیای کرامک خبر
و بردکلری کافه امور ثابت و واقعدر . امدی حضرت فخر
عالم افندمرک نبی کریم اولدیغی ظاهر اولوب مطلوب ثابت
اولور .

اما صغرائک بیانی (الذین یتبعون الرسول النبی الامی الذی
بجدونه مکتوبا عندهم فی التورایة والانجیل بأمرهم بالمعروف
و بنهیهم عن المنکر الایة) آیت جلیلہ سیبله واجله علماء یهود
و نصارادن شرف اسلامی قبول ایلیمان قوات کرامک خبر

ویرماریله و تورات و انجیلک شهادتلیله ثابتدر . و اما اکبری
اهل ادیانہ کوره قضایای مسلمہ دندر .

(تنبیه) اشبو فصل اوج نوع اوزره بناء اولنوب نوع اول
ادله تورات پساننده در .

توراتک کتاب اولندن اون التنجی فصلنده واقع اولمشدر که
(حضرت هاجر حضرت ابراهیمک زوجہ سی ساره دن
قاچنجه ملائکہ کرامدن بری سور یولنده اولان قیوده
بتشوب کندوسنه خطاباً (یا هاجر نره دن کلپور سین وزه به
کیده جکسین) سو الیه جواباً ساره دن قاچدم دیمسی اوزرینه
(ملک یا هاجر سن کیر و دونوب ساره به کیت و کندوسنه
اطاعت و اتقیه ادا ایله زیرا جناب الله یقیسنده صابلیه جق
درجه ده سنک ذریتنی تکثیر ایده جکدر . و سن حاملسین .
و حضرت اسماعیلی طوغوره جقسین . زیرا جناب الله سنک
چکدیکنک جقایی ایشتمدی و سنک اوغلاک جمیع ناسک قره
العینی اوله جقدر . وید اقتداری هرکسک فوقنده اولوب
هرکس کندوسنه خضوع ایلیه جکدر . و امر و حکمی
دنیا ناک ایوک و معور برلرنده نافذ اوله جقدر) انتهى
مخلصاً و آلا

شوراسیده تاریخ آشنا اولنلرک رعنا معلوملریدر که حضرت
اسماعیل و اولاد صلبی دنیا ناک ایوک و معور برلرنده
متصرف دکل ایدیله . بویله اولنجه نص جلیل مذکورک
اشارتی حضرت اسماعیل علیه السلامک اعظم ذریتی بولنان
حضرت فخر عالم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم افندمن

حضرت تارینه مصروف اولدیغنه شبهه یوقدر . چونکه دین
اسلام جمع ادیانہ غالب و دنیا ناک اکثر معمور برلرینه منتشر
اولسبیلہ امت مرحومه محمدیه مشارق و مغاربده حاکم اولدیله .
و اشبو امری قوم یہود و خاخالری دخی بیاورلر انجق عوامندن
مکتوم طوتار لر

و پنہ (سفر تورات المتنی) نک اون سکزنجی فصلنده موسی
علیه السلامه واقع اولان خطاب الہیبہ بی نقل صد دنده
(آیت ۱۷) و رب بکا دیدی که سویلدکری معقولدر . (۱۸)
انلره قرنداشلرینک اره سندن سنک کبی بر پیغمبر قالدیریم .
و سوزلریمی آغزینہ قویهیم . و اکا هر امر ایده جکلریمی انلره
سو یلیه (۱۹) و اوله که هرکیم بنم آدم ایله سو یلیه جکی
سوزلریمی دکلیه جک اولورسه بن اندن طلب ایده جکم) واقع
اولمشدر . اشته عبارات مذکوره ایله تبشیر اولنان پیغمبر
ذیشانندن مراد فخر عالم (محمد مصطفی) علیه الصلوٰۃ
و السلام افندمر حضرتلری اولدیغنی غایت واضح و آشکاردر .
چونکه حضرت موسی علیه السلامدن صکره کلان پیغمبران
ذیشانک کافه سی بنی اسرائیلدن ایدیله . و اک صکره کلان
دخی حضرت عیسی علیه السلام ایدی . و توراتده سفر
التکوینک اون التنجی فصلنده بنی اسرائیلک قرنداشلری بنی
اسماعیل یعنی قوم عرب اولدیغنی مسطوردر . بوجه تله بنی
اسرائیلک قرنداشلری اوغللرندن پیغمبر لکله دنیا بی تشریف
بیوروش حضرت فخر عالم افندمر دن غیر ی هیچ بر فردده
وقوع بولماش اولدیغندن کتاب هر بورده کلمی تبشیر

اولئسان پیغمبر ذیشان (محمد) علیه صلوات الرحمن افندمز
 حضرت تری اولدیغی اصحاب ادعانه کوزه غایت واضحدر .
 اما قوم یهود آیات مزبورده کلمسی تبشیر اولئان پیغمبردن مراد
 حضرت (یوشع) علیه السلام اولدیغی زعم و ادعا ایدر لر
 انجق بوزعلری برقاچ وجهله فاسددر . (۱) یوشع حضرت تری
 نفس بنی اسرائیلنددر . یوخسه بنی اسرائیلک قرنداشتری
 اولان بنی اسمعیلدن دکلدر . بوجهتهله کندیلرینک مراد
 اولئهمیه جنی ظاهر در . (۲) کلام مزبورده (سنک کبی
 بر پیغمبر قالدیرهیم) دینلشددر حالبوکه حضرت یوشع و عیسی
 علیهما السلامدن ماعدا سائر انبیای بنی اسرائیلک هیچ بریسی
 حضرت موسی کبی اولدقلری سفر تورات المثنی نک اوتوز
 در نبی فصلنده (آیت ۱۰ و آرتق اسرائیلده موسی کبی
 پیغمبر قالدی که رب انی روبرو بیلش اوله) کلامیله بیان
 اولمشدر . بونکله برابر سفر یوشعک بر نبی فصلنده (واولدی که
 ربک قولی موسانک وفا تندن صکره رب موسی نک خدمتکاری
 نون اوغلی یوشعه سویلیوب دیدی که) کلامیله حضرت یوشع
 موسی علیه السلامک خادمی اولدیغی وینه فصل مزبورده
 (قولم موسی جله سکا اومرلدیغی توراته کوره ایشایه سین .
 آندن نه صاغه نه صوله صاپه سین) کلامیله دخی وضع دین
 و شریعت خصوصنده استقلال او ایوب بلکه موسی علیه
 السلامک کتاب و شریعتنی مؤید اولدیغی بیان اولندیغندن
 حضرت موسی کبی اوله میه جنی و کتاب مزبورده پیغمبر لکله
 کلمسی تبشیر اولئان ذات مشار الیه یوشع حضرت تری نک مراد

اولئهمیه جنی ظاهر اولور . (۳) (وسوز لریمی آغزینیه
 قویهیم واکا هر امر ایده جکلریمی انلره س-ویلیه) کلامی بیه
 حال بر حکم جدیدک وقوع و استقلانی و ش-مرايع ماضیه نک
 منسوخ اولسنی اقتضا ایده جکلندن حضرت یوشع و سائر انبیای
 بنی اسرائیلدن هیچ بریسنک مراد اولئهمیه جنی غایت واضح
 و آشکار در .
 طائفة نصاری دخی توراتده ذکر اولئان ذاتدن مراد عیسی
 علیه السلام حضرت تری نک اولدیغی زعم و ادعا ایدر لر .
 انجق انلرک دخی زعم و ادعاری برقاچ وجهله فاسددر . (۱)
 عیسی علیه السلام والده سی طرفندن نفس بنی اسرائیلدن
 اولوب اولاد عربدن اولدیغی هر کسک معلومی وانلرک دخی
 مسلیدر . (۲) باباسی جهتیله دخی نه بنی اسرائیلدن ونه ده
 اولاد عربدن اولیوب بلکه سبب وجودی جناب قادر و قیومک
 (کن) امریله نفخه جبریل امین اولدیغی و بوسبیدن کندیلرینک
 شرف و شانی اعلان ایچون (کلمه الله) و (روح الله) القاب
 جلیله لری ایله تسمیه اولندیغی هر کسک معلومیدر . (۳)
 عبارده مزبورده موسی علیه السلام خطاباً سنک
 کبی بر پیغمبر قالدیرهیم دینلشددر که مخلوق وانسان دیمکدر .
 بوجهتهله نصاری عیسی علیه السلامک مراد اولندیغی ادعا
 ابتدا کلری حالده کندوسنه اسناد الوهیتدن و از کجوب حضرت
 موسی کبی مخلوق وانسان و کتاب حق ایله طرف الهمیدن بعث
 اولنش بر پیغمبر اولدیغی اعتراف و اقرار ایتلری لازم کلور .
 بواپسه کندی اعتقاد لرنجه کافر اولملرینی اقتضا ایدر .

(تبیح) حضرت فخر عالم افند من بنو اسرائیلک قرنداشلری
بولنان اولاد عربدن اولدیغی ومظهر آیات ومجزات ومستقلا
صاحب کتاب وواضع دین وشریعت اولمده موسی علیه
السلام کبی اولدیغی وجیمع شرایع ماضیه بی نسخ ایلدیکی
وصایلقدن دها زیاده امتلر کندوسنه تابع اولدقلری جهته
توراتده پیغمبرانکه کلمسی تبشیر اولنان ذات انجق نبی آخر زمان
(محمد) مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افند من ایدوکی غایت
واضح صورنده ظاهر اولوب مطلوب ثابت اولدی
وینه توراتک بشنجی کتابندن اوتوز اوچنجی فصلنده واقع
اولمدرکه آیت (۲) ودیدیکه رب سینادک کلدی . وانلره ساعیرده
تجلی ایلدی . فاران طاغندن اشراق ایلدی . ومقدسلرک
الوفلریله کلدی) انتهى (سبتادن کلدی) کلامندن مراد جناب
واجب الوجود حضرت نرینک موسی علیه السلامه وحی یوردیغی
کتاب ایله دین حق وتوحید پارینک ظهور یدر . (ساعیر) شام
طاغرنندن برینک اسمیدر . ایلدی (ساعیرده تجلی ایلدی)
کلامندن مراد حضرت عیسی علیه السلامک ظهور ایتسیدر .
(فاران) عمالقه ملو کندن برینک اسمی اولوب ارض حجازه
مالک اولمسی جهته پادشاهک اسمیله قطعه مزبوره به تسمیه
اولمشد . ایلدی (فاران طاغندن اشراق ایلدی) کلامندن
مراد حضرت رسالتپناه افند منک ظهور ایتسیدر .
ومقدسلرک الوفلریله کلدی) کلامندن مراد کندیلرینک معین
وظهر وبارخارلی اولان اصحاب کرام علیهم رضوان الملک
العلام حضرت ایدرکه هیچ بروقت یا نندن ایرلما دیلر .

(تبیح) اشمبو کلام دخی مدعا منی تأیید ایلوب مطلوبک
نبوتی اقتضا ایدر . وینه توراتده (اشعیاء) علیه السلامه
نسبت اولنان کتابک قرق ایکنجی باندده واقع اولمشدر که
(آیت ۱۱) بریه وآنده اولان شهر لر اوازیغی قالدرسونلر
وقیدار ساکن اولدیغی کویلو وقیاده متمکنلر ایرلاسونلر
وطاغلرک باشندن هایقرسونلر (۱۲) ربه تجید ایدوب
آطه لرده جدیدنی سوبلسونلر)
کلاملری دخی مدعا منی تأیید ایلده جکندده شبهه یوقدر . چونکه
(قیدار) حضرت اسماعیل علیه السلامک اوغلی وعربک جد
اعلا سیدر وساکن اولدیغی محل (فاران) بریه سی یعنی ارض
حجازدر . بوجهته کلام مذکورک اشارتی ارض حجازده
موقف حجاج ومحل تکبیر وتهلیل اولان جبل عرفاتده حجاج
مسلمینک احوالی مبین اولدیغنده شک وشبهه یوقدر .
وینه کتاب مزبورک اوتوز ایکنجی باندده (بریه یمشلو
تارلایه دونه . ویمشلو تارلا اورمان صایله . اوزمان پربرده
حکم ساکن اوله . وعدالت یمشلو تارلاده مکان طوته .
وعدالتک عملی سلام اوله . وعدالتک تبیح سی ابدأ آسوده لک
واپینلک اوله) واقع اولمشدر که ارض حجازک شریعت
مطهره احدیبه ایله کسب معموریت ایلده جکنی بیاندن عبارت
اولدیغی ظاهر در . وینه کتاب مزبورک اوتوز دردیجی
باندده برطاقم ظلمه وآزغونلرک هلاک اوله جقه لری بیان
اولندقدن صکره بشنجی باندده (آیت ۱) بونک ایچون چول
وقیریری سونده بریه ابتهاج ایدوب کل کبی چیچکلنه .

(۲) زیاده سیه چچکنوب اینهاج ایله دینلشدر که سرور
عالم اقدمزك تشریفله ارض حجازك کسب عمران ایله جکنه
اشارندر .

وینه باب مزبورده (آیت ۷) وسراب کوله دو نه و صوسز
برلده صوطمرلی اوله (۸) آنده بر اولویول و برس-بیل
اوله جقدر که اکامقدس یول دینیه . اورادن ناپاکلر یعنی
کافرلر کیمیلر . کندولری ایچ-ون اوله یولجیلر ابلهلر دخی
صایبیلر) دینلشدر که ظهور دین محمدیدنبری اراضی مقدسه
حجازده صوبر کله ری و حوضلر و قبول احداث اولنه رق هر
جهنله کسب معموریت ابتدیکی و مقدس یول دخی انجیق طریق
حج شریف اولدیغی و اورادن کچمک یالکیز اهل اسلامه
مخصوص اولوب کفره فجره نک کچه مدیکی جهنله نک معلومیلر .
بوجهنله کلام مزبور دخی انجیق فخر رسالت اقدمز
حضرتلرینک پیغمبرلکه تشریف بیوره جقلرینی تأیید
ایله جکی وارسته قید اشتباهدر . چونکه حضرت عیسی
علیه السلام ظهور ابتدیکی ممالک من القديم معبور اولدیغی
و کلام مزبورده بیان اولسان اوصافک اورالرده بولمادیغی
کتب نوارینجده معلوم وضابت مشهوردر . ودها بومثللو ادله
تورات ایله سائر کتب مقدسه ده پک چوق واقع اولمشدر انجیق
نطویلدن احترازاً جمله سنک تخریرندن صرف نظر اولندی .
(نوع ثانی شواهد انجیل بیاننده در)

بوحناینا جالبیری یازدیغی انجیلک اون دردنی پانسنده عیسی
علیه السلامدن نقل ایله دیر که (آیت ۱۵) اگر بنی س-ور

ایسه کز وصیتلریمی حفظ ایلیکیز . (۱۶) و بن بابایه
بالواریرم و اوسزه برغیری تسلیحی و بره که دائماً سزکله طوره
(۱۷) اول روح الحقی که آنی دنیا قبول ایله مز . زیرا
آنی کوزمز و ییلز . اما سز آنی ییلور سکز . زیرا یانکزده
طورر . و ایچکیزده اوله جقدر . (۲۶) اما تسلیحی یعنی روح
القدس که آنی بابام بنم آدم ایله کوندره جکدر . اوسزه هر شبی
اوکرده جکدر . و سزه سو ییلدیکم نسنه لک کافه سنی خاطر کزه
کتوره جکدر . (۳۰) بن آرتق سزکله چوق سو بلسمام زیرا
بودنیانک سلطانی کایبور . و بنده آنک برنسنه سی یوقدر) اتمی
(فائده)

انجیل مزبورک ترجمه سنده واقع اولان (تسلیحی) لفظی
عربی نسخهلرنده (فاراقایط) و یونانی انجیلارک بعضیسنده
(پارا قلیطوس) و بعضیسنده (پارا کلتیس) و ترکی انجیلارک
بعضیسنده (تسلیحی) و بعضیسنده (معزی) و (روح الحق)
لفظلری ایله واقع اولمشدر . و لفظ مزبورک معناسنده قوم
نصاری اختلاف ایلیوب برطاقی (احد) و (حامد) و برطاقی
(مخلص) و (تسلیحی) لفظلریله ترجمه اینمشلردر .

(آیات مزبوره نک شرحی)

اولا مشوراسی معلوم اوله که اون التبی آیتده واقع اولان
(رغیری) لفظی بهمه حال ایکی ذاتک وجودنی اقتضا ایدر . زیرا
مغایرت انجیق ایکی ش-پنک یکدیگرینه نسنه ثابت اولور .
ایندی اول ایکی ذاتک بریسی حضرت مسیحک کندیسی
اولدیغی ش-بهه سزدر . چونکه انک زمانسنده خارجه

کنند پسندن بشقه برتسلیمی اولدیغنی جمله نیک معلوم و مسلیدر .
 بوکابناء تقدیر کلام (بندن غیری) دیمک اولور .
 ایمدی قوم نصاری بوغیری دیدیکندن مراد (روح القدس)
 در دبه جک اولور لر ایسه کندی عقیده لری اقتصاسنجه
 (اقایم ثلثه) بیننده اولان اتحاد و مساواتی ابطال ایله مغایرتی
 اثبات ایلمک . و (مسیح) (روح القدس) ک غیری و روح القدس
 دخی مسیحک غیری اولدیغنی اقرار ایتملری لازم کلور . بو ایسه
 کندی اعتقاد لرینجه کندیلرینک کفرینی اقتصا ایدر . بوق
 تاویلله قالقیشوبده بوسوزی سویلیان مسیحک جهت ناسونیدر .
 و مغایرت دخی اکانسبتله در . لاهوتنک اصلا مدخلی بوقدر .
 دبه جک اولور لر ایسه بوضورتده دخی لاهوت ایله ناسوتک
 اتحاد لرینی ابطال ایله مسیحی الوهیتدن عزل ایتملری لازم
 کلور . بودخی کندی اعتقاد فاسده لرینک خلا فیدر .
 (نتیجه) حال نصارانک کندی مذهب لری اقتصاسنجه
 آیت مزبورده ده کی غیردن روح القدس مراد اولنه بیه جغنی
 جهتله آیت مزبورده نیک معناسی (سزه بندن غیری بر پیغمبر
 کوندره) دیمک اولدیغنی کونش کی اشکار در . و (دائماً سزکله
 طوره) کلامی کوندریلان پیغمبر ذیشانک بقای شر یعتلرینه
 اشارتدر . یعنی انک شرع شرینی اصلا نسخ اولنمیوب بوم
 قیامتده دکن باقی قاله جقدردیمکدر . و اون یدنچی آیتده کی
 (روح الحق) اطلاق درجه علیاده روحانی مشرب اولدقلرینی
 بیان و درگاه حقه کمال قرینت لرینی عیان ایتمک ایچوندر .
 (دنیا آنی قبول ایده مز زیرانی کورمز یلمز) دینلمکدن

مقصود و مراد نور نبوتلری و کلمات باطنیه روحانیه لری جبع
 پیغمبران کرام حضراتنک روش و سیرت لری اولدیغنی کبی عیون
 کفره فخره دن مستور و پنهاندر دیمکدر . و (اما سز آنی
 بیلور سکز) دینلمکدن مراد انی کوروب بیلک بصیرت قلبیه لری
 آچیق اولان اهل ایمانک نصیبی اولدیغنی بیاندرد . و (زیرا
 یانکرده در و ایچکرده اوله جقدر) دینلمکدن مراد کندیسی
 عالم بالابه روان اولوب قدوم و بعثتی نبشیر یور دقلری ذات
 عالی قدرک نور نبوت و چراغ رسالت لرینک اهالی ارض
 اهل زنده فروزان اولوب لمعان ایده جکنی بیان و عیان ایتمکدر .
 و اما مرقوملره خطاب صیغه سیله (کورر سکز بیلور سکز)
 دیمسی غائی حاضر منزلنه تنزیل ایله مراد اولاد و اعقابیدر .
 و بو کونا خطاب اصلا موجب شک و اریاب اوله مز زیرا
 (مرقس) علامات قیامتی تعداد و بیان صره سنده کندولرینه
 خطاباً (۲۴) اول کونلرده اول مصیبتدن صکره کونش
 قراکلی اوله . و آی کندی آیدینلغنی و یرمیه . (۲۵) و کونک
 بوزینک یادزلری دوشه . و کونکلرده اولان قوت صار صیله
 ۲۹ و سز دخی بویله قچانکه بونسنه لک واقع اولدیغنی
 کورر سکز بیلک که یقین و قپولرده در) دبه رک نقل و حکایه
 ایتمشدر . حال بوکه مرقوملرک ذکر اولنسان امور دن هیچ
 برینی کورم دک لری و حالا سموات و ارضین اسکی حال لری اوزره
 قالوب امور مذکور نیک بوندن صکره واقع اوله جغنی هر کسک
 معلومیدر . و (بنم ادم ایله کوندره جکدر) دیمک معناسی
 بن اصل که رسول الله و نبی الله تسمیه اولنور ایسه م اول ذات

عالم بقدر دخی بوعنوان جلیل ایلله تسبیحه اولنده جقدردر . و (او سززه هر شیئی او کرده جکدر . و سززه سو یلدیکم نسنه لک کافه سنی خاطر کزه کتوره جکدر) یعنی اول ذات عالم بقدرک کتاب جلیلی واحادیث نبویه سی دنیوی و اخروی نقیر و قطمیر محتاج اولدیغکز ا- کلمی بیان ایده جکدر . و (آرتق بن سزکله سو یلشمام . زیرا بودنیانک سلطانی کلیور) یعنی کندیلرینک سمایه عروج اتمسی قریب اولدیغنی بیان و بعده سلطان جهان حبیب رحمانک کله جکنی اعلا ندر . و (بنده انک برنسنه سی بوقدر) یعنی جناب مسیح علیه السلام نبی اسرا ئیلدن و حبیب رحمن حضرت محمد علیه السلام اولاد عربدن اولدیغنی جهته اره لرنده علاقه صوریه اولما مسیله برابر سرور عالم افندمر کتاب مستقل و شریعت مستقله صاحبی اولوق حسنیله جناب مسیحیه تعلق و احتیاج لری اولدیغنی بیاندر .

(استطراد) انجیلارده واقع اولان (اب) لفظی محرف اوله رف واقع اولوب کتب نصاراده جناب کبری یا حضرتلرینه اطلاق اولمشدر . چونکه لفظ مزبور نبی اسرا ئیل قتنده مقام تعظیمده کنیرالاستعمال اولدیغندن متعلمین استفاده علم ایچون معلمرینه اطلاق ایدر لر . بوسببیدن من القدییم قوم یهود و نصارانک سوء فهم و تریسه سز لکری جهته (بز اللهک او غلری بز والله بابا زدر) دیر لر نهوذ بالله و تعالی الله عما یقول الظالمون علواً کبیراً

وینه انجیل مزبورک اون بشنی باینده (آیت ۲۶) اما

تسلیمی که آتی سززه بابادن کوندره جکم یعنی حقیقت روحی که بابادن صادر اولور . کلدیکی زمان او بنم ایچون شهادت ایلله (۲۷) و سز دخی شهادت ایده سز . دینلشدر که حضرت فخر عالم افندمر جناب مسیحک نبوت و پیغمبر لکنه و یهود و نصارانک حق عالمرنده و والده محترمه لری حقیقده اسناد و افترا ایتد کیری هر درلو قبیحات و فتنالقدردن بری و مزه اولدقلرینه (قال انی عبدالله آتانی الکتاب و جعلنی نبیا و جعلنی میارکا الایته) و (وما قتلوه و ما صلبوه و لکن شبه لهم) و (واذ کرفی الکتاب مریم اذ انتبذت من اهلها مکانا مشرقیا الایته) ودها بونلره مماثل آیات جلیله صمدانیه ایلله شهادت ایلدیککی عامه نک معلوم ایدر

واون التنبی باینده (۷) اما بن سززه حقی سو یلرم سززه فائده لیدر که بن کیدهیم . زیرا اگر بن کتمز ایسهیم تسلیمی سززه کلیمه جکدر . اما اگر کیدر سم بن انی سززه کوندرهیم) دیو یازمشدر (سززه فائده لیدر که بن کیدهیم) کلامنک معناسی یعنی بنم سمایه رفع بیورلدیغ سزک حق کزده بر فائده عظیمه در . شو جهته که سزک بکا اولان کمال محبتکز افتراقزد نطولابی بر قاندها تزیاید ایدر ده جناب حقه کمال سوز و کداز ایلله عبادت ایدر سکز و درجات عالییه نائل اولور سکز . و وصیتلریمی کوز لجه حفظ ایدر و نشر و اشاعه ایدر سکز ده اولاد واحقادیکز چار چشم انتظار ایلله نبی آخر زمان و سرور جهان منتظر اولوب ایمان ایدر لر و ازهر جهت سعادت حاله نائل اولور لر دیکدر . حقیقت حالده دخی ایشک بوله

اولدینغی عالمک معلومیدرکه بک چوق کتبشارسرور عالم
افندمزلک ظهورینه منتظر اولوب بلا تردد ایمان ایتدکلی
کتب توارینجده مصر حدر.

و (زیرا اکبر بن کتمز ایسه م تسلیحی سزه کلیه جکدر) کلامی
شریعت منسقله واحکام مختلفه صاحبلمری اوله رق ایکی
پیغمبرک بر زمانده اجتماع ایتلمی ممکن اوله میه چغنه اشارتدر.

(تیجه) حضرت عیسی علیه السلامدن صکره معجزات باهره
ایله موید اوله رق خلقی توحید باری به دعوت ایدر وسیر
واخلاقی انبیای سالفه نیک سیرواخلاقته مطابق اوله رق

سرور جهان ونبی آخر زمان (حضرت محمد مصطفی)
صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزلک حضرت نزلدن غیر هیج
برذات ظههور ایتامش. وباصره اهل جهان اصلا انک

مثل ونظیرینی کور مامش. وخلق آدم نبری کندیلرینیک
دین وشریعتی کبی کمال سرعتله شرق وغربه منتشر اولدینغی
کبی هیج بر دین وشریعت منتشر اوله مدیغندن وید

شریفه سنده صابلقدن ده زیاده معجزات باهره ظهور
ایلدیکندن انجیلده کله جکی تبشیر اولنان پیغمبر نصارانک زعم
ایتدکلی کبی (روح المقدس) ویاخود حالا ظهور ایتامش

بر پیغمبر اولوق احتمالده قطعاً محل قالمیوب انجیق بزم هادی
وشقیعمر و نور دیده وجائمز سرور عالم وسید بنی آدم حضرت
(محمد المصطفی) علیه من الصلوات از کپها افندمزلک حضرت نلری
اولدینغی کونشدن ده واضح و آشکاردر.

(اما اگر کیدرسه م بن آتی سزه کوندویم) کلامی یعنی

جناب حقدن سرعت ارسالنی رجا ونیاز ایده بم دیمکدر.
(فائده) نقل اولنان کلاملرده (کیده بم) و (کتمز ایسه م)
(کیدرسه م) تعبیرلری قرآن کریمده (وما قتلوه یهینا بل
رفعه الله الیه) آیت جلیله سبیله خبر ویرلدیکی کبی حضرت
عیسی علیه السلامک آمننا وسالما سمایه رفع یورلمرینه دلیل
جلی اولوب قوم یهود خاتلمرینک مفتر یا تنه قاپیله رق نصاری
ساده دلانک صلب و قتل اولندیغنه اعتقاد ایتدکلی اصلا
شایان سمع واعتبار اولدینغی وارسته قید اشتباهدر.

وبقه باب مزبورده (۸) واولکدیکی زمان دنیایی کنه ایچون
وعدالت ایچون وحکم ایچون الزام ایلیه (۹) کنه ایچون
زیرا یکا اینانمزلر (۱۰) عدالت ایچون زبرا بن بابامه کیدرم وسز

بنی آرتق کور میه جکسکز (۱۱) حکم ایچون زبرا بودنیانک
سلطانی مدان اولمشدر. کلاملری واقع اولمشدر. اما
سکرنجی کلامک معناسی یعنی جناب فخر رسالت کفار

خاکساری ایتدکلی کنه اهلردن ناشی قولاً وفعلاً خبط واسکات
وقهر وتدمیر ایده جکدر وعدالت واحکام حکیمه الهیه ایله
جهانی اقناع ایله نظام ویره جکدر دیمکدر. وفی الواقع خبر

ویردیکی کبی ازهر جهت کفره فجره به غالب اولدکلی
وعدالتله جهانی طولدیروب بر باغ کلزاره د وندر دیکی کتب
نوارینج وسیرده مفصلاً بیان اولدینغی هر کسک معلومیدر.

(زیرا بن بابامه کیدرم الی آخره) یعنی آمننا وسالما جناب
حقت اراده الهیه سی اولان سمایه رفع اولنورنده آرتق بنی
کوره هر سکر دیمکدر.

حکم ایچون زیرا بودنیانک سلطانی مدان اولمشدر) یعنی واجب الوجود حضرت ترینه شرک ایدلشدر وحق عالیترنده کونا کون کفر لوسو یلمشدر . ویاخود سیدالانبیا نك کفار خاکسار دن چکمش اولدیغی اذا وحقاری غیب طریقله خبر ویرمشدر . ویاخود بوسوز لال دن اله کچهرک درلودرلو تغییر و تحریفه تصادف ایتدکلرندن ولایقیله نقل وترجه ایدبله مدکلرندن بویله جه مهم اوله رق یازیلوب قالمشدر .

وینسه باب مزبورده (آیت ۱۲ سسزه دخی سویلیه حکم چوق وار اما سزحالا انلری کوتورمکه قادر دکلسکز) یعنی بدن صکره کله جک اولان پیغمبر دیشانک کافه اوصاف جمیله و شریعت مصطفویه سنی تفصیلاً سسزه بیان ایده جک اولسه ایدم امی بولندیغکز جهته له انکلابه میه جغکزی ییلدیگمدن بومقدار ایله اکتفا ایدم . (۱۳) اما اول حق روحی سسزه کلدیکی زمان اوسسزی هر حقه ارشاد ایلیه . زیرا او کندودن سویلیه جکدر . اما هر نه ایشیدرسه آنی سویلیه . و سسزه کله جک نسنه لردن خبر ویره (۱۴) اوبنی تعزیر ایلیه زیرا بیکیدن آله جق و سسزه ییلدیره جکدر) واقع اولمشدر . (شرح) اما (اوسسزی هر حقه ارشاد ایلیه) کلامنک مفهومی یعنی نبی آخر زمان امت مرحومه سنک دنیوی و اخروی محتاج اولدقلری هر نه که وار ايسه کندیلرینه احسن وجهله بیان ایدرک طریق سداده ارشاد ایله سعادت حاله ابصال ایده جکدر دیمکدر . و (زیرا او کندودن سویلیه جکدر . اما هر نه ایشیدرسه آنی سویلیه) کلامنک مالی

یعنی (وما ینطق عن الهوی . ان هو الا وحی یوحی) آیت جلیله سنک منطوق منینی اوزره هوای نفسیه اویه رق عقلمه نه کلورسه سوبلمز بلکه جناب واجب الوجود حضرت لری کندوسنه هر نه که وحی والهام ایدرسه آنی تبلیغ ایده جکدر . (و سسزه کله جک نسنه لردن خبر ویره) یعنی قیامت علامتیرنی و جنت ایله جهنمک احوالی و حضور ربانیده واقع اوله جق حساب و مکافات و مجازاتی ودها بولردن بشقه برطاقم امور غیبیه بی خبر ویره جکدر . فی الواقع امور مذکور قرآن کریمده بیان وتفصیل یورلدیغی کبی هیچ برکابده بیان اولندیغی یوقدر . (اوبنی تعزیر ایلیه) یعنی بنم وجودم نفخه جبریل ایله حاصل اولوب قومیم . و دك ایتدکلری مفتر یا تدن بری اولدیغم و طرف الهیدن بعث اولمش پیغمبر بولندیغم و معجزات باهره ایله تأیید و تشریف اولندیغم و صلب و قتل اولمیم . و ب معزز و مکرم اوله رق سمایه رفع بی . ووردیغم حقنده حسن شهادت ایده جکدر . اشته ای اولی الالباب قرآن جلیله مواضع متعدده سنده و خصوصیه سوره مریمده جناب مسیحک حق عالیترنده هر جهتمله حسن شهادت بیورلمش اولدیغی طوائف نصاراتک معلوملری ایکن قرآن کریمک انکارینه قالدقلری حالده عبسی علیه السلامک پیغمبر لکنی و سائر اوصاف جمیله سنی دخی انکار ایتلری و بوجهتمله دخی کافر اولماری لازم کلزمی . بوکاده شبهه وار میدر . جناب حق عقل و انصاف احسان ایلیه . (زیرا بیکیدن آله جق و سسزه ییلدیره جکدر) یعنی احکام ربانیه بکاجبریل امین واسطه سیله کوندربلوب بن

نصل آندن تلقی واخذ ایدرک سسزه تبلیغ ایدیورد دم ایسه
 حضرت محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلری دخی آندن تلقی
 ایدرک سسزه بیان و تبلیغ بیوره جقدر.
 (تمه) قرآن کریمده (واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل
 انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التورایة و مبشراً
 برسول یأتی من بعدی اسمه احمد) آیت جلیله سسیله انجیلده
 (احمد) اسم شریفیله واقع اولدیغی خبر ویرلشدرد حالبوکه
 انجیلده کی (پارا قلیط) لفظی وکیل و معزی و معین و شافع
 معنارینه کلام یکی جهتله قرآن کریمک بیانده مطابق دکادر
 دهرک طائفة نصاری اعتراض ایدرلر. انجیق کندیلرینه برقاچ
 وجهله جواب ویرر و اعتراضلرینی دفع ایدرر. (برنجی
 جواب) عیسی علیه السلامک لسانی عبرانی اولوب یونانی
 اولدیغی عامه ناسک معلومیدر و انجیلک عبرانی نسخه سنک
 اصلا وجودی اولدیغی بوندن صکره اثبات اولنه جقدر.
 بوجهته عبرانی لسانندن یونانی به ترجمه ایدرلرک دقتسز
 و درایتسز لکلرندن و علم لغته آشنا اولدقلرندن سهو و غفله
 تبدیل و تحریف ایتشردرد. و بومقوله تحریفاتک سلفا و خلفا
 کندیلرندن پک چوق وقوع اولدیغی کدی علماسنک اقرارلرله
 ثابت اولدیغی بر بحث مستقلده بیان اولنه جقدر. (۲) قرآن
 کریم عیسی علیه السلامک کندیسى خبر ویردیکنی بیان ایدیورد.
 یوخسه یوحنا جنابلرینک یازدیغی تاریخده بویله واقع اولشدرد
 دییورد. بوجهته جناب مسیحک (احمد) اسم شریفیله خبر
 ویرمش اولدیغی یوحناک ذکر ایتدیکندن غیرى برکلام

نبویلری اولمق احتمال قویدر. چونکه جناب مسیحک تکلم
 بیوردقلری کلام نبویلرینک جمله سی موجود اولان انجیلارده
 یا زلماش اولدیغی و نصارا نك دخی خلافی دعوايه مجاللری
 اولدیغی یوحنا انجیلینک نهایتنده کی فصلنده (۲۵) و عیسی نك
 ایتدوکی چوق غیرى نسنه لر دخی وارا کر برر برر یازلمش
 اولسه لر ایدی تخمینم بوکه یازیله جق تکاملدنیايه صیغه مرر
 ایدی آمین) کلام بی ما آندن کونش کی ظاهر در.
 (۳) اشمه جواب نایده تقدیر اولنان بشارت اخری قرن
 نایده ترک و ابطال ایتدکاری انجیلارده موجود اولدیغی دخی
 بر احتمال قویدر. و نسخه سی موجود اولان انجیل متروکه لرینک
 بعضیلرنده حالا بالفعل واقعدر. اشته ازان جمله ۱۸۵۰
 و ۱۸۵۴ سنه میلادیه سننده طبع اولنان (برنابا) انجیلنده
 جناب مسیحدن نقل ایله بشارت مرر بوره شو مألده واقع
 اولمشدر (ای برنابا معلومک اوله که بن هر تقدیر ناسک
 اعتقادات فاسد لرندن بری ایسه مده انجیق ناسک بعضیلری
 بنم حقه مده کفتیکو ایدرک عیسی الله و ابن الله در دیدکارینی
 جناب الله کر به کور دیکندن مشیت الهیه سی یوم قیامتده
 شیاطینک بنم اوزریمه کولمالرینی و بنی استهزا ایتملرینی
 اقتضا ایلیوب مقتضای لطف و رحمتیله دنیا ده ضحک و استهزا
 یهودانک موتی سببیه اولسنی و هر شخصک بنم صلب
 اولندیغمی ظن ایتسنی استحسان ایلدی. لکن بواهانت
 و استهزا (محمد رسول الله) کانجیه قدر باقی قالورد. حضرت
 محمد علیه السلام دنیا به کنجیه بو غلط اوزرینه هر بره مؤمنه

تنبيه ايدر وناسك قبله نندن بوشه به قاقار) انتهى .
باقیگز ای اولی الالباب بشارت مرز بوره نه بیوک و آچیق
بر مرزده در . امپاطنه نصاری (بزبونی قبول ایتیم بزیم
تلم مرز اتفاق آرا ایله بو انجیلی رد ایتشردر) دبر لرسه ده
ایشلرینه بر امدیغندن رد و ترک ایتدکاری و بیدل و محرف
اولدقاری کندی اقرار لر یله مثبت و بپرهن اولدیغی جهته انلرک
رد و قبولاری اصلا شایان استماع و اعتبار دکلدرد .

(استطراد) انجیل مرزور اناجیل قدیمه دن اولوب قرن ثانی
و نالیک کتابلرنده بولندیغی جهته سرور کائنات حضرت محمد
مصطفیانک ظهور نندن بر قاقچ یوز سنه اول یازلدیغی محققدر .
و بویله بر امری بر قاقچ یوز سنه لر وقوعندن اول الهام سنر خبر
و بر مک هیچ بر کسه نک بد اقتدار نده اولدیغی جهته بشارت
مرز بوره عیسی علیه السلام کلامی اولدیغنده اصلا شبهه
بو قدر . یوق زعم ایدر لرسه که نبوت محمدیه نک ظهور نندن
صکره علمای اسلامیه دن بری تبدیل و تحریف ایتشدر .
جوابنده دیناور که علمای اسلامیه نصارانک معتبر و مقبوللاری
اولان اناجیل اربعه لرینه بیله اصلا التفات ایتدکاری هر
کسک معلوم ایدر . قنده قالدیکه (بر نابا) انجیل منه التفات
ایدوب تحریف ایلسونلرده او تحریف بتون ایادی نصاراده
وجود اولان بر نابا انجیلک بتون نسخهلرینه سرایت و تأثیر
ایلسون هیجات . الله عقلمار ویره . و علمای اسلامیه نک بو مقوله
تحریفه نه احتیاجلری واردر .
اصل لغت اولان لغت عبرانی بدن قطع نظر ایتسه ک بیله

پارا قلیط و پارا کلیطوس لفظلری وکیل و معزی و شافع
معنارینه کلدیکه و . اتنی مرز بوره حضرت فخر عالم افند مرزده
کماله بولندیغی و کندیلرینه اطلاق بلا شبهه صادق اولدیغی
جهته یوحنا نک انجیلنده تشریفی تبشیر اولنان ذات محترم
انجیق حضرت محمد علیه الصاوة والسلام افند مرز اولوب
بو خسه پاو لوسک کتاب اعمالک باب ثانیسنده یوم دارده
عیسی علیه السلام شاکرداننه نازل اولدیغی دعوی اولنان
(روح) اولدیغی اون درت دلیل ایله اثبات اولمشدر

{ برنجی دلیل } میلادک قرن ثانیسنده بولنان نصارادن
بعضیلری ظهور نبوت محمدیه دن اول انجیلده کلمه سی خبر
و بر بلان { پارا قلیط } لفظنه مصادیق اولدقاری دعوی ایتدیلر
{ سننس } مسیحی کبی که وقتک الک زیاده متقیسی و صاحب
ریاضتی اولوب ۱۷۷ سنه میلادیه سی قریبنده آسیای صغیره
دعوی نبوت ایدرک عیسی علیه السلام تبشیر ایتدوی
پارا قلیط بنم دیدی . و کندیسنه پک چوق کسه لر تابع اولدیغی
۱۸۴۸ سنه میلادیه سنده اردو لساننده طبع اولنان { ولیم میور }
تاریخننده مسطور در *

اشته بود اولدن عیسی علیه السلام دن صکره ده بر پیغمبرک
کلمسی نصارانک منتظر لری اولدیغی اکلا شیلور *
و حتی بو مدعا مرزی نصارانک بیوکار نندن عصر سعادتده پک
چوق ذواتک شرف اسلامی قبول ایتلری غایت واضح بر صورتده
نأ پیدا ایدر . اشته از آن جمله حبش پادشاهی ملک نجاشی به
نامه سعادت واصل اولدقده (اشهد بالله انه للنبی الذی ينتظره

اهل الكتاب (بيوردي . يعنى اشهبو بكا واصل اولان نامه
سعادت اهل كتابك منتظر لرى اولان نبى ذیشانك اولديغنه
شهادت ايدرم ديمكدر .

وكتوبك جوابنده (اشهد انك رسول الله صادقاً ومصداقاً
وقد بايعتك وبايعت ابن عمك اى جعفر بن ابى طالب واسلمت
على يديه لله رب العالمين) ديهرك يازوب شرف اسلامى قبول
ابتديكنى حضرت رسالته بيان ايلدى . و پرده قبض طائفه سنك
پادشاهى ملك مصر (مقوقس) حضرت فخر رسالتك نامه
سعادتنه جواب اوله رق (لمحمد بن عبدالله من المقوقس عظيم
القبض سلام عليك اما بعد فقد قرأت كتابك وفهمت ما ذكرت
فيه وما تدعو اليه وقد علمت ان نبياً قد بى وقد كنت اظن انه
يخرج بالشام وقد اكرمت رسولك) ديهرك يازوب هر تقدر
محبت جاه و سلطنت سبيله ايمان ايتدى ايسه ده سرور عالم
افندمرك پيغمبر ايتكنى اقرار ايلدى . اشته بو پادشاهلرك
ايكبيسيده نصرانى ايديلر . و حضرت فخر عالم افندمرك
نبوتلرك ابتدالزنده واسلامك بدايت ظم وريله غايت مضطرب
اوله رق اطراف واكنافه هجرت ايتدكلرى بز زمانده كه
مشار اليهمانك سلطنت وشوكت دنيويه لرى بر كمال بولنديغنى
جهتله اصلا بر قورقو اتمالى بيله يوق ايدى . بو حال ايله
برابر نبوت محمد به نبى اقرار و تصديق ايتلرى انجيلده كلمسى
تبشير اولنان پيغمبر حضرت فخر عالم افندمرك اولديغنى كونش
كبي ميدانده در . وينه بونك كبي علمى نصارادن (چارود ابن
العلاء) جعاعتيله برابر حضور رسول الله كاوب سرور عالم

افندمزه خطاباً (والله لقد جئت بالحق) ونطقت بالصدق
والذى بعثك بالحق نبياً لقد وجدت وصفك فى الانجيل وبشر
بك ابن البتول (يعنى عيسى) فطول التحية لك والشكر لمن
اكرمك لا اثر بعد عين ولا شك بعد يقين مديدك فانا اشهد
ان لا اله الا الله وانك محمد رسول الله) ديهرك كمال تعظيم
واحترام ايله رسالتنى تصديق و ايمان ايتدى . و اندن صكر .
جعاعتى دخى ايمان ايتديلر . اشته بوندن دخى اهل كتابك جناب
مسيحون غبرى بريغمبر ذيشانه منتظر اولدقلرى و اول ذات
اكرم دخى حضرت محمد عليه الصلوة والسلام افندمزا اولديغنى
غايت واضح بر صورتده ثابت اولور .

ودها بونلرك كبي علمى يهود و نصارادن حد و حساب سز ذوات
شرف اسلامى قبول و تورات و انجيلده مبشر اولديغنى بيان
ايتدكلرى كتب توارى نخدمه مسطور اولديغنى جهله نك معلوميدر .
والآن مسلمان اولقده بولنانلرك تصديق و اقرار لرى جاى

اشتهاه و انكار اوليموب بلكه موجب انتباه و اقرار در
(ايكنجى دليل) اولا عيسى عليه السلام (نبى سور ايسه كز
وصيتلر بى حفظ ايديكز) بيوردي آندن صكره پارا قليه طك
كاه چكنى خبر و بردى . ايدى ابتدا تنبيه ايتسندن مقصودى
سويليه چكى سوزلرك غايت اهميتلى و سامعينك رعایت و قبوللرى
واجب اولديغنى بيلدر مكددر . بو جهتله پارا قليه طك
يوم دارده نزولى دعوى اولنان روح اوليدى حواريونك
استبعاد ايتيه چكلرى معلوم و متيقن اولديغنه دن بو تنبيه نه
حاجت قالوردى . و عبت اولزمى ايدى . بلكه حقيقت حال

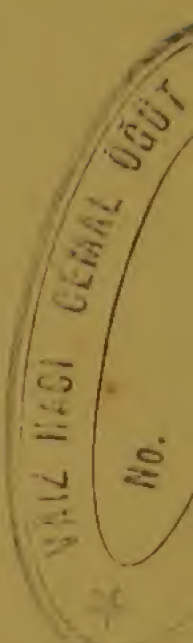
شود که جناب مسیح علیه السلام نور نبوتله بمشهر اولان
آخر زمان نبیسی ملت مسیحیه دن پک چوق کسه لک انکار
ایده جکاری معلوم نبویلری اولدیغندن اولافقره مزبور
ایله کلامنی تأکید ایلیوب بعده کله جکی خبر ووردی .

(اوچنجی دلیل) نصاراتک اعتقاد فاسد لرجه نازل اولان
روح اب ایله مطلقاً متحد و لاهوتیه نظراً اتحاد حقیقی ایله
ابن ایله دخی متحددر . بوجهته روح حقنده عیسایان غیر
برپاراقلیط اولدیغنی نصل دعوی ایده بیلمور لر . و مغایرت نه
وجهله ممکن اوله بیلمور . اما تبشیر اولنان نبی اکرمک حق
عالیبرنده بلا تکلف صادق اوله جنی شبهه دن وارسته در .

(دردنجی دلیل) پاراقلیطک معناسی اولان وکالت و شفاعت
خواص نبوتدن اولوب الله ایله متحد اولان روحک خواصندن
اولدیغنی جهته مذکور معنارک روح اوزرینه صادق اوله
میه جقلری درکاردر . اما نبی مبشرک حق عالیبرنده صادق
اوله جقلری غایت واضحدر .

(بشنجی دلیل) عیسی علیه السلام (بنم سسزه سو یلدیرکم
نسنه لری اوسسزک خاطر کزه کتوره جکدر) بیوردی .
حالبوکه حواریون جناب مسیحک بیوردقلرنی اونودوبده
نوم داده نازل اولان روح خاطر لرینه کتوردیکی عهد
جدیدک هیچ برکابده ثابت و واقع اولماشدر

(التنجی دلیل) جناب مسیح قومنه خطاباً (بن سسزه واقع
اولزدن اول خبر ویردم که حتی واقع اولدقده ایمان ایده سز)
بیوردی . اشته بوکلام دخی تبشیر اولنان ذاندن مراد روح

اولدیغنه دلالت ایدر . چونکه حواریون روحدن استفاضه
ابتدکاری سببدن ایمان ایتمه لری مظنون دکل ایدی که حتی
تأکیدک تکرارینه حاجت قاله . و بویله برکلام فضول و بی
لزومی سو بیلک هیچ بر حکیم عاقلک شانندن دکلدر . نره ده
قالدی که ربی عظیم الشانندن بویله برکلام صادر اوله . اما
کلام مزبور ایله نبی مبشر مراد اولدقده تأکید صدقده
ایراد اولنان کلام محور لایقنده اولسه یله برابر دفعه ثانیده
تأکید اولدیغنی حسبیه غایت مستحسن اوله جنی دخی
آشکاردر .

(بدنجی جواب) جناب مسیح علیه السلام (او بنم ایچون
شهادت ایده جکدر) بیوردی . حالبوکه اول روح عیسی
علیه السلام حقنده هیچ بر کسده شهادت ایددی . چونکه
تلا میزدی جناب مسیحی لایقیله بیلدکلرندن شهادته اصلا
احتیاجلری اولماسی مناسبتله انلرک یاننده شهادتک هیچ
برفانده سی بوقدر . و شهادته محتاج اولان منکرینک یانلرند
دخی شهادت ایددیکی بیاندن مستغنیدر . اما نبی مبشر
حضرت محمد علیه السلام جناب مسیحک حق عالیبرنده احسن
وجهله شهادت ایدوب انواع کفر و ضلالت اشدی اولان
دعوا ی الوهیتدن و والده محترمه لرینک تهمت زنادن بری
اولدقلری و ازهر جهت صادق اولدقلری قرآن کریمک
مواضع متعدده سنده واقع اولدقندن بشقه نیجه احادیث نبویه
ایله دخی بیان بیورلمشدر .

(سکزنجی جواب) جناب مسیح علیه السلام (و سسز دخی

KUTUPHANASI CEMAL UĞUT	
Y. İslâm	
Keyit No.	
Konu No.	

شهادت ایده سز زیرا سز ابتدا دن بنم ایله سکز) بیورم شدرد.
 بو کلامی دخی دلالت ظاهره ایله دلالت ایدر که حواریونک
 شهادتی پارا قلیطک شهادتندن بشقه برش-شهادتدر. ایددی
 کلمسی تبشیر اولنان دانندن روح نازل مراد اولنسه ایدی
 کندیسنگ شهادت مستقله سی اولدیغنی آنفا بیان اولندیغندن
 ش-شهادت لک آره لر زنده مغایرت بولنماق لازم کلوردی. و بونک
 دخی بطلانی ظاهر در.

(طه وزنجی جواب) جناب مسیح علیه السلام (واکربن کتمز
 ایسه م پارا قلیط سزه کلمیه جکدر اما آکر کیدرس-م بن آنی
 سزه کوندريم) بیورم سیله پارا قلیطک کلمسی کندینک کتمسنه
 تعلیق ایلدی. اول روح ایسه شاگردانک بلاد اسراییلیه به
 ارسالی زمانده حضور مسیحده نزولی ادعا اولنمشدر. بوجه تله
 روحک نزولی جناب مسیحک کتمسیله مشروط اولدیغندن
 پارا قلیطدن مراد نازل اولان روح اولدیغنی ظاهر در.
 بلکه پارا قلیطدن مراد جناب مسیحک زمان صعو دندن
 اول حواریونک کندیسندن مستقیض اولدیقلری و کلمسی
 جناب مسیحک کتمسنه موقوف بر شخص اولدیغنی شبهه
 کتورر شی دکلدرد. و اول دخی جناب مسیحدن صکره
 کلان حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
 افندمزدرد

(اوننجی دلیل) جناب مسیح علیه السلام (پارا قلیط عالمی
 تو بیخ والزام ایده جکدر) بیوردی. که بو کلامی حضرت
 فخر عالم افندمزدک حق عالیلر زنده بر ارض جلی منزله سنده

اولدیغنی آشکاردر. چونکه حضرت فخر عالم افندمزدک
 بتون عالمی و خصوصیه حضرت عیسی علیه السلامه ایمان
 ایمان قوم یهودی تو بیخ ایتدیکنی غایت الحق معاندلردن
 بشقه کسه انکار دکل ش-بیهه یله ایتمز* اما نزولی دعوی
 اولنان روح هیچ برکسه نک اصول وقاعده سی اوزرینه عالمی
 تو بیخ ایلمسی صحیح اولدیغندن مراد اولنه میه جغنی غایت
 واضحدر. و روحک نزولندن صکره حواریونکدخی منصبلری
 تو بیخ اولمرب بلکه ملتی وعظ ونصیحتله دعوت ایتدیقلری
 تاریخ آشنا اولنلرک معلومیدر

(اون برنجی دلیل) جناب مسیح (اما کنهه ایچون زیرا بکا ایمان
 ایتدیلم) بیوردی. اشته بو کلامی دلالت ایدر که پارا قلیط
 عیسی علیه السلامی منکر اولنلر اوزرینه ظاهر وغالب
 اوله رق مشار الیهه ایمان ایتدیقلری ایچون تو بیخ والزام
 ایده جکدر. حالبوکه نازل اولان روح تو بیخ ایدرک ناس
 اوزرینه ظاهر وغالب اولدی

(اون ایتنجی دلیل) جناب مسیح علیه السلام (بنم س-سزه
 سویلیه جکم دها چوق سوزلر وارددر انجیق شمدیکی حالده
 سز المری کتورمکه قادر دکلسکز) بیوردی. اشته بو کلام
 نزولی دعوی اولنان روحک مراد اولنسنه قطعیه منافیدر.
 زیرا روح احکام مسیح اوزرینه هیچ بر حکم زیاده ایتدی.
 چونکه اهل تیلیک زعم باطلارینه کوره روح نازل اولدقده
 ثابث عقیده باطله سنه و بتون عالمی دعوت ایتکه امر ایتدی
 ایدی. ایددی جناب مسیحک زمان عروجنسه قدر

کنندیس۔ نیک کلام لرندن غیری نصارابه قنغی بر امر وحکم
 حاصل او لوب زیاده قلندی * اوت اوروح کندیلرینه
 نازل اولدیغنی اعتقاد ایتدکلی زمانده سفر خر و جک بکر منجی
 باینده مذکور اولان احکام عشره نیک بعضی سندن غیر کانه
 احکام تورانی اسقاط ایتدیلر . وجیع محرمانی تحلیل ایتدیلر .
 عجا حله قادر اوله مدقلری سوزلر بومی ایدی . پک اعلا
 قادر اولدیلر . والا آن کور بیور زکه . مباح اعتقاد ایدرک
 خنزیراتی بیورلر . وهمده یورطی کونلرنده . و تورانک
 اعظم احکامندن اولان جمعه ابرتسی کونه تعظیم ایتدک
 حکمنی اسقاط ایدیورلر * وسنت او ایورلر * ودعا بوملار
 امور شرعیة موسویه نیک اسقاطنه قادر اولوب هیچ برنی
 طایفه ورلر . و بونک کوچ برشی اولیوب کندولر نجه فایت
 قولای اولدیغنی میدانده در . آفرین مقدس (پاولوس)
 مرادینه نائل اولدک . استدیگ کی نصارانک باشلرینه چوق
 ایشلر چی قاردک . فقط یاته جغک یری دوشونه مدک .
 فی الواقع پروتستان علماسنک اعتراف ایتدکلی کبی جناب
 مسیحک صعودی زمانده قدر ضعف ایمان و ضعف قوت لرندن
 ناشی زیاده احکامی قبول ایتدک وسع و طاقت لرندن خارج ایدی .
 اشته مقدمات مسروده دن ظاهر اولدی که پارا قلیطدن
 مراد شریعت عیسویه نسبتله کنندی شریعتنده احکام زیاده
 قلنور و مکلفین ضعیف اوزره حلی کوچلر شور برنی ذیشاندر .
 و اول دخی حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
 افندمرنک اولدیغنی اظهر من الشمسدر . (اون اوچنجه دلیل)

جناب مسیح عایه السلام (پارا قلیط کندی عندندن برشی
 سو یلز بلکه هر ایشدیکنی سو یلز بلکه جکدر) بیوردی . اشته
 بو کلامندن اکلاشیلور که پارا قلیط نبوتله بعث اولندقدنه
 کندیسنی بنی اسرائیل تکذیب ایده جکدر ده جناب مسیح
 کندیسنک هر جهته صادق اولوب وحی الهی بدن غیر هیچ
 برشی سو یلز بلکه کنی بیان و تقریر ایتدک محتاج اولدی . اما
 نزولی دعوی اولنان روح حقنده اصلا تکذیبه مجال یوقدر .
 و بونکله برابر نصاری اعتقادینه کوره اول روح عین اللهدر .
 بو جهته (کندی عندندن برشی سو یلز بلکه هر ایشدیکنی
 سو یلز بلکه جکدر) دینک نه معناسی واردر . ایدی پارا قلیطک
 مصداقی انجق حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم
 افندمرنر . چونکه حق عالی لرنده مظنه تکذیب واردر .
 و کندی عین الله اولیوب بلکه بشردر . و جناب واجب الوجود
 حضرتلری (وما یسطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی)
 و (ان اتبع الا ما یوحی الی) و (قل ما یكون لی ان ابده من تلقاء
 نفسی ان اتبع الا ما یوحی الی) آیات جلیله سیله کندی جانندن
 سو یلیوب انجق جناب حقک کندیسنه وحی ایتدیکی احکامی
 بیان و تبلیغ ایتدیکنی تصدیق و اعلان ایلدی . (اون دردنجه
 دلیل) جناب مسیح عایه السلام پارا قلیط حقنده (بنده کیدن
 آله حق و سسزه یلدیره جکدر) بیوردی . اشته بو کلامنک
 دخی روح اوزرینه صادق اوله میه جنی ظاهر در . زیرا
 اهل تلیشه کوره روح قدیم و غیر مخلوق و قادر مطلقدر
 انتظار اولنه جنی هیچ برکالی اولیوب بلکه جمیع کمالانی بالفعل

حاصلدر . بوسیدن کلمی تبشیر اولنان ذاتک البتہ انتظار
اولنہ جق کالاتی اولق لازمدر . واشبو کلام سابق کلہ جک
اولان پیغمبرک شریعت مسیحہ تابع اولہ جعنی ایہام ایلدیکندن
(بابانک ہرنہ سی وار ایسہ بخدر . بونک ایچون بنکیکندن
آلہ جقدر دیدم) کلامیلہ ایہام مزبوری دفع ایلدی . یعنی
من کان لله کان الله له کلام مشہوری مفاد نچہ جناب حقندن
پارا قلیطہ ہرنہ حاصل اولورسہ کویا بندن حاصل اولمشدر
بونک ایچون بنکیکندن آلہ جقدر دیدم

(تنبیہ) پروتستان فرقدسی اشبو تبشیر حقندہ بس وجہلہ
شہہ ابراد ایدرلر وزعم فاسد لرنجہ اهل اسلامی تغلیط
ایمکہ چالبشورلر . انجق کتور دکلری دایملار اوہام
وخیالات قبیلندن اولوب اورمچک یوسہ بندن دہا کوشک
اولدقلری کندیلرینک مسلملری اولان سوزلرہ مثبت ومبرہندر .
(برنجی شہہ) اشبو عبارہ دہ واقع اولان پارا قلیطہ لفظی
اقنوم نالندن عبارت اولان روح القدس وروح الحق لفظلریلہ
تفسیر اولندیغنی حالہ پارا قلیطہ ایلہ حضرت محمد (صلی اللہ
تعالی علیہ وسلم) نصل مراد اولنہ بیلور دیرلر . و پروتستان
علماسندن میزان الحق صاحبی تألیفاتندہ (روح اللہ وروح
القدس وروح الحق وروح الصدق وروح فم اللہ)
لفظلرینک برمعنا یہ اولدقلرینی ادعا ایلوب ۱۸۵۰ سنہ
میلادیہ سنندہ طبع اولنان (مفتاح الاسرار) نام کتابک نسخہ
فارسید سنک الی اوج ضحیفہ سنندہ (تورات وانجیلدہ واقع
اولان روح اللہ وروح القدس لفظلری برمعنا یہ لابسدر) دیمشدر .

(حل الاشکال فی جواب کشف الاسرار) نام کتابندہ
(تورات وانجیلدہ کی مسائل حقندہ شہور وادراکی اولان
کسہ روح القدس وروح الحق وروح فم اللہ وغیرلرینک
روح اللہ معناسنہ استعمال اولندقلرینی بیلور بونک ایچون
اثبات ایتمسنی ضروری کورمدم) دیمشدر . (جواب) اشبو
شہہ لرینہ ایکی وجہلہ جواب ویریلور . (اولا) پارا قلیطہ
لفظیلہ نزولی دعوی اولنان روح مراد اولنہ مدیغنی کی اقنوم
نالنک دخی قطعاً مراد اولنہ میہ جعنی آنفاسرد واتیان اولنان
اون درت دلیلندن کونش کی ظاهر در .

تفصیلہ حاجت یوقدر . (ثالثاً) بو حریفک دعواسنک صحت
وفسادندن قطع نظر ایسہک وزعم فاسدینہ کورہ بومقامدہ
اولان الفاظک ترا دخی تسلیم ایسہک بیلہ تورات وانجیلک
ہر برہ وضعندہ الفاظ مزبورہ نک اقنوم ثالث معناسنہ
استعمال اولندیغنی انکار ایدر وکندی قولنہ مطابق اولہ رق
(تورات وانجیلدہ کی مسائل حقندہ شعور وادراکی اولان
کسہ روح الحق وروح القدس وغیرلرینک بک چوق برلرہ
اقنوم ثالث غیریدہ استعمال اولندقلرینی بیلور) دیرلر
ودعواسنک فاسد اولدیغنی میدانہ چیسقار برز . تہ کیم
(حزقیال) پیغمبرک معجزہ ایلہ احیا بیوردیغنی جماعتہ خطابا
اونوز یدنجی بابک بشنجی والتنجی آیتندہ (۵) رب اللہ بوکوکلمہ
بو یلہ دیدی اشته بن ایچیکرہ روحی ادخال ایدیم و دیر بلہ سز .
۶ واوزر بکرہ سکرلر قویوب سزنی ات ایلہ قابلایہ ہم وسزنی
دری ایلہ اورتہ ہم وایچکرہ روحی قویہ ہم و دیر بلہ سز و بیلہ سزک

رب بن ايم) واقع اولشدر . اشته بو ايكي آيتده روح نفس
 ناطقه معناسنه اولوب نصارئك زعم فاسد لرينه كوره عين
 الاهدن عبارت اولان اقنوم ثالث معناسنه اولديغي بصيرت
 قابيه لري كور اوليا نلره كوشن كي ظاهر در . و بو حنائك
 رساله اولاسنده (۱) اي سو كيولور هر روحه اينانميكر اما
 روح لري الاهدنيدر . ديوتجربه ايلك زيرا دنيايه چوق
 بلا نجي بيغمبرلر كلدي . (۲) اللهك روحني بوندن بيلورسكز
 هر روحكه عيسى مسيحك جسد ده كلد بكننه اعتراف ايدر
 اللهمندر * ۶ اما بز اللهمندر اينز الهه بيان بزى ديكلر
 الاهدن اوليان بزى ديكلر حقتك روحني وضلائتك روحني
 بوندن بيلورز) واقع اولشدر . اشته عبارته مز بوره نك
 ايكنجي والتنجي آيتلر نده كي روح الحق واعظ صادق و روح
 الضلال واعظ مضل معناسنه استعمال اولنوب اقنوم ثالث
 معناسنه اولديغي غايت واضحدر .

(نتيجه) لفظين مز بورينك واعظ حق و صادق معناسنه
 استعمال اولنديغي بو حنائك رساله سندن اكلاشلديغي جهته
 پارا قلبط لفظنك روح الحق و روح القدس لفظلريله تفسير
 اولنمسي قطعاً بزم استدلالمزه ضرر و بر ميوب سسرور عالم
 افندمرك حق عاليلر نده واعظ صادق اطلاق شبهه سزدر
 عبرت) باقكز اي اولي الالباب پروتستانتلر ك اعلم علماسي
 صابيلان حريف نه درجه لرده جاهل و معاند در كه كندى
 كابلر نده اولان لفظلر ك معنالرينه و استعماللريله آشنا اوله ميوب
 اوهام و خيالاته تابع اوله رق بر طاقم سفسطه لره قالمش .

(تمثيل) قنبورك برينه سوال ايتمشلر كه كندى قنبورينك
 طوغرلمسني مي استرسين بوخسه هر كسك قنبور اولسني مي .
 جوابنده ديمشكه هر كسك قنبور اولسني استرم كه بكا
 كولوب اكلندكلري كي بسدخي كنديلر ينه كواوب اكلنم .
 اشته بو حريفده دين حقي قبول ايده ميوب حسدندن نه يابه جفني
 شاشيره رق عالمي دينس سزلكه ترغيب و تشويق ايتكه
 چالشمش . دردينه يانسون . (ايكنجي شبهه) جمع مخاطب
 ضميريله يعنى (سزوكم) لفظلريله خطاب اولانلر حواريون
 ايديلر . بو جهته پار اقباط كندى عصر لر نده ظهور ايتك
 لازم كلور ايدى . حالبوكه حضرت محمد عليه الصلوة والسلام
 كندى عصر لر نده ظهور ايتيوب بلكه برقاج يوز سنه صكره
 ظهور ايدى . (جواب) اشته اعتراض اور بچك
 يوه سي قدر بييله قوتلي دكلدر . زيرا بو اعتراضك منشئي
 وقت خطابده حاضر اولان كسه لر ضمير خطاب ايله مراد
 اولنلري لازمدر . بكدن عبارتدر . حالبوكه بونك هر بر
 موضعه ضروري و لازم اولديغي ميدانده در . كور لازمي كه
 (متى) نك انجيلسندن بكرمى التجي بابنك التمش در دنجي آيتده
 جناب مسيح رؤساي كهنه و شيوخ و جمعه خطاباً (اما سزه
 دبرم كه بوندن صكره آدم او غلنك قدرتك صاغنده اوتورديغي
 و كوكاك بلوطلري اوزر نده كلديكني كوره جكسكز) ديمشدر .
 اشته بو خطاب ايله مخاطب اولانلر طپراق آلتنه كيره لي
 بيك سكره يوز سنه بي متجاوز اولدى . حالبوكه جناب مسيحك
 سمانك بلوطلري اوزر ينه كلديكني كور مديلر . وينه متى

انجیلنک بکرمی دردنجی باندده علامت قیامتی تعداد و بیان
 صره سنده (۲۹) و نیزجه اول کونلرک مصیبتندن صکره
 کونش قراکلق اوله و آی کندی ضیاسی و بریه و بلدزل
 کوکدن دوشه لر و کولرک قوتلری صارصیله لر ۳۳ سر دخی
 بویه قچانکه بوجه نسنه لی کورر سکر ییلک که یقین و قپورده در)
 واقع اولشدر . اشته بو خطاب ایله مخاطب اولانلر دخی بیک
 طقوز اوزسنه به قریب اولیور . حالبوکه حالا کونش و آی
 و بلدزل و کولر اسکی حائنده طوره یورلر . و مرقسک بکرمی
 التنجی باندده دخی بونک عینی واقع اولدیغی یوقار و ده بیان
 اولندی . ودها بومثلاو خطابلری معنی غایبی حاضر منزله سنده
 تنزیل ایدرک مجاز طریقله بیک چوق واقع اولدیغی هر کسک
 معلومیدر . (نتیجه) بو خطاب ایله مخاطب اولانلرک کنوروری
 مراد اولنمیوب بلکه مجاز طریقله جناب مسیحک نزولنه
 یتیشه جک اولان اولاد و احفادی مراد اولندیغی کبی مانحن
 فیهمزده دخی خطابک معنای حقیقیسی مراد اولنمیوب بلکه
 پارا قلیطک وقت ظهورنده بولنانلردر . بویه شیلر اصلا
 موجب شبهه اوله مز . آفرین پروتستانتلر . نه کوزل اکلا
 یسکر وار . نه کوزل قواعد بیله یورسکر . صاقین سزده نظر
 اصابت ایتمسون . افسونجیلره کندیگری اوقودیکر .
 (اوچنجی شبهه) پارا قلیط حقیقه (عالم آنی کورمز و بیلمز)
 اما سز آنی بیلورسکر) واقع اولشدر . حالبوکه عالم
 حضرت محمدی (علیه الصلوة والسلام) کوردیلر و یلدیلر .
 بو صورتده بشارت مز یوره ایله نصل مراد اولنه بیلور .

(جواب) اشته و اعتراض دخی قلت تدبر و کندی کابلر شک
 مال و تأویلاتی اکلاماملرندن نشئت ایتمشدر . چونکه
 بو تولده بزه نسبتله آنلرک احتیاجی بیک چوق زیاده در . زیرا
 نصار انک زعم فاسد لینه کوره روح القدس عین اللهدر .
 حالبوکه عالم حضرت فخر عالم افندمری ییلد کلرینه نسبتله
 جناب الهی دها زیاده بیلورلر . بوجه تله تأویله قالمیشوبده
 معرفتدن مراد معرفت حقیقه کامله در دیماری چاره سزدر .
 بوضو رتده قول مز بورک حضرت فخر عالم افندمرک حق
 عالیرنده صادق اوله جعنده اصلا شک و شبهه یوقدر .
 و یوقار و ده بیان اولندیغی وجهله کلام مز بورک تأویلی
 (عالم انی معرفت حقیقه کامله ایله بیلزلر) دیمکر .
 و کورمک دخی ببیلک معناسنده در . بونک ایچون جناب مسیح
 ایکنجی جمله ده اما سز آنی بیلورسکر یوروب (کورر سکر)
 دیمدی . یوق اگر کورمک باش کوزیله کورمک معناسنده جل
 اولنورسه قول مز یور ده کی (کورمز) لفظیله نفی اولنان
 رؤیت متی انجیلنک اون دردنجی باندده (۱۳) آنک ایچون
 مثلا ایله س- و بیلر زیرا کورر ایکن کورمز و ایشیدر ایکن
 ایشتمزلر و اکلامزلر ۱۴ و آنلرده اشته عیانک پیغمبر ایکی امام
 اولنور چون دیدی که ایشدیرسکر اما اکلامزسکر باقارسکر
 اما کورمزسکر) عباره سنده واقع اولان معنایه جل اولنوب
 رؤیت کامله مراد اولنور . بو صورتده دخی بزم استدلالزه
 اصلا خلل و بریه چکی ایضاح و بیاندن مستغنیدر . و اشته
 ایکی معنا و بونلرک امثالی هر تقدیر معانی مجازیه ایسه لرده انجیق

کثرت استعمال کردن حقیقت عرفیه حکمنده در . و جناب
 مسیح کلام لرند و قوعی پک چوقدر . اشته متی انجیلنک
 اون برنجی باینده (۲۷) و اوغلی بابا دن غیری کیمسه ییلمز و بابایی
 دخی کسه بیلمز الا اوغل و اول کسه که اکا اوغل کشف ایتک استیمه .
 و یوحنانک یدنجی باینده (۲۸) بنی کوندون حقدرد که آنی سز
 ییلمز سکر) وینه انجیل مز بورک سکرنجی باینده (۱۹) ایدی
 آنرا کا دیدیلر که باباک قنده در عیسی جواب ویردی که سز
 نه بنی نه بابایی ییلور سکر اگر بنی ییلسه ایدیکز بابایی دخی
 ییلور دیکز ۵۵ و سز آنی (یعنی الهی) ییلمدیکز اما بن
 آنی ییلورم) و اون یدنجی باینده (۲۵) ای عادل بابا دنیاسنی
 ییلمدی اما بن سنی ییلدم) و اون در دنجی باینده (۷) اگر
 سز بنی بیلمش اولسه ایدیکز بابایی دخی بیلمش اولور دیکز)
 واقع اولمشدر . اشته بو اوقوالده کی معرفت ایله مراد معرفت
 کامله در . و رویت ایله مراد معرفتدر . و اگر بویه اولسه ایدی
 بو اوقوالک قطعاً صحیح اولیه جغنده شبهه یوقدر . زیرا
 جناب مسیحی عوام ناس دخی ییلور لردی . قنده قالدی که
 روسای یهود و کهنه و شیوخ و حواریون ییلدیه لر . و برده
 باش کوزیله یو عالمده الهی کورمک اهل تثنیه کوره دخی
 ممنعدر . (نتیجه) بو اعتراضلری دخی صا چه اولدینگی
 اکلا شیلوب رویت هر قنغی معنایه حل اولنور سه اولنسون
 استدلالزه قطعاً منافی اوله میده جغنی ظاهر در .
 (در دنجی شبهه) پارا قلیط حقدرد (انه مقیم عندکم و ثابت
 فیکم) یعنی پارا قلیط سزک یا نکرده مقیم و سزده ثابتدر .

واقع اولمشدر . اشته یوقرلدن اکلا شیلور که خطاب وقتنده
 پارا قلیط حواریونک یاننده مقیم و انلرک ایچنده ثابت ایش .
 بوضورنده بشارت مز بوره ایله حضرت محمد (صلی الله تعالی
 علیه وسلم) نصل مراد اولنه ییلور (جواب) اشبو عباره
 ییک سکر یوز اون التي و ۱۸۲۵ سنه میلادیه سننده عربی
 نسخه لرناه . (لانه مستقر معکم و سیکون فیکم) یعنی سزکله
 مستقر و ایچکرده اوله جقدر و ییک سکر یوز ایش سنه سننده
 طبع اولنان عربی نسخه سننده (ماکت معکم و یكون فیکم) یعنی
 سزکله طورر و ایچکرده اولور . و ییک سکر یوز یکر می
 سنه سننده طبع اولنان ترکی نسخه سننده (زیرا یا نکرده طورر
 و ایچکرده اوله جقدر) تعبیر یله واقع اولمشدر . اشبو
 عباره لرندن غایت واضح بر صورتده ظاهراً اولدی که
 (ثابت فیکم) عباره سننده واقع اولان ثبوتدن مراد ثبوت
 استقبالیدر . یعنی کله جکده ثابت اوله جقدر دیمکدر .
 بوجهته اعتراضلرینک غایت ضعیف و واهی اولدینگی اکلا
 شیلور . و برده (مقیم عندکم) عباره سی الان ایچکرده
 مقیمدر دیمک اولسه ایدی (بن بابایه یا الوارهیم و اوسسزه بر
 غیره تسلیجی کوندرد) و برده (اگر بن کتمز ایسه م تسلیجی
 سزه کلمه جکدر) و برده (و حالاً بن سزه واقع اولمزدن اول
 سو بلدم تا کیم واقع اولدینگی زمان اینانه سز) کلام لرینه منافی
 اولمق لازم کلور . بو ایسه باطلدر . بوجهته (ثابت فیکم)
 عباره سی کبی چاره سز معنای استقباله حل اولنوب کله جکده
 سزک یا نکرده مقیم اوله جقدر دیمک اولدینگی ظاهر اولور .

و بشارت مرزوره حضرت فخر عالم افند مرزك حق عالی باریند،
 صادق اوله چغنده اصلا شك وشبهه قالمز . و بومثالو
 استقبالده واقع اوله جق امور متیقنه خصوصنده حال و ماضی
 صیغه لایله تعبیر اتمك كتب عهد عتیق و جدیدك بك چوق
 برلنده واقعدر . کورلمز می که (حزقیال) پیغمبر یا جوج ایله
 مأجوجك خروج ایله جکلمزنی و جبال اسسرایله وضوللرنده
 هلاک اوله جقلمزنی خبر و یردکن صکره اوتوز طقوزنجی
 باینده (۸) اشته کلدی و اولدی رب الله دیدی انك خصوصنده
 سوبلدیکم کون بودر) دیه رک یا جوج ایله مأجوجك خروج لری
 بر امر متیقن و شبهه سز اولدیغندن زمان مستقبلده واقع
 اوله جق بر امری ماضی صیغه سبیله بیان ایلشدر . برده
 شوراسنه دقت اولغیدر که (اشته کلدی و اولدی) تعبیر
 اولمشدر . حالبوکه حزقیالک خبری ایکیبیک درتیه روز الی
 سنه بی متجاوز اولدی و حالا بأجوج ایله مأجوجك ظهور لری
 وقوعبولدی
 و بوحنا انجیلنك بشنخی باینده (۲۵) حقا حقا سسزه دیره که
 ساعت کلیور و آرتق حاضر در که اولولر اللهك اوغلنك
 آوازینی ایشیده لر و ایشیدنلر دیری اوله لر) واقع اولمشدر .
 اشته بوکا دخی دقت اولنسون که یوم قیامتک وقوعی محقق
 و مجزوم اولدیغندن (ساعت کلیور و آرتق حاضر در) دینلشدر .
 حالبوکه خبر و بریله لی بیک سکر بوز شو قدر سنه بی متجاوز
 اولدی و حالا قیامت قوعمادی ونه زمان اوله جغنی دخی هلاک
 صاحبندن غیری هیچ برکسه نك معلومی دکلد .

(بشنخی شبهه) کتاب اعمالک برنجی باینده (۴) و آنلرایله جمع
 اولوب آنلره بیوردی که اور شلمدن کتمبلر اماکه بابانک بندن
 ایشیدیکر و عده سینه منتظر اوله لر ۵ زیرا بوحنا صوایله
 و افترلدی اما سسز آز کونلر دن صکره روح القدس ایله
 و افترلنده سکره) واقع اولمشدر . اشته بو عباره دن اکللا
 شیلور که پاراقلیط یوم دارده نازل اولان روحدر .
 (جواب) اولاکتاب اعمالک صاحب و وانی اولان پاولوس
 طائفه نصاری احکام عسسه تورانک بعضی بندن ماعدا
 کافه احکام دینیه دن وازیک و زهره رک و خیر براتی و محرمات
 ساثره بی حلالدر دیه رک و سستسز و طهارتسز برافه رق
 و الحاصل بتون بتون اعتقاد لری افساد ایدرک حیوانات
 سورسی کبی قاپوب صالیورن خان دین بریهودی اولدیغنی
 کندی کابندن اکللا شیلدیغنی مطالعه ایدنلرک معلوملری
 اولدیغنی جهنله انك سوزلرینه اصلا اعتماد و اعتبار اتمك هیچ
 برعاقلک حال و شاتدن دکلد . (ثابیا) کلمسی تبشیر اولنان
 پاراقلیط ایله نزولی دعوی اولنان روح مراد اولمق سندسز
 و شاهدسز برقوری دعوا در بوئی کیم دیکلر و کیم قبول ایدر .
 و قوری بر دعوی اولدیغنی شویله طورسون بلکه یوقاروده ذکر
 و بیان اولنان اون درت دایلدنناشی روحک مراد اولمسی
 غلط صریح اولدیغنده اصلا شبهه یوقدر
 (تنبیه) اکللا شیلدیغنی مسئله سی یا لکر مؤلف رابع اولان بوحناک
 انجیلنده یاز بلوب متی و مرقس و لوقانک انجیللرنده یاز لمان شدر .

وانلرك بومسئله يي بازماملرنده درت احتمال وارد در . (۱) مني
 ومرقس ولوقا بوسوزلر يا جناب مسيحيك كلاملى اولديغنى
 وكنديسنه افترا اولنديغنى بيلدبلرده كتابلرينه يازمادبلر . (۲)
 وياخود جناب مسيحيك كلاملى اولديغنى بيلدرك قصد اترك
 ايدوب يازمادبلر . (۳) وياخود بوسوزلى اولدن ايشيده
 ميوب خبر آله مدقلرندن يازمادبلر . (۴) وياخود اولدن
 ايشيدبلرده صكره اونودوب خاطر لرندن چيقديغندن يازمادبلر .
 ايمدى برنجي احتماله كوره يوحنا نك بيلانجى ومفتري اولمى
 واناجيل ثلثه صاحبلى نك بوماده يه شهادت ايتلى لازمكلور
 ايكنجى احتماله كوره متى ومرقس ولوقا نك انجيله ودين
 عيسويه خباتلك ايتش اولدقلى اكلا شيلور .
 اوچنجى احتماله كوره جاهل وتبيل اولدقلى واحكام دين
 مسيحي بيلمكلى ميدانه چيقار .
 در دنجي احتماله كوره امور دينيه به اعتنا و دقتلى اولديغنى
 وحاقتله موصوف اولوب اهل يتسز اولدقلى اكلا شيلور .
 اشنه اهل انصاف اولانلر دقت ايتسونلر كه بويه مذبذب
 ويكدبكر نك ديد كلرندن خبرلى اوليان مجهول الاحوال
 برطاقم حريفلك بيلان وياكلش يازدقلى تاريخلره كتاب الله
 نظريه باقيله رق اساس دين اتخاذا ايتك قنغى برعاقلك حال
 وشايدر .
 (اعتراض) طائفه نصارى ديه جك اولور رايسه كه اناجيل
 ننه صاحبلى يوحنا نك بومسئله يي يازديغنى بيلدكلرندن
 تكرار وعبت اولماق ايجون يازمادبلر

(جواب) يوحنا نك يازديغنى تاريخ جهله سندن صكره اولديغى
 هر كسك معلومى وكنديلر نك دنجي مسلميدر .
 وبرده تكرار وعبت اولان سوزلر انجيللرك دردنده دنجي
 صابلقدن ده ازياده در .
 تكرار وعبت اولان سوزلر چيقاريله جوق اولسه عجب اكنديلرينه
 نه قالوردى
 (ديكر اعتراض) يوحنا نك انجيلنده يازيلان پارا قليطدن
 مراد حضرت محمد (عليه الصلوة والسلام) اولديغنه علمى
 اسلاميه ذاهب اولوب طوغرى اولديغنى تصديق ايله نصارى
 عليهنه حجت اوله رق ابراد ايدرل
 بوصورتنه يوحنا نك روايات سائرهنى دنجي تصديق وقبول
 ايتلى لازمكلور .
 (جواب) بر كشي برقاج سوزنده صادق اولمغله جميع اقوالنك
 صادق طوغرى اولمى و بر روايتنك تصديق وقبول
 اولمى سندن جميع رواياتنك تصديق وقبول اولمى لازم
 كلديكى هر كسك معلوم ومستلى بشيدر .
 وعلمى اسلاميه نك اول سوزلى تصديق وقبول ايتلى محضا
 (واذ قال عيسى ابن مريم يا بنى اسرائيل انى رسول الله اليكم
 مصدقا لما بين يدي من التوريه وببشرا رسول بائى من بعد
 اسمه احمد) آيت جايلاه سنك مفهومه موافق ومطابق اولديغى
 جهته در . يوخسه يوحنا نك نقل وروايت ايتديكندن طولايى
 تصديق وقبول ايتامش لردر . ودها بومثلا اوله كايه يي
 نقل وروايت ايتلى تورات وانجيل ديدكلى محرفات

وغلطات ایله مملو و طو او اولان تاریخله صحیح و کتاب الله نظر یله با قدرق نقل و روایت ایتمکی اصلاً قبول اینزلر . انجق نقل اولنان سوزلر مجرد یهودی و نصاری کندیلرینک مقبول و مسلمری اولان سوزلر ایله الزام و اسکات ایتمک ایچوندر . یوخسه نبی آخر زمان محمد مصطفانک الآن باقی و ثابت اولان معجزات باهره سی نبوتلرینک اثباتی خصوصاً ایه ازهر جهت کافی اولدیغی معجزه بکشنده بیان اولنان ادله قاطعه دن کونش کی ظاهر در . اثبات نبوتلری باینده بو مملو ادله کتابیه قطعا احتیاجز یوقدر .

(نوع ثالث) کتب مقدسه نك احوالی بیانده اولوب واشبو نوع درت مطلب اوزره ترتیب اولنوب برنجی مطلب کتب مزبور نك تقسیم و تعدادی بیانده در

معلوم اوله که اهل کتاب کتب سماویه بی ایکی قسمه تقسیم ایدوب برقسمنک جناب مسیح دن اول کلان انبیای کرام واسطه سیله کندیلرینه واصل اولدیغی و برقسمنک دخی جناب مسیح دن صکره الهام ایله یازلدیغی دعوی ایدرلر . و قسم اوله (عهد عتیق) و قسم ثانییه (عهد جدید) تسمیه ایدرلر . واشبو ایکی قسمک هر برینی دخی ایکی قسمه تقسیم ایدوب برقسمنک صحنه جمهور قدمات مسیحیه اتفاق و برقسمنک دخی صحت و عدم صحتده اختلاف ایتمشدر .

عهد عتیق دن برنجی قسم او توز سکر عدد کتا بدر . (۱)
سفر التکوین (۲) سفر الخروج (۳) سفر الاخبار (۴)
سفر العدد (۵) سفر الاستثناء در .

واشبو کتب خسه نك مجموعنه عبرانی لساننده تعلیم و شریعت معناسنه اولان (تورات) اطلاق اولنور .

و بعضاً مجاز طریقله عهد عتیقک مجموعنه دخی توات اطلاق اولنور (۶) کتاب یوشع بن نون (۷) کتاب القضاة (۸) کتاب راعوث (۹) سفر صموئیل الاول (۱۰) سفر صموئیل الثانی (۱۱) سفر الملوك الاول (۱۲) سفر الملوك الثانی (۱۳) سفر اول اخبار ایام (۱۴) سفر ثانی اخبار ایام (۱۵) سفر اول عزرا (۱۶) سفر ثانی عزرا و بو کتا کتاب نحمیا دخی تسمیه اولنور (۱۷) کتاب ایوب (۱۸) زبور (۱۹) امثال سلیمان (۲۰) کتاب الجامعه (۲۱) کتاب نشید الانشاد (۲۲) کتاب اشعیا (۲۳) کتاب ارمیا (۲۴) مرثی ارمیا (۲۵) کتاب حزقیال (۲۶) کتاب دانیال (۲۷) کتاب هوشع (۲۸) کتاب یوئیل (۲۹) کتاب عاموص (۳۰) کتاب عوبدیا (۳۱) کتاب یونان (۳۲) کتاب میخا (۳۳) کتاب ناحوم (۳۴) کتاب حیقوق (۳۵) کتاب صفوتیا (۳۶) کتاب حجی (۳۷) کتاب زکریا (۳۸) کتاب هلاخیادر . که هلاخیایغهر میلاد مسیح علیه السلام دن در تیوز بکرمی سنه مقداری مقدر .

واشبو او توز سکر عدد کتا قدماتی مسیحیه عندنده مسلم و مقبولدر . انجق اسامریلر روسی علیه السلامه نسبت اولنان کتب خسه ایله یوشع بن نون و کتاب القضاة تسلیم و قبول ایلدوب سائر لینی طانیزلر . و بونلرک یدلرنده بولنان تورات نسخهلری قوم یهودک یدلرنده بولنان نسخهلره مخالفدر .

واما عهد عتیق دن قسم ثانی طقوز عدد کابدر . (۱) کتاب استیر
 (۲) کتاب باروح (۳) دانیالک کابندن برجزه (۴) کتاب
 طوییا (۵) کتاب یهودیت (۶) کتاب وزدم (۷) کتاب
 ایکلیز یاستیکس (۸) کتاب المقابین الاول (۹) کتاب المقابین
 الثانی در .

واما عهد جدیدک قسم اولی بکرمی عدد کابدر . (۱) انجیل
 متی (۲) انجیل مرقس (۳) انجیل لوقا (۴) انجیل
 یوحنا در . واشبو درت عدد کابه اناجیل اربعه اسمیه
 اولنور . وانجیل اطلاق بو درت کابه مخصوص اولوب
 انجیق بطریق المجاز بعضاً عهد جدیدک مجموع کتابلرینه
 اطلاق اولنور .

واشبو لفظ لسان یونانیده بشارت و تعلیم معناسنه اولان
 (انکلیون) لفظندن تعریب اولمشدر .
 (۵) کتاب اعمال حواریین . واون اوچی دخی پاولوسک
 اوتیه برویه کوندرمش اولدیغی رساله لری در .
 (۱۹) پطریسک رساله اولاسی (۲۰) بعض فقره لرندن
 غیر یوحنا نیک رساله اولاسی در .

واما عهد جدیدک قسم ثانیسی یدی عدد کتاب ایله یوحنا نیک
 رساله اولاسنیک بعض فقره لریدر . (۱) پاولوسک عبرانیلره
 کوندردیکی رساله در (۲) پطریسک رساله ثانیه سیدر (۷)
 یوحنا نیک رساله ثانیه سیدر (۴) یوحنا نیک رساله ثانیه سیدر
 (۵) رساله یعقوب (۶) رساله یهودا (۷) مشاهدات
 یوحنا در .

اشته تقریر بر عز یوردن نصاراتک دها بدایت و قرن اولنده دین
 و کتابلرنجه اولان فساداتی معلوم اولنجه بوندن صکره دخی
 معلوم اوله که ۳۴۵ سنه میلادیه سننده قسطنطین قرالک
 امریله کتب مشکوکک نیک احوالی تحقیق ضمننده (نائس)
 بلده سنده علمای نصارادن حرب بر مجلس منعقد اولوب کتب
 مذ کوره حقیقده مشاوره و تحقیق ایندکدن صکره یالکز
 کتاب یهودیتک واجب التسلیم اولدیغنه حکم اولنوب کتب
 مختلفه سائره علی حالها شک اوزرینه ابقا اولمشدر .
 تنه کیم بوماده جیر و منک کتاب یهودیت اوزرینه یازدیغی
 مقدمه سنندن اکلاشیلور . واندن صکره {۳۶۴} سنه سننده
 (لودیس-یا مجلسی) اسمیله مسمی بردها مجلس منعقد اولوب
 بو مجلسک علماسیده مجلس اول علماسنک کتاب یهودیت حقیقده
 اولان حکم و قرار لرینی حالی اوزره ابقا وانلرک حکملری
 اوزرینه دها یدی عدد کتاب زیاده ایلیوب واجب التسلیم
 قیلدیلر .

واو کابلرک برنجیسی کتاب استیر (۲) رساله یعقوب (۳)
 پطریسک رساله ثانیه سی (۴) و (۵) یوحنا نیک رساله
 ثانیه و ثانیه سی (۶) رساله یهودا (۷) پاولوسک عبرانیلره
 کوندردیکی رساله در . واشبو حکملرینی رساله عامه ایله
 تأکید ایلیوب مشاهدات یوحنا ایکی بیله مجلسده خارج
 و مشکوک اوله رق براقلدی

واندن صکره دخی مجلس کارتهج اسمیله مسمی اوچبوز
 طقسان بکن تاریخنده بردها مجلس منعقد اولوب بو مجلسده

نصاری پندیده فضل و کمال ایله مشتهر (اکستاین) نام عالم
و علمای مشهوره لرندن یوز یکریمی الی کسنه موجود بولوب
اولکی عقد اولنان ایکی مجلسک ویردکلری حکم و قرار لینی
حالی اوزره براققدن بشقه یدی عدد کتاب دهها ضم
و علاوه ایلیوب واجب التسلیم قیلدیله (۱) وزدم (۲)
کتاب طوییا (۳) کتاب باروخ (۴) کتاب ایکیزیاستیکس
(۵) و (۶) کتاب المقاین (۷) کتاب مشاهدات یوحنادر .
انجق بومجلس اهللسی باروخ علیه السلام ارمیا علیه السلام
نائب و خلیفه سی منزله سنده اولدیغنه نظراً کتاب باروخی
کتاب ارمیادن برجزء منزله سنده اعتبار ایلیوب فهرست اسماء
کتبده مستقلاً یازمدیله . و اندن صکره مجلس ترلو و مجلس
فلورانس و مجلس ترنت اسمله سمی دهها اوج مجلس منعقد
اولوب بومجلس اهللسیده { کار تهیج } مجلسنک حکم و قرار لینی
حالی اوزره ایفا ایلدیله . انجق صکره کی ایکی مجلس کتاب
باروخک اسمی اسماء کتبه مستقلاً یازمغه قرار ویردیله .

(خلاصه)

مجالس مزبوره بیان اولنان منوال اوزره عقد اولدقدن صکره
قرن اول و ثانیده مشکوک و مردور اولان کتابلر جمهور
مسیحیین عندلرنده مسلم و مقول اولدیله . و اشبو حال
تایک ایکیوز سنه میلادیه سنه قدر باقی قالوب صکره
پروستان فرقه سی ظهور ایلدکده کتاب باروخ و کتاب
طوییا و کتاب یهودیت و کتاب وزدم و کتاب ایکیزیاستیکس

و مقایمک ایکی کتابی حقهنده سلفلرینک حکملرینه راضی اولوب
اشبو کتاب واجب الرد و مسلم دکدر دیدیله .
و کتاب استیرک بعض بابلرنده سلفلرینک حکملرینی رد و بعضلرنده
دخی قبول ایلدیله .

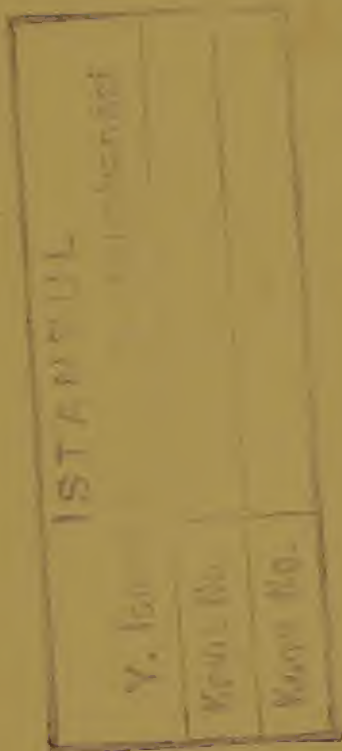
چونکه بو کتاب اون الی بادن عبارت اولوب پروستانلر
کتابک اولندن طقوز باب و اوننجی بادن اوج آیت واجب
التسلیم و باقی فلان الی باب واجب الرد در دیدیله . و بوانکار
ورد خصوصنده الی وجه ایله تمسک ایشلردر .

(۱) بو کتابلر فی الاصل عبرانی و چالیدی لسانلری اوزره اولوب
حالبو که شمعی او کتابلر بو لسانلر اوزره اوله رق موجود
دکدر .

(۲) طائفة یهود کتب مزبوره نک الهمای اولدیغنی تسلیم
ایشلر (۳) جمیع مسیحیین بو کتابلری تسلیم ایتامشلردر
(۴) جیروم بو کتابلرک مسائل دینیه نک تقریر و اثباتی
خصوصنده کافی اولدیغنی بیان ایشلردر .

(۵) کلوس تصریح ایشلردر که بو کتابلر او قونور انجق
هر محله او قونمز (۶) یوس بیس نام راهب کتاب رابعک
یکرمی ایکنجی باینده کتب مذ کوره نک و خصوصیه کتاب مقاین
ثانینک محرف اولدقلرینی تصریح ایشلردر .

(عبرت) شو تعداد اولنان وجوهدن وجه اول و ثانی
و سادس اسلاف نصارانک دینسزلکلرینی نه صورته اثبات ایشلردر که
انلردن بیکلرجه نفوس نسخه اصلیه لری مفقود و ترجمه لری
عندالیهود محرف و مردود اولان کتابلرک و خصوصیه کتاب

مقابین ثانینک واجب التسلیم اولدیغنه اجماع و اتفاق ایشلردر .
 مخالفلرینک اوزرینه بویله بر اجماع و اتفاقلرینک نه اعتباری
 اوله ییلور . و قنولیک فرقه سی ایسه اسلافنه تبعاً الان
 کتب مزبورده بی تسلیم ایتکده در .
 مطلب ثانی اهل کتابک عندنده کتب عهد عتیق و جدیددن
 هیچ بر کتابه سند متصل بولمدیغنی بیاننده در
 معلوم اوله که بر کتابک واجب التسلیم و القبول اوله رق کتاب
 سماوی اولمی شو و کتاب فلان بیغمبر واسطه سیله یازیلوب
 اصلا تغییر و تبدیل اولمقسزین سند متصل ایله بزه واصل
 اولشدر دهرک دلیل تام ایله اثبات اولنمی لازمدر . یوخسه
 مجرد ظن و وهم ایله صاحب الهام اولان بر شخصه استاد
 ایتک کتاب مزبورک مصنی اولدیغنی اثباتده کافی اوله مز .
 و کذلک برویاخود بر قاج فرقه نیک ادعای مجرد لری دخی کتابک
 مقدس اولدیغنی اثباتده کافی اوله مز . کورلمزی که کتاب
 مشاهدان و سفر صغیر للتکوین و کتاب المعراج و کتاب الاسرار
 و کتاب تسننت و کتاب الاقراره موسی علیه السلامه و کذلک کتاب
 عزرائک سفر رابعی عزرا علیه السلامه و اشعیانک کتاب معراج
 و کتاب مشاهداتی اشعیا علیه السلامه و ارمیانک کتاب مشهورندن
 غیر بر کتاب ارمیا علیه السلامه و بر طاقم الفیاض و کلمات
 حیقوق علیه السلامه و بر طاقم زبور لری دخی سایمان علیه السلامه
 و عهد جدیدک کتب مذکوره مشهوره سندن غیر یتمش
 عدی متجاوز کتابلر جناب مسیح و حضرت مریم و حواریون
 و تابعلرینه منسوب ایکن ییله شمدیکی حالده مسیحیون بو کتابلری

اصلا طایفیوب اکا ذیب مصنوعه دن اولدقلرینی ادعا
 ایتکده درلر . و اشهر دعوا لرینده کریک و قنولیک و پروتستان
 کلیسالی متفقدرلر . کذلک عزرائک سفر ثالثی عزرایه منسوب
 و کریک کلیسا سنجه عهد عتیقندن جزء واجب التسیم بر کتاب
 مقدس ایکن قنولیک و پروتستان کلیسالی قولنج اولدخی
 اکا ذیب مصنوعه دندر . و یوقار و ده بیان اولندیغنی کبی
 کتاب باروخ و کتاب طوییا و کتاب یهودیت و کتاب وزدم و کتاب
 ایکلیر یاستیکس و مقابینک ایکی کتابی و کتاب استیردن بر جزو
 قنولیک مذهبنده واجب التسلیم و پروتستان مذهبنده واجب
 الردد . اشته بو حالده کتب مسیحیه دن بر کتابک بر نبی یه
 و حواریوندن برینه مجرد استاد ایله آنک واجب التسلیم کتاب
 الهامی اولدیغنی اعتقاد ایده میه حکمز کبی طائفه نصارانک
 ادعای مجرد لری باعث اعتقاد اوله هیوب بلکه شروط سابقه بی
 شامل اولان دلیل لازم و ضروریدر . بونک ایچوندر که
 علمای اسلامیه طرفندن فحول علمای نصاران کتب
 مقدسه لرینک صحیته دائر هر نه زمان سنده متصل طلب اولنمش
 ایسه طلب اولنان دلیلاک آیاننه قادر اوله ما مشلردر .
 و انهای مباحثه ده بیان عذر ایدرک بزم عند مزده سبب فقدان
 سند او چیوز اون سنه قدر مسیحیون اوزره واقع اولان
 فتن و مصائبدر دیرلر . و علمای اسلامیه طرفندن آنلرک کتب
 اسنادی هر نه زمان تفتیش و تفحص اولنمش ایسه مجرد
 ظن اوزرینه تکلم و بعض قرینه لره تمسک ایتدکلرندن ایچنده ظن
 و تخمیندن بشقه برشی کورمک ممکن اوله ما مشدر . حالبوکه

آنفا بیان او لندیغی و جهله باب اسناد ده ظن و تخمین مفید
 دکدر ماده که دلیل شافی و سنده متصل ایمان ایده هیورلر
 آرتق بزه بویاده تورات وانجیل تسمیه ایتدکری تاربخلرک
 کتب مقدسه دن اولدقلرینی منع بمر د ایله منع ایتک کفایت
 ایلیوب دایل کتورمک انلرک وظیفه سیدر . قطعاً بزم (مسلمانلرک)
 وظیفه مز دکل ایسه ده کندیلرینه ایوجه قناعت حاصل
 اولق ایچون علی طریق التبرع بر مقدار مباحثه به ایتدار
 اولنور . انجق کتب مز بوره دن کافه سنک سنلرینی بیان
 ایتک موجب هلال اوله جغندن یا لکز بعضی سنک سنلرینی تدکار
 و ایراد اولنور .

والآن یدلر نده موجود اولان تورات وانجیل کتب مقدسه دن
 اولمیوب بلکه مؤلفلرینک اسم و شهر تلری نام معلوم و صحیح
 و سقیم تمیزینه غیر مقدر بر طاقم کسه لک تألیفلری
 اولدیغی اکلا شیلور .

(مطلب ثالث) اهل کتابک عندنده موجود اولان تورات
 حضرت موسی علیه السلامک تصنیفی و کدوسنه نازل اولان
 تورات شریف اولدیغنه دلیل اولق اوزره ذکر و تعداد
 اولنان امور بیاننده در

(امر اول) حضرت موسی علیه السلامک نسخه توراتی یازوب
 احبار یهوده و سائر کبرای بنی اسرائیله تسلیم ایلدی . و نسخه
 مز بوره نک شهادت صندوقه سنه و ضوله امر محافظه سنه
 اهتمام اولغنی و هریدی سنه ده بر کره بیرام کوننده چیقار یلوب
 قرائت اولنه رق احکام مندرجه سنک بنی اسرائیله ایشتمدیراسنی

وصیت بیوردی . و طبقه اولی حضرت موسی نک وصیتی
 اوزره ثابتقدم اولدیلر . و صکره طبقه مز بوره منقرض اولنج
 بنی اسرا بئلاک حالی متغیر اولوب داود علیه السلامک زمان
 سلطنتنه قدر بعض کره مرتد اولورلر و بعض کره دخی
 دین موسی بی قبول ایدرلر دی
 و مشار الیه داود علیه السلامک و سلیمان علیه السلامک زمان
 سلطنتلر نده حاللری کوزلر لثوب ایمانی قبول ایتدیلر ایدی .
 انجق انقلابات مز بوره دن طولایی صندوقه وضع اولنان
 تورات شریف نسخه سی ضایع اولدی . و اشبو نسخه نک
 سلیمان علیه السلامک سلطنتندن اول ضایع اولدیغی معلوم
 ایسه ده قنغی تاریخده ضایع اولدیغی و نره ده قالدیغی
 بیلنه مامشدر

زیرا سفر الملوك الثالثک سکزنجی فصلنده (آیت ۹) و تابوته
 سنه یوق ایدی ایکی طاش لوحه لردن غیری که آنلری موسی
 حور یبده قودی چنانکه رب بنی اسرائیل ایله مصر دیارندن
 چیقار قلمی زمانده معاهده ایلدی) واقع اولان کلامک
 شهادتیه سلیمان علیه السلامک زمانده صندوق شهادت
 آچیلدقده احکام عشره بی حاوی اولان ایکی لوحه دن غیر
 برشی بولمادیغی ثابتدر . و سلیمان علیه السلامک و فاتندن
 صکره حکومت اسرا بئلیه ایکی قسه منقسم اولوب اسباطک
 اون بر طرفده و ایکیسی دیگر طرفده قاله رق اسباط عشره به
 (بور بعام) نام ذات سلطان اولوب اولوب سلطنت اسرا بئلیه
 و دیگر سبطه سلیمان علیه السلامک اوغلی (رحبعام) حاکم

اوله رق سلطنت یهودا تسمیه اولمشدر . و ایکی سلطنتک
 آره سنده کفر و ارتداد شیو عبولمشدر . چونکه (یوربعام
 سریر سلطنته جلوس ایدنجیه مرتد اولوب و اسباط عشره
 دخی آکا تبعیله مرتد اولدیلر . و ایکی-وزاللی سنده کفر
 و ارتداد اوزره قالدیلر . بعده جناب حق کندیلری اوزرینه
 سوریه لولری مسلط ایلیوب کینی اسیر و کیمسینی ممالک سائریه
 تبعید ایش او ملریله مملکتلرنده انجق بر فرقه قلیله قالوب
 و بونلردخی عبده اونان ایله اختلاط ایدرک بری برلندن
 قیز آلوب و بردکلرندن ذریتلرینه ساحری تسمیه اولمش .
 بوسبیدن یوربعامک ابتدای سلطنتندن سلطنت اسراییلیه نك
 انقراضنه قدر اسباط عشره نك توراتدن علاقه لری کسلش
 و آره لرنده تورات شریف عنقاکی براسم بی مسمی قالمشدر .
 اشته اسباط عشره نك حالی بوموال اوزره در . و سلطنت
 یهودانک حالنه کلنجه سلیمان علیه السلامک وفاتندن اوچیوز
 یمش ایکی سنه مرورینه قدر یهودا سلطنتنک تختنه جلوس
 ایدن حکمدارلر یکر می کشیدن عبارت و مرتد لری مؤمنلرندن
 زیاده ایدی . و (رحبعام) که زماننده دخی بتپرستلک
 شیو عبوله رق هر براغاجک الته بر صنم وضعیله عبادت
 اولوردی . و (آحازیا) نام حکمدارک زمان سلطنتنده
 بیت المقدسک قپولری قپاندیر یلوب بتلری ایچون قدس شریفک
 هر طرفنده عبادتخانه لری یا یمش . و انک زمان سلطنتندن
 اول قدس شریف ایله بیت المقدس و حکمدارک سرایی بری
 حکومت مصریه و دیکری مرتد اولان حکومت اسراییلیه

طرفلرندن ایکی دفعه تسلط اولنوب زیاده سیله نهب و غارت
 اولمشدر . و بعده (منشا) نام پادشاهک زماننده کتدیکجه
 کفر و ضلال کسب شدت ایدرک خلقک پک چوغی بت پرست
 اولمش و بیت المقدسک حوالیسنده اصنامه مخصوص مذبحلر
 یاپیلوب منشانک معبود اتخاذا ایتدیکی صنم بیت مقدسه وضع
 اولمشدر . کذلک منشانک اوغلی (آمون) نك زماننده
 دخی کفر و ضلالنجه حال یهود بومرکزده ایدی . صکره
 آمونک اوغلی بوشیا سریر سلطنته جلوس ایدنججه تائب و مستغفر
 اولوب کندیسینی و ارکان حکومتی کفر و ضلالک رسوم
 و عاداتی هدم ایله ملت موسویه نك ترویججه کمال درجه سعی
 و اهتمام ایتدیلر . انجق ابتدای سلطنتندن اونیدی سنه مرورینه
 قدر تورات شریف نسخه سنی نه بر کیمسه کوردی ونه ده
 ایشتدی . مؤخرأ اون سکرنجی سنه ده بیت مقدسه تورات
 نسخه سنک بولندیغی (حلقیا) نام کاهک طرفندن ادعا
 اولنوب و نسخه مزبوریه بی (شافات) نام کاتبه و یروب اول
 دخی مشار ایله بوشیابه قرائت ایش . و سفر ملوک ثانی نك
 یکر می ایکنجی و اخبار ایامک سفر ثانی سنک او توردی
 بابلرنده مصر ح اولدیغی وجهله مشار ایله بوشیا نسخه
 مذکوره نك احکام مندرجه سنی ایشیدنجه بی اسراییلک
 عصیان و طغیاننه یقاسنی بیرته رق کمال درجه ده حزن و اسف
 اظهار ایشدر . انجق مادامکه آحازیا نك زمان سلطنتندن
 اول بیت مقدس ایکی دفعه یغما اولندی . و صکره دخی پنجاهه
 تحویل ایله هر کون بوکا مخصوص اولان خدمه و کهنه کیروب

چیه مقده او لدقلى و يوشيا ايله و كلاسى و رعايانك كافه سى
 كمال سعى و اجتهاد ايله شريعت مو سو و به يه اتباع ايتكده
 بولندقلى حالده سلطنت يوشيانك اون بدى سنى سنه سنه قدر
 تورات نسخه سنك بولردن هيچ برى سى طرفدن نه كورلمش
 ونه ده ايشيدلمش او لدیغنه نظر آنه نسخه مذ كوره يه ونه ده
 حلقيانك قولنه اصلا اعتبار اولنه مز . و صحیح غير صحیح
 آغز دن آغزه ايشتمش اولديغى روایاتی جمع و ترتیب ایدرك موسی
 علیه السلامه نسبت ایتشد . و بونكده اوغرا شمسی پادشاه
 وقت اولان يوشيا ايله ارکان دولتك شريعت موسويه حقنده
 كمال توجه لری كورلمسندن نشئت ایتشد . و بو مثالو
 اكاذيب و مفتریات ترویج دین ایتك و اعتبار بولمق ایچون
 متأخرین بهود ايله قدماى مسیحیه نزدنده برعادت مستمره
 و بلکه مستحبات دینه لرندندر . (قبجهم الله) و فرض محال
 اوله رق نسخه مذ كوره اصل تورات نسخه سى اولديغى فرض
 اولسه بيله مشار ايله يوشيا برحیات اولدقجه يالكرز اون اوچ
 سنه قدر دستور العمل اتخاذ اولمشدر . و مشار اليهك وفاتندن
 صكره (يا هو حاد) تخت سلطنته جلوس ایتسيله مرتد اولوب
 اشاعة كفر و ضلال ایلدی . و كندی سنك اوزرینه ملك مصر مسلط
 اولوب اسیر ایدرك قراندشنى سریر سلطنته اقعاد ایلدی .
 و اول دنخى باباسى و عمبسى كى مرتد اولوب (بخت نصر)
 نى اسیر ایلدن پك چوق كسه لر ايله برابر كندی سنى اسیر و بیت مقدس
 و حكمدار ك خزینه سنى یغما و عمبسى سریر سلطنته اقعاد
 ایلدی و اول دنخى قرنداشى اوغلى كى مرتد اولدی

(نتیجه) اشته سو حالره كسب اطلاع اولندقدده توراتك
 تواتر و سند متصلی يوشيانك زمانندن اول منقطع اولديغى
 جای اشتباه دكلدر . و كندی زماننده حلقيانك معرفتيله
 بولنديغى دعوى اولان نسخه يه اصلا اعتماد اولنه مدقندن
 بشقه كندی سيله تواتر ثابت اوله مز . و بونكده برابر انجق
 اون اوچ سنه كندی سيله عمل اولوب آندن صكره نسخه
 مز بوره نه اولديغى و نرده قالدیغى اصلا معلوم اوله ما مشدر .
 بوجهتله ظاهر حاله باقلدقدده يوشيانك اولادى آره سنه كفر
 و ارتداد عودت ایتدی كندن بخت النصر ك حادثه سندن اول
 نسخه مذ كوره محو اولمش اولديغى آشكاردر
 (ایكنجی امر) بخت النصر ك تخت سلطنته اقعاد ایتمش اولديغى
 حكمدار ك بخت نصره عاصی اولوب اظهار طغیان ایتدی كندن
 بخت نصر كندی سنى اسیر ایدوب ابتدا اولاد و عیالی كوزى
 او كنده بوغاز لدقدقدن و كندی سنك ایكى كوزینه میل چكوب
 بوقاغى ايله بابله كوندردكندن و بیت مقدس ايله قدس شربنده
 بولنان حكومت سراینى و كبرانك قوناقلرینى و سائر بالمله بیوت
 و ابنیه بنى یاقوب ییقدقدن و قدسك حصارینى خاك ايله يكسان
 ایتدی كندن و بنى اسرئیل ك سائر قبيله لرینى طوتوب تخت اسارت
 و مملوكیته آلدقدن صكره اوراسنى باعچوان و چغنجی مقوله لرینك
 اسكانیله اعمار ایلدی
 اشته بو حال بخت نصر ك ایكنجى حادثه سى اولوب اشبو
 حادثه ده تورات ايله وقعه مذ كوره دن اول تصنیف اولمش
 اولان بالمله كتب عهد عتیقك صفحه عالمدن قالدیر لدیغى

کندی تاریخ‌نویس مفسلاً بیان اولندیغی و جهله اهل کتاب
عندنده دخی امور مسلمنددر

(اوچنخی امر) اهل کتابك ز عنجه عزرا علیه السلام الهام
ایله عهد عتیقی بردها یازدقدن صکره بودخی دیگر بروقه
فجیعهده معدوم اولدیغی (مقایین) کتاب اولنك باب اولنده
مذکور اولان مقالات ایله نابتدر . و مقالات مزبور نك
خلاصه سی (فرنك حکمدارلندن (انتیکوس) نام کسه
قدس شریفی ضبط و تسخیر ایلدیکی ائساده هر بر طرفدن
عهد عتیق نسخه لر نی جمع ایتدیروب کاملاً یا قدرمش . و هر
کیمک یا ننده تورات نسخه سی بولندیغی و یا خود تورات شریفك
احکامنی اجرا ایتدیکی کور لندی ایسه اول کسه نك قتل
و اعدامنی امر ایتشددر . و بویابده دهاز یاده شدت
ایایوب تعیین ایلدیکی مأمورین مخصوصه واسطه سیله کیفیت
هرآی باشنده تفتیش و تحقیق اولنه رق هر کیمده تورات بولنور
و یا خود احکام شرعیه دن برینك اجرا سنه رعایت ایلدیکی
تیین ایدرسه او منلاو کسه لك حقلرنده قتل ایله مجازات اولنور
واله کچن تورات نسخه لر ی دخی محو اید بلور دی)
مأ لنده در .

بولندن صکره یهودی (یوسیف) تاریخچه سائر تواریخ یهودده
مفصلاً بیان اولدیغی و جهله اشبه و حادثه میلاد عیسادن
یوز التمش برسنه مقدم ظهور ایدوب اوچ بچق سنه حال
بومنوال اوز ره هر ور ایش و عزرائك یازدیغی نسخه لك
کافه سی منعدم اولشددر . و قنولك علماسندن (جان ملتر)

نام کسنه عزرائك واسطه سیله توراتك روایات صحیحه سی
ظاهره چیقمش ایسه ده بودخی (انتیکوس) وقعه سننده
ضایع اولشددر . و بولندن صکره کتب مذکور نك صد قنه
دائر حضرت مسیح ایله حواریونك شهادت لرندن ماعدابرشی
قالمدیغنی بیان ایتشددر .

انجق عهد عتیق و عهد جدید کابلرینك انفاطی تواتر ایله اثبات
اولنه ایوب مصنف لرینه متسلسلاً سند متصل بولنه مدیغی و اهل
دیانت طرفندن ایشلرینه او یغون کلان مسائلك تأییدی
ویا خود اعتراضات وارده نك دفعی ایچون کتب مزبوره ده
هر در او تحریفانك وقوعی درجه ثبوت و بداهته وارمش
اولدیغندن کتب مزبوره ده علمهمزه احتیاجه صالح
اوله جق آیات و فقراتك وجودینه قائل اولمق ممکن اوله میده جغی
شبهه سزدر .

(در دنجی امر) بووقوعانندن صکره فرنك حکمدار لر ی طرف لرندن
یهودیلر اوزرینه ده ابرچوق مصائب و بلیات ایقاع اولوب
عزرا علیه السلامك منقولاتیه حد و حسابه کلر نسخه لر ضایع
اولشددر .

از جمله بالاده بیان اولندیغی و تفصیلاً یوسیف تاریخچه
سائر تواریخچه بیان اولندیغی و جهله روما حکمدارلندن
یتسوس نام حکمدار عروج عبسانك اوتوز اوچنخی سنه سننده
قدس شریف ایله حواله سنه مستولی اولوب یهودیلردن
آصوب کسلك و آچ براقوب آتسه یا ققله و قوعبولان
وفیاتك مقداری برملیون بوز یک نفوسه بالغ اولمش و تمش یک

نفری دخی اسیر ایدیله رک شوراده بوراده صاتلمش اولدیغندن
بشقه برچوق نفوس دخی اقطار بلاد یهودیه ده تلف
اولمشدر .

(بشنجی امر) جمهور اهل کتاب دیرلرکه اخبار ایامدن
سفر اول و ثانی یحیی و ذکر یا علیهما السلام اعانه لريله
عزرا علیه السلام تألیف ایشدر . و فی الواقع بو کتابلر
انبیای ثلثه مشار الیه تصنیفلریدر . انجیق اولاد بنیامین
حقنه کی سفر اولک بدنجی و سکرنجی بابلرنده اولان کلاملری
بری برینه متناقضدر . کذلک بویانده تورات مشهوره
ایکی جهته له مخالفت ایشلدر که بری اسملرنده و دیگر
عددلرنده در . زیرا بدنجی بابدن بنیامینک اوغللری اوچ
کسه و سکرنجی بابدن بش کسه و توراتدن دخی اون کسه
اولدقبری اکلاشیلور . و علمای اهل کتاب سفر اولده کی
کلامک غلط اولدیغنه اتفاق ایشلدر . و غلط وقوعک
سببنی بیان صدندده (عزرا علیه السلام اولاد ایله احفادی
فرق و تمیز ایده مامسندن و مأخذ نقل اتخاذ ایش اولدیغنی
اوراقک ناقصی اولسندن بو وجهله غلط ایشدر) دیدیلر .
و معلومدر که ذکر اولنان شو اوچنجی احکام توراته تابعدرلر .
امدی اگر تورات موسی شو تورات مشهور اولیدی اشبو
نبیلر اول توراته مخالفست ایتزلر و غلط دخی دوشمزلر و عزرا
علیه السلام دخی توراتی ترک ایله اوراق ناقصیه اعتماد ایلر
ایدی . کذلک آنلرک زعملرینه کوره عزرائک الیهام ایله
صکره دن یازدیغنی تورات شو تورات مشهور اولیدی عزرائک

اول توراته مخالفت ایشی ممکن اوله مزدی
(نتیجه) مقدمات مسروده دن معلوم اولدی که اشبو تورات
مشهورنه موسی علیه السلام ارسال اولنان تورات ونه ده
عزرائک یازدیغنی تورات اولیوب بلکه یهودیلرک آره سننده
مشهور اولان قصص و روایاتدن عبارت صحیح و سقیم
تمیز اولمیه رق یهود خا خاملرینک یازلمش اولدقلری
بر مجموعهدر .
(النجی امر) برکسنه کتاب حزقیالک قر ق بشنجی و قر ق
النجی بابلرینی سفر العددک اوتوز سکر و اوتوز طقوزنجی بابلريله
مقابله ایلسه احکامده آچققدن مخالف بولور . حالبو که
حزقیال علیه السلام توراته تابع ایدی . اگر زمانده کی تورات
اشبو تورات مشهورک عینی اولیدی احکام مخالف ایتز
ایدی . اشته جمله اختلافاتدن اوله رق توراتک مواضع
متعدد سننده واقعدر که (اولاد بابالرک کاهلريله اوچ بطنه
قدرمو آخذه اولورلر) . و کتاب حزقیالک اون سکرنجی
بابنده بکرنجی آیتنده واقعدر که (خطا ایدن نفس هلاک اولور
اولاد بابانک و بابا اولادینک کاهنی بو کلنمز عادلک عدلی
و منافقک نفاق کنیدی اوزرینه در) اشته بو کلامدن معلوم
اولدی که برکسه آخرک کاهیله مؤاخذه اولمز . و صواب
اولان دخی بودر .
تسه کیم قرآن جلبلده (ولاتزر وازرة وزر اخری)
واقع اولمشدر .
(بدنجی امر) برکسه زبور و کتاب نحمیا و کتاب ارمیا بی

و کتاب حزقیالی مطالعده ایسه یقیناً جزم ایدر که اصول
تصنیف زمان سابقه دخی زمانم زده معتبر اولان اصوله
موافقدر . شویله که مصنف اولان کسنه کندی نفسنک
حالاتی و کوردیکی معاملاتی یازمق مراد ایدیکی حالده
بر صورتده یازار که کتابنه نظر ایلیانلر مؤلف کندی نفسنک
حالاتی و کوردیکی معالاتی یازدیغنی فهم ایدرلر . حالبوکه
بو حال تورانک هیچ بر موضعهندن اکلا شلیوب بلکه عباره سی
شهادت ایدر که تورانک کاتب و مؤلفی حضرت موسانک
غیری بر کسه در که یهودیلر آره سنده مشتهر اولان روایات
وقصصی جمع ایلمشدر . و یازدیغنی اقوالک آره سنی
تمیز ایدرک کندی ز عننه کوره قول خدا اولنلری
(الله دیدی) و قول موسی اولنلری (موسی دیدی)
جهله لرینک آلتنه درج ایلمش . و جمیع مواضعنده حضرت
موسی علیه السلامی غائب صیغه سیله ذکر ایلمشدر . ایدی
اگر تورانک موسی علیه السلامک تصنیفاتندن اولیدی متکلم
صیغه سی زیاده اعتباری موجب اولدیغندن هیچ اولمز ایسه
کندی نفسندن بر قاج موضعهده متکلم صیغه سیله تعبیر ایدردی .
حالبوکه تورانک هیچ بر موضعهنده موسی علیه السلامدن
کتابه اوله رق متکلم صیغه سی واقع اولماشدر . اشته ظاهر
حالك شهادتی بو مرکز ده اولدیغندن خلافتنه دلیل قوی
کتورلدیکه شهادت مزبوره مقبولدر .
هر کیم خلافتنی ادعا ایدر ایسه دلیل کتوروب بیان
ایتمسی لازمه کلور .

(سکزنجی امر) تورات دیدکاری تاریخده بیغمبران عظام
علیهم السلام افندیلر مرز حضرتته ایدیلان افتراآت ایله تاریخ
مزبور موسی علیه السلامک واکا تابع اولان انبیای کرامدن
برینک تصنیفی اولمق شویله طور سون بلکه هیچ بره و منک
قبول ایده چکی شی اولیوب عادتا بر پت پرست کابی اولدیغنی
بیان ایده چکدر .

وانبیای کرام حضرتته ایدیلان افتراآتیی نقل ایتمکلی
هر نقدر استکراه ایدر و مشار الیه حق عالیبرنده بومتللو
کفریاتی اعتقاد ایتمکدن یوز یک لسان ایله تبری ایدر ایسه
کده انجق پروتستان کفره سی کندی کابلرینه واقف اولیان
عوام ناسی تغلیط ایدرک بر طاقم هذیانات باطله ایله شهیدیه
دوشورمه که چالشد قلرندن و حضرت فخر رسالتک حق
عالیبرنده دخی زیاده سیله اطالنه لسان ایدوب و حبه بی قبه
ایتمک جسارت ایتمکاری جهته کنندیلرینک کفریاتی میدانه
چیتار می ایچون جناب واجب الوجود حضرتلرینه
استعاذه ایدرک بر مقدارینی نقل ایتمک مجبوریت کلدی .
(ومن الله العصمة والتوفیق) (۱) آدم علیه السلامک
قصه سی یدیلرنده مشهور اولوب سفر تکوینک فصل نالنده
مسطور در . وانلرک اعتقاد فاسد لر نجه آدم علیه السلام
قصدا کاه ایشلیوب و جناب حق توبه ایله امر بیور دیغنده
ذنبنه معترف اولدی و آخر حیاته قدر توبه سی ثابت
اولدی . پروتستان علماسندن (ولیم اسمت) ۱۸۴۸ تاریخ
میلادیه سنده هندستان طرفنده طبع ایتمدریکی (طریق اولیا)

نام كتابك بكرمی اوچنجی صحیفه سنده (تا سف اولنور که
آدمک (علیه السلام) توبه سی ثابت اولدی وکاهی ایچون
اللهه هیچ برکرمه استغفار ایتدی) دیمشدر . (نعوذ بالله تعالی)
بو قصه نیک یلان اولدیغی عقلاً و انقلاً ثابت و محققدر تفصیل
و بیانه اصلاً حاجت بو قدر

(۲) سفر تکوینک طقوزنجی باینده اون سه کزنجی آیتندن
بکرمی بشنجی آیتنه قدر حضرت نوح علیه السلام
حق عالی برنده شو ما لده برافترا یازلمشدر . که (کبیدن
چیقان نو حک او غلاری سام و کنعانک با پاسی حام و یافث
اولوب نوح (علیه السلام) اکچیلکه و باغچیلغه باشلادی
و شراب ایچوب مست اوله رق چادرینک ایچنده آچیق
یاند یغندن کنعانک با پاسی حام عورت برینی کوروب طیشاری
چید یغنده قرنداشلرینه خبر ویردی . و نوح (علیه السلام)
اویا نوب و سر خوشلقدن آیمیلجه کو چک او غلنک نه یایدیغنی
اکلابوب کنعان ملعون اولسون و قرنداشلرینک قو لرینه قول
اولسون دیدی (نعوذ بالله تعالی) اشته بو سوز لرنده
نوح علیه السلام شارب خر و سر خوش اولوب و عریان
اولدیغنده صراحت وارددر . (حاشا و کلا) شوکا تعجب
اولنور که با یاسنک عورت برینه نظر ایتکلکه کاهکار اولان
حام اولوب لعنت ایله معاقب اولان و با یاسنک کاهیله مؤأ آخنده
اولنان او غلی کنعان اولمش . بو ایسه عدل و حقانیتک
خلافیدر . نته کیم کتاب حزقیالک اون سه کزنجی باینده
(خطا ایلان نفس هلاک اولور و اوغل بابنک و بابا او غلک کاهی

بو کلنز و عادلک عدلی و منافقک نفاق کندی اوز رینه در)
واقع اولمشدر . و قرآن جلیلده دخی هیچ برکسه نه یه
دیگرینک کاهی تحمیل اولنه میه جنی (ولا تزر وازرة وزر
اخری) آیت جلیله سیله بیان بیورلمشدر . و حکمت عقل
دخی بونی اقتضا ایده جکنده شبهه بو قدر

(۳) طریق اولیا دیدکلری مزخر فانک اون سه کزنجی
صحیفه سنده حضرت ابراهیم علیه السلامک حالتی بیان
صدرنده حضرت ابراهیم (علیه السلام) بت پرستلرک آره
سنده بیو یوب اکثر عمری انلرک ایچنده کچد یکندن و ابوینی
آله حتی بیلمکلرندن یتیم یاشنه قدر اولان حالی معلوم
اولیوب جناب حق کندیسنه ظاهر اولدیجه بتلره طامعی
محملدر . صکره جناب حق ظاهر اولوب کندیسنی انای
عالم آره سندن انتخاب ایله عبدخاصی قبلدی) واقع اولمشدر .
اشته بوهد یانلرندن اکلا شیلورکه ابوالانبیا اولان حضرت
ابراهیم علیه السلامک حق عالی برنده ظن فاسد لری یتیم
یاشنه قدر بت پرست اولوب صکره پیغمبر اولمشدر .
(نعوذ بالله تعالی) چونکه آنلرک اصول باطله لر نجه اندیای
گرام نبوتلرند نصکره بیله عبادت اصنا مدن معصوم
اولیوب قنده قالسیکه نبوتلرندن اول معصوم اولملری
شرط اوله . و مشار الیهک نبوتند نصکره اولان حالی
سفر تکوینک اون ایکنجی باینده واقع اولمشدر که ابراهیم
(علیه السلام) شهر مصره یا قلا شنجه زوجه سی سارا
حضرتلرینه خطاباً سن زیاده کوز اسین سنی مصر لیلر

کوردکلرنده بو ابراهيمك زوجہ سیدر ديه رك بنی اولدیروب
 سنی آلیقورلر . بوجه تله کرم ایلیوب بنی براهيمك قیز
 قونداشییم دیلمسین که سنک سبیکاه بکا خیر و منفعت حاصل
 اوله و سنک اجلندن جانم حیاتده قاله (دینلشدر .
 اشته بو باطل سوزلرندن اکلا شلد یغنه کوره (نعوذ بالله)
 ابراهيم علیه السلام کذب ایلمش . و سبب کذبیا لکر
 قورقو اولمیوب بلکه منفعت ذاتیه ملاحظه سیله برابردر .
 و همده منفعت ذاتیه افاده ده تقدیم اولندیغی جهتله دها اقوادر .
 و اون بشنجی و اون التجی آیتلرنده (مصره دخوللرنده
 فرعون مصرک و کلاسی سارایی کوردکلرنده فرعونه نسا
 ایدوب و حضرت ساره فرعون مصرک سراینه آلدی
 و بوسبیدن ابراهيم چوق احسانلر ایلدی) مفادی اوزره
 تصریح اولندیغی و جهله ابراهيم علیه السلام ک منفعت
 ذاتیه سی حاصل اولدی . ومع هذا قتلدن قورقیمی مجرد
 بروهمدن عبارت ایدی . و خصوصیه تصریح
 ابتدکاری کبی ابراهيم علیه السلام حضرت ساره یی ترک
 ایتمکه راضی اولجه قورقنه ک هیچ بروجهی یوق ایدی .
 ای اولی الالباب نظر انصاف ایله باقیکر هیچ بر عقل تجویز
 ایدرمی که ابراهيم علیه السلام عیالک ایا دی اغیاره ترک
 و تسلیمنه راضی اولسون و مخالفت و مدافعه ایلمسون .
 (نعوذ بالله) کوز کوره اهل و عیالک ترکه ادنی درجه ده
 غیرتی اولان بر آدم بیله راضی اولمزنده قالدی که حضرت
 ابراهيم کبی صاحب غیرت و حیت بر ذات عالیشان منفعت

ذاتیه سنک ملاحظه سی و جانک هلا کندن قورقیمی سببیه
 مدافعه و مقالله ایتمکسزین اهل بیتنی یداغیاره تسلیم ایتمکه
 راضی اوله . بونک کذب صریح و بتهان اولدیغنده هیچ شبهه
 یوقدر . (سواد الله و جوههم) (۴) ینه مزخرفات
 مزبورده نک ۹۲ و ۹۳) صحیفه لر نده (ابراهيم هاجری نکاح
 ایتمسده کاهکار اولماسی ممکن اوله مز زبر انجیلده یازیلان
 مسیحک) بدادن خلق ایلیان جناب کبریا کدیلمی ارکک
 و دیشی اوله رق خلق ایلمشدر .
 و بوسبیدن کشی انا و باباسنی ترک ایدوب زوجسنه یا پیشور
 و ایکیسی جسد واحد اولورلر) قولنی پک اعلی ییلودی ( )
 واقع اولمشدر .
 نه تحف مسخره لق . ابراهيم علیه السلام اولوالعزم
 و شریعت مستقله صاحبی و عیسی علیه السلام دن بر قاج یوز
 سنه لر اول بعث اولمش بر پیغمبر ذیشان ایکن و انجیلک یرو
 زنده حالا هیچ بر اثری یوق ایکن عجباً ابراهيم علیه السلام
 حضرتلرینه حضرت عیسانک شریعتیه عامل اولق ندن
 لازم کلیور ایلمش . و بوشاشقین حریفک اعتراضی قانون
 حیاقت و عناد دن غیری قنغی بروظیفه یه تطبیق اولنه ییلور .
 (۵) سفر تکوینک اون طقوزنجی بابنده اوتوزنجی آیتندن
 اوتوز سکرنجی آیتنه قدر شو مألده یازلمشدر که (لوط علیه
 السلام) صاغرده اوتورمغه خوف ایلدیکندن اورادن
 چیسقوب ایکی قزیله برابر طاغده برمغاره ده ساکن اولدیلمر .
 و بسوک قیز کوچک قیزه خطاباً یا یا منر اختیار اولدیغندن

ولایتندہ دخی بزى آله جق اركك اولديغندن اولاد ايدنك
 اچون كل باباعزه شراب اچورهلم وانكاه ياتهلم ديهرك كوچك
 قيزى قانديروب وبابا لرينه شراب اچروب اول كچه بيوك
 قيز باباسنك قويننه كروب ياتدى .
 ولوطك (عليه السلام) نه ياتديغندن ونه ده قالقد يغندن
 خبرى اولدى . واپرتسى كچه منوال مزبور اوز ره كوچك قيزى
 دخی ياتوب باباسنك اصلا خبرى اولدى وقيرلرك ايكسپيده بابا لردن
 كهه قالب بيوك سنك طوغوردىغى چوجغه مؤءاب تسميه ايتدى
 والى الان مؤءابيلرك باباسى اودر .
 وكوچوكنك طوغوردىغى چوجغه عمون تسميه ايتدى والى
 الان عمونيلرك باباسى اودر) انتهى
 وطريق اوليانك ۱۲۸ صحيفه سنده بو حالى نقل ايلدكدن
 صكره ديمشدر كه (لوطك) عليه السلام) حالنه اغلامق
 لايقدر . وبز (يعنى پروتستانلر) تأسف ايليوب ونفسه
 اوزرينه خوف وخشيت ايتدكدن صكره اوطك (عليه السلام)
 حالنه تجب ايدر ز . اوميدركه سادومك جيج شرورندن
 پاكدامن اوله رق قالىدى . حالبوكه طريق حقه سلوككنده
 قوى وبلده مزبوره نك جيج نجاساتندن برى ايدى .
 انجق طاغنه چيققدن صكره كنديسنك اوزرينه فسق غلبه
 ايلدى . بويله برذاته فسق غلبه ايدنجه آرتق بلده ده
 ومغاره ده فسقدن كيم امين اوله بيلور) انتهى مرخر فاته .
 بزاهل اسلام اولادير زكه دليل عقلى وقرآن كريمك
 شهادتيله وانلرك مسلملى اولان بسطري بسك رساله ثابته
 سندن باب ثابتنده لوط عليه السلام بار وصالح اولديغنه

شهادت ايدرك مدح ايتسييله بوقصه كاذبه نك مفتر ياتدن
 اولديغنه اصلا شبهه بوقدر . وثانيا شونى ديزكه زنا ايله
 تولد ايليان مؤءاب وعمونى جناب حق قتل ايتيوب كندى
 اعتقاد فاسد لرنجه اوريانك زوجة سييله داود عليه السلامك زنا
 ايتسندن طوغان چوجفى قتل ايلدى . ديمك اوليور كه
 بو شاشقيلرك عنندنه بشقه سنك زوجة سييله زنا ايتك كندى
 قيز ليله زنا ايتكدن دها اشددر . وبونكاه برابر مؤءاب ايله
 عمون اللهك مقبول قوللرى اولديلر . اما مؤءاب كندى
 كتابلرينك شهادتيله عوبيدك باباسيدر . وعوبيد دخی
 داود عليه السلامك جديدركه والده سنك اسمى راعوث در .
 وراعوث دخی اولاد مؤءابدن اولديغى جهته مؤءابيه در .
 وهمده داوود وسليمان وعيسى عليهم السلامك جداننددر .
 واهل كتابك زعملرينه كوره داوود وسليمان عليهما السلام
 ابن اللهدر لر . وعيسى عليه السلام خرسيتيانلرك زعم فاسد لرينه
 كوره اللهك (حاشا) بريچك اوغليدر وهمده اللهدر .
 واما عمون متانك انجيلندن برنجى بابده تصریح اولنديغنه كوره
 رحبعام بن سليمان عيسى عليه السلامك اجدادنددر .
 ورحبعامك والده سى ايسه سفر ملوك اولك اون در دنجى
 بابنده تصریح اولنديغى وجهله اولاد عموندن اولوب عمونيه در .
 ايمدى بودخى انلرك زعملرينه كوره اللهك بريچك اوغلك
 وبلكه اللهك جداننددر . بوجهته ولد زنا ديدكلرى
 مؤءاب ايله عمونك دها زياده نه شرفلرى اوله بيلور كه مؤءابك
 بعض قيزلرى انلرك زعملرينه كوره اللهك اوغلامرينك وبلكه

اللهم بيوك والدة لري اولدى . وعمونك دخی بعض قیزلری
 انلرك زعلرينه كوره اللهم بربجك اوغلك و بلكه اللهم
 بيوك والده سى اولدى . و برده شورا سى جاي دقتدر كه
 بو ايكي بيوك والده لك اعتباريله عيسى عليه السلامك نسبي
 مؤاب وعمونه واصل اولنجيه مشار اليهك مؤابى وعمونى
 اولسى لازم كلور . حالبوكه سفر تورات المثنى نك بكرمى
 او چنجى باندە (۳) عمونى ومؤابى اولان كسه ربك جماعتنه
 كيرميه . اوتجى دهرده اولسه بيله ابدار بك جماعتنه كيرميه ل)
 عباره سنده تصریح اولنديغى وجهله مؤابى وعمونى اولان
 كسه نك جماعت ربه داخل اولسى ممكن دكل ايكن عيسى
 عليه السلام نه وجهله جماعت ربه داخل اولدى . وهمده
 او جماعتك رئيسى اولدى . و بلكه انلرك زعلرينه كوره
 اللهم بربجك اوغلى اولدى . اما ديه جك اولور لر ايسه
 كه نسبك اعتبارى بابا لر جهتيله او لوب انار جهتيله
 اولمديغندن عيسى عليه السلام عمونى ومؤابى اولور . جواننده
 ديزر كه بوصورنده اسرايلى داودى سليمانى اولماسى لازم كلور .
 زيرا جناب مسيحك حقهده اوصاف مزبور نك حصولى والده سى
 اعتباريله اولوب پدرى اعتباريله دكلدر . و اوصاف مزبور نك
 عدم اعتبارى حالنده مسيح موعود اولماسى لازم كلور .
 و اوصاف مزبور ايله اتصافى والده سى طرفندن اعتبار
 اولنوبده بيوك والده لري اعتباريله مؤابى وعمونى اولماسى
 ترجيح بلا مرجحدر . و اشبهو سوال راعوث اعتباريله داود
 وسليمان عليهما السلامه دخی وارد اولور . انجق بوجمده

برسوزى اوزاتمى بوب اصل قصه ربه رجوع ايدرك شونى
 ديزر كه پروتستان علماسى حالنه اغلا دقلى لوط عليه
 السلام اصلا شك وشبهه اولميدرق دليل عقلى وقرآن كريمك
 شهادتليله بو افرادن بريدر . و كنديلرينك مسلملى اولان
 انجيلك شهادتيله دخی بار و صالح و قدیس در .
 فسبحان الله تعالى نه جسارت ونه حماقتدر كه اكثر اوقاتده مخمور
 اولان سرخوش واراذل ناسدن بيله مثلى ايشيدليمان بويله
 برحر كت شنيعه بى اويله برذات عاليقدر و پيغمبر ذيشانه افترا
 ايتكدن قاچميور لر . حالبوكه دائما سرخوش بلغه مبتلا اولان
 كسه لر شهادت ايدر لر كه انسان سرخوشلغى حالنده كندى
 قيزلرني اجنيلردن فرق وتميز ايدر . و شرابك شدتندن
 كندى قيزليله اجنيلرك آره لرني فرق وتميزه اقتدار قالمنجيه
 سرخوش اولان كسنه ده جماع ايتكده دخی اقتدار قالمز . و اگر
 ديدكلرى كچى شراب انسانى بو مرتبه بيه كمتورسه ايدى يهوديلر
 ايله خرسه تيانلرك حاللرينه چوق تأسف ايدر زكه انالرى وقبر
 لرى وقبر قيرنداشلرى اوغلارندن و بابالارندن و قيرنداشلرندن
 نصل قورتيه ييلور لر . خصوصيله خرسه تيانلرك حالنه دها
 زياده تأسف ايتليدر كه اكثر اوقاتده سرخوش كزر لر .
 وشو كا دخی تعجب اولنور كه قدیس مشار اليه برنجى كچه
 بو حاله مبتلا اولدقدن صكره ايرتسى كچه دخی مبتلا اولدى
 ديور لر . مكر شويله دنيلورسه كه اللهم اوغلارى و بلكه الله
 (حاشا وكلا) بعض قيزلرندن طوغق و اللهم بربجك اوغلك
 سلسله نسبهده داخل اولق ايچون بويله برا مرعيب قضاء

الهي اوله رق واقع اولمشدر . نعوذ بالله تعالى . حالبوکه
آحاد ناسدن بيله بويله بر امر عجيب واقع اوله جق اولسه
ايدى کمال حزن و المدن ير يوزى کندينه طار کلوب نه پايه
جغنى بيلمز . قنده قالدیکه بر پيغمبر ديشاندن بويله بر حالک
وقوعى تجويز اولنه . بيک لسان ايله بويله بر افترا دن قاچينورز
نعوذ بالله تعالى

{ تنبيه }

تطويلدن احترازا بوندن صکره نقل اولنه جق افترا لک محلمارى
بيان اولنه رق اجالا نقل اولنه جقدر . تفصيلاتى مراد ايليان
محلمارينه مراجعت ايلسون

(٦) سفر تکوينک بکرمى التنبى باینده يازلمشدر که اسحق عليه
السلام جراره ده ساکن اولدقده زوجه سى غایت کوزل
اولد يغمندن قتل اولنماق ايجون باباسى کبی يلان سوويليوب
سؤال ايندله قير قرداشمدر ديمش .

وطريق اوليانک ١٦٨ صحيفه سنده اسحق عليه السلام
يلان سوويلسي سبيله (نعوذ بالله) ايمانک زوالنى بيان
ابلدکن صکره تأسف ايدوب اغلا دقلىرى دخی بيان ايلش .
دردينه يانسون وارسون اغلاسون . بويله رذيل اعتقاد ده
بولنانلرى الله هيج بروقت کولدر مسون .

(٧) سفر تکوينک بکرمى بشنچى باینده يازلمشدر که (بروقت
يعقوب (عليه السلام) آش پيشورر ايکن بيوک قرداشى
اولان عيس آو دن يورغون کلوب پيشورر يلان طعامدن
کنديسنه و بر مسنى يعقوبدن تبار ابلدکده يعقوب بکا بکورتیک

(يعنى بيوکک) حقى صات آندن صکره ويره يم ديمسى
اوزرينه عيس جوانده اشته اوله جکم بکا بکورتیک فائده سى
بو قدر . دينجه يعقوب عيس ايمسنى تکليف ايليوب اولدنى عيس
ايدرک بکورتينى صاتدى) انتهى

اشته باقىکراى اولى الالباب شو شاشيقن حريف لک اعتقادلرينه که
اسحق عليه السلام بيوک اوغلى عيسک دياتنى اوليوب
منصب نبوتک استحقاقنه سبب اولان بکورتينى بر پارچه
اتمک ايله مر جک شور باسنه صاتمش . و برده يعقوب
عليه السلام اصلا شفقت و مرحتى اوليوب قرداشنک
بلا عوض قارنى طيور مامش . (حاشا وکلا) بيوک دخی
افترا اولدنى کون کبی آشکاردر . بونى ادنى درجه ده اولوب
ديانتنى طائیان آحاد ناسدن برکسنه بيله قبول ايمز قنده قالدیکه
بر پيغمبر ديشان قبول ايليه

(٨) سفر تکوينک بکرمى يدنچى باینده طول و دراز بر قصه
کاذبه يازلمشدر که خلاصه سى (يعقوب (عليه السلام) منفعت
ذاتيه سيچون اوچ دفعه يلان سوويلش . و بن سنک بيوک
اوغلاک عيسم ديه رک باباسى اسحق عليه السلامى آلدادوب
کنديسنه دعا ايتدرمش . و اشبوخده اسحق عليه السلامک
کوزلرى کورمديکندن کندوسنه تأثير ايلديکى کبی (حاشا وکلا)
الله تعالى حضرت لرينه دخی تأثير ايلش . چونکه اسحق عليه السلام
عن صميم القلب عيسه دعا ايليوب يعقوبه دعا ايتدى .
انجق دعا ايتديکى وقت او غلارنى فرق و تمميز ايدمه مدبکى
کبی جناب حق دخی اجابت وقتنده فرق ايدمه ميوب عيسک

حقننده اید بلان دعایی یعقوب علیه السلام حقننده قبول
ایلمش (انتهى)
اشته بونک دخی صرف بلان اولد یغی ادنی ملاحظه ایله
معلوم اولور . تقریر و بیانیه اصلاحت بوقدر انجیق مقامه
مناسب بر حکایه ایراد اولور . شویله که (بانوا) فرقه سندن
بر فاجر لعین اشکچینک برندن کند یسنک آغیر آتی ایچون برار
اوت استد بکننده اشکچی و پرما مش . اول فاجر دخی
طاریلوب (اکرویرمز ایسه ک بن بو اخشام دعا ایدر مده سنک
اشکک اولور دیه رک چیقوب کلش . و او اخشام کنندی
آتی اولمش . صبا حلین حریف او یقودن او یانوب آتک
حالی کورنجه باشنی صالایه رق ایوا . ایواه بزم تکریملرک
تکریمکی اوزرینه ملیونلر جه سنه لرجدی حالبو که بوقته قدر
آت ایله اشکک فرقه دکل ایمش که بن اشکک اولسنه دعا
ایلمش ایکن طوتوب آتمی اولدردی) دیمش
اشته تورانده نقل اولنان قصه کاذبه بعینه بونک کبیر .
اکر بنی اسرا بیل انبیاسنک پدر لرنک دیانتلری بو مرکزده
وجناب حقیق علمی دخی دید کلری کبی اولسه ایدی منکر بن
ایچون شونی دیمک واردر که اندیای بنی اسرا بیلک جناب حق
ایله اولان معاملاتنی بویله حیل و خدعه اوزرینه اولجه جائز که
عیسی علیه السلام دخی خلق دینه دعوت ایتک اوزره
کندیسنه معجزات و کراماته اقتدار و یرلمسنی دعا ایلمش .
انجیق جناب حق صدق و کذب تمیز ایدمه مدیکندن حضرت
عیسایه اقتدار و یروب کنندی نفسنک ر بویتنی ایچون دعا

ایلمش واللهم بخی وعصیان ایلمش اوله . بومللا و امور واهیة
باطله دن یوز بیک لسان ایله جناب حقه استعاذه ایدرز
(نهوز بالله)
(۹) سفر تکوینک بکرمی طقوزنجی پانده اوزون اوزادی به
بر قصه کاذبه یاز لمشدر که خلاصه سی یعقوب علیه السلام
طایسنک قیزی راحیله تعشق ایدوب زوجه لکه آلمق ایچون
طایسنه یدی سنه چویانلق ایلمش و تکمیل مد تدن صکره
طایسی لابان دوکون یاپوب راحیلک یوک قیز قیزنداشی کوزلری
آغریقلی لیسایی زفاف ایتدردی . زفافک ابرتسی
کونی یعقوب طایسنه طاریلوب بن سکا راحیل ایچون یدی سنه
خدمت ایلمش ایکنی الدادوب لیبی و یردک دیمسی اوزرینه
طایسی بزم مملکتده بیوک قیزی برمز دن اول کو چکنی
و یرمک عادت اولدیغندن بوایشی یایدم . راحیلی دخی
آلمق استرسه ک یدی سنه ده اخدمت ایتک اوزره برهفته
قدر صبر ابله ده آتی دخی و یریم دیمش و هفته باشنده راحیلی دخی
و یرمش) انتهى . اشته بوقصه نک بلان اولدیغی میدانده اولسی
شویله طورسون ایکی وجهله کندیلرینه اعتراض وارد اولور
(۱) یقوب علیه السلام لابانک خانه سنده ساکن اولدیغی
هتله قزلر بیلک ایکیسنی دخی یوزلرندن و جسملرندن و سدسلرندن
طایقی لازم کلوردی . باخصوص که راحیله عاشق اولسیله
برابر لیسانک کوزلرنده ضعف وار ایدی . اشته بورا سی
شاشیله جق بر حالدر که بتون کیجه بریتاقده یاندقلری حالده
نصل اولدی ده طایمیدی . (۲) مکره و مجبور اولیه رق

کندی اختیار بیه قیز قزنداش اوله رق ایکی قاری وقار بلیرنک
ایکی عدد دخی جاریه لرینی نفسته تزویج ایلمدی . حالبوکه مسیحیونه
کوره درت دکل ایکی قاری بیه تزویج ایتمک ممنوع اولدیغی جهته
(حاشا) یعقوب علیه السلام اولاد لری و اولاد لرنک اولاد لری
ولدزنا اولمق لازم کور . باقی کزای اولی الالباب بو حریف لرنک
قاعده فاسده و اعتقادات باطله لرینه که اکثر انبیای نبی اسراییلک
ولدزنا اولدقلرینه قائل اوله یورلر . (حاشا ثم حاشا) بوز ییک
لسان ایله تبری ایدرز اما بزجه (یعنی اهل اسلام اعتقادینه
کوره) بوقصه نک کذب و صدقندن قطع نظرله شرابع سابقه ده
ایکی قیز قزنداشک نکاح واحد تحتنده اولسی جائز اولد بگندن
و انبیای سابقه مقدم و شریعت مستقله اصحابی بولندقلری
جهته هیچ بریسی عیسی علیه السلام مؤخر اولان شریعتیه
مکلف اولدقلرندن ایکی قیز قزنداشک نکاح واحد تحتنده
جعمندن اصلا بر محذورک لازم کلمیه جکی در کاردر
(۱۰) سفر تکوینک او توز دردیجی بانبده مفصل بر مقاله
کاذبه یازلمشدر که اجالی حضرت یعقوبک قزی (دینا)
ولایتک قیز لرینی کور مکه چیقدیغنده پادشاهک اوغلی
(شخیم بن حور) دینایی کورنجه تعشق ایدوب یانته آله رق
جتماع ایتمکاه ذلیل و کندیسنه دن نواز لقلر ایش . و قیز دخی
شخیمه علاقه ایش . بعده باباسی حوره حالی بیان
ایدوب نکاح ایله آلمسی رجا ایشی او زرینه باباسی یعقوبک
اوغلارندن طلب ایلدیکنده سستسز آدملره قیز ویرمک بزم
عادتمزدکلدر دیو جواب ویردکلرندن پادشاه اراده ایدوب

اوغلی و بتون اهالی سنت اولمشلر و قیزی دخی شخیم ایش .
واوچنجی کونده هر کس سنت آغریسه بیه یا تورکن یعقوبک
اوغلارندن شمعون ایله لاوی قیز قزنداشلرینه زنا اولندیغندن
طو لایی قلیلرین آلوب اول شهمرک پادشاهیه برابر تقدر
ارککلری وار ایسه کافه سنی قتل ایشلر . و یعقوبک دیگر
اوغلاری شهمرک کاذبه ایشی و حیواناتی یغما و قیز لرینی
وقار بلیرنی اسیر ایشلر) . انتهى اشته بونک اساسا
یلان اولدیغی بر قاج و جهله آشکاردر .

(۱) یعقوب علیه السلام اوغلاری برکشیدن انتقام آماق
ایچون بر بلده اهل بسنک کافه ذکورینی قتل و اعدام و نسوان
و صبیانی اسیر و اموائی نهب و غارت ایدرک ظلم ایتمک و یعقوب
علیه السلام بر پیغمبر ذیشان ایکن وقوعندن اول اوغلارینی
بویله بر حرکت شنبه دن منع ایتمک و صکره کندیلرینی حکم
شمرع ایله قصاص ایتمک و نسوان و صبیانی و اشیایی
مغصوبه بی رد ایتمک و قصاص ایله رده اقتداری بوق ایدیه
بومللو خونریز ظالم لرنک رفاقتنی ترک ایدوب آبرلامق عقل و نقله
مخالف اولدیغنده اصلا شبهه بوقدر . (۲) بلده مزبوره
اهالیسی سنت اولمدن طولایی خسته اولدقلری هر تقدر
فرض اولنسه بیه یا لکر ایکی کتسی پای تخت اولان بر بلده
نک کافه اهل بسنی نصل قتل ایده بیلورلر . هیچ بویله بر شیعی
قنغی عقل قبول ایده بیاور . (حکایه) حریفک بری لینه
چالمق ایچون بیچمک برینه کیرهش . بروقتدن صکره صاحبی
پیشوب سن بو راده نه آرابورسین دیه زک چیقیشجه حریف

جوانیده شد تلی روزگار اسوب نی بورایه آندی دیمی
 او زرینه صاحبی هایدی او یله اولسون یا بولخه لری کیم
 قوپاردی دیوسه و اول ایلدیکنده حریف بن بره دو شمامک
 ایچون خنسه لره صار لدمده قوپدیله دینجه صاحبی هایدی
 بودخی دیدیکک کبی اولسون یا شوخنه لری چواله کیم طولدردی
 دهرک سوال ایتمی اوزرینه حریف پوصله بی شاشیروب بن
 دخی بونی تفکر ایده یورم دیمش . اشته بو حریفلرک تورات
 دیدکلری تاریخلرنده یازیلان یلانلر طبقی بونک کیدر .

(۱۱) سفر نکونک اوتوز بشتی پانده یازلمشدر که یعقوبک
 یوک اوغلی رویل باباسنک او طه لغیله یاتمش و بنی اسرائیل
 دخی بونی طومش انتهى . های کیدی اوتانر کافرلر
 پیغمبر دیشانه بو قدر افترا ایتمک لایقمیدر . هیچ اوورمی که
 بر پیغمبر اولادی کندی باباسنک زوجه سنه زنا ایلیه و یعقوب
 علیه السلام صاحب شریعت ایکن نه اوغلنه ونه ده زوجه سنه
 حد زنایی اجرا ایتمه .

وسفر مز بورک اوتوز سکرنجی فصلنده بیان اولندیغنه کوره
 یعقوب علیه السلام آخر حیاتنده بو اوغلنه خیرایک دعا ایلمش
 (نعوذ بالله تعالی) بویله بردنائی آحاد ناسدن الک ادنا و جاهل
 برکسنه نک قبول ایتمه چکی بر حال اولمسی شویله طورسون
 بالفرض بویله بر فعل قبیح برکسنه نک اولاندن صادر اولسه
 ایدی اولادینک قتلندن بشقه برشی ایله متسلی اوله میده جفی
 درکار ایکن نه جسارت ونه حماقتدر که صاحب شریعت
 اولان بر پیغمبر دیشانه بویله بر امر قبیح افترا واسناد اولنه .

فسبحان الله العظيم

(۱۲) سفر نکونک اوتوز سکرنجی پانده مفضلاً بر قصه
 کاذبه یازلمشدر که اجالی یعقوب علیه السلام اوغلی یهودانک
 کلینی طول قالدقده دیکر اوغلی اونانه تزویج ایله وفات ایدن
 قرنداشنه اولاد یتمشدر مسنی امر ایلمش . اوناندخی قرنداشنه
 نسل یتمشدر مامک ایچون قادینک پانده کیردکجه بره انزال
 ایتدیکندن ربک غضبه اوغرایوب هلاک اولمش . ایکنجی
 دفعه اوله رق قادین طول قالدقده قابن پدیری یهودا ایله
 زنا ایلیوب حامله قالدق بری فارض و دیکری زارخ نامنده
 ایکی چوجق طوغرمش . انتهى نه تحف مسخره لق .
 اولاشدر اسی شاشیله جق شیدر که نکاح ایله آلتان طول
 برقاری چوجرق طوغردقده وفات ایلیان قوجه سنک اولسی
 لازم کلیور ایش . (ثانیاً) شمعون ایله لاوی بر بلده اها ایسنی
 قتل ایلمش و یهودا کلینی ایله (حاشا) زنا ایلمش ایکن قتل
 اولمیوبده اونان عزل منی سببیه طرف حقندن قتل اولمش .
 نه عجایب عدالت . . (ثالثاً) یعقوب علیه السلام اوغلی یهودا
 ایله زانیه اولان قادینه حد زنایی اجرا ایتدکدن بشقه تکدیر
 و تعزیر یله ایتمش . و بوندن بشقه سفر مز بورک قرق
 طقوزنجی پانده نکلشلدیغنه و ره یعقوب علیه السلام
 رویل و شمعونی و لاوی بی کندیلرندن صادر اولان کناهلردن
 طولایی ذم ایلیوب یهودایی ذم ایتمه . وب سکتوت ایلمش
 و زیاده سببیه مدح و ثنا و دعای کامل و سائر قرنداشلری
 اوزرینه ترجیح ایلمش . نه غرب یلان (رابعاً) متی انجیلینک

برنجی باینده تصریح اولدیغنی وجهله حضرت داود و سایان
و عبسی علیهم السلام باجههم اولاد فرض سه لاله سینه
داخلدرلر .

(خامسا) کندی اعتقاد فاسد لرینگ اقتضاسی اوزره اوریانک
زوجه سیله (حاشا وکلا) زنا اولنه رق حاصل اولان حضرت
داودک اوغلی طرف حقدن قتل اولنوبده زنا دن حاصل
اولان فرض ابله زارخ قتل اولنما مشلر . دیک او لیور که
بوقوم ضاله نک اعتقاد لرجه اجنبی برکسه نک زوجه سیله زنا
ایتک کندی اوغلیک زوجه سیله زنا ایتکدن دها اشد ایش .
ند غریب اعتقاد . نعوذ بالله تعالی

(۱۳) سفر خروجک او توز ایکنجی باینده برقصه کاذبه
یازمشدر که خلاصه سی جماعت نبی اسرائیل حضرت موسی
علیه السلام طاغده اکلندیکنی کوردکارندن حضرت
هارونک یا نسه جمع او اوب بزی مصردن اخراج ایلدیان
موسایه نه اولدیغنی بیله بیکر ایچون قالی بزه دلیل اوله حق
الهلریاب دیدکارنده هارون زینده دائر اولان آلتونلری
طلب ایلدی او زیننه جله جماعت خاتونلرینگ قولاقلرنده
بولنان کوپه لرینی اخراج ایلدوب وسائر زینت لرینی دخی هارونه
تسلیم ایتلریله هارون آنلری اریدوب برپوزاغی یاپدی
و دبیلر که یا اسرائیل سنی مصردن چیقاران الهلری بولردر .
و هارون بونی کورنجه اوکننده برمنج یا پیش و ایرتسی کون
دخی بیرام ایدلسنی امر ایدرک سلامت قربانلری کسیلوب بیرام
ایدلس (انتهی)

اشته بو عبارهلرنده تصریح اولدیغنی وجهله هارون نکری
دیه رک بوزاغی یایوب طاپدرمش و قربانلر کسه دیروب بیرام
ایتدرمش . حالبوکه سفر خروجک درنجی والتنجی و بکرمی
درنجی و سفر عددک اون سکرنجی بابلرندن و مواضع سائر
سندن ظاهر و باهر اولدیغنه کوزه حضرت هارون موسی
علیه السلام شریعتنه تابع بر پیغمبردر و همده سفر خروجی
مطالعده ایدنله ظاهر اولور که فرعونک مقابله سنده صدور
ایلیان معجزاتک اکثریسی حضرت هارونک یندنه ظاهر
اولشدر .

نه تحف ونه ردیل اعتقاددر بوکه پیغمبر طایندقلری بذات
عالیقدره بت پرستک افترا ایتلردر . (حاشا وکلا) حضرت
هارون موسی علیه السلام وزیر و معینی اولدیغنده هیچ
شبهه یوقدر .

کندی تکابلرنده تصریح اولدیغنی کی قرآن کریمده دخی
حضرت هارونک وزیر و معین اولدیغنی مصر حدر .
(۱۴) سفر خروجک ایکنجی باینده یازمشدر که موسی علیه
السلام بیود که قرنداش لرینگ ایشلرینی کورمک اوزره
چیقوب مصریلردن بری برعبرانی بی ضرب ایتدیکنی کورنجه
اطرافه باقوب کوره جک هیچ برکسه اولدیغنی کورمه سیله
مصری بی قتل ایدرک قوملغه صاقلادی) انهی . اشته بوقصه
لرندن اکلشمدیغنه کوره موسی علیه السلام عبرانینک اقربالغنی
سببیه بغیر حق مصری بی قتل ایش . حالبوکه قرآن جلیک
خبر و یردیکی کی عبرانی حضرت موسادن استمداد ایدوب

بنی بوظالمک الندن قور تار دینجه موسی علیه السلام مصری بی
 قاقیور مسیله مصری دور یلوب هلاک اولمش . دیک اولیور که
 موسی علیه السلام مصرلی قبطی بی قصداً اولدر میوب خطااً
 واقع اولمش . و کتب فقهیه ده بیان اولدیغنه کوره برکسنه
 دیکرینه توقات و یاخود آلت جار حه دن معدود اولیان برشی
 ایله اورسه و یاخود محل هلاک اولیان بریره قاقیور برسه
 و مضروب ایله قاقیلان وفات ایسه ضارب ایله قاقان کسنه لر
 قاتل اولملر .

(۱۵) سفر خروجک در دنجی باینده پک غریب برقصه کاذبه
 یازاشدر که خلاصه سی موسی علیه السلام طرف الهیدن
 خلقی دینه دعوت ایتمکه مأمور بیور لوقده موسی علیه السلام
 یارب سن بیلور سین که اوته دنبروبن آغر لسانلی اولدیغم جهته
 بو وظیفه نك عهد سنندن کله مام دیمسی اوزرینه جناب حق
 یاموسی انسانک آغزینی و دل سیزی و صاغری و بصیری
 و کوری برادن کیمدر بن دکلی یم .

ایمدی وارتن سنک آغزک ایله اوله یم . و سو یلیه جکک
 سوزلی سکا او کرده یم بیور نجه موسی علیه السلام یارب
 بکا لطف ایله ده کیمک ایله کوندیر ایسه ن کوندیر دیمسی
 اوزرینه موسی علیه السلامه ربک غضبی شدتشدی (انتهى)

اشته بو فاجر لک اعتقاد باطلرینه کوره جناب حق موسی
 علیه السلامه اعانه ایتمکی وعد و مطمئن قیلش ایکن موسی
 علیه السلام (حاشا و کلا) منصب نبوتدن استعفا ایلمش

و کندوسنک اوزرینه غضبی مشتد اولمش . آفرین پیس
 یهودیلر کافه پیغمبران عظامه درلو درلو افتزار اتمک آز
 کلدی ده موسی علیه السلامی دخی منصب نبوتدن عزل
 ایتمکیز . هایکیدى اوتانمز عارلانمز کافر لر . انشاء الله
 جزای سزاکزی کوره چکسکز

(۱۶) سفر الاعدادک بکر منجی باینده اولک پیسنندن دها
 اغرب برقصه کاذبه یازمشدر که جناب حق (حاشا)
 حضرت موسی و هرون علیهما السلامه خطاباً سزینی
 اسرائیلک حصه ورنده بنی تصدیق و تقدیس ایتمدی کز ایچون آنلره
 هبه ایتمدیکم ارض مقدسه یه بو جا غنه داخل اولیه جقکز .
 و سفر توراة المشانک اوتوز ایکنی باینده یازمشدر که جناب
 حق موسی علیه السلامه خطاباً (حاشا) یاموسی بو (عبریم)
 طاغنه مؤاب ولایتنده (اریحما) مقابله سننده اولان (نابو)
 طاغنه چیق . و بنی اسرائیله میراث ملیکی ایچون و بردیکم
 کنعان ولایتنه باق . و اوچیه قدیغک طاغنه وفات ایله .
 و کندو قوملریکه ارتحال ایله . نتمکم قرنداشک هرون
 (هور) طاغنده وفات ایدوب قومنه ارتحال ایتمدر .

زیرا سزینی اسرائیل آره سننده قادس غوغاسنک صولری
 یاننده (صین) بریه سننده بکا عصیان ایتمدی کز و بنی اسرائیل
 اره سننده بنی تقدیس ایتمدی کز . ایمدی بنی اسرائیله او بردیکم
 ولایتنه قرشودن باقوب ایچنه کیره میه چکسین (انتهى)
 اشته بو عبارته باطله لرنده تصریح اولدیغنه کوره موسی
 و هارون علیهما السلام (حاشا و کلا) جناب حق تصدیق

و تقدیس ایند کلرندن عاصی اولمشلر وارض مقدسه یه کیره کدن
محروم قالمشله .

ای حیث ملعونلر بویله ردیل اعتقاد ده بو نندیغکز حالده
حضرت موسی یه ایمانز واردر دیرک دعوا یه قالمشیمکز
عادتا بت برست اولدیغکز ای اعلان ایدیکز .

(۱۷) سفر حاکمک اون التنجی باینده طول و دراز غایت
مبالغه لی برقصه کاذبه یازلمشدر که اجالی شمسون بنی (غزه)
ده بر فاجره قاری ایله زنا ایلش صکره شـ و راق وادیسند
(دلایلا) نامنده بر فاحشه یه علاقه و نعشق ایلیوب هر وقت
خانه سینه کیدوب کلرکده اولدیغندن و کندیسی غایت قوتلی
اولوب و فلسطین اهل ایلـ سـ ندن صایب سز آدم لرتلف ایلیوب
هیچ برو جهله ضبط اولمسی ممکن اولدیغندن فلسطین
اهل ایلـ سـ نـ کبراسی فاحشه مزبور یه پک چوق عطیه لر وعد
ایدرک شمسونک نه ایله باغلا نیلوب ضبط اولمسی ممکن اوله
یله جکئی کندیسندن سوال ایتسنی امر ایتلری اوزرینه فاحشه
بونی کندیسندن سوال ایتش و شمسون اوچ دفعه یلان
سویلمش نهایتده کندیسی زیاده سیله تضییق ایدوب سنی
چوق سورم دیورسین حالبو که بکا اوچ دفعه در یلان
سویلیورسین دیمسی اوزرینه شمسون طیمانه میروب فاحشه یه
اسرارینی فاش ایدرک بنم باشمک صاحبنی تراش ایدرلرسه قوتم
زائل اولوب عادی بر آدم اولورم دینجه فاحشه یه فلسطین
کبراسینه خبر و یروب و شمسونی دیزلنده او بودوب بربری
دعوت ایدرک شمسونک باشندن یدی طوتام قیل تراش ایتسیله

کندیسـ نـ ک قوتی زائل اولوب فلسطینلوره اسیر اوامش
و کوز لری چیقاره رق زندانه آتمشله . و صکره برکون فلسطین
اهل ایلـ سـ ندن ذکور و انات صایب سز حساب سز خلق غایت
بیوک برقوناغه تمیج ایدوب شمسونی کتورده رک اوینا تمشله
او ائاده شمسون قوناغک ایکی دیرکنی طوتوب صاللا یه رق
دیوروب کندیسی و اوراده بو لنانلرک جمله سنی بر فرد
قورتلقسزین هلاک ایلش) انتهى .

حالبو که سفر مزبورک اون اوچنجی و اون در دنجی با بلرنده
ورسـ الـ هـ عبرانیده نک اون برنجی باینده شمسونک بی اولدیغند
دلالت ایده جک متعدد آیتلر واردر . (فسبحان الله العظیم)
بونه بیوک افترا و هدیاندیر که طرف حقندن مبعوث پیغمبر
اولان برذات محترم بو خبیثلرک غروایتد کاری کبی بغیر حق
برچوق نفوسی تلف و زنادانـ صـ کره یه برچوق نفوس ایله
برابر کندی نفسنی تلف ایدرک قائلی قاتل اوله . ادنی
درجه ده دیانتی اولان بر آدم هیچ بویله بر هذیان ایتمکه
جسارت ایده مزایکن (حاشا) پیغمبر اولان برذات محترم
بو مهلاو خبیثلری ارتکاب ایده بیلورمی . وار تکاب ایلیان
بر آدم پیغمبر اوله بیلورمی الله عقل و انصاف احسان ایلیه .
(۱۸) سفر صموئیل ثانی نک اون برنجی باینده برقصه کاذبه
یازلمشدر که اجالی داود علیه السلام (اوریا) نامنده
برکسنه نک زوجه سنی طامده غسل ایدرکن کوروب غایت
کوزل اولدیغندن آدم کوندروب قاری بی کتورده رک
(حاشا م حاشا) زنا ایلش . آند صکره قوجه سنی

مخاربه به کوندروب اوراده جبهه ایله اعدام ایتدییره رک
قاری بی تحت نکاحنه آلمش . و دیگر یابلرنده دخی مشار
ایه حضرت تلی ایله اوغلارینک حق عالیرنده برطاقم
عزویات یازلمشدرکه هیچ بریسنک اصل و فصلی یوقدر
جمله سی بلاندر . وحتی (ص) سوره جلیله سنک تفسیرنده
قاضی بیضاوی حضرت تلی نقل ایدر که حضرت علی
رضی الله عنه افندمن (اهل قصصک نقل ایتدکلری وجهله
حضرت داود علیه السلامه افترا ایدرک او ریای مخاربه به
کوندرویده تلف ایتدییره رک زوجه سنی آلدی دیوهر کیم
سویلر ایسه یوز آلمش جمله ضرب ایدرم بیور مشلردر .

و بوماده نك صرف یلان وافترا اولدیغنی تفصلا بیلک استیانلر
(ص) سوره جلیله سنک تفسیرنده فخر الدین الرازی
حضرت تلرینک بختلرینی مطالعه ایتسونلر .

(۱۹) سفر الملوك الثالثک اون برنجی باینده غایت مفصل
برقصه کاذبه یازلمشدرکه مجملی حضرت سلیمان علیه السلام
طائفه نسوانه زیاده سیله محبت ایلوب هر درلو قبائلدن
و طرف حقندن اختلا طی منع اولنان بت پرستلردن دخی
متعدد قاریلر آلهرق و نهایت عمرنده قاریلر کند یسنی
(حاشا وکلا) آزدیره رق اللهه عصیان ایلوب بت پرست
اولمش و جناب حقل غضبنه او غرامش . اشته بوقصه نك
دخی صرف یلان دن عبارت اولدیغنی ادنی بر ملا حظه ایله
معلوم اولور .

واشبو ذکر اولنان حکایات کاذبه و مفتریاتدن بشقه پیغمبران

کرام حضرتانی حقنده دهساک چوق عزویات و مفتریات
یازلمشدرکه عقول سلیمه اصحابک قبول ایده میه چکی شی
اولسنی شویله طور سون صیان و مجا نینی بیله خیرنده
براقه جنی شبهه سزدر . و بویله بلانلری لسانه آلوبده
نقل ایتک هر نقدر مستکره و منفور اهل اسلام ایسه ده
ضعفای امتک اعتقادات اسلامیه لرینی محافظه ایتک ایچون
جناب کبریا حضرتینه استعاذه ایدرک و یوز بیک لسان ایله
بومتلو مفتریات و کفریاتی اعتقاد ایتکدن تبری ایدرک
بر مقدارینک نقلنه مجبوریت حاصل اولدی .

(نتیجه) شود کر اولنان سکر امر دن تورات دیدکلری
تاریخ جناب موسی علیه السلام حضرت تلینه نازل اولان
تورات شریف و حضرت عزرائک صکره دن یازدیغنی کتاب
اولیوب بلکه یت پرستلرک یاز دقلری بر کتاب اولدیغنی
کونش کی ظاهر اولدی . هیچ اولور می که پیغمبران
کرام علیهم السلام حضرتانی عباداللهک ارشادی ایچون
طرف الهیدن مبعوث اولسونلرده بو کفره نك افترا ایتدکلری
وجهله عمر لرینی رضای الهینک خلا فنده صرف و استهلاک
ایلسونلر . عجبابونی قنغی بر عقل سلیم صاحبی تسلیم
ایده ییلور نعوذ بالله تعالی . و برده جای دقت شور ایدرکه
جناب حق پیغمبران عظام حضرتانه کوندردیکی کتب
مقدسه عباداللهک دینجه و دنیاچه اولان احتیاجاتی بیان
ایتوبده رذالته دن بشقه ذره قدر هیچ بر فائده سی او ایمان
برطاقم عزویات و افتراآت ایله طوب طولو اوله بیلمه سی

نه وجهه تصور اولنه بیلور . عادی بر مؤرخک کنديسنه
 اسناد اولمسنی قبول ائیمه چکی برطاقم هذیانات ایله طو لدریلان
 اوراقی کتب مقدسه در دبهرك جناب کبریا حضرت تله پنه عزو
 ایتک نه بیوک حاق و جسارتدر . عجا بونک فوقنده
 دها بر حاق و بلاهت اوله بیلورمی . وشوراسیده جای تجبدر که
 انبیای کرام حضرتانی افعال واقوالنده مقتدابه ایکن بلان
 سو بلك وزنا ایتک و سرخوش اولوق و حقسزیره قتل نفوس
 ایتک و دها بومتلوا افعال نامرضیه نک کنديلرندن صدوری
 نه وجهه تصور اولنه بیلور . و مشبار الهم حضرتانی
 بو کفره فجره نک دیدکاری کبی (حاشا وکلا) اولمش اولسه لر
 ایدی تبلیغ رسالت خصوصنده کنديلرینه کیم امنیت ایده
 بیلورده کتوردکلری دین و شریعتی قبول ایدردی .

(اخطار) مؤرخین اسلامیه دن بعضیلری جاهل اولدقلری
 حسبیه حقیقت حاله و اقف اولیه رق و سویلدکلرینی معیار
 شمر عشریقه و عقاید دینیة اسلامیه تطبیق ایتکسزین
 علی العمیا تورات دیدکاری تاریخدن کیمبسی عینا و کیمبسی
 دخی نامه . قول برطاقم تاویلات بارده ایله تاویل ایدرک
 انبیای ذیشان علیهم السلامک حق عالیلرنده برطاقم ترهات
 یازمشلردر . انجق مأخذلری بسبتون بلان واکا ذیبدن
 عبارت اولد یغندن اصلا نظر اعتباره شایان اولیوب
 مطالععلری بیله جائز اولدیغی اخوان دینه اخطار اولنور .
 (تنبیه)

خلاصه اوله رق ذکر اولنه جق عقیده اسلامیه دعوالرینک

ادله سیله تورات دیدکاری تاریخده پیغمبران کرام علیهم السلام
 حضرتانه اید بلان افتر آتاک صسرف بلان اولوب هیچ
 برسندنه مستند اولدیغی غایت واضح بر صورنده ایدانه
 چیقده جغندن اولدین خائلمری کفره بخره نک ردیله طول و دراز
 اوغرا شمعندن صرف نظرله (عقلاو اولنلره سیوری سینک
 ساز اولور عقلی اولیانلره طاول زور ناآز اولور) ضرب متلی
 مفاد نجه عقلاو و اهل انصاف اولانلرک و جدا نلرینه احاله
 ایدرک بو مقدار ایله اکتفا اولندی (ومن الله العصمة)
 و التوفیق)

(پیغمبران عظام علیهم السلام افندیلریمزک حق عالیلرنده
 اولان خلاصه عقیده اسلامیه) (۱) دعوی * پیغمبران عظام
 علیهم السلام حضرتانک هر برامور و خصوصنده صادق
 اولملری لازم و واجب اولوب بونک ضدی یعنی کاذب
 و یلانچی اولملری محالدر .

(۲) دعوی * پیغمبران کرام علیهم السلام هر برایشلرنده
 امین و طوغری اولوب حرام و یا خود مکروه اوله رق طرف
 الهیدن نهی اولدقلری بر فعل قبیحی ارتکاب ایله خائن
 اولملری محالدر . (۳) دعوی * پیغمبران کرام علیهم السلام
 خقه تبلیغ ایتک او زره مأمور ییورلدقلری احکام الهیه بی
 زره قدر زیاده و نقصانسنر تبلیغ ایلیوب هیچ بر شیی
 صاقلاملری محالدر .

(۴) دعوی * پیغمبران کرام علیهم السلام حضرتانک
 حق عالیلرنده مراتب علیه نبویه لرینک نقصانده مؤدی اولیان

اعراض بشریه ایله ابتلا اولمغلی جائز اولوب اصلا بر محذور
 یوقدر . خسته اولمق واکامائل اولان احوال عارضه کبی .
 (امام ربی دعوانک برهانی) انبیای ذیشان علیهم صلوات
 الرحمن حضراتی صادق اولیوبده کاذب اولسه ل جناب
 واجب الوجود حضرتلرینک خبرنده کذب واقع اولمق لازم
 کلوردی . بواسه قطعاً محالدر . بوضورتده کافه انبیای
 کرام جیع اقوالنده صادق اولوب کندیلرندن صدور کذب
 محال اولمق لازم کلور . (اماملازمه نکی بیانی) یعنی پیغمبران
 عظام صادق اولیوبده کاذب اولسه ل جناب حقک خبرنده
 کذبک لازم کلمسی شونک ایچونددر که جناب کبریا حضرتلری
 انبیای کرام حضراتنه معجزات باهره احسانیله نبوتلرینی
 تأیید و تصدیق ایتمسی (بنم قولم طرف عزتمدن سزه هر نه
 که خبر و بر ایهه صادقدر) دیمک حکمنده اولدیغندن
 پیغمبران کرام صادق اولمقدقلری حالدده جناب حقک (حاشا)
 کاذب اولمسی لازم کلور . تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا .
 (ایکنجی دعوانک برهانی) پیغمبران کرام علیهم السلام امین
 اولیوب طرف الهیدن حرام و یا خود مکروه قلنان بر فعلی
 ارتکاب ایله خیانتک ایتسه ل حرام و یا خود مکروه اولان
 نسنه لک بزم حقمرده طاعته منقلب اولمسی لازم کلور . بونک
 ایهه محالیتی کونش کبی ظاهر و هویدا در . (اماملازمه نکی
 بیانی) یعنی پیغمبران کرام امین اولمقدقلری حالدده حرام
 و مکروهک طاعته نمولنک لزومی شونک ایچونددر که جناب
 واجب الوجود حضرتلری انبیای کرامک افعال و اقوالنده

افتدا ایتمکله انسانلره امر پیوردی . حالبو که جناب حق
 حرام و مکروه قیلدیغی نسنه لک ایتمسنی تجویز ایله امر
 ایتمسی عقلا و نقلا محالدر
 (اوچنجی دعوانک برهانی) پیغمبران کرام علیهم السلام
 تبلیغنه مأور قیلندقلری جیع احکامی تبلیغ ایتمیوبده کتمان
 ایله تجویز قصور ایتمش اولسه لرینه خیانتک ایتملری لازم
 کلور . و بونک دخی محال اولدیغی آنفایان اولندی
 (دردیجی دعوانک برهانی) یعنی پیغمبران کرامک اعراض
 بشریه ایله متصف اولمزلرینک جوازی اجر لرینی چوغالتمق
 و امور مذکورهنک مشروع اولمقدقلری نی بیان ایلنک و دنیا
 دنیه نکی عند الهیده خست قدرینه تنبیه و امتلرینی منسلی
 قیلنک ایچون طرف ربانیدن ابتلا ایله کندیلرندده بالفعل وقوع
 و مشاهدده اولمسیله ثابتدر . و یومثلاو امور ایله ابتلا اولمغلی
 حاشا که شان عالیلرینه بر تقیصده ایرات ایلده . بلکه طرف
 حقندن ابتلا اولمقدقلری بلیهاته صبر ایله قدر عالیلرینک نه درجه لده
 اولدیغی عقول سلیمه اصحابنه ظاهر اوله جعی وارسته قید
 استباهدر . (صلی الله تعالی علی نبینا و علیهم اجمعین)
 (بشنجی بحث مختصر جه بر قاج دلیل ایله عیسو بیلرک عهد عتیق
 و عهد جدیدک الهامی اولمقدقلرینی دعوا یه بحاللری اولمدیغی
 بیانده در)
 علمای مسیحیه نکی مشهور مؤلفلرندن (هورن) نام ذات
 کتابک جلد نایسنندن ید بیوز طقسان سکرنجی صحیفه سننده
 (اکهارن) نام مؤلف الهام موسابنی معترف اولمسان

المانيا علماسندن بريسيدر ديهرك صراحة ذكر و بيان
 ايلد كدن صكره سكر يوز اون سكرنجي صحيفه سنده (علمادن
 شلروران وزورن ملرود اكر جدرس) نام مؤلفلر حضرت
 موسى ايچون صاحب الهام اوليوب بلكه كندوسنه منسوب
 اولان كتب خسه نك مجموعي او عصر ك روايات مشهوره سنندنر
 ديمشدر (فقره لرني تصريح ايتش واشبوز عم فاسد
 الان المانيا علماسي بينلرنده غايت شايع اولمشدر . وينه
 كتابنك صحيفه مذكوره سنده (يوسيف) نام مؤلف وكذا علمانك
 بكار محققينندن مر قومدن صكره كلانلر جناب موسانك سفر
 الخليفه بي مدينه قان آتاسنك خانه سنده اقامتي اثناسننده
 رعي غم ايدر كن يازديغنه قائل اولديلر) ديمشدر . فتولك
 علماسندن (وارد) ۱۸۴۰ سنه ميلاديه سنده طبع ايتدرديكي
 كتابنك او توز سكرنجي صحيفه سنده فاضل مشهور (لوطر) ك
 كتابنك خلد ثالثدن قرقنجي و قرق برنجي صحيفه لر نده (بز
 موسايه منسوب اولان كابلردن اوقيوب دكلميز و آنلره دنخي تقليد
 ايتيز زيرا حضرت موسى انجق طائفة يهوده پيغمبر اولمشدر
 و آنك بزه برشيده علاقه و مناسبتي بوقدر) ديديكني روايت
 ايتمشدر . وينه لوطر بر بشقه كتابنده (بز موسايي و توراتي
 تسليم و قبول ايتيز زيرا موسى عيسايه عدوا كبرددر) دبو
 يازلمش اولديغني كبي مواضع سائرده دنخي (موسى جلاد
 و خونريزلرك استاد كامليدر) و (موسايه منسوب اولان
 احكام عشره نك مسيحيونه هيچ علاقه و مناسبتي بوقدر .
 و موسايه منسوب اولان احكام عشره يربوزندن قالدبر ملي كه

دينانك هر طرفنه يازلمش اولان بدعتلر زائل اولسون .
 زيرا احكام عشره مذكوره باجمعها بدعتلرك منبغير
 ديمشدر . و كندوسنك شاكردي اولان (اسلي پيس)
 نام كسنه دنخي شوا احكام عشره بالجملة كاييسالرده تعليم اولمنز
 ديمش اولسنك اوزرينه (انتي نوميس) فرقه سي (شوباطل
 اعتقادي تلمذ مذكور ك كابلرندن آلوب قبول ايدر ك
 اعتقادجه بر بشقه فرقه اولمشدر . زيرا آنلر كتاب توراتك
 كلام الله اولديغنه اعتقاد ايتك لايق اولديغندن بجهله اكر
 بر كسه زاني و يافاجرو يا خود بر بشقه كاهي مرتكب اولورسه
 او كسنه البته فلاح و نجات يولنه كتمش اولور . و بر كسه
 هر نقدر بحر عصيانه طالب بلكه قهرينه دك واصل اولسه ده
 مؤمن اولديغني حالده فوت اولسه ينه اول كسه روضه
 سرور و صفاده در . اما افكار و اقوال و اطوار و مشواربي
 موسايه منسوب اولان احكام عشره به تطبيق ايدن كسه لرك
 علاقه و مناسبتلري موسانك ذريتي اولان شيطانلره اولمش
 اولور دبرلر) ديمشدر انتهى . اشته پروتستان فرقه سنك
 امام و مقتداسي و آنك تلمذ صاحب رشد و ذكاسي اولان
 ذاتلرك حضرت موسى ايله تورات حقه نه سو بلد كارينه
 نظر ايتليدر . بونلرك امام و مقتداسي حضرت موسايي
 و توراتي انكار ايدوبده اطاله لسانه تصدي ايتدكاري
 صورتده احكام عشره به مخالف اوله رق جناب حقه شمر ك
 قوشمق و بلره طابق و ابوينه تعظيم ايتامك و قوه شولرينه
 اذوا و جفا ايتك و خرسرلق و زنا و قتل نفوس ايتك و بلان

شهادتده بولفق وزكات و برمامك و خنز پرانی و سائر مردار
 شیرلی بیك پروتستان مذهبنده بولانانلك ارکان دینارندن
 اولیور . زیرا احکام عشریه تبعیت اینیوبده بولنره بنا بیع
 بدعت دیدکلی صـ ورتده خلافتی ایشلمکده کندیلری دینجه
 مکلف اولورل . و فرقه مذکورده دن بعضیلری موسی
 (علیه السلام) بزم عندمزرده نبی اولیوب بلکه نأسبس
 قو انبئه مقتدر بر عاقل ذات ایدی . و بعضیلری دخی
 (حضرت) موسی بزجه خرس سزلق ایدر بر آ دم ایدی
 دیرل . و بومقوله خبیثلرک اصلاحتی خصوصنده دعا
 اولدی قده انجیل بو حنادن او ننجی بانک (بندن اول
 کلرک جله سی خرسز و حرامی ایدیلر و لیکن قیونلر آنلری
 دیکلمدی) ما لنده اولان سکرنجی آیتی حضرت موسی ابله
 سائر انبیای نبی اسرائیله اشارتدر دیرل . بینه مقتدای
 فرقه پروتستان اولان لوطر (رساله یعقوب حقهنده خس
 و خاشاک قیلندن اولوب کتب الهامیه دن معدود اوله مز)
 دیدیکی کبی اشبو حوار بوندن اولان یعقوب رساله سنک
 بشنجی بانده محرر اولان (ایچکز دن بریکز کیفسز اولدیغکز
 وقت کلیسانک شیوخنی دعوت ایلسون تاکه آنک اوزرینه
 دعا ایلسونلروانی تدهین ایتسونلر) مفادنده اولان عبارده
 کتابک ایکنجی جلدنده اعتراض ایلوب (اکر رساله یعقوب
 یعقوب دیدکلی حوارینک ایلنه بن مقام اعتراضده دیه ییلورمه که
 اشبو حواری کندیلکنندن بر حکم شرعی تعیین و تخصیص
 ایده مز . زیرا کندی عندندن حکم شرعی بی تعیین و تحدید

ایتک منصب جلیلی یالکز حضرت عیسیاه مخصوص صدر)
 دیدی اتمی . اشته یعقوبه منسوب اولان رساله امام
 مر قوم عندنده الهامی دکدر .
 و کذلک حوار یونک کندی کندیلکنندن تخصیص و تحدید
 ایتدکلی احکام دخی الهامی اوله مز . زیرا حوار یونک
 تخصیص ایتدکلی احکام الهامی اولور سه امام مذکورک
 حکم شرعی بی تعیین و تخصیص ایتک منصبی یالکز حضرت
 عیسیاه مخصوص صدر قوی معناسز قالمق لازم کلور . و بینه
 علمای نصارا دن (کلی می شیش) نام مؤلف حوار بوندن
 متی و مرقسک تحریراتلری یکدیگرینه مخالف و متناقض اولوب
 بعضاً اتفاق ایتدکلی صورتده مومی البهمانک قوللری لوقانک
 قوی اوزره ترجیح اولنور) دیمشدر . اشته بوسوز دن
 ایکی شی اکلا شیلور (اولکچسی) قصص موجوده دن هیچ
 بر قصه ده اتفاق لفظی اولدیغندن مرقس و متانک محرر اتندن
 بعض مواضعده اختلاف معنوی بولمسیدر . (ایکنجیسی)
 اشبو اناجیل ثلثه یعنی متی و مرقس و لوقا انجیلارینک قول
 مذکورده نظراً الهامی اوله مامسیدر . زیرا الهامی اولمش
 اولسه لر برنجی و ایکنجی انجیلک انجیل ثالث اوزرینه ترجیح
 اولمسی لازم کلور بوایسه ترجیح بلا مرجحدر . و بینه اسناد بختنده
 فاضل (نورتن) طرفندن تألیف اولنوب ۱۸۴۷ سنه
 میلادیه سنده (پوستن) نام بلده ده طبع اولنسان کابدن
 جلد اولک دیباجه سنده دیمشدر که . نصارانک معتمد و سندلری
 اولان (اکهارن) نام عالم کابنده (موجود اولان

اناجیل مردن پک چوق اجزاده قدما مزنک اشتبا هلی او لوب
 حقیقت حالی فصل و تمیز ایتمکه مقتدر اوله دیلر (دیدکدن
 صکره دیکر بر محالنده دخی . (صحت حالی تحقیقه استعدادری
 اولیان اناس بو انجیلارک ظهورندن بری زیاده و نقصان ایله
 و بر لفظی مراد فنه تبدیل ایله مشغول او لوب شو حال ایسه
 شایان تعجب برشی دکلدن . زیرا تاریخ عیسایک ظهورندنیرو
 احوال مسیحیه و مواعظه دائر اوله رق بولدقلری عباره لری
 علمربنه کوره ناسک تبدیل ایله کلد کلدی عادت مقررده
 اولوب شوعادت و قانون طبقه ثانیه و ثالثه دن دخی اختیار
 و اجرا اولمشدر . قرن ثانیه ایسه دین مسیحیه مخالف
 کورینان مسئله لده توقف ایلدکلری مشهوردر . و علمای
 و تأییدکن (سلسوس) ک عیسویله اعتراض ایله انجیلارینی
 او یج درت کره و بلکه ده از یاده مفهوم و مزایایسی تغیر ایده جک
 صور تده تبدیل ایتمشدر دیمسی آندن نشئت ایتمشدر (دیو
 یازمش . و کلینس نام عالم دخی (قرن ثانی او آخر نده
 خلق انجیلی تحریف ایلدیلر و متی انجیلینک بشنجی باندن اون
 برنجی آیت بعض نسخه ده (ملکه کت السموات انلر کدر)
 و بعض نسخه ده (کامل اولدیله) و بعض نسخه ده دخی
 (انلر بر مقام بولورلکه اوراده ملامت کورمزله) عباره لریله
 یازمش اولسی بیان اولنان تحریفدن ایجاب ایلمشدر دبه رک
 ذکر ایتمشدر (کلام لرینی اکهارتک روایتی وجهله نقل و ابراد
 ایتمکدن صکره بنه فاضل مومی ایله نورت (شور آی یالکیز
 اکهارتک رأیدر ظن اولمشون . زیرا المانیای علمایسی پیئنده

آنک کتابدن دهها مقبول هیچ بر کتاب بوقدر . و اناجیل
 خصوصتده المانیای متأخرین علماسندن پک چوغنک رأی لری دخی
 آنک رأ بنه موافقدر . و اناجیلک صحتی حقمنده الزامی
 مستلزم اولان اوردخی بویله در (دیمشدر . (انتهى عباده
 نورتی مجلا) . اشته انجیلک حامیسی اولان نورتی اکهارتک
 کلامی نقل ایلدکدن صکره کندزعی اوزره ردایلمش ایسه ده
 مطالعه سندن مستبان اوله جنی و جهله بویله شایان قبول
 اوله جق برشی آیتان ایله مدیکندن بشقه کندوسی دخی شو
 انجیلاردن بدی موضعک محرف اوله رق صکردن الحاق و علاوه
 اولدیغنی و اصل انجیل صاحب لری کلا ملرندن اولدیغنی
 اعتراف و اقرار ایتمشدر (برنجیسی) انجیل متادن برنجی
 و ایکنجی باب لری متانک تصنیفی اولدیغنی کتابک اللی او چنجی
 صحیفه سنده مصر حددر . (ایکنجیسی) متی انجیلینک بکر می
 یدنجی باندن (یهوذا الاسخریوطی) قصه سنه دائر اولان
 او چنجی آیتدن او ننجی آیتسه قدر مندرج اولان آیت لری بلان
 صکره دن الحاق اولمش اولدیغنی کتابک التمش او چنجی
 صحیفه سنده محردر . (او چنجی بنه باب مذکور دن اللی
 ایکنجی و اللی او چنجی آیت لری الحاق ایتمشدر . (در دنجیسی)
 مرقس انجیلینک اون النجی بابک طقوزنجی آیتدن بکر منجی
 آیتنه قدر اون ایکی آیتک الحاق ایتمشدر اولدیغنی کتابک بشنجی
 صحیفه سنده درج ایلمشدر . (بشنجیسی) لوقا انجیلینک بکر می
 ایکنجی بابک قرق او چنجی و قرق در دنجی آیت لری ک دخی
 ملحقاتدن اولدیغنی کتابک سکسان طقوزنجی

صحیفه سنده یازمشدر . (التجیسی) یوحنا انجیلیک
 بشنی باندن (انلر صوبک نحریک اولمشده منتظر اولورل
 زیرا حوضه آره صره ملکر اینوب صوبی نحریک ایدرلردی .
 بوصورتله صوتنحریک اولدیغنی متعاقب حوضه کیم اینزابسه
 کندوسنه نه درلو علت عارض اولمش ایسه آندن قورتلوب
 شفا یاب اولورل ایدی) . آللرینی شامل اولان اوچنچی
 وردنچی آیتلرک دخی الحاقیاتدن اولدیغنی کتابک سکسان دردنچی
 صحیفه سنده بیان ایشدر . (یدنجیسی) ینه یوحنا انجیلیک
 بکرمی بدنچی باندن بکرمی دردنچی و بکرمی بشنی آیتلرک
 ملحقاندن یولدیغنی کتابک سکسان سکرنچی صحیفه سنده نصربج
 اولمشدر . اشته صاییلان بدی موضع نورتک عندنده
 کلمات الهامیه دن اولیوب صکره دن الحاق اولدیغنی صراحة
 بیان واعتراف ایشدر . وینه محقق موی الیه کتابک التمش
 برنچی صحیفه سنده (لوقانک معجزات مسیح حقنده اولان
 روایتلرندن ایکسینه بلان قارشمش و یازان کاتب دخی اکا
 برطاقم مبالغه شاعرانه ضم وعلاوه ایلدیکندن شوزمانده
 بلاندن طوغری بی فرق وتمیز ایتک غایت متعسر یولمشدر)
 دیدی اتسی . عجباً بویله بلان ومبالغه شاعرانه قارشمش
 اولان کتابک نه صورتله الهامی اولدیغنی دعوا ایدرلر .
 (نتیجه) المانیا متأخرین علماسندن یک چوغنک مقبول ومختاری
 اولان اکهارتک کلامندن بومقامده درت امر ظاهر اولمشدر .
 (امراول) انجیلیک اصل نسخهنسنگ غایب اولمشدر) (امر
 ثانی) شمعی موجود اولان انجیللرده هم روایات صاقه وهم

روایات کاذبه نیک یولمشدر (امر ثالث) انجیللرده نحریفک
 وقوعی تحقق ایتسی اوزرینه علمای وثیقیندن سلسوسک
 (خرس) ایمانلر قرن ثانیده انجیللرینی مضامین ومزایاسی تغیر
 ایده جک صورتده اوچ درت دفعه و بلکه دهها زیاده تبدیل
 ایتدیلر) دیوبار بار باغردقده هیچ بر جواب آلهما مسیدر .
 (امر رابع) قرن ثانیکنک انتها و قرن ثالث ایتدالزنده اشبوموجود
 اولان انجیللر حقنده بر کونا اشارت یولنامسیدر
 (نتیجه کلام) اشبوتقریر اولنان ادله دن غایت واضح صورتده
 ظاهر اولدی که ایادی نصاراده موجود اولان اناجیل
 اربعه نه جناب حقیق عیسی علیه السلامه انزال یورمش
 اولدیغنی انجیل شمسریقدر ونه ده حواریونک تألیفلریدر .
 بلکه مجهول الاسم برطاقم کسه لک تألیفلی اولدیغندن اصلا
 شایان اعتماد وامینت دکادرلر . وبونکاه برابر کندیلرند
 اوامر ونواهییدن واحوال آخرت وامور عبادته دائر هیچ
 برشی یولمدیغندن وعبارهلرند تناقض وتکاذب وتخالف
 وغلطات صایلقدن دهها زیاده اولدیغندن مطالعه لری بیه
 تضییع اوقاتی موجبدر .
 (تنبیه) تورات ایله انجیلیک حاوی اولدقلری تناقض وتکاذب
 وتخالف وغلطاتی وعبارهلرینک رکاکتنی واحوال ساره لرینی
 تفصیلاً بیملک مراد ایدلر مشاهیر علمای هنددن رحمة الله
 دهلوی حضرتلرینک (اظهارالحق) اسمیله بنام اولان کتاب
 مستطابنی وامام قرطبی حضرتلرینک رد نصاراسنی مطالعه
 یورسونلر .

(مطلب رابع) اهل كتابك عندندہ موجود اولان انجیلار قرآن کریمه خبر ویرلدیکی وجهله عیسی علیه السلام حضرت تیرینه جبریل امین واسطه سیله نازل اولان انجیل شریف اولدیغنه دلیل اولق اوزره ذکر و تعداد اولنان امور بیاننده دور . و اشبهو مطلب بش بحث اوزرینه ترتیب اولوب بزنجی بحث انجیلک مؤلفلری بیاننده در معلوم اوله که انجیل شریف حضرت عیسی علیه السلام طرف آکھیدن نازل اولان برکتاب جلیلک اسمیدر . انجیل حضرت عیسی علیه السلام مدت دعوتی اوچ سنه یه قریب آز بر وقت اولوب و کنده سنه ایمان ایدن حواریون دخی پک آز کسه لردن عبارت اولسیله برابر اکثر یسئک اوقیوب یازملری دخی اولدیغندن دین عیسی لایقیله تقرر ایده میوب و انجیل شریف دخی اطراف عالمه منتشر اوله مدیغندن حضرت عیسی علیه السلام سمایه رفع بیورلسیله برابر انجیل شریف دخی مفقور و نایاب اولمشدر .

اما طوائف نصارانک یدلرندہ بولنوب (اناجیل) اربعه تسمیه اولنان و اساس دین اتخاذا ایتدکلری درت عددکاب قرآن کریمه ذکر اولنان و جبریل امین واسطه سیله انزال بیوریلان کتاب جلیل اولیوب بلکه حضرت عیسی علیه السلام سمایه عروجندن بر خیللی زمانلردن صکره تاریخ و سیر نوعندن اوله رق تألیف اولندقلری نصارانک کنده تاریخ لرنده مسطوردر . و بزنجی مؤلفلرینک اسمی (متی) اولوب نصارانک روایت ایتدکلرینه کوره کنده سی حواریوندن

اولدیغندن بعض احبائیک طلب و اتماس لریله عیسی علیه السلام سمایه عروجندن بر روایتده سکره روایت اخراده اون ابکی سنه صکره عیسی علیه السلام و لادنی مبین (میلاد عیسی) نامیله برکتاب تألیف ایلش . و ایکنجیسئک اسمی (مرقس) اولوب نصارانک روایتده کوره کنده سی حواریوندن اولیوب بلکه حواریون ایله کورشمش برکسنه اولوب عیسی علیه السلام حقیقده کنده یلرندن ایشته دیک سوزلری مبین بعض احبائیک رجاریله تاریخ عروجدن بکر می سکره سنه صکره برکتاب تألیف ایلش . و اوچنجیسئک اسمی (اوقا) اولوب بو دخی کنده یلرینک روایتلرینه کوره حواریوندن اولیوب انجیل بعضیسنه یتیشوب عیسی علیه السلام حقیقده ایشیده یلیدیکی سوزلری تاریخ عروجدن اوتوز بر و علی روایه اوتوز ابکی سنه صکره برکتاب تألیف ایلش . و در دنجیسئک اسمی (یوحنا) اولوب بودخی نصارانک زعم و روایت ایتدکلرینه کوره حواریوندن اولیوب تاریخ عروجدن علی روایه قرق بش و علی روایه الشمس بش سنه صکره عیسی علیه السلام احوالی و سوزلرندن بعضیسنی مبین بر تاریخ یازمش . اشته بو وجهله بولرک احوالی معلوم اولنجہ اناجیل اربعه دبدکلری کابلر اهل اسلامک ایمان و تصدیق ایتدکلری کلام الله اولان انجیل شریف اولدقلری کون کبی آشکاردر . و بونکله برابر کتب مذکورہ نک پک چوق برلرنده تناقض و اصل و اساس سز بر طاقم عزویات و یلانلر بولندیغنی جهتمله اساس دین اولق شو یله طورسون اصلاشایان سمع و اعتبار اولدقلری

دخی مطالعه ایلینلرک معلومیدر . و برده اناجیل اربعه
 مذ کوره پک چوق اختلافات و تناقض واصل و اساساً
 برطاقم اکاذیب و مفتر یاتی شامل اولدقلرندن کتب مذ کوره
 اساس دین اولمغه لیاقتلری دخی شوبله طور سون تاریخ
 و سیر دیه رک مطالعه اولملری بیله تغلیط اذهان و اوهام
 و خیالاتدن بشقه هیچ برفاندینی مفید اولدیغندن عبث ایله
 اشتغالدر . و عوام ناس حقیقه عادتاً برسم مهملکدر . و اناجیل
 مزبوره حواریونک تألیفلری اولوب اولدیغنده علمای مسیحیه
 پک چوق اختلاف ایشلردر . اشته اختلافلرندن برنده جک
 بیان ایدهلمده اهل انصاف اولنلر عبرت آسونلر

{ ایکنجی بحث متانک انجیلی حقیقه
 اختلافات علمای مسیحیه بیاندده در }

انجیل متی خرسثیانلر عیندنده اناجیل اربعه تک اقدمی اولوب
 حالبوکه ایادی نصاراده الان موجود اولان انجیل مومی
 الیم تک تألیفی اولوب اصل نسخه سی تبدیل و تحریف
 ایدلدکنکره ضایع اولدیغی نصارانک کار علماسنک سوز لریله
 مثبتدر .

شوبله که کافه قدما ایله اکثر متأخرین عیسویه تک رأی
 و اتفاقلری اوزره متانک انجیلی عبرانی العبارة اولوب مؤخر
 بعض فرقه عیسویه تحریف و تغیر ایشلریله اصل نسخه سنک
 بسبتون احما اولدیغی محققدر . ته کیم (انسانی کلویید
 یابرتینکاه) نام کتابک اون طقوزنجی باندده واقع اولمشدر که
 عهد جدیدک بالجمله کتابلری یونان لسانی اوزره یازلمش

وانجیل متی ایله رساله عبرانیه تک لسان عبرانی اوزره تألیف
 اولمش اولدیغی دلایل قاطعه ایله مثبتدر (لاردنر) کلیاتک
 جلد نانیسندده یوز اون طقوزنجی صحیفه سندنده (متی انجیلی
 لسان عبرانی اوزره یازوب بعده هر کس لیاقت و اقتدارینه
 کوره کتاب مذ کوری ترجمه ایش اولدیغی (پی بیس) یازمشدر
 عباره سی مصر حدر . اشته (هر کس لیاقت و اقتدارینه
 کوره ترجمه ایشدر) عباره سی انجیل مذ کورک پک چوق
 کسه لر طرفندن صور متعدده متفارته اوزره ترجمه
 اولدیغنه بر دلیل صریحدر . حالبوکه اسناد صحیح ایله ترجمه
 موجود تک مترجمی بیاندیکه و بیاندیکه نصکره دخی صاحب
 الهام اولدیغی یقیناً معلوم اولدیغجه ترجمه ابتدکی کتاب
 نصل کتب الهامیهدن صایاوبده اساس دین اوله ییلور .

مترجمک صاحب الهام اولسی شوبله طور سون کندینک حالاکیم
 اولدیغی معلوم اولدیغندن موثوق الکام و معتمد علیه اولسی
 بیله مثبت دکلد . یند (لاردنر) کلیاتک جلد نانیسندده
 یوز بتمشنجی صحیفه سندنده (پاو لوس ایله بطروس دوم
 دیارنده و عظم و نصایح ایله مشغول اولدقلری ائشاده متی دخی
 لسان عبرانی اوزره یهودیلره انجیلی یازمش اولدیغی
 علمای مسیحیه دن (ارنیوس) دن نقل بیان ایشدر .

ینه جلد مذ کورک بشیموز یش دزدنجی صحیفه سندنده دخی
 بو باندده (ارجن) ک اوچ فقره سی اولوب مذ کور فقره لر
 (یوسیف) دن نقل اولدیغی در میان ایشدر . مذ کور
 فقره لرک برنجیسی (متی لسان عبرانی اوزره انجیلی مؤهن

اولان یهودیله اعطا ایلدی (ایکنجیسی) متی اولانجیلی
 یازوب عبرانیله ویردی . او جنجیسی (ابراهیم ایله داود
 علیهما السلامک نسلندن موعود اولان ذاته منتظر بولسان
 عبرانیله ایچون متی انجیلنی یازدی) وینه لاردنر جلد رابعک
 طقسان بشی صحیفه سننده یوسیف (دن روایت ایله) متی
 عبرانیله وعظ و نصیحتلرنی ایفا ایدوب دیکر برملیکته
 عزیمتی تصمیم ایلدیکی اثناده عبرانیله کندی لسانلری
 اوزره انجیلی یازوب اعطا ایلدی) دیمشدر . وکذاک
 جلد مذکورک بوزسکسان یدنجی صحیفه سننده ابی فانیدن
 نقل ایله (متی انجیلی لسان عبرانی اوزره یازمش اولدیغی
 مثلاو عهد جدیدک فخریرنده لسان مذکور ی منفرداً
 استعمال ایلان متی اولدیغی اثبات ایشدر . وکتاب مذکورک
 مواضع عدیده سننده دها بونک کی چوق اثباتلر واقعدر .
 و (هورن) تفسیرینک جلد رابعنده دیمشدر که کافه علمای
 معتدین و اکثر متأخرینک رأبلرنجه اپی ییسک انجیل
 مذکور لسان عبرانی اوزره یازمشدر دیدوکی قول مختاردر .
 و برده انجیل مذکور قنغی لسان اوزره جمع و ترتیب
 اولدیغنه دائر بین المتأخرین بیوک منازعه واختلافلر
 وقوعبولمش ایسه ده اقوال قدما ده انجیل فلسطین اهلینسه
 مخصوص اولان لسان عبرانی اوزره یازادیغی مصرح
 اولدیغندن بو اختلافک دفع وازاله سیچون قدماک متفق
 علمایی اولان (متی لسان عبرانی اوزره انجیلی یازمشدر)
 قولک حاکم حاکم عد اولمشی لازمه که جکفی (دوالی

وردچر دمیت) تفسیرنده یازمشدر . قالدی که نسخه عبرانیله
 فقدانته حضرت عیساک الوهیتنی انکارایدن (ایونه)
 فرقه سی سبب اولوب ایشبو فرقه نسخه عبرانیله
 (سمریا) کتبخانه سنندن آلوب استدلکری کی بعد
 التحریف (بروشالم و قعه سنندن نصره بسبتون
 وجودنی محو ایتدکری و عند البعض ناصریلر و یاخود
 دین عیسا به داخل اولان یهودیلر طرفندن نسخه مزبوره
 تحریف ایدلمش و ایونه فرقه سی طرفندن دخی برچوق
 فقره لرینک اسقاط ایدلمش اولدیغی (هنزی و اسکات)
 تفسیرینک جا معلری طرفلرندن بالاطراف بسط و بیان
 اولمشدر .

ایندی اقوال مشروحه دن اکلا شلدیغی وجهله بالجمله قدماک
 اتفاقیه متانک انجیلی لسان عبرانی اوزره یازیلوب نسخه سی
 دخی (جیروم) ک زمانه قدر موجود و معمول بها اولدیغی
 و مترجمینک ایسه اسمی بیله حالایلنه مدیکی وکذاک وردچر دمیتک
 اقراری اوزره بویاده اولان قدماک اتفاقاً فصل دعوا به
 سند قوی و هورن دخی قدماک اتفاقته معرف اولمشیه برابر
 (غالباً متی انجیلنی هم عبرانی و همده یونانی لسانلری اوزره
 یازمشدر) دیمسی دایم سز بر دعوی مجرد دن عبارت
 اولدیغندن اصلاً شایان اعتبار دکادر . و برده دردیغی
 قرنده (مانیکیز) فرقه سنک علمای بنا مندن اولان
 (فاستس) نام ذاتک ذهابنه کوره متابه نسبت اولنان انجیل
 کندوسنک تألیفی اولوب بلکه مجهول الاحوال برکسنه نک

تألیفی اولدیغی و المانیالی پروفیسور نام عالم دخی انجیل مذکورک
 كافة موادى اختراعى اولدیغندن الیوم کتاب مذکورک حقنده
 مسیحیلرک حسن اعتماد و اعتقاد لری اولدیغنی بیان ایلمش
 اولدیغی و انجیل مذکور (مارسیونه) و (ایونه)
 و (یونى تیرین) و (الیفسبس) و (لیمس) فرقه لری
 نزدنده مسلم ایسه ده بونلردخی برنجی و ایکنجی بابلرینک زائد
 و الحاقی اولدیغنی اعتقاد ایلدکلری مثلاو (نورتی) دخی
 هم بابین مذکورینی و همده انجیل مزبورک اکثری محللرینی
 رد و جرح ایلمش اولدیغنی هزی و اسکات تفسیری جامعلرینک
 سوزلرندن صراحة اکلا شلور (تیجه) اشته مقدمات
 مذکوره دن اکلا شیلدیغنه کوره عیسویلرک الک معزز و مکرم
 و اساس دین طوتدقلری کتابک اورمچک یووه سی قدر قوتی
 اولدیغنی کندیلرینک کبرای علماسنک اقرار لریله ثابت اولدیغنی
 کون کبی ظاهر اولدی . آرتق بویله برکتابک کوسره جکی
 یوله سلوک ایدنلرک نه در چه لرده کراه و ضال و مضل
 و آجینه جق برحالده اولدقلرینی اهل عقل و انصافی اولنلر
 دوشونسونلر . . . (او چنجی بحث یوحنایه نسبت اولسان
 انجیلک احوالی بیاننده در) اشبو انجیل دخی یوحناک تألیفی
 اولدیغنی طوائف نصاری برسنند قوی ابله ابلهاته مقتدر
 اولدقلرندن بشقه ایراد اولنه جق اموردن انجیل مزبورک
 مؤلفی مومی ابله یوحنا اولدیغنی اثبات ایدر (برنجی امر)
 انجیل مذکورک ظاهر سبک و عبارده سی یوحناک بالذات
 مشاهداتی تحریر ایتماش اولسنده دلالت ایدر . و برشی که

کندیسنه ظاهر حال شاهد اوله خلافتنه دلیل قوی اقامه
 اولند قجه نظر قبول و اعتباردن ساقط اوله مز . (امر ثانی)
 انجیل مزبورک بکرمی برنجی بانک (بو اول شاگرد درکه بوکا
 شهادت ایدر و بونی یازدی و بزلردخی بیلورز که آنک شهادتی
 حقدر) ما کنده اولان بکرمی دردنجی آیتنده یوحنایه ضمیر
 غائب ارجاع اولنوب اصل کاتب کندیسنی صیغه متکلم ابله
 یاد و تذکار ایلدیکه نندن انجیل یوحناک کاتبی یوحنا
 اولم یوب بشقه بریسی اولدیغنی ظاهر اولور . و شو حاله
 نظراً انجیل مزبورک کاتبی هر کیم ایسه یوحناک واقف
 اولدیغنی منقولاتی حذف و علاوه کبی تصرفات ابله محو
 و اثبات ایدرک انجیل مزبوری یازمش اولدیغنی اکلا شیلور
 (امر ثالث) انجیل مزبور یوحناک تصنیفی اولوب اولدیغنه
 دائر قرن ثانیده ظهور ایدن اختلاف و انکار ائنا سنده
 یوحناک تلامیذندن (پو اطبارب) ک شاگردی
 (اریدیوس) بر حیات اولدیغنی حالده استناددن تالیفی
 و حفظ ایلدیکی شیلردن اک ادناسنک تصحیح روایاتده کمال
 اعتناسی اولمقله برابر انجیل مزبورک مصنیفی یوحنا اولوب
 اولدیغنی بختنده الزام منکرینه اصلا تصدی ایتماش اولدیغندن
 کندیسنک بویله بر امر عظیمده سکوت ایتمسی و بوکا دائر
 هیچ برکونامسموعات و روایاتی بیان ایلماسی انجیل مزبورک
 تصنیفی یوحنا اولدیغنی بسبتون ظلام اشتباهده براقه جنی
 بر امر آشکاردر . حالبو که طائفة و نذیدن (سلسوس)
 نام کسنه قرن ثانیده (مسیحیلر انجیلرینی اوج درت دفعه

وبلكه دهها زياده معانيسي مختل ومبدل اولور. صورتله تبديل
وتحريف ايتديلر (ديوبار يار باغير ايدى . و (مانى كيز)
فرقه سنك اعظم علماسندن (فاستس) نام كسنه دخي
قرن رابعده انجيلك دفعاتله تحريف اولديغنىك تحقق وثبوتندن
بختله بو عهد جديد (يعنى انجيل) نه مسيح عليه السلامك
ونه ده حواريونك تاليفيدر بلكه بونى بمجهول الاسم بر آدم
تاليف ايليوب ناسك اعتبارنى جلب ايتك ايچون حواريونه
وانلرك ريفقارينه نسبت ايتش و برطاقم اغلاط و تناقضى
حاوى كتابلر تاليفيله عيسويلىرى زياده سيلاه اينجه مشدر دهر ك
فر ياديني عبوقه چيقارر ايدى . بويله برامر عظيمده نه ايچون
اختيار سكوت ايدوبده جواب ويره مديلر . شبهه يوق كه
اثباته اقتدارلى يوق ايدى . بويله برامر مذبذبى نصل اثبات
ايدو بيلسونلر .

(در دنجى بحث بعض اختلافات انجيل بيانده در)

حضرت عيسى عليه السلامك نسبي بختنده متى ايله لوقانك
انجيللرى برى برلينه التى جهتله مغايردر (۱) متى انجيلنده
حضرت يوسف يعقوب عليه السلامك اوغلارندن اولديغنى
مصر حاً بيان ايتش ايكن (لوقا) نك انجيلنده يوسف
عليه السلام (هالى) نك اوغلى اولديغنى اكلا شيلور (۲)
ينه انجيل (متى) ده عيسى عليه السلام سليمان ابن داودك
اولادندن اولديغنى مصر ح ايكن لوقانك انجيلندن مشار اليه
حضرت تالرينك ناثان ابن داود اولادندن اولديغنى اكلا شيلور
(۳) متى نك انجيلنده جناب مسيحك كافة آباء و اجدادى

حضرت داوددن بابل منفيديكى زمانته قدر بتون سلاطين
مشهوره دن اولديغنى مذكور ايكن لوقانك انجيلندن اجداد
مسيح ايچره داود ايله ناثانندن بشقه نه بر پادشاه ونه ده
مشهور بر كسنه نك اولديغنى اكلا شيلور (۴) انجيل متى ده
(شتايل يوحنا نك اوغلى اولديغنى مذكور اولوب
حالبوكه انجيل لوقاده مومى اليه شتايل (نيرى) نك اوغلى
اولديغنى مسطوردر .

(۵) انجيل متى دن بابل پادشاهنك اوغلنك اسمى (ريسا)
ايدوكى ذكر اولمشدر . حالبوكه بابل پادشاهنك اسمى
اولادى اخبار ايامدن سفر اولك اوچنجه ابا بنده تعداد
اولنوب انلرك ايچنده ايسه اويله ايهود و ريسا اسملرندو
كسنه بوقدر . اشته شو حال زياده سيلاه شايان استغرابدر .
ديك اوليوكه بونلرك ايكي سيده ياكلشدر . (۶) حضرت
داودك عصرندن جناب مسيحه كلنجيه قدر چكن فامليار
انجيل مٔانك بيانه كوره بكرمى اتى و لوقانك بيانه كوره
قرق اولوب مسيح ايله داودك آره لرنده مرور ايدن
زمانك بيك سنه مدت اولديغنه باقلا ديغنى حالده مٔانك بيانه
كوره هر بر فامليانك آره سى قرق و لوقانك بيانه بكرمى بش
سنه اولور . شو ايكي بيانك بيننده اولان اختلافات ايسه
ادنى تأمل ايله ظاهر اولديغندن علمائى مسيحيه بوايكي انجيلك
يوم اشتهار لرندن شهدي به قدر بومقوله اختلافاتنى
توجيه و تأويل خصوصه سنده چيرتده قالب عاقبه الامر
برطاقم توجيهات و تأويلات ركيكه به مجبور اولمشدرر كه

Y. No.	Kayıt No.	Konu No.

سوقاق چو چقلربنه **ك** و ستراسه قهقهه ايله كولر .
 بونك ايچون محققين علمای پيسويه دن (اکهارين) و (کيسرو
 هيس) و (ديوت) و (ديز) و (فرس) کي ذوات اختلافات
 مذکوره نك قابل تأويل اولدقلريني اعتراف واقرار ايتلريله
 برابر بو کابلرک معنی جهتيله دخی نيجه اختلافاتي شامل
 اولدقلريني بيان ايتشلردر .

(فائده) اختلافات مزبور ه دن اکلاش- يلدیغنه کوره . متانک
 تأليف ايتمش اولديغی انجيل لوقانک زمانده مشهور و معتبر
 دکل ايش چو نکه معتبر اواش اولسه ايدي لوقانک نسب
 مسیحی بيان صد دنده يازمش اولديغی ابحاث علمای مسیحی يدي
 تحبرده برافه حق صورتده متانک يازدیغنه مخالف اولمسی
 نوجم- له تصور اولنه ييلور . و شو اختلافی ازاله ايچون
 لوقانک هيچ برنی قال و قلمه آلامسی نه معنایه حل اولنه
 ييلور .

(نتیجه) بويله عرب صاچی کي قارمه قار يشق کابلرک
 الهامی اولدقلريني تصديق ايدوبده ذره قدر کندوسنده
 شایه اختلاف بولمیان و معجز اولديغی کون کي آشکار
 اولان قرآن کریمک کلام حق اولديغنه اينانمبانلرک حق-نده
 نه سويللی . .

الله عقل وانصاف احسان ايلسونده دوشونسونلر سوزندن
 بشقه برشی ديه ميز . چونکه بويله احق آدملرک حقنده
 هر نه سويلنسه درجه حقاقلريني بيان ايتک ممکن اوله مز .

(در دنجی باب کفره قريشک حضرت فخر عالم واصحاب
 کرامنه ايتدکلری ايذا وجنا بيانده دره واشبو باب درت
 فصل او زره ترتيب اولنوب برنجی فصل نبوتک برنجی سنه
 سندن بشنجی سنه سنه قدر وقوع بولان احوالی اجبالاً بيان
 ايدو جکدر)

حضرت فخر رسالت خلقی دينه دعوت ايدوب اصنام
 باطله لینه تعرض ايتزدن مقدم (ابولهب و کعب) کي برقاج
 ملعون دن ماعداسی حضرت فخر رسالتک چوق تعرض
 ايتزلدی . صکره جناب حق مشرکينک طوندقلری مساک
 باطل واصنام عاطله لینی تعيب و آباء واجدادينک **ك** کفر
 او زرينه کيدوب جهنمه معذب اولدقلريني اخبار يورنجه
 و (فاصدع بمانوه مروا عرض عن المشركين) آيت جليله سيله (که
 خلاصه معنای منی-نی ای حبييم طرف عزتمدن مأمور
 بيورلديغک امر دعوتی اظهار و مشرکيندن اعراض ايله ديمکدر)
 مأمور بيورلديغی وجهله ناسی آشکار اوله رق دين حقه دعوت
 ايتکه باشلا نيجه کفره مرقومه عداوتلريني تشديد و اظهار
 ايدرک خاطر او خياله کليمه جک وار اذل ناسدن بشقه کسنه
 نك قبول ايتيمه چکي درجه لرده حقارتلره قالمشديلر . اشته
 ايتدکلری حقارتلردن برنده جک بيان ايدو لم که هرکس
 منصفانه وجدانسه مراجعت ايدوب ايشی محاکمه ايتسونده
 (سيف ايله دينه دعوت ايتک اولورمی بو قدر قان دوکک يازق
 دکليدر) کي برطاقم ياوه کولقلره فيلسوفلق صانه رق اشکک
 ايتاملیدر . و دين اسلامک نه يولده تشکيل اولنوب وجوده
 کادیکني اکلامايدر . حضرت عائشه صديقه دن مرويدر که

(ابولهب و عقبه) فاجر پیلدلی بر طاقم نجاستلر جمع ابدوب
 حضرت فخر عالمک یولی اوزرینه دو کر لردی . حضرت
 فخر عالم خانه سعادتندن چیقدیغنده غضب ایتیموب قول این
 ابله (یابنی عبد مناف بونصل قومشواقدردر) دیر و دو کد کوری
 نجاستلری بول اوزرندن دفع ایدردی . و برده حج و سمنده
 خلتی امانه دعوت ابدوب (یا ایها الناس قولوا لا اله الا الله
 تفلحوا یعنی کلمه منجیه توحیدی سویلیه رک ایمان کتور بکرکه
 فلاح و ظفر بوله سکر) بیوردقلرنده ابولهب خبیثی قومیه
 برابر آردندن طاش آتهدرق و مکه به کلنله خطاباً ای قوم
 محمدون (علیه الصلوة والسلام) اعراض ایدیکر صقین انک
 فتنه سیله مفتون اولیه سکرکه محمد (علیه الصلوة والسلام)
 ساحر در . و کاه شاعر و کاهن و مجنوندر دیرک سید کائناته
 جور و جفا ایدر لردی . حضرت فخر عالم افند من کفار
 خاکسارک بو اوضاع نا بچارندن هر تقدردر متأذی اولورلر
 ایدیه سده ینه صبر و حلم ابله معامله بیوروب امر دعوتده
 ثبات کوستردی . و حق جل و علا حضرتلری دخی کفار
 قریشی تکذیب و حییب ذیشانی متسلی قیلار آیات جايله
 ارسال بیوردی . سعید بن جبیر حضرتلرندن مرویدر که
 حضرت فخر عالم افند من خلتی آشکاره دینه دعوت بیوروب
 کفار قریشک اصنام باطله لینه تعرض ایتدکن صکره
 حج موسمی یئتدکده (ولید بن مغیره) خبیثی که قوم قریشک
 انک عقلوو اک اختیارلری ایدی . رؤسای قریشی جمع
 ابدوب (ای قوم موسم حج کلدی . اطراف و اکنافدن قبائل

عرب کلوب که به بی زیارت ایده جکر در . حال بوکه محمدک
 (علیه السلام) صیت و شهرتی ایشتملردر . بهمه حال یاتنه
 واروب سوزلرینی ایشیده جکر و کولرینه دخی میل و محبتی
 دوشوب دین اسلامی قبول ایده جکلردر . صکره بزم ریاستمزک
 کیده جکنده هیچ شبهه بو قدر . اعدی بو خصوصده برفکر
 و تدبیر ایتلیسکر . و محمدی (علیه السلام) برنسنه ابله مهم
 قیللملسکر که قبائل آنک سوزلرینی ایشتملرکنده میل ایتیموب
 متفق اوله لر . و جمله کز دخی متفق الکلم اولوب بشقه بشقه
 س-ویلیوبده بری بریکزی تکذیب ایدرک س-وزکرده تناقض
 ایتاملیسکر) دیدوکننده رؤسای قریش ملعون من بوره
 خطاباً (یا ابا عبد الشمس سن برفکر و تدبیر ابله ده بزاکا
 متابعت ابدوب بالاتفاق انجق اوسوزی سویلیه لم) دیرینه
 جواباً خبیث من بور (سز س-ویلیکرده نه بولده تدبیر ایده
 جکرزی اکلابه لم) دیمسی اوزرینه رؤسای قریش
 (کافندر دبه لم) دیدکلرنده ولید (والله محمد کاهن دکلدرد
 و سویلدیکی سوزلر اصلا کاهن س-وزلرینه بکره من . سز
 بوبله دسه کز حجاجک نظر دقتلرینی جلب ایتیش اولور سکر .
 دینجه رؤسا (مجنوندر دبه لم) دیدکلرنده ولید (محمد مجنون
 دکلدرد . و سوزلری قطعاً مجنون سوزلرینه بکره من . و بوبله
 بر مجنون کورلماش و ایشدلماشدر . بونک بلان اولد یعنی
 ادنی ملاحظه ابله معلوم اولور) جوابی اوزرینه رؤسا
 (ساحر و یا خود شاعر در دبه لم) ولید بلید (والله محمد نه
 ساحر و نه ده شاعر در . چونکه بز شعری پک کوزل ییلور ز

انجق محمدك سو يلدېكى سوزلىرى هيچ بريمك سو بلكه قطعاً
 اقتدار من اولديغى كې شمدى به قدر دخی بوبله فصیح و بلیغ
 سوزلر سو و پلنما مشدر . و ساحر لری دخی ییلورز . اما
 بو وادیده ادای کلام ایتملری هیچ بروقت وقوع بو لماشدر .
 والله محمدك كلامنده او یله برحلاوت وارد که هر شینه غالب
 اولور . و کندیسيله فصاحت و بلاغنده هیچ برکسه مقاومته
 مقتدر دکلدرد . و حسب و نسبك شرفی دخی هر کسك معلومیدر .
 ابدی محمدك حقنده هر نه سوبلر ایسهك یلانچی اولدیغیزی
 جمله سنك اکلابه جقلرنده شبهه بو قدر) جوانی و برنجه
 رؤسا (ای ابو عبد الشمس البته سن بو باده برتد پیر ایدوبده
 چاره سنی بو لمبسن) دهرک نیاز ایتدکلرنده ولید بر مقدار
 تأمل ایتدکن صکره (ای قوم حجاجه محمد ساحر لره بکزر .
 چونکه کندیسنده بر طاقم سوزلر وارد که بابا و آ نابی او غلدن
 و قرنداشی قرندا شدن و اقربایی اقر پادن تفریق ایدر .
 صقین کندیسيله کور شماملبسکر دیمکن بشقه چاره بو قدر)
 دیدی . عروة بن الز بیر عبد الله بن عمرو بن عاصدن کفره
 قریشك حضرت پیغمبره ایتدکلری ایدا و جفالردن قنغیسنك
 ده از یاده اولدیغنی سؤال ایلدیکنده عبد الله بن عمرو جو ائنده
 بر کون اشراف قریش حجرده جمع اولوب (محمد بزه شتم
 ایدو بور و دینزی تعیب ایدو بور و جسا عتمزی تفریق
 و تکر بلرمزی سب ایدو بور . بونه عجیب و غریب بر حالدر که
 بز ستمزی چیقارمبوب آنی کندی حالته براقیوز . بونك
 بر چاره سنه باقلی بز) دهرک سو بلسور لکن سید عالم حرم |

قبوسندن کیروب استلام رکن ایتدکن صکره طوافه باشلادی .
 انشای طوافده آنلرک یانندن کچد یکنده لایق اولمیه جق
 صورتده تعریضاته قالمیشوب اول قدر فنا سوزلر سو یلدیلر که
 اول سوزلرک اثر کرا هتنی جمال مبارکنده مشاهده ایلدم .
 ایکنچی و او چنجی طوافنده دخی اول مقوله لایق سوزلر
 تفوه ایلدیلر . انجق او چنجی دفعه سئنده حضرت فخر عالم
 طوروب (ای معشر قریش سوزیمی دیکلیکر . اول
 ذات اجل و اعلی حضرتلرینه قسم ایدر که محمدك جانی آنک
 قبضه قدرنده در . اگر ایمان ایتز ایسه کز سزی بوغازلم .
 صانوره یسپکر که ایتدیکر نخبائتلر یانکره قاله جقدر)
 پیور مسیله کفار قریشك بوغازلی صیقلش کبی اندا ملرینه
 لرزه دو شهرك تملق ایتکه باشلادیلر . و اک زیاده طعن
 و تشنیع ایلیمان کافرایاغه قالمقوب رفق و ملائمتله (بابا القاسم
 کیرو دون ایشیکه باق سن بر جاهل آدم دکلسین بزه او بده)
 دهرک غضب رسول اللهی تسکین ایتکه قالمشدی . حضرت
 فخر عالم دخی کیرو دونوب طوافی اتمام ایلدی . ابرتسی کون
 ینه کفره قریش محل مز بوره طو پلانوب مشاوره به
 باشلادیلر . شوبله که (دونکی کون محمد بو قدر طعن و تشنیع
 ایتدک انجق غضبه کلوبده بزه چیقیشمه قورقوسندن جمله مزك
 دیلی طوتیلوب معارضه ایتکه قادر اوله مدق . بزه یاپدیغی
 ایش نه ایدی . اگر بو کون کندیسنی کوره چک اولور ایسهك
 نه پایه جعفری ییلورز) دهرکن حضرت فخر رسالت قیودن
 ظاهر اولوب طواف ایتکه باشلیجه کفره مز بوره غیظ

و غضب لرندن جمله سی بردن اوزرینه هجوم ایدوب (یا محمد بزم
 تکر بلرمزك حقنده سوز سو یلیان ستمسین) دید کلرنده سرور
 عالم افند مز اوت اوسوز لری سو یلیان بنم . و بوندن صکره
 دخی سو بلیه حکم . پیور مسی اوزرینه ایچ لرندن بر کافر
 آیلوب ردای شریفنک اتسکندن طوته رق مبارک بوینونه
 طولادی . و اول درجه چکدی که نفسی طوتیه یازدی
 ابدی . حضرت ابا بکر الصدیق اورا ده بو لئوب بو حال
 کورده سیله فریاد و فغان ایله آغلیه رق (ای جماعت قریش
 بنم تکریم اللهدر . و بن سسزه ر بکزدن دلائل واضحیه
 کتوردیم . دییان ذات اکرمی قتلی ایده جکسکنز) پیور مسی
 اوزرینه کفار خاکسار حضرت فخر عالمدن ال چکوب ابو بکره
 هجوم ایتدی لر . و مبارک باشنی یار نجه یه قدر دو کدی لر .
 جابر بن عبدالله حضرت لرینک روایتنه کوره کفره قریش
 کوندن کونه اهل ایمانک ترقیده اولدقلرینی کورنجه نه پایه جقلرینی
 شاعیروب هر کون اجتماع ایدرک برردر لو افساد و تزویره
 قالدقش دقلری مثلو برکون دخی ایچ لرندن بر طاقی قالدقوب
 (ای قوم ایچ کزده زیاده سحر و کهنات و شعر بیلمن کیم
 ایسه میدانه چیقسون آنی محمد کوندره لم که مباحنه
 و معارضه ابلسون و کندوسنی بود عوادن دوندرسون)
 دیملری اوزرینه (عتبه ابن ربیع) دید کلری خنز بر قالدی .
 قریش دخی آنی تنسب ایدوب کوندر دیلر . کافر مزبور
 حضرت فخر عالمک حضورینه کلدیکنده سوزه باشلابوب
 (ای قرنداشم اوغلی سنک نسبک بر مرتبه ده عالیدر که

سن یاورسن . انجق سن قومک آره سسندنه بر امر عظیمه
 قالدقش سدن که جماعتک تفریقنه باعث اولدک . و قومک
 معبود لرینه طعن ایتدک . و آباء واجدادینک تکفیرینه
 قائل اولدک . و بزنی عرب میاندنه بر مرتبه رسوای ایتدک که
 قریش آره سسندنه بر ساحر و کاهن پیدا اولمش که بابا و آنابی
 اوغلدن تفریق ایدر دیو کسب شهرت ایتدک . بو امر باعث
 داعیه شهوت ایسه استدیکن قیزی سکا نکاح ایده لم . بوق
 احتیاج و فقر ایسه سکا اولقدر مال جمع ایده لکه جمله مزدن
 زنکین اوله سین . و اگر بود عوادن مرادک بزه پادشاهلق
 ایتدک ایسه سنی پادشاه اتخاذا ایده لم . و اگر دفعنه قادر
 اوله مدینک بر خواب و خیال ایسه سکا معالجه ایده جک
 بر طبیب حاذق کتورده لم . و هر نه مصارف اولورسه
 بزویره لم) دبه رک بر طاقم مقدمات باطله سسندن صکره
 سیدرسل کافر مزبوره خطاباً (ای عتبه سوز یکی تمام
 ایتدکی) سؤالنه جواباً خان مزبور (تمام ایتدم) دعوی
 اوزرینه حضرت فخر عالم افند مز بسمله شریفه بی
 کتورد کدن صکره سجده آیتنه قدر (فصلت) سوره
 جلیله سنی او قودی . و عتبه دخی اللربنی آرقه سنه قوبوب
 تمام دقت ایله استماع ایلدی . بعده عتبه یه توجه ایدوب
 (یا ابا اولید اشته ایشدیکنی ایشتدک . شمدی استدیکنک
 بره کیت) پیور دیلر . کافر مزبور یورغون اشک کبی
 قولدقلرینی صارقیده رق ما یوسا قومک یانلرینه کیدرکن
 قوم و الله عتبه نک کلپشی کیدیشنه بکره میور لونی متغیر

اولش دیدیلر . نهایتاً الامر عقبه یا نلرینه وارد یغنده (ای
 جماعت قریش بو بایده نافله یورخونلق چکیمکز والله محمدن
 بر کلام ایشتمدیم که هیچ بروقت مثلنی ایشتمایشم . خدا
 حقیقون اول کلامک شعرو سحر و کهناته هیچ مناسبتی
 یوقدر . ای گروه قریش بنم سوزیمی دیکلایک محمد
 اصلاً تعرض ایتیموب کندو حالی اوز ره براقیکز . لات
 وعزابه عین ایدر مکة محمدک کلامک شان عظیمی واردر .
 اگر سائر قبائل عرب کنیدیسنه غالب کلورسه سوزدن
 بوغائله بی دفع ایدوب قورتیلورسکز . واکر محمد آنلره غالب
 اولوب سلطنته ایریشورسه قرابتکز جهتله قومک ال
 سعادتلوسی اولورسکز) دیمسی اوزرینه قوم (ای ابو الواید
 لات وعزابه عین ایدرز که محمد سکا سحر ایتشدر . دیملرینه
 جواباً (عقبه) بن معقول و مناسب کوردیکیمی سوبلدم سز
 استدیکیمکز کبی حرکت ایدیکز دیدی . بونک اوزرینه
 کفره قریش تیقن ایتدیلر که مباحنه و معارضه ایله غلبه
 ایدوبده رسول اکرمی دعواسندن و بتلرینه طعن وتشیع
 ایتکدن و از کچورمک ممکن اوله میه جقدر . آندنصکره
 دهها زیاده ایذا و اضرا ره سعی ایتکه قرار ویروب (محمدی
 واصحابی هر نره ده بو لور ايسهک الیزدن کلان تعذیب
 و تنکیلی ایتلی یز) دیدیلر . و دیکلرینی اجرایه قالدیلر .
 ته کیم عبدالله بن مسعود حضرت تلرندن منقولدر که بر کون
 سرور عالم افندمز حرم کعبه ده نماز قیلار ایکن ابو جهل
 لعین قریشدن بر طاقم کفره ایله کلوب و اول حوالیده

بو غازلوب قارنندن چیقان بردونهک قانلی ونجاستلی مشیمسی
 طور ر ایدی . لعین مزبور قومنه خطاباً (شو مشیمدی
 آلوبده محمد سجده به وارد یغنده آرقه سنه هر کیم آتارسه
 کندوسنه احسان ایدرم) دیمسی اوزرینه (عقبه بن ابی
 معیوط) ملعونی اول مشیمدی آلوب حضرت فخر عالم افندمز
 سجده به وارنجه مبارک آرقه سنه آتدی . و حضرت فخر رسالت
 اول موضع مبارک مشیمهک دوشیمسی استمد کلرندن سجده ده
 توقف ایدوب قالدیدی . و اول ملعونلر دخی آرقه کی
 اوستی یاتهرق قهقهه ایله کولریدی . ابن مسعود حضرت تلری
 دیر که او آرائق بن اوراده بولندم انجق کفره نک شر لردن
 خوف ایتدیکمدن هیچ برشی سو بلیه مدم . و حضرت فخر
 عالم افندمز اول حال ایله سجده ده قالدوب تا کیم بر کشتی
 فاطمه الزهری حضرت تلرینی اول حالدن خبردار ایدرک کلوب
 اول مشیمدی مبارک آرقه سندن بیابانه آتدی . حضرت
 فخر رسالت نماز دن فارغ اولنجه مشرکینک نمازه
 ایتدکاری حرمه تسز لکدن طولابی مبارک اللرینی قالدیلروب
 اوج دفعه تکرار ایدرک (اللهم علیک بقریش) دبه رک
 اجالاً علیهلرینه دعا ایلد کدنصکره تفصیل ایدوب (اللهم
 علیک بابی جهل بن هشام وعقبه بن ربیع و شیبه ابن ربیع
 وعقبه ابن ابی معیوط و ابی بن خلف و امینه بن خلف و عمارة
 بن الواید) بیوردیلر . راوی ابن مسعود حضرت تلری
 دیر که (خدا حق ایچون اول کون رسول کبریا اسملرینی
 تعداد ایدرک علیهلرینه دعا ایتدیکی کفره فجره نک جمله سنک
 بدر غراسنده قتل اولندقلرینی و لاشه لرینک قبویه آتدیغنی

کوردم . انجیق امینه بن خلفک جسم نایاکی پار چه لنوب
 هر بر پارچه سی بر برده قالدی . و بزده حضرت فخر عالم
 افندمزی عیسی ابو طالب و بکار صحابه نک هر برینی کند بلربنک
 قوم و عشرتی حایه ایند کلرندن ~~کفره~~ قریش
 استد کلری کی ایند و جفا اینکمه مے ندر اوله بیه جفاری
 اکلامر یله بتون بتون ال چکم دیسه لرده بیان اولنان ایند او اضرارک
 دها ایلروسنه کچه میوب انجیق قوم و عشرتی اولیان ضعفا
 و غربای اهل ایمانه راست کلد کلری محله محمدک دینندن
 و از کجوب لات و عزایه ایمان کتور بکر دهرک درلودرلو
 ایند و جفار ایدوب کیمسنی آچلق و صوسزاق ایله حبس
 ایدرک و کیمسنگ چبلاق آرقه سنه زره کیدورب کونشده
 طوته رق و کیمسنی دخی شد تله ضرب ایدرک تعذیب و تنکیل
 ایدرلردی . صبری آز اولانلردن بعضی صمیمی اولیه رق
 دیل او جیسه رجوع ایندک دیمکله خلاص و بعضی سنک دین
 اسلامه یقینی برکمال اولدیغندن و رتبه شهادتدن قاچمد کلرندن
 بلایه صبر ایله نابتقدم او لوردی . نته کیم بلال حبشی
 حضرت نلری امینه بن خلفک کوله سی اولوب هرکون
 کندوسنی بطحاه مکه به کتور وای سبهر و محمدک دینندن دون
 ولات و عزایه ایمان کتور دهرک عریان ایدوب و سبجاق
 قومه یانیروب قیزغین طاشلری قازننه و کوه سنه باصه رق
 اذیت ایدردی . بلال حبشی حضرت نلری ایسه صبر و ثبات
 ایدوب قطعا سوزلرینه الثفات ایتزو (احداً احداً) یعنی
 واحد اولان جناب حق طیارم دیر ایدی . برکون ابابکر الصدیق

حضرت نلری بلالک بو حالی بر ملائی کورنجه امینه نک یاننه واروب
 (بهی غدار اللهدن قورق بو بیچاره دن نه استرسین دیمسی
 اوزرینه کافر مزبور ابابکر الصدیقه خطا باای ابو قحافه اوغلی
 بلالی لات و عزادن آیروب محمدک دیننه تشویق ایندی بک جهته آئی
 بو بلالره کرفتار ایلمان سنسین اگر مرحت ایده یور ایسه ک پاره سنی
 صابوب قور تار . دیمسینه ابوبکر بو سوزی جاننه منت
 یله رک بلالی صاتون آلوب او آنده آزاد ایلدی . روایت
 صحیحیه ایله ابن عباس حضرت نلرندن و بنی مخزوم قبیله سی
 ریسنندن منقولدرکه کفار مکه عمار بن یاسری و یاباسنی و آناسی
 سمیه بی و صهبی و بلال و حبابی طوتوب هرکون بطحاه مکه به
 ایلیده رک درلودرلو جور و جفار ایدرلردی . و برکون دخی
 سمیه بی آیاقلرندن ایکی دوه به کروپ برچوق جفالز ایند کدن
 صکره کافرک بری بر حربه ایله اوروب شهید ایلدی .
 و یاسری دخی برچوق تعذیب و تنکیل ایله شهید ایتدیلر .
 (ابتدا اسلامده مقتول اولنلر آنلر ایدی) اما عماره پک چوق
 جبر و اکراه ایند کدن صکره دیل او جیله محمدک دینندن دوندم
 دیدر دیلر . و بوخبر حضرت فخر رسالته واصل اولدقده
 (حاشاکه عمار کافر اوله تحقیق بودر که عمار باشدن آیاغه
 وارنجه ایمان ایله طوبطلودر و ایمان آنک هر طرفنه سرایت
 ایتشدر) بیوردیلر . و عمار رضی الله عنه حضرت نلری اول
 ملعونلرک اللرندن خلاص اولنجه حضور سعادتیه کلوب کفار
 خاک سارک ایند کلری جور و اعتسافلرندن شکایت ایدرک
 آغلدی . سرور عالم افندمزی دخی مبارک ایله عمارک کوزلری
 یاشنی سیلوب تسلیه بیوردی .

ایکنجی فصل بشنجی سنه نك وقایع مشهوره سندن اصحاب
 کرامك حبشه جا بنده هجرت ایتدکلری بیسانده در
 نبوتك بشنجی سنه سنه قدر اهل اسلامك چکدکلری عن و مشاق
 بیان اولنان منوال اوزره واقع اولسیله برابر دین مبین اسلام
 کسب عزت ایدرک ضیای شمس کبی آفاقه منتشر اولغه یوز
 طوندیغندن کفره بخره نك براسه قوشی کبی کوزلری قاشوب
 غیظ و غضبلرندن هربری برکلب عقور کسبله رک اصحاب
 رسول الله تحمل اولنه میه حق درجه لرده ایدواضرارای
 حدندن آشوردقلرندن و آنلره نسبتله حالا اهل اسلام قلیل
 وحضرت فخرعالم افندمرک امت مرحومه سی حقنده نفس
 نفیس عالیلرندن دها زیاده شفقت و رأفتی اولدیغندن اول
 فاجرلک شرلرندن تخلص ایتک اوزره اصحاب کرامك
 هجرت ایتلرینه رخصت و بروب کندولرینه خطاباً (حبشه
 پادشاهی هر نقادر حالا دین نصاری اوزره ایسه ده مستقیم
 الاطوار برکیمسه اولوب کندو الکاسنده هیچ برکیمسه بر فرده
 ظلم ایتکه مقتدر دکلدور . جناب حق بزه سلامت و رفاه
 حال احسان ایدنجیه قدر سزندن هر کیم استر ایسه اورا به
 کیدوب ساکن اولسون) بیور مسی اوزرینه نبوتك بشنجی
 سنه سی ماه رجبنده رچالدن اون ابکی ونسادن درت کشی
 کیز لوجه مکه دن چیقوب پیاده اوله رق دکز کارینه قدر
 کندکدن صکره نصف دیناره برکی استیجار ایدوب حبشه
 دیارینه هجرتله ملک نجاشینک جوارنده امین وآسوده اولوب
 اسکان ایتدیله . اورا ده بر مدت اقامتلرندن صکره اصلی

بوق اغوای شیطانیه دن ناشی برسبیه مبنی کفار مکه ایدوا
 واضرار دن ال چکوب صلحه قرار ویردکلری خبری
 مهاجرینه واصل اولمغله وطن اصایلری اولان مکه به
 کلدیلر . بعده سبب مزبورک اصلی اولیوب اغوای شیطانی
 اولدیغنی طرف رسالتدن کفار ییلدیلمسیله صلحدن رجوع
 ایدوب بتکار ایدوا و جفایه قالشملری اوزرینه مهاجرینک
 مکه ده طور مغه هیچ بروجهله اقتدارلری اولدیغندن سرور
 عالمدن رخصت آلوب بتکار حبشه دیارینه هجرت ایتدیله .
 ورجال ونسادن دها برخیملی کسندنلر آنلره التحاق ایدوب
 کتدیله . سرور عالم افندمر مکه ده طور دقلری مدت ظرفنده
 حبشه دیارینه هجرت ایدنلر صبیاندن ماعدا رجالدن سکساندن
 زیاده به ونسادن اون بر عدده بالغ اولدیله . کفار مکه اصحاب
 کرامك هجرت ایتدکلرینه واقف اولدقلرنده شوکت اسلامیه نك
 اول حوالیده دخی کسب عزت ایده جکنی اکلاملریله بتون
 بتون چیلدیروب چارچابوق ملک نجاشی به و وکلاسنه برچوق
 آغر هدیه لر ورشوتلر جمع و ترتیب ایله عمر و بن عاص و عمارة
 بن الولیدی اول طرفه سوق و اعزام ایتدیله . دیار حبشه
 کلدکلرنده ابتدا وکلا به ترتیب ایتدکلری رشوتلری تقدیم
 ایتدیله . بعده حضور نجاشی به داخل اولوب سجده
 و پرستش ایتدکدن صکره کتور دکلری هدایای عرض ایدرک
 نه ایچون کلدکلرینی افاده به باشلیوب (بزم عیلمن اوغللرندن
 برچاعت آباء و اجدادمرک و سنک آباء و اجدادینک دیننه مغایر
 بریکی دین پیدا ایدوب کندولرینک طومش اولدقلری دیندن

ماعدانقدر دینلر وار ایسه جله سنه نخالفنله طعن و تشنیع
ایتدکلرندن کافه اهالی اتفاق ایدوب کندیلرینی بو افکاردن
واز کچورمک ایچون هر در لو تشبته قالمیشدی ایسه ده
برفانده بی مفید اولدقدن بشقه سزک بجاعتکیزک آره سنه دخی
تفرقه دو شورمک اوزره بورا ره کلش اولدقلرندن آنلرک
بزه تسلیم اولملری جله اشرف قریش طرفلرندن رجا
اولنور (دینلری اوزرینه وکلای نجاشی آلمش اولدقلری
رشتولردن طولایی بونلری تصدیق ایدوب (اوت پادشاهمز
بو آدم لرثقه دن آدم لر اولوب یلان سو یلزلر . وقوملرینک
احوالی بزدن دها ایوییلورلر . و برده بویله برطاقم ضعفا
ایچون بو قدر قبائل عرب و خصوصیه صناید قریش ایله
بوز شفق مسلمک پو لتیقه یه الویره میه جکندن مهاجرینک
بو آدم لره تسلیم اولملری عین صوابدر) دیه رک بنیاد دام
تزویره قالمشملریله ملک نجاشی حضرتلری غضبه کلوب
(خدا حقیچون قورمش اولدیغکز دام تزویری قطعاً قبول
ایدهم . و برقوم که الکامه کلوب بکاصغتمش اوله ر بن آنلری
دشمنلرینه تسلیم ایدهم) مقال محقانه سیله راشی و مرتشیلری
رسوای ایتدکلر صکره دین اسلامک نه یولده اولدیغنی
بالذات کندوسی تحقیق ایتک اوزره مهاجرین اسلامیه تک
حضورینه جلب اولملرینی اراده بیوردی . خبر مذکور
مهاجرین اسلامیه به واصل اولجه جله سی بریره
جمع اولوب (پادشاهه نه دیه لم ونه در لوج-واب
وبره لم خاطرینه خوش کلاه جک سوز لرمی سویلیه لم

بوخسه واقع حالی طوغریجه می بیان ایده لم) دیه رک استشاره
ایتدکلرنده جعفر طیار رضی الله تعالی عنه حضرتلرینک (حقیقت
حالی طوغریجه بیان ایتدکلر دها اعلا هیچ برسوز اوله منز
بیور می اوزرینه کافه سی قبول ایلیوب کندیسنی پیشوا
اتخاذ ایدرک حضور نجاشی یه چیققد قلرنده قاعده اسلامیه
اوزره سلام و بیروب حبشیلرک عادتلری اوزره ملک نجاشی یه
سجده ایتدیجه ندما سی مهاجرین مومی ایله خطاباً (ایچون
رسم تعظیمی اجرا ایتوب پادشاهه سجده ایتدیکز) دینلری
اوزرینه جعفر طیار رضی الله تعالی عنه حضرتلری جوابنده
(بز پیغمبرمزدن آلدیغمز تعلیماته بناءً جناب پروردکارمزدن
غیری یه سجده ایتیز) بیورنجه نجاشینک قلبنده برمهات
عظیبه حاصل اولوب مومی ایله خطاباً (ای مسافرلر مکهدن
کلان بو آدم لرد بیورلر که سز آباء و اجداد بکیزک دینی ترک ایدوب
بزم و بهود دیننه دخی کیرما مشمسکز ایمدی کندی دینکیزک
نه یولده اولدیغنی بکا خبرویریکز) بیور مسیله جعفر طیار
حضرتلری جوابه تصدی ایدرک (ای پادشاهه مقدما بزقریش
دیننده بوانوب برطاقم بلره طیار ایدک . حق تعالی حضرتلری
لطف و عنایت ایدوب بزه اوله بر پیغمبر کوندردی که آنک نسبی
و صدق و عفتی بزم معلومزدر . و اول رسول خدا جناب حقل امریله
بزی تکرری یه طایفه و بر بیلکه که دعوت بیوروب ادیان سائرهدن
منع ایلدی و بزه معروف ایله امر و منکردن نهی و نماز و صوم
وزکات و صله رحم و جمیع اخلاق حسنه ایله امر بیوردی . و بزه
اوله بر تنزیل قرائت ایلدی که هیچ برنسه اکابکره مز . و دلائل
واضحیه و معجزات باهره ایله اللهمک رسولی و کتوردیکی دینک

حق اولدیغی معلوم اولوب نبوتی تصدیق ایله ایمان کتوردک .
 وقوم کدین باطلان دن دوندک . قوم قریبش ایسه اللهدن قور قریب
 بو سبدن بزه و پیغمبر مره پک چوق جور و ایدار ایتدیلم . بزم دخی
 آنلره مقاومت قدر نما اولدیغندن و پیغمبر مره سنک مستقیم الاطوار
 اولدیغکی و ولایتکده هیچ برکسه نیک برفرده ظلم ایده میه جکی
 ییلدیکندن سنی اختیار ایدوب حایه کزده بولمق ایچون بزی
 بو طرفلره کوندردی (بیور دیغنده ملک نجاشی) پیغمبر بکره
 نازل اولان کلامدن سزده بر مقدار و ارایسه بکا قرائت
 اید بکرده دیکلیهیم) دیمسیله جعفر طیار چوا بنده اوت واردز
 دیوب (کهیه ص) سوره جلیله سنندن بر مقدار تلاوت قرآن
 کریم ایدنجه ملک نجاشی اولقدر اغلادی که کوزلر نیک یاشی محاسنی
 اوزره جریان ایلدی . و مجلسنده بولنوب صحف آچه رق دیکلیان
 نصاری علماسنک رینساری دخی اولقدر اغلادیلر که اوزرلری
 و اوزرلرنده کی صحف کوز یاشنه غرق اولدی . بونک
 اوزرینه ملک نجاشی آغلیه رق حضورنده بولنانلره خطاباً
 (الله حقیچون بو کلام ایله عیسی علیه السلامه نازل اولان
 کلامک ایکی سیده برچراغک نوریدر) بیور دقدنصکره عمرو
 بن عاص ایله عماره بن الولیده توجه ایدوب (والله بن آنلری هیچ
 برو جهله سزک الیکزه تسلیم ایده مام) بیور دیغنده عمرو ایله
 عماره (بولنر عیسی ابن مریم حقنده سکا مخالفدرل) دیهرک
 ینه افساده قالمشملری اوزرینه ملک نجاشی جعفر طیاره خطاباً
 (حضرت عیسی حقنده سز نه دیر سکن سوآلنه جواباً جعفر طیار
) تکریمزک بیور دیغنی دیرز (دیوب و) هو عبدالله ورسوله
 و کلمته القیهالی مریم و روح منه الآیه آیت جلیله سنی تلاوت

ایتمسی اوزرینه ملک نجاشی ایله برچوب پارچه سی آله رق
 (ای گروه حبشه و قسبسان و رهبانان شوبله ییلیمز که انجیلده
 اولان کلام ایله بوذاتک او قوددیغی کلامک آره لرنده شو چوب
 قدر تفاوت یوقدر) بیور دقدن صکره مها جرینه توجه
 ایدوب (ای مسافرل سزک قدومکره و سزی بورایه ارسال
 بیوران ذات اکرمه تشکر ایدرم . و جناب اللهک حق رسولی
 اولدیغنه دخی شهادت و ایمان ایدرم و انجیل شریفده وصفنی
 کوردیکر و عیسی علیه السلامک تشریفلرینه اشارت بیوردیغی
 اول ذات اکرم یعنی حضرت محمد علیه الصلاة والسلام اولدیغنده
 اصلا شبهه یوقدر . ای مسافرل هر نره ده راحت ایدرسه کز صفای
 بال ایله اوتور بکر . بوندنصکره سز بنم قرنداشمسکر . آه اگر شو اغل
 ملک و سلطنت اولمیدی بن اول ذات اکرمک حضور
 سعادتنه واروب نعلیننی طوتار و مبارک اللرینه و ایاقلرینه
 آبدست صوینی دو کردم) بیوردی و قوم قریشک کوندردکلری
 هدایایی ایلیچیلرینه تسلیماً کیرویه رد ایلدی . و ایلچیلر دخی
 مجلسندن چیقوب خائب و خاسر اوله رق دونوب کتدیلم .

{ اوچنجی فصل نبوتک التخی سنه سنندن اون
 برنجی سنه سنه قدر اولان وقایهک اجالی یاتنده در }

برکون ابو جهل لعین سرور کائناته پک چوق اذا وجفا
 ایدوب شتم ایلدیکنده سرور عالم تحمل ایدوب هیچ بر جواب
 ویرمدی . انجیق عبدالله ابن جدعانک جاریه سی بو حال
 کوروب کندیسنه آغز کلدیکندن عم رسول الله حیره
 بن عبدالمطلب حضر تلری صید و شکاردن کلوب بیت
 شریفی طواف ایلد کدنصکره کیفیتی کندیسنه خبر و یروب

(بو کون ابو جهل سنک قرنداشک اوغلی محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم) پک چوق جور و جفار ایدوب شتم ایلدی . و محمد صبر ایدوب هیچ بر جواب ویرمدی) دیمسیله حضرت حزه غضبه کلوب ابو جهلک یانه کندی . و اول لعین قومیه بر مجلسده او تور رکن حضرت حزه کندوسنه خطاباً (بی ملعون سن قرنداشم اوغلی محمد ادا و جفا ایدرک شتم ایتشدین . حالبو که بن آنک دینی اوز رهیم نه جسارتله بوا دبسن لکله قالقیشیور سین) دهرک تکدیر ایتد کدنصره او موزنده کی یایی ایندیروب باشنه چار دیمسیله ملعونک باشی یاربلوب کلب کبی یواراند قد نصره قالقدی . و قور قوسندن حضرت حزه به تواضع کوسروب کولکنی آلمغه چالشدیسه ده حضرت حزه اصلا التفات ایتوب طوغریجه حضور سعادت کیدرک شرف اسلامی قبول ایلدی . حضرت فخر عالم افند مزعمک مسلمان اولسندن پک زیاده ممنون اولدی . و اهل اسلام دخی آنک مسلمان اولسیله قوت بولدیلر . بونک اوزرینه کفره قریش حضرت حزه دن زیاده قور قدقلرندن عادت مالوفه لری اوزره حضرت فخر عالم افند مزه و اصحاب کرامنه اولکی کبی حقارت ایتکه جسارت ایدمه مز اولدیلر .

و اول سنهده حضرت عمر افند مز دخی شرف اسلام قبول ایلدی . و سبب اسلامی (انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم اتم لها واردون) آیت جلیله سی نازل اولجه

ابو جهل لعین خبر آلمسیله جماعت قریشک اورتیه سنده ایاغه قالقوب (ای جماعت قریش محمد (علیه السلام) سنک تکریلر کزه سب ایدوب سسزی دخی سفیه عد ایدیه یور . و آباء و اجدادیکرک کفر اوزرینه کیدوب معبود لریله برابر جهنم آتشینک اوطونلری اولدقلرینی سوبیلور . شویله ییلکز که محمدی (علیه السلام) هر کیم قتل ایدیه جک او لورسه بوز رأس اقریل و قره توبیلی دوه و بیک وقیه کوش ویرمک بویتک بورجی اولسون) دینجه عمر ابن الخطاب (که حالا مسلمان اولماشدی) قیام ایدوب ابو جهله خطاباً (یا اباالحکم بو وعد ایتدیگک شینه کفیماک واریدر) سؤالنه جواباً لعین مز بور پشین ویرهیم دینجه حضرت عمر لات و عزری حقیچون طوغری می سوبیلر سین دیمسیله ابو جهل لات و عزری حقیچون طوغری سوبیلرم دیوب و حضرت عمری بیت کعبه به ککوتوروب بتلرینک اعظمی اولان هبلک قارشوسنده یمن ایدرک کندیسنی بوقضیه به شاهد طوتجه حضرت عمر قلیجینی بویننه طاقوب و تیر و کانی البته اله رق سرور عالمک قصدیه بوله روان اولدی . اثنای راهده نعیم بن عبدالله تصادف ایدوب حضرت عمره نره به کیده جکنی سؤال ایلدیکنده عمر محمدی (علیه السلام) قتل ایتکه کیده یورم دینجه نعیم ای عمر فرضا بوایش سنک الندن کله جک اولسه یله بنی هاشم و بنی عبدالمطلبدن نصل قورتیله ییلور سین دیمسیله عمر غضبه کلوب ای نعیم سنک سوز کدن اکلا شلدیغنه کوره محمدک دیننه میل ایتشه بکیز بوز سین .

اوله ایسه ابتدا سنک وجودینی قالدیره عده صکره ایشیه
 کیدهیم دیهرک نعیمه هجوم ایندنجسه نعیم جانی قور تار مق
 ایچون ای عمر سکا بدن دها یقینی واردر که قیز قرداشک
 ایله انشته ک مسلمان اولمشلردر دیدیکنده حضرت عمر آندن
 ال چکوب ای نعیم بوسه ووزیکک طوغری اولدیغنی نزه دن
 بیلهیم سؤالنه جواباً نعیم آنلر سنک کسد بکک حیوانک اتنی
 یئزل دینجه حضرت عمر همشیره سنک خانه سنه متوجه
 اولوب قیویه واردیغنده برسدس ایشند یکندن براز طور وب
 دیکلدی . (که اول کون انشته سیله همشیره سی (طه)
 سوره جلیله سنی تعلم ایتمک اوزره (حساب ابن ارث)
 رضی الله تعالی عنه حضرت تلرینی خانه لینه دعوت ایشملر
 ایدی .) صکره قیوی شدتلیجه چالدیغنده حضرت عمر
 اولدیغنی طابیدق لرندت حساب حضرت تلرینی و سوره
 مذکورہ بی یازدق لری صحیفه لری بر محله کیز ایوب قیوی
 آچدیلر . حضرت عمر ایچرو کیرنجه (شوا ایشدیکم صدا
 نه ایدی) سؤالنه جواباً بری بریمزله سویلشیوردق دیدیلر .
 بونک اوزرینه حضرت عمر قالقوب برقیون بوغاز لیه رق
 کباب ایتد کد نصکره ییکه چاغردیغنده همشیره سیله انشته سی
 سعید حضرت تلری اجابت اییوب بزبو کون طعام پیامکه
 نذر ایششردیلری اوزرینه عمر مسلمان اولدق لرینی اکلا یوب
 هلاک ایتمک قصدیله انشته سنک صاچلرندن طوتدیغنده
 همشیره سی زوجنی قوتار مق اوزره حضرت عمره صار یلنجه
 عمر بریومروق اوروب همشیره سنک باشنی مجروح ایدرک

قانه بو یامسیله همشیره سی برکاره چکیلوب (ای عمر هوای
 نفسکه متابعت ایدرک بغیر حق بزه بو حقار تلری ایتمکه اصل
 جسارت ایده بیله یورسین . سنی بو قدن وار ایدن اللهدن
 اوتانمور مپسین . دوکک دکل اتلریمزی پارچه پارچه
 ایتسه ک بیله دین حقدن دوتمک احتمالی بو قدر . باشمه
 اولان جریحه یه و ملامت کفریه تحمل ایده مپوبده سید
 عالمدن ال چکرزمی ظن ایده یورسین) دینجه حضرت عمر
 ندامت کلوب برکاره چکیله رک کمال نجالتله براز تفکر
 ایتد کد نصکره (اولجه او قوددیغکز صحیفه بی کتورک کوریم)
 دیمسنه جواباً همشیره سی (بزم او قوددیغیمز صحیفه قرأینه در .
 جناب اللهک کلامیدر . رعایتسزلک ایده چکیکی بیلدیکمزدن
 سنک الینه ویره میز) دیدوکنده حضرت عمر رعایتسزلک
 ایتمه چکنه یمین ایدنجه همشیره سی (قرآن کریمک و صفنده
 (لایمسه الا المطهرون) بیورمشدر . سن ایسه شرک
 نجاست ایله آلوده سین . صحیفه بی آلمق دبلدی بکک حالد
 اولاغسل ایتملپسین) دیمسی اوزرینه حضرت عمر قالقوب
 غسل ایتد کد نصکره صحیفه بی الینه الهرق سوره جلیله بی
 تلاوت ایتمکه باش- لایوب (له ما فی السموات و ما فی الارض
 الی آخره آیت جلیله سنی او قوددیغنده) نه کوزل اللهدر
 اوکه بو قدر اشیایه مالکدر بزم ایسه (۱۵۰۰) آلهه من
 اولوب هیچ برنسنه یه مالک اولدق دندشقه بزم اعانه مزه
 محتاجدرلر .) دید کد نصکره یه تلاونه باش- لایوب (وان
 نجهر بالقول فانه یعلم السر و اخی) آیت جلیله سنی

او قود یغنده آغلامغه باشدی . و (الله لا اله الا هو له
 الاسماء الحسنى) آیت جلیله سنی او قود یغنده تاب و توانی
 کسینوب (بر الله که وصف جلیلی بویله اوله آندن غیر یه
 عبادت اولنق لایق دکلدن) اشهد ان لا اله الا الله
 و اشهد ان محمدا رسول الله (دیمسینه حساب میدانه
 چیقوب) مرده اولسون سکا یا عمر که دون کجه حضرت پیغمبر
 (اللهم اعز الاسلام بابی جهل ابن هشام او بعمر ابن الخطاب)
 دهرک دعا ایتشدی . سنک حقنده دعاسی مقبول اولمش
 دیدی . بونک اوزرینه حضرت عمر سرور عالم افندمرک خاکپاینه
 یوز سورمک قصدیله حضرت جزه نک خانه سنه و اروب
 قپویی چالدیغنده اصحاب کرام مدن بری باقوب حضرت
 عمری مسلح کورد بکندن احتیاط ایدرک قپویی آچمیوب
 سرور عالمه خبر ویرنجه حضرت جزه (یا رسول الله امر
 بیوریکز قپویی آچسونلر اکر عمر نیت خیر ایله کلیورسه مبارک
 اولسون . شرنیتیه کلیورسه عون حق ایله کندی قلیجیله
 باشنی کسرم) دیمسی اوزرینه سرور عالم اراده بیوروب
 قپویی آچدیله . عمر رضی الله عنه حضرت نری ایچرو کیرنجه
 سرور عالم افندمرقار شوسنه چیقوب عمرک بازولندن طوته رق
 (یا عمر اکر صلحه کلدک ایسه سندن ال چکرم . و اکر جنک
 ایتکه کلدک ایسه سنی هلاک ایدرم) بیورمسی اوزرینه
 حضرت عمر کمال نجاتله یا رسول الله صلحه کلدم (اشهد ان لا اله
 الا الله و انک رسول الله) دیوب شرف اسلامی قبول ایدنجه
 سرور عالم فرخندن تکبیر کتورمسیله جله اصحاب کرام عمرک

مسلمان اولدیغنی اکلا یوب سویند کارندن آناردخی صوت
 بلند ایله تکبیر ایدرک مشار الیهی استقبال ایلدیله .
 بونک اوزرینه بر مجلس انور کرام ایدلد کد نصکره حضرت
 عمر افندمر کندوسیهله برا بر عدد صحابه قرقه بالغ اولدیغنه
 مطلع اولمسیله (یا رسول الله اربعین تمام اولدی . آرتق
 ترک خلوت ایده لم . طاش و اغاجدن مصنوع برطاقم
 عاجز بتره آشکاره عبادت ایدیلورکن جله عالمک صانغی اولان
 قادر ذوالجلال حضرت لرینه کیر ایجه عبادت اولنق لایق دکلدن .
 اراده بیوریلور ایسه بیت شریفه کیدوب آشکاره عبادت
 ایده لم) دهرک نیاز ایتسی رهین قبول بیولدقده طرف
 رسالتدن کندیسی بدرقه طریق ایدیلرک کعبه مکرمه یه
 عزیمت بیورلدی . حضرت عمر افندمره منتظراً بیت شریفده
 تجمع ایتمش اولان کفره قریش مشار الیهک معیتنده جماعت
 اصحاب کرامی کورملریله سویند رک بری بر لرینه خطاباً
 (باقی کز عمر ابن الخطاب قر بانلق قیون سورسی کبی مسلمانلری
 طوپلامش کتوره یوردیه رک افتخار ایلدیله . انجق ابو جهل
 لعین اهل اسلامک سکوتنی تحسین ایده مدیکندن (ماوراک
 یا ابن الخطاب) دیوسوالتک اوزرینه (اشهد ان لا اله الا الله
 و ان محمداً رسول الله) جوابی آلمسیله نار حسد تاجانیکاهنه تأثیر
 ایتدیکندن بر آسرد چکه رک یورغون اشک کبی بر کوشه یه
 چکلدی . بعده حضرت عمر افندمر سسل سیف ایدرک
 (ای جماعت قریش بنی بیلنر بیلور . بیلمنلر وار ایسه اشته
 بن عمر ابن الخطاب . الحمد لله تعالی شرف اسلامی قبول ایله

ضلالت کفر دن خلاص اولدم . اگر سزدخی شرف اسلامی قبول ایدر سه کز امر حیا بکم . قبول ایمو بده اهل اسلامه تعرض ایتدی بکاز حالده جمله کزی قلیجه حواله ایدرم) دهرک نطق بیورسی اوزرینه کفره فجره خائب و خاسر اولدیلم . و اهل اسلام امام الانبیایه اقتدا ایدرک ایکی رکعت نماز قیلدیلم . بونک اوزرینه سید عالم صلی الله علیه وسلم حضرت عمر افندمزه (فاروق) اسمیه ایلدیلم . رضی الله تعالی عنه کفار خاکسار قریش حضرت حمزه و حضرت عمرفندیلر مرک مسلمان اولماریله زمرد ناجیه اسلامیانک کونبکون تزیاید وترقیده اولدقلرینی وزمره خاسره کفره نک رفته رفته تهاقص ایتدکارینی کور ماریله نار حسد قلوب کفر آلود لرینی علو کیر ایدرک کلاب عقوره دوندروب سرور عالم افندمرک اهلاکنه قرا رویردیلم . و ویردکاری قراری حامی زمرة اهل ایمان عم رسول الله ابوطالب حضرت تهرینه تبلیغ ایتک اوزره ابو جهل لعین کلوب (یا باطالب قرندا شکک اوغلی محمد) علیه السلام) اقوام عرب میاننده بریکی دین احداث ایدوب آباء واجداد مرک کفر اوزرینه کیدوب معذب اولدقلرینی سویلیور . و آلهه مرزه سب و طعن ایده یور . بوجهته بزی اقوام عرب بیننده رسوای و بدنام ایتدیکندن بزم آنی بو حال اوزره براقه مرک احتمالی یوقدر . یا قرندا شکک اوغانی بره تسلیم ایدرسین و یا خود برمه محار به به حاضر اولورسین) دیوب کتد کدنصکره ابوطالب سرور عالم افندمزی دعوت ایدوب (ای نور دیدم حسد قریش اتفاق ایدرک سنک هلاکنه

قصد ایتد کاری جهته آلهه لرینه طعن و تشایع ایتکدن فراغت ایلسه ک تعرضلرندن رهایب اولورز . یوخسه شهیدی حالده بزم بوقدر قبائل عرب ایله محاربه ایتکه اقتدار مز یوقدر) دهرک نصیحت پدرانہ ایتسی اوزرینه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزه (ای بنم عم مشفق بنم هر ایشم اراده الهیه ایله اولدیغندن تهیدیات مشرکین ایله تبلیغ اوامر الهیه ایتکدن فراغت ایده مام . اگر بو خصوصده بکامعاونت ایده جک اولورسه ک کندی نفسکه ابولک ایشم اولورسین . و معاونت ایتدیکنک حالده بکاعون ربانی و تأییدات عمدانی کفایت ایدر) نطق همایونلری ابوطالبه تأثیر ایله بکاء ایدرک (ای نور عینم سن کندی ایشکه مشغول اول . و تبلیغ رسالتدن کیر و طورمه . بن صاغ اولدقجه عنده قریشک ساکاظفر بولملری ممکن دکدر) دهرک تسلیه و بردکدن صکره بهادران بنی هاشم و بنی عبدالمطلبی جمع ایدوب صورت حالی بیان ایدرک محافظه جناب پیغمبری خصوصنده کندیلرندن معاونت طلب ایلدیکنده ابولهبیدن ماعدا جمله سی موافقت ایدوب ابوطالبک سعادتخانه سنه اجتماع برله امر محافظه به سارعت کوسترملری اوزرینه ابو جهل لعین کافه قبائل قریشی جمع ایدوب فیما بعد بنی هاشم و بنی عبدالمطلبه اصلا الفت ایتمک و قیز آلوب و یرمامک و آتش و یرش ایتمک و هیچ بر امرده معاونت ایتمک و کندیلرینی راست کلدکاری برده ضرب ایله حقارت ایتک اوزره عقدمقاوله ایدرک برقطعه عهدنامه یازوب جمله سنه اضا ایتدر دکنصکره بیت شریفه تعلیق ایتدیلم . بونک اوزرینه اهل ایمانک تضییقنه اهتمام ایدوب تحت محاصره به آیدیلر . و برایش ضمنتده چارشویه

چیقان اهل ایمان ایله اصلاً آتش ویرش ایتدکلرندن بشقه
 جور و جفا ایدرلردی . و حتی موسم مجده هیچ بر فرده اذیت
 ایتماک عادت قدیمه لرندن ایکن طشمره دن کلان اهل قافله دن
 برشی صاتون آله جق او لسه لر کفره مز بوره مانع اولوب
 عالی فیاً تله کندیلری صاتون آلورلردی . معتبران مؤرخینک
 بیانلرینه کوره کفره قریشک بو حال ضلالت اشماللری تمام
 اوج سنه تمت اولدی . مدت مز بوره ختامنده عهد نامه یی
 یازان منصور ابن عکرمه ملعونک الی قوریدی . و برده
 حکمت حق ایله برکوره قورد جغزی پیدا اولوب معلق اولان
 عهدنامه غدارانه لرینک ایچنده بولنان لفظه جلالدن ماعدا
 یازولرینی ییدی . بو اثناده کفره قریشدن بش کسنه اهل
 اسلامه ایتدکلری غدردن پشیمان اوله رق عهدنامه مذکورک
 احکامی فسخ و الغا ایتک او زره اکابر قریشک مجلسلرینه
 موا صلته ایچلرندن بری احکام مذکوره نک فسخ و الغا سنده
 وقوعه جق محسناتی تعداد ایتدیکنده رفقاسی دخی تصدیق
 ایتلری او زرینه ابو جهل لعین یاران بد کردار لر یله برابر
 بولره خصومت ایدرک تهورانه رد ایله جواب و بر دیلر .
 او آراق ابو طالب حضرت تلی دخی مجلس مز بوره کله رک
 کفره قریشه خطاباً (حق جل و علی حضرت تلی برکوره
 قورد جغزی حواله ایدوب سزک یازمش اولدیغکز عهدنامه نک
 لفظه جلالدن بشقه کلماتی یه رک بوزمش اولدیغنی محمد بکا
 خبر و بردی . اگر بو سوزنده صادق ایسه سز دخی انصاف
 ایدوب فسخ و الغا ایتلیسکز . و اگر کاذب ایسه سزه تسلیم

ایده ہم استرسه کز هلاک ایدیکز) بیورمسی او زرینه کفره
 قریش ابو طالبک اشبو سوزینی تحسین ایدرک عهد نامه یی
 ایندیروب آچدقلرنده سرور عالم افندمرک طبعی خبر و بر دیکی
 کبی بولدیلر . بونک او زرینه ابو جهل لعین و تبعه سی نجل
 و رسوای اولملریله برابرینه لچ و عناد ایدرک عهد نامه یی بوزماق
 او زرینه مصر اولدقلرنده مذکور بش کسنه سل سیف ایدرک
 (نحن براء من هذه الصیفة القاطعة الظالمه) دیه رک عهد نامه یی
 پارچه ایوب نقض عهد ایتدیلر . و بنی هاشم و بنی عبدالمطلبی
 کندی خانه لرنده اسکان ایله حرمت و رعایتده بولندیلر .
 بونی متعاقب بونک او نبی سنه سنده ابو طالب حضر تلی
 ارتحال دار بقا ایلدی . و او چکون صکره خدیجه الکبری
 رضی الله عنها حضرت تلی دخی تشریف حر مسرای جنان
 ایلدی . بری برینی متعاقب اشبو مصائبک وقوعی سرور عالم
 افندمرک باعث حزن قلب همایونلری او لدیغنی مناسبتله سنه
 مرقومه به (عام الحزن) تسمیه بیورلدی . و ابو طالبک
 وفاتیه اشرای قریش شملکر ایتدیلر . چونکه مشار الیهک
 وفاتی کندیلرنجه بریوک مسرت اولدی . بونک او زرینه
 مشار الیهک زمان حیاتنده سرور عالم افندمره ایده مدکلری
 اذا و جفارك اجر اسنه قالشدیلر . و جور و جفاری حدینی
 آشدقده سید عالم افندمر امر دعوتی ایفا ایده مدیکی جهتله
 معیت سعادت لرنده زید ابن حارثه اولدیغنی حائده طائف بلده سنه
 عزیمت بیورلدی . و اوراده اون کون قدر ساکن اولوب اشرافتی
 شرف اسلامه دعوت بیوردیسه ده ایمانه استعداد لری اولدیغندن

سید المرسلین استهزایه قال قیثوب ایچ- لرندن بری (یا محمد
 علیه السلام) حق تعالی سندن بشقه پیغمبر ایده جک برکسه
 بوله مدیمی . و دیگر ی (یا محمد حق تعالی بنی آدمه پیغمبر کوندره
 ایدی مکه و یا خود طائفدن برزنکین کسنه بی اختیار ایدر دیده
 طلب معاونت ایچون قبیله قبیله کزمازدی . و بردهاسی
 (اگر سن پیغمبر ایسه ک بن کعبه اور توسینی سرفت ایش
 اوله یم . و بردهاسی (اگر سن پیغمبر ایسه ک سکا تعظیماً
 سوز سو یلمک لایق دکادر . و اگر پیغمبر دکل ایسه ک سکا
 سوز سو یلمکه تنزل ایتام دیدی . و بونکاه ده قناعت ایتوب
 ارا ذل ناسی مسلط ایدرک سرور عالم افند مزه سب و دشنام
 ایدر و طاش آتار لردی . و الحاصل طائفده کفره نک جور
 و جفالرندن ماعدا برشی مشاهده اولنه مامسندن اورادن عودتله
 (بطن نخله) دینیلان محله برکیجه ییتوت یور لدقده صوت
 باندا ایله تلاوت قرآن ایدیلرک نماز قیلارل ایکن (نصیبین)
 شهری جنیلرندن بدی نفر کسنه تلاوت قرآن جلیلی ایشتملریله
 مدهوش اولوب انسان شکله کیره رک حضور سعانه کلوب
 شرف ایمانی قبول ایلدیلر . و قبیله لرینی دخی ایمانه دعوت
 ایتکه طرف رسالندن مأمور قلدیلر . و ایشو قصه دن خبر
 و برن (و اذ صرنا الیک نقرأ من الجن یسمعون القرآن
 فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضی ولوا الی قومهم منذرین .
 قالوا یا قومنا اناسمنا کاباً انزل من بعد موسی مصدر قالما بین بدیه
 یهدی الی الحق و الی طریق مستقیم یا قومنا اجیبوا داعی الله
 و آمنوبه یغفر لکم من ذنوبکم و یجراکم من عذاب الیم .)

آیات جلیله سیدر . و اول بدی نفر کسنه ایفای و جیبه
 مأموریت ایدرک طوائف جنی ایمانه دعوت ایتد کلرنده
 حضرت فخر عالم افند مزی کور مکسزین پک چوق کسه لر
 شرف اسلامی قبول ایلدیلر . (استطراد) طوائف جن
 سرور عالم افند مزک شرف ملاقاتنی آرزو ایتلری او زینه
 بطن نخله کیجه سندن اوج ماه مدت صکره برکیجه تخصیص
 بیور بلوب مکه مکرمه قبر ستاننده (شعب حجون) نام موضعه
 طوائف مزبوره اجتماع ایتد کلرنده سرور عالم افند مز
 عبدالله ابن مسعود حضرتلریله برابر محل مزبوری تشریف
 بیوروب بیعت رسول الله نازل اولدیلر . و سرور عالم
 افند مز ایچلرندن اون نفر کسنه بی انتخاب ایدرک اصول
 دینیله بی تعلیم بیوروب و کسیدیلرینی سائر لرینه تعلیم ایتکه
 مأمور قیلدیلر . ابرتسی کون بطن نخله دن حرکتله
 مکه مکرمه به عزیمت بیور بلوب انجیق حسده قریش
 سفهای طائفک ایتد کلری جور و جفایی ایشد کلرندن کندیلری
 دخی اولکندن زیاده جور و جفا ایتک عزمنده بولند قلیرینه
 کسب اطلاع بیور لدیغی جهتله مکه مکرمه به کید ملکدن
 صرف نظرله جبل حرابی تشریف بیور دیلر . و اصول
 عرب اوزره قومشولری طرفندن استقبال اولنسی خصوصنده
 رؤسای قریشک هر برینه خبر کوندر لدیسه ده هیچ بریسی
 سمع و اصفا ایتوب رد ایله جواب و بر دیلر . انجیق (مطعم
 بن عدی) به خبرک و اصل اولسیله قوم و قبیله سنی طویلایوب تجهیز
 اسلحه به مسارعتله علی الصبح سرور عالم افند مزک استقبلنه

کیدرک کمال دید به و احتشام ایله بیت الحرامه داخل اولوب
 زیارت بیت الله ایله ادای صلاته نصره خانه سعادت لرینه
 واصل اولدی . ابوجهل لعین بو خالی کورنجه مطعمه
 خطاباً (ای مطعم محمدک تابعی مبین بو خسه دینمه می میل
 ایلدک) دید و کنده مطعم (اراذل ناسدن کندورینی حفظ
 و حیا به ایتک استرم) دیدی . و مجمع قریشیه واروب
 (ای گروه قریش بن محمد (علیه السلام) عهد و امان
 ویرمیشم اولیه که بریکز جور و جفا ایده . سکر دیدی
 و سوزنده دخی ثبات ایلدی .

{ در دخی فصل حبیب رحمن علیه صلوات المنان }
 { افند من حضرت لرینک هجرت نبویه لری بیاننده در . }
 حضرت فخر عالم افند من مواسم حج حالونده اشرف عربه
 تصادف بیوردیقه ایفای وجیه رسالتله شرف اسلامه
 دعوت ایتک معتمد کریمان لری اولدیغی جهتله تاریخ بعثتک
 اون برنجی سنه سی دخی زیارت بیت الله قصدیله خزر ج
 قبیله سندن و مدینه منوره اهل بسندن الی کشی به (عقبه)
 نام محلده تصادفله آیات جلیله قرآنیه تلاوت اولنهرق
 شرف اسلامه دعوت اولند قلرنده مشار الیم آخر زمان
 نبیسنک ظهوری قریب اولدیغی علماء یهوددن پک چوق
 دفعه لر ایشتمش اولد قلرندن جناب فخر رسالتک جمال
 دلاراسنی کوره رک آیات جلیله قرآنیه بی استماع ایدنجه حضرت
 فخر عالم افند منک نبی آخر زمان اولد قلرینی اکلا یوب بلا
 توقف شرف اسلامی قبول ایلدی لر . بونک او زرینه

حضرت فخر عالم افند من کفره قریشدن مبر الخاطر اولوب
 مدینه منوره به هجرت ایتک خصوصنده کندیلر یله مشاوره
 بیورد قلرنده مشار الیم جواننده (یارسول الله مدینه
 اهل بسی اوس ایله خزر ج قبیله لرندن عبارت اولوب
 آنجق آره لرند بر عداوت مستمره اولق حسینه بر لکده تشریف
 بیوردیغی حالده اوس قبیله سنک عدم موافقت لری مظنون قوی
 اولندیغدن شمدیلک بزیا لکرجه کیده لمده اهالی مدینه به
 ایشتم لکمز آیات قرآنیه بی تلاوتله بیان کیفیت ایدرک ملت بیاضی
 اسلامه ترغیب ایدر ایسه ک عنایت حق ایله کله جک سنه
 بالمله علمای اوس و خزر جک خاک پای سعادت کزه یوز سوره
 جکلرینی و قبیله لرک آره سننده اولان نفاق و عداوتک مبدل
 وفاق و مودت اوله جغنی امید ایدرز) دیلری ره بین قبول
 بیوردیله رق مدینه منوره به عودتله مستد سعادت دارین اولنهر
 تلاوت قرآن عظیم و تعداد محاسن اخلاق رسول کریم
 ایدرک پک چوق کسه لری مشتاق جمال رسول الله ایلدی لر .
 ایرتسی سنه اکا بر قبیله خزر جدن اون کشی و اکابر
 اوسدن ایکی کشی مکة مکرمه به کله رک جناب اللهک
 و رسول کریمک خلاف اراده لرنده بولنماق اوزره رسول
 اکرمه بیعت ایتدی لر . بعده امر رسول الله ایله (مصعب بن عمیر)
 رضی الله تعالی عنه حضرت لری مومی الیمه ترفیق اولنهرق
 مدینه منوره به عودتله تعلیم علوم دینی ایتدی لر . بر سنه
 صکره مدینه اهل بسندن رجالدن یتیم و نسادن ایکی
 کسنه مکة مکرمه به کلوب شرف اسلامی قبول ایله بیعت
 ایتدی لر . بونک اوزرینه حضرت جبریلک اشارتیه تککیم

بنیاد اسلام اولفق ایچون قبیلتینک اشرفندن اون ایکی
 کشی به نقیبک رتبه جلیله سی ویرلد کده شیطان علیه
 مایستحق کفار قریشی بو خبردن آگاه ایدرک (ای معشر
 قریش اهالیء مدینه محمده (علیه السلام) بیعت ایدوب
 سزکله محاربه ایتک اوزره تهیة اسباب ایتکده درلر)
 دیمسی اوزرینه کفار قریش خوف وتلاشه دوش-درک
 مدینه لیلرک قافله لرینه کیدوب (ای قبیله اوس و خزرج
 اشراقی بو آنه دکن آره مرزده اثرعداوت یوغیدی شمدی
 سز محمده (علیه السلام) بیعت ایدرک بزمه محاربه ایتک
 اوزره حاضر ایتکده اولدیگری ایتدک بو خبر صحیح میدر
 دکمیدر) دیه رک سوال ایتد کلرنده مدینه مشر کلرندن
 بریسی (بزم بویله شیدن خبر مزبو قدر . اگر بوماده دن
 بزم خبریز وار ایسه لات و عزى آتشنه یانه لم) جوابیله
 تسلیمت وپردیسه ده قافله انصار مدینه منوره عودت
 ایتد کلرنده بیعتلرینک مقارن صحت اولدیغی منتشر اولجه
 حسده قریش بتون بتون کندیلرینی شاشیروب وار قوتلرینی
 بازویه ویره رک بالاتفاق اصحاب کرامه هر درلو جور وجفا
 ایتکه قالقشملری اوزرینه باشارت سرور عالم بلوک بلوک
 اصحاب کرامی مدینه منوره به هجرت ایدوب اوراده
 تشکیل جمعیت اسلامیه ایلدیله . سرور عالم افندمزک
 نزد عالیلرنده ابا بکر الصدیق وعلی ابن ابی طالب رضی الله
 عنهما حاضر تلرندن غیرى هیچ بر صحابه قالمدی . بونک
 اوزرینه کفره قریش اهل اسلام حقنده مدینه منوره تک

بر حصن رصین اولدیغنی وهجرت نبویه تک وقوعی دخی
 بر امر مسلم اولدیغنی جهته ایلروده باشلرینه کله جک بلیه بی
 درک وتیقن ایلد کلرندن اول شمع خدابی سیوندرمک زعم
 باطیله دارالندوه به تجمع ایلدیله . وشیطان علیه اللغه
 دخی بر پیرساخلورده قیافتنه کیره رک اول مجلسی مشومه
 حاضر اولدی . کفره قریش کندیسنی طایفد کلرندن کیم
 اولدیغنی سوال ایلد کلرنده شیطان (بن نجد طر قندن
 برکشی یم . سزک یوزلریکزک وقوقولریکزک کوزل
 اولدیغنی کوردیکمدن ونه مقصده مینی بورایه تجمع ایتش
 اولدیگری ییلدیکمدن سوزلریکز دن اقتباس ایتک اوزره
 مجلس کزی آرزو ایدوب کلدیم اگر بنم بوراده بولنمادن
 خوشلانمز ایسه کز کیده یم) دیمسی اوزرینه کفره قریش
 بری برینه باقبشوب (بو آدم نجیدیلر . مکی دکلدلر .
 بزه هیچ بر ضرری اولماز . وارسون اوتورسون)
 دید کدنصکره سوزه باشلادیله (آفرین قوم قریش .
 نه کوزل مستشار مؤتمنه نازل اولدیله . اذا کان الغراب
 دلیل قوم سیهدیم الی دارالبوار . ضرب منلینک مفادنجه
 عاقبت لاشه مردارلی خاک مذلتده سورینه رک روزی
 غراب وکلاغ اولدی) شویله که محمدک (علیه السلام)
 اصحابی مدینه کبی برانیتلی محله هجرتله اعوان وانصار
 پیدا ایدرک تقویت بولدیله . کندیسنی دخی یقین وقتده
 اورایه کیدوب باشمز برفلاکت عظیمه چیقاره جغنده
 هیچ شبهه یوقدر . ایددی بونک بر چاره سریععه سنه

باقلم دیدکارنده ایچلرندن (ابوالختری بن هشام بدنام
 دهن ناپاکک فتحله محمدی (علیه السلام) برزندانه آتوب
 قابولرینی محکم قبادقدنصره بیه جک و ایچه جکینی پنچره دن
 وبروب هلاک او نجهیه قدر اورادن چیقارمیز) دهرک
 بیان رأی ابلد بکنده پیرنجدی بو رأی تحسین ایتیوب
 (محمدک (علیه السلام) قوم و قبيله سی ایشته کلرنده
 آنی سزک بدیکزدن تخلیص ایدرلر . و بلکه بوایش
 مقاتله عظیمه یه باعث اولوب سسزه غالب کلورلر)
 دیدکدنصره وجه ناپاکک (ابواسود بن ربیعہ) طرفه
 چویردیکنده ابواسود (قبحه الله) فیما بعد ارض حجازه
 قبول اولغامق شرطیلد طرد و تبعید ایدلم) دیدیکنده شیخ
 نجدی بونی دخی تحسین ایتیوب سسز محمدک (علیه السلام)
 نه ذات عالیقدر اولدیغنی بیله مامشسکرکه هرقتنی برمحله
 وار دیغنده جلال دلارا و منطق جانفزا و اخلاق باصفاسنی
 کورنلر البته کندیسنه مائل و حیران اولوب بیعت ایدرلر .
 و صکره تجمع ایدوب سسزک جله کزی قلجدن کچیره رک
 محو و پریشان ایده جکلرنده هیچ شبهه یوقدر دیدکدنصره
 ملاعین کفره پیرنجدینک دخی ظهور نبوتدن مضطرب
 اولدیغنی کورنجه (هر حباک ای پدر مشفق نه طوغری
 سوزلر سویلیورسین) دهرک تعظیم و تکریم ایتدیلر .
 بعده روی مردارین ابو جهل لعینه دوندروب سن بو باده
 نه رأی ایدرسین) دیدوکنده لعین مزبور (بکا قالور سه
 هر قبيله دن برر دلاور انتخاب اولوب جله سی بردن محمدک

(علیه السلام) اوز رینه هجوم ایدرک قتل ایدیلور سه
 کافه قبائلک حصه لرینه برر قطره قان اصابت ایده جکندن
 بنی عبدمناف قبائلک جله سسيله مقاتله ایتکه قالقبشه میوب
 بالضروره دیتنه راضی اولورلر بو جهته له دیتنی و بره رک
 قورتلش اولورلر) دیو بیان رأی ایتسی اوزرینه شیخ
 نجدی (اشته رأی صحیح بودر) دیوب تحسین ایتیوب
 کفره مرقومه دخی قبول برله رأی مذکورک اجرا سسنه
 قرار و بریله رک مجلس طاغلدی . و امر مزبورک تدارکاته
 قالمش-دیبلر . و ایشبو قرارک منوال مزبور اوزره واقع
 اولدیغنی مبین (واذ بکربک الذین کفروا لیتبتوک او یقتلوک
 او یخرجوک و یمکرون و یمکر الله والله خیر الماکرین) آیت
 جلیله سیدر . بو قراری متعاقب جبریل امین نازل
 اولوب (یارسول الله کفار خاکسارک بو مثل او برطاقم افکار
 فاسده لری اولدیغنی جهته له (علام الغیوب) اولان
 جناب کبریا حضرتلری بو کجه یتساغکرده یا تیموب
 مدینه منوره یه هجرت ایتکزی اراده یوردیلر)
 سیاقیله بیان حال ابلد بکنده سسرور عالم افندمز علی
 کرم الله وجهه حضرتلرینی دعوت یی-وروب
 (یا علی جناب کبریا نک اراده علیه سسيله بو کجه
 مدینه منوره یه هجرت ایده حکم . بنده بولنان
 برطاقم اماناتی صاحب لرینه تسلیم ایتک اوزره سنک
 بوراده قالمقلغک لازم کلد بکندن بو کجه
 بنم یتساغنده یا نه جقسین دیواراده و کفار خاکسارک

کدینه هیچ بر ضرر لری اولیه جغنی تأمین بیورمسی اوزرینه
 اول شیر خدا جناب رسالت پناهک (ردای حضرمی) مبارکته
 صاریله رقی فراش خاصنده یانوب سسرور عالم افندمزک
 او غورنده فدای جان ایلدی . رضی الله تعالی عنه .
 کچه قرار مغه باشلا دقده اشقیای عربدن بر نیچه لعین بی حیا
 واسع بر محله تجمع ایدرک اجرای مافی الضمیره قالفش دیلر .
 انجق مهابت نبویه دن بردنبره هجوم ایتکه جسارت ایده مدکلری
 جهنله سسرور عالم افندمزک او یوم سینه منتظر اولوب
 وسعادتخانه لزندن قاچر مامق ایچون بتون اطرافنی تحت محاصره یه
 آلدیلر . حضرت فخر عالم افندمزک با لغز و الال جلال
 سعادتخانه لزندن چیقوب (یسن) سوره منیفه سنی (وجعلنا
 من بین ایدیهم سداً و من خلفهم سداً فاغشیناهم فهم
 لا یصرون) آیت جلیله سنه قدر تلاوتله بدن بر آوج طپراق
 آله زق ملاعین منحشده اوزر لینه آتمسینه بحکمته الله تعالی
 اعین کفره یه بر پرده ادبار چکیله رک سسرور عالم افندمزک آره لزندن
 کچوب هیچ بریسی کوره مدی . و اشبو صا چیلان طپراق
 هر کیمک باشنه اصابت ایتدیسه غزوه بدر ده قتل اولنده رقی
 حصب نار بحیم قلندیلر . صباح تقرب ایلد کده شیطان علیه اللعنه
 انسان صورتنه کیره رک مشرکینک سبب اجتماع لرینی سؤال ایدوب
 محمد (علیه السلام) منتظر ز جوانی آلدیغنده بر آه سرد چکه رک
 (ایوا باشکره صاچلمش اولان طپراغه باقیلور سه محمد
 (علیه السلام) سسزی چیکینه رک کچوب کتمشدر) دیمسی
 اوزرینه هر بری باشنی یوقلا یوب طپراغه بولاشمش اولدیغنی بولدیلر .

بونک اوزرینه باب سعادتک آره لغندن باقوب بر ذاتک
 برد حضرمی به صاریله رقی جامه خواب رسالت پناهیده اولدیغنی
 کورد کلرنده سسرور عالم افندمزک ظنبله جمله سسی بردن
 هجوم ایله ایچرویه کیردیلر . حضرت علی افندمزک کفارک
 داخل اولدقلرینه واقف اوله رقی بتاقدن قالدیغنده ملاعین
 کفره کمال تلاش ایله کندوسندن حضرت فخر رسالتی
 سؤالرینه جوابا جناب مرتضی (صباحه قدر بتون اطرافنی
 چوریه رک بکلدیکز ده شمعی اول حضرمی ینه بندنمی سؤال
 ایده یورسکز) دیدیکنده مشارالیهی بره مقدار توقیف ایتد کدنصکره
 ابو لهبک رأیله صالیویر وب جناب فخر رسالتک تقبیش
 وتفحصنه تشعیر ساق ایتدیلر . حضرت فخر عالم افندمزک
 سعادتخانه لزندن چیققلرنده ابوبکر صدیقک خانه سنی
 تشریف بیوردیلر . انجق جبل ثورده کی غارده او چ کون
 قدر اقامت اولتمق اقتضا ایده جکندن مشارالیه کوندزدن
 حاضرلمش اولدیغنی لوازم سفریه وایکی رأس دوه بی
 کتورمک و قولاغوزلق خدمتینی ایتک اوزره (دئل)
 قبیله سندن (عبدالله بن اریقط) ایله مقاوله اولندی .
 و صدیق اکبرک آزادلو سسی عامر بن فهردخی بهر کچه
 بره مقدار سود کتورمک خدمتینه تعیین وعبدالله بن ابی بکر
 حضرت لری دخی غایت جسور و عاقل ودانا اولدیغنی جهنله
 کوندزلی جمعیت کفاره کیدرک ایشیده ییلدیکی وقوعانی
 کچه لری غاره کلوب خبر ویرمک خدمت مهمه سنه مأمور
 قلندی . بعدده رفاقت صدیق اکبرله مدینه منوره یه متوجه
 ایلر .

حرکت ایدرک اول کیجه جبل نوردده بر غاره . واصلت اولندی . انجق اول غار سباع وحشیه نک مسکن و مأوایی اولغله مشهور اولدیغندن صدیق اکبر (یار سول الله بر لحظه جک بوراده توقف یوریکز ابتدا غاره بن کیره بم . شاید بر ضرری شی واریسه و جوده های بونکره اصابت ایتسون) دیهرک استیدان ایدوب ایچرو کیدی . والربله غارک هریرینی یوقلابوب دلیک بولدیغنی برلری کیمش اولدیغنی اثوابی پارچه لیهرک طیقادی . انجق بریه وک دلیک قالوب اثوابله طبقابه مدیغندن ایغنی اوچکله سیله باصوب ایچرویه بیورک یار سول الله دیدی . والحاصل اول کیجه اوراده یاتوب صباح اولدقده سرور عالم افندمن صدیق اکبری عریان کورنجه (یا ابا بکر سنک اثوابک نه اولدی) سؤالنه جواباً (یار سول الله پارچه لیوبده دلیک بولدیغنی برلری طیقادم) دیمسی اوزرینه سرور عالم افندمن خیر دعار ایلدی . وصباحه قدر صدیق اکبرک ایغنی ییلان وعقربلر عوقوب حالنی کیزلردی . انجق کمال اضطرار بندن کوزلرینک یاشی سرور عالم افندمنک جان شریفنه طاملا دیغندن تسلیه ایدوب (یا ابا بکر محزون اولمه زیرا جناب کبریا بزمه در) بیوردی . وآنصکره جناب کبریا حضر تلی دخی قلبنه صبر و سکینت و بیروب یاره لرینک آجپسنی ایشتمز اولدی . وحشرات مزبورده دخی اضرا ره قادر اوله مدیلر . وبرده جناب کبریا حضر تلی حبیب اکرمک محافظه سیچون اول کیجه غارک قبوسسی اوکنده بر مغیلان اغاجی خلق

ایلدیکی کچی ایکی عدد کوکر جین دخی خلق ایدوب اول مغیلان اغاجنده بووه یاپدیله . و بر قاج یورطه پیدا ایدرک نغمه ساز او لوب اعدای برکر دارک داخل غار اولرینه بر پرده چکدیله . و بونی متعاقب اور مجکار کلوب باب خارده آغلو و دائره لر کر و ب اعین اعدادن ستر ایلدیله . اشیبو وقعنهک صباحیسی فجره قریش اینسور مک فنده مشهور و متعارف اولان (کز بن علقمینی استصحاب ایدرک اللرنده قلیچلر و عصا لر ایله اینزلرینی اوطوتوب جبل ثوره وارد قیلنده قولاغوزلری اینزی شاشیروب) اشته بورابه قدر کلمشدر اما بوندنصکره نره یه با صدق لرینی بیلمیورم) دیدی . و غارک یانه وارد قیلنده (ای جماعت عرب سزک مظلوم بکر اولان کشته یلر بو غاری تجاوز ایتما مشلدر . واصل آمال اولمق داعیه سنده ایسه کز غاره داخل اولمب سکر) دیمسی اوزرینه خذله هر قومه غاره هجوم ایدنجه ذکر سیبقت ایدن کوکر جینلر اور کوب فرار ایلدیله . و کوکر جینلرک یور طه لرینی و اورو مجکارک بووه لرینی کورد کلرنده اذهان کفره تخدیش اولنوب قولاغوزک سوزینه اعتماد ایتیه رک اطراف غاری جستجویه باشلا دیله . مؤخرأ صنادید قریشدن امانیه بن خلفک (ای قوم نافلة یره زحمت ایدوبده غاره کیر میکر . زیرا میلاد محمد (علیه السلام) دن قرق سنه اول قبوسنده اور مجکار پرده و کوکر جینلر بووه یاپان غارک ایچنده انسان بولمق امکان و متصور دکلدر . اکر بورابه کیره ایلدیله یور طه لرک قیرلمسی و پرده لرک

بوزاسی لازم کوردی (دیمیسی او ززینه کفره فجره
 خائب و خاسر اوله رق عودت ایتدیله . والحاصل غارمز یورده
 اوج کیجه اقامت بیوردقد نصکره بر موجب مقاوله
 عبدالله بن از یقط دوه لری کتوردوب و عامر بن فهر دخی
 کلوب دوه لری برینه سرور عالم افندمز له ابا بکر الصدیق
 حضرت لری راکب اولوب و برینه دخی عبدالله ایله عامر
 راکب اوله رق سواحل جهتیه مدینه منوره به طوغری
 توجه بیوردیلر . اول کون کیجه سیله برابر کیدیلوب ایرتسی
 کونی قوشلق و قتی تصادف اولان بریوک طاشک
 کولکه سنده بر مقدار استراحت بیوردقد نصکره ینه یوله
 روان اوله رق اول کیجه (قدید) نام محله ایرشد کلرنده
 (ام معبد عاتکه بنت خالد خزائیه) نک خیمه سنه مسافر
 اولدیله . ام معبد کمال احترام ایله قارشولایوب
 خدمت لرینه مسارعت ایلدی . انجیق قیونلرک رعیه
 مشغوله اولوب اوزاجق محمله بولندیغی جهته طعمه
 تأخرندن طولانی بیان معذرت ایلدیکنده سرور عالم افندمز
 خیمه سنک اطرافنه احاله نظر بیوردوب برکوشده ییقیلوب
 قالمش غایت آریق وضعیف برقیون کور مسیله ام معبددن
 بالاستیدان قیونی اوکنه آله رق مبارک اللریله ۴۴ سنه یاپیشوب
 (بسم الله الرحمن الرحیم اللهم بارک لها فی شاتها) بیوردیغنده
 قیون آیاقلرینی یایوب ۴۴ لری سود ایله طوانجه مشار
 الیهایه امر ایله برقاب کتورده رک سود صاغدی . و اولقادر
 کثرت اوزره سود ویردی که بالجمله حضار دفع غائله جوع

ایلدکنصکره آینه موجوده دخی طولدیردی . و اول
 قیون سرور عالم افندمزک اثره مجزه سی برکاتیه صباح
 واخشام صاغیله رق تمام اون سکر سنه دها یشایوب
 عمر القاروق رضی الله تعالی عنه حضرت لرینک زمان
 خلافتنده وفات ایلدی . ام معبدک زوجی (ابو معبد
 اکثم) خیمه به کلدیکنده مشار الیه اوصاف نبویه و اخلاق
 محمدیه بی نقل ایلنجه برککده هجرت ایدرک شرف اسلامی
 قبول ایلدیله . اشته بو وجهله کفار خا کسار ثنائ
 و خاسر اوله رق مکته عودت ایتدکلرنده ابو جهل لعین
 صوت باندا ایله ندا ایدوب (هرکیم محمدی (علیه السلام)
 یاخود صاحبی ابو بکری (رضی الله عنه) بولوب قتل ایدر
 و یاخود اسیر اوله رق کتورده هر برینک دیتلری اولان
 یوزرأس دوه احسان ایدرم) دهرک وعد ایتسی اوزرینه
 (سراقه ابن مالک) در عقب سلاخلنوب آتته یندرک سرور
 عالم افندمز بی بولمق آرزو سیله یوله چیقدی . و عادت
 جاهایه اوزره تفاقول ایدوب نائل اوله میه جغی اصابت
 ایتش ایسه ده اعتبار ایتوب کیجه سنی کوندزه قاتهرق
 آتی سوردی . عاقبه الامر سرور عالم افندمزک صدای
 مبارکنی ایشیدوب براوق منزلی تقرب ایلد بکنده ابو بکر
 حضرت لری دائماً اطرافه التفات بیوردیغندن حاله واقف
 اولنجه (یارسول الله قد لحقنا هذا الطلب) یعنی یارسول الله
 بو طلب بزه لاحق اولدی . بیوردقلرنده سید عالم افندمز
 (لا تحزن ان الله معنا) کلام معجزیانیله تسلیه بیوردیسه ده

صديق اکبرک رسول اکرمه کمال شفقت و محبتی اولدیغندن
 کندوسنی ضبط ایده میوب بکاء ایدرک (یارسول الله یولنه
 جانم فدا اولسون بن کندی حالمی دوشمنیورم . انجیق
 وجود همایونکزه برضردکلامسنی استرم) دعسی اوزرینه
 رسول اکرم (اللهم اکفناه بما شئت) نطق همایونیه دعا
 اینجه سراقه نك آتک آیاقلری دیزلرینه قدریره کومولدی .
 سراقه بو حالک اثر دعای جناب پیغمبری اولدیغنی امتالی
 دلالتیه استدلال ایدرک (امان یارسول الله سوء قصدیکزدن
 نادم اولدم خلاصم حقنده دعا ایله) دیه رک رجا و نیاز ایتسی
 اوزرینه سرور عالم افندمک (اللهم ان کان صادقاً
 فاطلق فرسه) دعاسی برکاتیه خلاص اولجه شوکت
 اسلامیه نك کیدرک جهانگیر اوله جغنی اکلا دیغندن برقطعه
 امان نامه احسان بیورلمسنی نیاز ایتکله عامر بن فهریازوب
 اعطا بیورلمسی اوزرینه مع المهنویه عودت و اثنای راهده
 مشرکیندن هر کیمه راست کلدیسه (جله یوللری تحری
 و تفحص ایتدم انجیق محمددن واصحابندن هیچ بر اثر بوله مادم
 نافلة بیورلمسایکنز) دیه رک کیرویه چویرردی . و چنین
 غراسندن عورتنده سرور عالم افندمزه ملاقات ایدوب
 امان نامه مزبور ی ارا نه ایدرک شرف اسلامی قبول
 ایلدی . و برده (بریده بن الخصب الاسلمی) موعود اولان
 دوه لره نائل اولیق آرزوسیه قوم و قبیله سندن یتیش نفر
 بهادری بالاستحاب سرور عالم افندمزی تعقیب ایده رک
 یتشدیکی کجه مجلس سعادتلرینه حاضر اولوب رسول اکرمک

درجه کمالده اولان فصاحت و بلاغت و وجه مبارکنده
 لمعان ایدن نوری کور مسیله هدایت ربانیه یتیشوب رفقای
 موجوده سیله برابر شرف اسلامی قبول ایلدیلر . و ابرتسی
 کون رسول اکرمک مساعده سنیه لرله (بریده اسلمی)
 باشنده کی صاریغی برمز راغه باغلیه رق او کلرینه دوشوب
 علمدار رسول الله اولدی . خلاصه کلام ماه ربیع
 اولک غره سنده مکه مکر مددن چیقوب ماه مزبورک اون
 ایکنجی یازر ابرتسی کونی عز و اقبال ایله مدینه منوره به
 واصل اولدیلر . و اهالی مدینه (حره) نام موضعه
 قدر استقباله چیقوب کمال توقیر و احترام ایله مراسم استقبالی
 اجرابه مسارعت ایلدیلر . و اورادن قاقوب هوالر
 غایت صیحا ق اولدیغندن مدینه منوره قرینده قباناً حیه سنده
 بنی عمرو بن عوف جماعتک اولرنده برقاچ کونلر مسافرته
 استراحت بیور دیلر . علی ابن طالب کرم الله و جهه
 حضرتلری هجرت نبویه دنصکره اوچ کون دها مکه
 مکر مه ده اقامتله سپارش بیوریلان امانتلی صاحب لرینه
 تسلیم ایدرک هجرت ایدوب سرور عالم افند مز
 قباناً حیه سنده ایکن یتیشوب کلدی . بعده سرور عالم
 افند مز بره وجب اراده الهیه مسجد قباناً سینه مسارعت
 بیور دیلر . و اصحاب کرام ایله مجتمع اولوب اولاً آشکاره
 جماعتله نماز قیللری اشبو مسجد شریفده واقع اولمشدر .
 قباده برقاچ کونلر استراحت بیور لدور نصکره مدینه منوره
 شهرینه داخل اولوب اقربا ی سیدالابرار اشرف بنی النجار

رکاب همایوننده یورویه رک بنی سالم بن عوف جاعتنه
 کلوب جمعه نمازی وقتی حلول ایلد کده یوز نفر اصحاب کرامه
 امام اوله رق (رانونا) نام موضعه جمعه نمازینی قیلدیلر .
 بعد اداء الصلاة یوله روان اولوب اشرف انصارک
 خانه لری او کندن پیکر ایکن مسافت سعادت لری نیاز ایدنلره
 (بنم دوه مک زما می دست تقدیره حواله اولدینغی جهته مأمور
 اولدینغی محلدن برخطوه ایلر و پیکه مزبوس بیدن استدعا ی نزلله
 کند و کزه زجت ویر میگز) دیه رک خاطر لری تطیب
 بیور لر دی . بونک او زربنه (جدعا) نام دوه صاعنه
 صولنه باقرق کیدر کن مالک نجارک خانه سی یانه
 کلدیکنده چو کدی . بر مقدار توقف ایتد کدن صکره قالقوب
 ابی ایوب انصاری رضی الله عنه حضرت لری نک قپوسی
 او ککنده چو کدی . تکرار اورادن دخی قالقوب
 بنه اولکی چو کدی یکی موضعه کله رک اوراده
 چو کوب و بویینی او زادوب بر او ستنه قودی .
 بعده سرور عالم افندمز (ان شاء الله هذا الحل) دیوب نازل
 اولدی . و ابو ایوب انصاری حضرت لری نک خانه سنه
 مسافر اولدی . و موضع مزبور (معاذ بن غفران)
 انصاری حضرت لری نک زیر تریه سنده اولان (سهل
 و سهیل) نام ایکی یتیم پدر لری عمرودن موروث بر محمل
 ایدی . سرور عالم افندمز موضع مزبوری صانون آلوب
 اوراده مسجد شریف نبوی بناقلندی . (خلاصه)
 سرور عالم افندمزک سن عالی لری قره بالغ اولدقه خلعت

نبوتله تشریف یوریله رق اوج سنه به قریب مأموریت
 جلیله لری نی اظهار ایتدوب خفیه خلق دین حقه دعوت بیوردیلر .
 بعده علماً دعوت ایمانه مأمور اولوب اون سنه قدر یوقارودن پرو
 بیان اولدینغی و جهله امر دعوتده اصلا قصور ایتدوب
 غایت حکیمانه ادله عقیده و نقلیه بسط و بیان و اظهار معجزات
 باهره ایدرک طرف الهییدن امر اولدینغی کی آشکاره خلق
 شرف ایمانه دعوت بیوردی . نبوت لری نک او چنچی سنه سنده
 دخی هجرته مأمور بیوریلوب اون سنه قدر مدینه منوره ده
 اقامتله مأموریت جلیله لری نی تمامها ایفا ایدرک اعلا ی کلمه الله
 ایله دین مبین اسلامی اعزاز بیوردق دن صکره التمش اوج
 یاشنده ایکن دار عقبایی تشریف بیوردیلر . (صلی الله علیه وسلم)
 (استطراد) ای شمدی انصاف اعلی مشرکین مکه
 حضرت فخر عالم افندمزک حین صباوتدن نبوتی زمانه
 قدر کندوسندن اصلا کذب و غدر و خیانت و سائر او صاف
 ذممه نک هیچ بریسی صدور ایتدیکنه جزم و یقین لری او لغله
 (محمد الامین) نسیمه ایدرک اخلاق جلیله ایله موصوف اولدینغی
 جله سی معترف ایدیلر . و پک چوق معجزات باهره لری نی
 عیناً مشاهده ایتدیلر . ازان جله بری قرآن کریم و فرقان
 مبیندر که کندولری فصاحت و بلاغته ممتاز عالم ایکن
 براقصر سوره جلیله سنه نظیره کتور مدن جله سی عاجز
 قالدیلر . و پک چوغی دخی قول کلامی اولدینغی اعتراف
 ایتدیلر . و هر بری اعقل ناسدن و فطانت و درایتده بی نظیر
 ایکن مجرد ریاست دنیویه لری نی وقایه ایتمک ایچون عناداً

و استکباراً شرف ایمانی قبول ایتدکارندن بشقه کندولری
 دین حقه دعوت ایلان بویله بر محبوب رب العالمین حضرتلرینه
 بوقدر حقارتلر و ادا و جفا لایق لایقیمی ایدی . اون اوج
 سنه قدر ایشنی و کوچنی ترک ایدوبده کیجه کوندز فتنه و فساد ه
 چالشملغنی هیچ براهل انصاف قبول ایدرمی . و مجرد دین
 حقی قبول ایتدکاری ایچون بوقدر خون بی کناهانی ارتکاب ایتکه
 قالشمق یراش ورمی ایدی . حالبوکه حضرت فخر عالم
 افند مرزانیسای سالفه کبی هلاکارینه دعا ایتیش اولیدی
 نارومار اوله جقلرنده اصلا شبهه یوغیدی . بونکاه برابر کمال
 رحم و شفقتندن ناشی کندولرندن هر نه زمان حقارت
 کوردیسه اصلاح حاللرینه دعا ایدر و کندولری طرفندن
 جناب حقه اعتذار ایدردی . عجباً خصمک هلاکنه مقدر
 ایکن بویله سنه لجه حقارتلرینه صبر ایدرک اصلاح حاللرینه
 چالشملق پیغمبران عظامدن غیری قنغنی برکسه نک یاپه ییله جکی
 ایشدر . هیهات هیهات . و اصلاحی قبول ایتیه جکاری جزما
 معلوم اولدقدن صکره بو مثلاو ملاعینک وجود خبثات
 آلودلرینی یر یوزندن قالدردمقلغنی محکمه انصاف و عدالت
 تجویز ایتزمی . تجویز ایتسی شویله طورسون فرض عین
 کوره جکننده ییله قطعاً شبهه بوقدر (تمثیل) بر خسته نک
 پار مغنی چور و یهرک معالجه قبول ایتوبده بتون وجودینه
 سرایت ایده جکنی بر طیب حاذق مشاهده ایلدکده اول پار مغنی
 کسمک طیب حاذقک مرتسزلک و شفقتسزلکده و یریلورمی .
 خیر خیر . بلکه عین شفقت و مرحمتدر . و برده کلب عقور

وقورد و دها بو مثلاو سباع و حشیه بر بلوک انسانلره و یا خود
 بر سوری قیونه هجوم ایتدکارنده کندولرینی هلاک ایتدکارکی
 عقل سلیم تحسین ایتزمی . البته ایدر . و برده منتظم
 بر باغ و بچجه نک ایچنده بیان دیکلری پیدا اولدقده باغبان
 کامل اول دیکلری کسمزمی . مضر اولدقده لرنی تیقن
 ایتدیکی و باغ صاحبک امری منظم اولدیغنی حالده چاره سز
 کسه جکدر . اشته بونک کبی حضرت فخر عالم افندمر طرف
 الهیدن جمیع امراضه معالجه ایدر بر طیب حاذق و انسانلرک
 هلاک ظاهری و معنویلرینه قصد ایدن کلاب عقور دن
 کندولرینی حافظ و باغ و جودلرینه ایصال خساروزیان
 ایدن دیکلری قلع ایدرک شسرف ایمان و اخلاق حمیده
 شکوفه لریله تزیین ایتک اوزره مأمور بیورادیغنی جهته اعضاء
 وجوددن چوروک پرمق و جماعت روحانیه دن سباع و حشیه
 و اشجار مثره ایچنده مضر دیکن مشابه سنده بولنان کفار
 خاکسارک وجود خبثات آلودلرینی روی زمیندن قالدردمی
 رحمة للعالمین اولسنه منافی اولورمی . حاشا بلکه عین رحمت
 اولدیغنی کون کبی ظاهر در . کافه عالمه مضرتلری درکار
 اولان بویله بر طاقم خمیلرک وجودلرینی قالدیره رق باغ جهانی
 ازهار ایمان ایله تزیین ایتدیکندن حبیب رب المعالمین حقنده
 سفاک دماء ایدی دیمک یا قبشورمی . عجباً بویله سوزلر
 سوبلیان کسه لر باشلرینی اوکارینه اکوبده هیچ دوشونمزلمی .
 مدنیتک برج اعلا سنه اعتلا ایتیش صابیلان بر طاقم ملوک
 بچرد کپرلرینه طوقنان بعض مواد دن طولانی جهانه اوله

و پرونده حد و حساب کز انسانلرک تار و مار اولملرینه سبب
 اولدیلمی و حالا اولدیلمی . بولره حالا اولمزلره باقیلوبده
 ایلای کله الله ایله محافظه دین و ناموس ملی ایچون
 برطاقم اشقیانک اعدایله اصلاح احوال جهان ایدلره
 اطالیه لسان ایتکلکی عجباً مدینتک قنغی مکتبده اوکرندیلر .
 (مثل) پکینک قویروغی دائماً دیک طور دینجی جهته
 عورت یرلرینک مسیره گاه حیوانات اولدیغنه باقیوبده
 قیونه تعرض ایدرک (سن پکید یرندن آتلار کن
 بن سنک عورت یرلرینی کوردم) دیمسی کبی . بومثللو
 کسه لر دخی دین و دنیالرینک خراب و عرض و ناموسلرینک پایمال
 کلاب اولدیغنه باقیوبده افعال الهیه و افعال نبویه به دخل
 و تعرض ایلری نه یوک حاقدر . نعوذ بالله تعالی
 ﴿ بشنجی بابک مقدمه سی ﴾

قوم یهود و نصارانک کابلری بیان اولندیغی و جهله تبدیل
 و تحریف اولمسندن ناشی انبیای سالفه کرامک حق عالیلرنده
 اطالیه لسان ایله برطاقم افتزاره قالدقشدقلری آز کلوب کفر
 و ضلالک درجه نه پایه سنه کیدرک و اوتانوب عار لیمغی ترک
 ایدرک پروتستان کفره بفره سی عوام ناسی غلطه دوشورمک
 خلیسای باطلیله دام تزویره سلوک برله سرور عالم اقدمک
 حق عالیلرنده برطاقم تفرهاته قالدقبشوب (دین اسلام قوه
 جبرییه و جهاد ایله نشر و اشاعه اولمش بر دیندر) دیدکلری
 و امر جهادی برطاقم تقریرات عجیبه و غریبه ایله یازهرق
 نشر ایتدکلری و بونک منشی کفر و عناد صرف اولدیغی

جهتله جوابه شروع اولمزدن اول امور خسه تمهید اولنوب
 نائیا بتوفیقہ تعالی جوابه تصدی اولنه جقدر (امر اول)
 اهل دینه کوره یقیناً معلومدرک جناب الله کفر و عصیان
 راضی اولیوب بغض ایدر و آخرتده بولرک سببیه مجازات
 ایدر . و بعضا دنیا ده دخی کفار و عصانه عقاب ایلیوب گاه
 عمرما اغراق ایله کفار خا کساری تعذیب و تنکیل ایدر .
 حضرت نوح علیه السلامک زمانده اهل سفینه دن غیری
 کافه ذوی حیاتی اغراق ایلدیکی کبی . و گاه خصوصاً
 اغراق ایله تعذیب و تنکیل ایدر . حضرت موسی علیه السلامک
 زمانده فرعون و اعوانی اغراق ایلدیکی کبی . و بعضا
 دخی سعادن کبریت و آتش یاغدییره رق و شهرلری آلت اوست
 ایدرک کافرلری هلاک ایدر . لوط علیه السلامک زمانده
 سادوم و عاموره و نوا حیلرنده بولنان کافرلری بووجهله هلاک
 ایلدیکی کبی . و بعضا دخی کفار خا کساری امراض ایله
 اهلاک ایدر اسدودیلری انواع بواسیر ایله هلاک ایلدیکی کبی .
 نه کیم سفر صموئیل اولک بشنجی بابنده تصریح اولمشدر .
 و بعض کره دخی انبیای کرام و توابعی واسطه سیله کفاری
 هلاک ایدر . نه کیم امر ثانیده بیان اولنه جقدر . و بومثللو
 بعضا دخی عاصیلری هلاک ایدر . نه کیم سفر الاعدادک اون
 التنجی بابنده تصریح اولندیغی و جهله حضرت موسی
 علیه السلامه مخالفلری سببیه (قوراح) و (داثان)
 و (ایبرم) ی و اولاد و عیال و اموال و ائقال و توابعلرینی
 یر یوزی آچیله رق قعر زمینه ایصال ایله باتردقدنصکره

رعظیم آتش چیتوب دها ایکیوز الی کسی بی یوتدیغی کبی .
 و اوتسی کونی آنلرک هلاک اولملرند نطولابی بنی اسراییل
 حضرت موسی و هارون علیهم السلامه مخالفتماری سببیه
 غضب ربانی ایریشوب فجأة اون درت بیک یدیوز ککشی
 هلاک اولندیغی کبی . و سفر ملوک اولک التنجی بابنده
 تصریح اولندیغی وجهله بیت شمسک آدماری ربک تابوته
 نظر ایتدکلی ایچون کندیلرندن اللی بیک یتش نفرینی
 هلاک ایلدیکی کبی . و بعضا دخی ملک ارسالیله اهلاک ایدر .
 ته کیم سفر معویل ناینک بکرمی دردیجی بابنده بیان اولندیغی
 وجهله داود علیه السلامک زمانده برکونده یتش بیک کشی
 هلاک اولندیغی کبی . و بعضا دخی دنیا ده کفار و عاصیلره
 عقوبت اولغز . کورلمزمی که طوائف نصارانک اعتقاد فاسد لریجه
 حواریون حضرت عیسا دن ماعدا کافه انبیای کرامدن
 دها افضلدرلر . و حواریونک قاتلاری دخی عصر نوح و لوط
 و موسی علیهم السلامک زما نلرنده بولنسان کافر لردن دها
 کتودرلر . حاله که مشرکیندن ملوک رومه غلبه ایلین
 (نبرو) دبدکلی ظالم پطریس حواری بی و زوجه سنی
 و پاولوسی و مسیحیوندن دها پک چوق کسه لری انواع حقارتله
 قتل ایتلش و کذلک کفره ساثره دخی حواریلری و تعوابعنی قتل
 ایتلش ایکن بیله جناب حق سابقا بیان اولنسان عقوباتدن هیچ
 بریبیله کندیلرینی هلاک ایتدی (امرثانی) انبیای سالفه
 کرام علیهم السلام حضرتانی حد و حساب به کاز کفار خاکسار
 قتل ایلدیله و اولاد و عیال لرینی اسیر و مال لرینی دخی یغما

ایلدیله . امور مزبورده آنجق شریعت محمدیه به منحصر
 دکلدور . ته کیم ایکی عهدک کتا بلرینی مطالعه ایلینانلرک
 معلوملریدر . و اشبه و مدعا مزنی اثبات ایده جنک ادله
 پک چوق ایسه ده نطو یلدن احترازا نمونه اولق اوزره
 بر مقدارینک ذکر یله اکتفا اولندی (برنجی دلیل) سفر
 توراة المثنی (نک بکرمجی فصلنده یا زلمشدرکه) آیت ۱۰
 بر شهری دوکک و مقاتله ایتک ایچون یناشدیغک زمان اول
 آنی صلحه دعوت ایده سین (۱۱) و اوله که اکر سکا صلح
 جوانی و یروب آچیلورسه ایچنده بولنسان جسه قوم سکا
 خراجکندار اولوب خدمت ایدر . (۱۲) و اکر سنک ایل
 صلح ایتیه . و بده جنک ایده جنک اولور ایسه آنی محاصره
 ایده سین . (۱۳) واللهم رب آنی سنک الله و یردیکی
 زمان جله ارسک کلرینی تیغ بران ایله قتل ایده سین .
 (۱۴) انجق عورتلر و اوشاقلر و حیوانلر و شهرده
 نه که وار ایسه جله غارتارینی کندو که یغما لیه سین واللهم
 رب سکا و یردیکی دشمنلرینک طویلغنی بیه سین .
 (۱۵) بو امترک شه لرندن اولیوب سندن پک ابراق
 اولان جله شهرلره بویله ایده سین . (۱۶) نهایت بو قومک
 شهرلرندن که اللهک رب سکا میراث ایچون و یرر برجانی
 استخیا ایتیه سین یعنی دیری بر اقیه سین . (۱۷) بلکه
 انلری اهلاک ایده سین حیثیلری امور یلری کنعانبلی
 فریزیلری حویلری و یابوسیلری نیجه که اللهک رب سکا
 امر ایلدی ایسه . (۱۸) تا کیم کندی الهم لینه ایتدکلی

جمله کریمانه کوره سزی ایتمکه او کرتیه لر واللهم کر ربك
 او زرينه گناه ایتمه سز . (انتهى) اشته بو عباره لر دن
 اکلاشدیغنه کوره جناب حق ذکر اولنان الی قبيله اها الیسنگ
 ارکک و دیشی و اطفالنک کسکین قلیج ایله قتل اولمیرینی
 و ما عدا سنک حقمنده دخی اول صلحه دعوت اولمیرینی
 و صلحی قبول ایتمکلی حالده اطاعت ایله جزیه و یرملرینی
 و قبول ایتمکلی حالده کندیلریله محاربه اولنوب حین
 ظفرده ارککلرینک قتل اولمیرینی و نسوان و صبیاننک اسیر
 و ماللرینک یغما اولمسنی امر ایلمش . و قبائل سنتمنک
 قریه لرندن بعید اولان جمله قری اها الیسنگه دخی معامله مزبوردهنک
 اجراسنی امر ایلمش اولدیغنی آشکار در (نتیجه) عباره
 مذکوره یالکز اولدیغنی حالده کفره مر سومه نک تقریرات
 و اهیدلرینه جواب مسکت اولور . و اشهبو جوابی آنلره
 مقابله ده سلفاً و خلفاً علمای اسلامیه نقل ایتمشدر .
 انجق پروتستانلر مخالفلرینک سوزلرنده بو جوابی کور مامش کبی
 سکوت ایدرلر . و اصلا تسلمیم و یاخورد تاویل ایله
 هیچ بروقت جوابه تصدی ایتمزلر . (خذ لهم الله)
 (ایکنجی دلیل) سفر خرو جک یکریمی او چنجی بابنده
 یازلمشدر که (آیت ۲۳ بنم ملائکه لرم سنک اوکنه دوشوب
 سنی آموریلرک و حیثیلرک و فریزیلرک و کنعایلرک و حویلرک
 ویابوسیلرک و لایتلرینه کورتور و بن انلری قیره جغم) (۲۴)
 انلرک اهلرینه طایفه سین و آنلره عبادت ایتمه سین و انلرک
 عملرینه کوره عمل ایتمه سین بلکه انلری بالکلبه بو زوب

بتلرینی باتمام پاره ایله سین . انتهى (او چنجی دلیل)
 ینه سفر مزبورک اونوز دردنچی بابنده امم سنه حقنده
 یازلمشدر که (۱۲) صقین کیره جکک و لایتک سا کنلری
 ایله عهد کسمیه سین تا کیم سنک حقمنده طوزاق اولمه لر
 (۱۳) بالکلبه مذبحلرینی یبقوب و بتلرینی پاره لبوب قورولرینی
 کسه سین . انتهى (دردنچی دلیل) سفر اعدادک
 اونوز او چنجی فصلنده یازلمشدر که (۵۱) بنی اسرائیله
 امر ایدوب دیکه اردنی پکوب کنعان و لایتنه کیردیککز
 زمان (۵۲) او ککزدن اول یرک جمله اها الیسنی قووه سکز
 و آنلرک جمله صور تلرینی بوزه سکز و آنلرک جمله بو کسک
 یرلرینی یبقه سکز (۵۳) هر یری ضبط ایدوب ایچنده ساکن
 اوله سکز (۵۵) واکر و لایتک اها الیسنی او ککزدن قوغمز
 ایسه کز اوله که آنلردن براقدیکنز آدملر کوزلر بکره دیکن
 و یانلر بکره مزراق اولورلر و ساکن اولدیغکز برده سزه
 مضایقه و یرلر (۵۴) و صکره آنلره ایتمکه قصد ایتدیکم شینی
 سزه ایدرم . انتهى (بشتجی دلیل) سفر خرو جک
 یکریمی ایکنجی بابنده یازلمشدر که (آیت ۲۰ هر کیم اللهم
 غیری بتلره عبادت ایدر و انلر ایچون قربان کسر ایسه قتل
 اولنسون) (التنجی دلیل) سفر تورات المشانک اون او چنجی
 فصلنده تصریح اولمشدر که اللهم غیری بریسنگ عبادتنه
 دعوت ایلیان کسنه صاحب معجزات اولسه دخی قتل اولمسی
 واجبدر . و کذالك بتلرک عبادتنه دعوت ایلیان اقارب
 و اصدقادن اولسه دخی طاش ایله رجم اولمسی واجبدر

و بر شهر و یا خود بر کوی اهالی سی بتلره عبادت ایلسه لر حیوانیله برابر کافه سنک قتل اولمسی و مملکتلرینک و اموال و اشیا سنک آتش ایله یا قلمسی و او یله جه خراب و بیاب اوله رق بر اقلسی و اجبدر . (یدنجی دلیل) سفر خروجک اوتوز ایکنجی پابنده یکر می التبی آیتدن یکر می طقوزنجی آیه قدر عبادت عجل حقنده یازیلان کلاملرک خلاصه سی (حضرت موسی علیه السلام مناجاتندن عودتنده بنی اسرائیلک بوزاغویه طاپدقلرینی کورنجه غضبه کله رک محله نک قپوسنده طوروب بنی اسرائیله خطابا (هر کیم جناب حقک یولنده ثابتقدم اولور سه بکا کلسون) دیو امریورنجه لاوی او غلاری حضرت موسانک یاننه طویلاندیلر . بونک اوزرینه حضرت موسی کندولرینه خطابا (جناب حقک امری شودر که جله کز قلیچلر یکر می طاقوب قپودن قپویه کزه رک بوزاغی به طاپدقلری ایچون هر کس کندی قرنداشنی و یولداشنی قتل ایلسون) امرینی ویرنجه لاوی او غلاری دخی اشبو امری قبول ایلیوب همان اول کون جاعتمدن یکر می اوچیک کشی قتل ایلدیلر) انتهى (سه کزنجی دلیل) حضرت موسی علیه السلام وفاتندنصکره حضرت یوشع تورانک احکام مندرجه سیله عمل ایلیوب برقاق ملیون نفوس قتل ایلمشدر . (طقوزنجی دلیل) سفر الملوک الثالثک اون سه کزنجی فصلنده مفصلا بیان اولمشدر که مجملی ایلیا علیه السلام (بعلم) دیدکلری بتک پیغمبرکنی دعوی ایلیان در تیوز اللی کشی بی خبط و الزام ایلدکدنصکره جله سنی بوغازلدی .

خلاصه کلام) حضرت عیسی علیه السلامک زمانه کانجید قدر کافه انبیای بنی اسرائیل سسل سیف ایدرک پک شدتلو محاربه لر ایتمشلر و حتی چوق دفعه لر قتل عام ایله . امور اولوب کفره نک نسوان و صیسانی بیله برفرد بر اقلقسزین قتل ایلمشدر . و محاربه لر دخی کتب تورانک تصدیق ایتمدیکی مصر ح بولندیغنی جهتله جناب حقک امریله اولدیغنی بالضروره اهل ادیانک مسلملریدر . خصوصیه نسختک وجودینه قائل اولیان طوائف نصارانک مسلملری اولدیغنی اظهر من الشمسدر . و الا معتقدات دینیه لرنده تناقض ایتملری لازمه کلدور . کتب تورانک تصدیق شو یله طورسون نصارانک او قوسقوجه مقدس پاولوسلری بیله رساله عبرانیه سنک اون برنجی پابنده انبیای سالفه نک محاربه لری و قتل نفوس و تخریب بلدان ایتملری جناب حقک امریله و ایمانلرینک قونیه اولوب ظلم اولدیغنی تصدیق ایلمشدر . بوضورنده نصارانک (دین اسلام قوه جبرییه و محاربات کثیره ایله تشکیل اولمش بر دیندر) دیملری کندی کابلرینک احکامندن بی خبر اولوب جهل و عناد دن نشئت ایتمش بر عارض سزاق دکلمیدر . بو کاده شبهه واریدر . و بووجهله اولان اعتراضلری قانون مناظره نک قنغنی ماده سنه تطبیق اولنه بیلور . . . آفرین پروتستانلر نه کوزل آوو قاتلق نحصل ایتمشسکز . عجباً مسلمانلری کیمدیکنز کبی احق و جاهلی ظن ایده بورسکز . در دیکزه یانکز . (امر ثالث) شریعت سابقه ده موجود اولان احکام علیه اصلا تغیر

اینگه سزین اولندن آخرینسه قدر بعینها شریعت لاحقده
 باقی قلمسی شرط دکدر . بلکه مصالح و ازمان و کلفینک
 اختلافی حسبیه احکامک دخی اختلافی واقعدر . ته کیم
 شرایع سابقده قیز فرنداشک نکاحی جائز اولوب شریعت
 موسویده حرام قلندی . و برده شریعت موسویده
 هر قنغی برسبیل اولور ایسه اولسون کشی قاریسی بوشامق
 و قارینک دیکر بر فوجهیه وارمسی جائز ایکن شریعت
 عیسویده انجق زنا سبیل طلاق جائز اولوب و مطلقه تک
 زوج آخره نکاحی جائز اولدیغی کبی . و شریعت موسویده
 بر چوق حیوانانک اکلی حرام اولوب شریعت عیسویده
 انصارانک مقدسلی اولان پاولوسک اباحه عامه فتواسیله حیوانات
 نجسه تک اکلی جائز اولمشدر خنزیراتی کبی و برده شریعت موسویده
 جهه ابرتسی کوننه تعظیم ایتمک فرض و جزئیجه برایش ایله
 مشغول اولنلرک قتلی واجب اولوب شریعت عیسویده
 نسخ اولدیغی کبی . و برده ختان یعنی ذکرینک قلفه سنی
 کسمک شرایع سابقه تک کافه سنده موجود اولوب و حتی
 حضرت عیسانک سنت اولدیغی لوقانک انجیلندن ایکنجی بابک
 بکرمی برنجی آیتنده مصرح ایکن بعد العروج ینده او مقدسلیرتک
 امریله نسخ اولدیغی کبی . و برده امر جهاد شریعت
 موسویده غایت شدتلی بر طریق اوزره ثابت اولوب شریعت
 عیسویده مشروعیتی قالمدیغی کبی . و شریعت عیسویده تک
 ابتدالنده جهادک عدم مشروعیتی حضرت عیسیاه تابع
 اولنلرک قلندن ایدی . و حتی تابع اولنلریله کتب انصارانک

شهادتیه حضرت عیسی علیه السلامی یهودیلر طوتدقلری
 و قتده بطریسدن ماعداجله سی فرار ایتملر . و ایش
 طار لاشدیغنده بطریس دخی مشار الیه ایمان ایتمدیکنی انکار
 ایتملر . دیمک او اییور که عیسی علیه السلامک جهاد ایله
 مأمور بیورلماسی مجاهدینک قلندنناشی ایش . بوخسه
 مجاهدینک کثرتی اولیدی مأمور بیوریله جغنده اصلا شبهه
 یوغیدی . و بوکاده دلیل شودر که حضرت عیسی علیه السلام
 بر یوزینه نازل اولدیغی وقتده دجال و عسکرینی قتل ایله جکی
 (تسالمونقی) اهللسنه ارسال اولنان رساله ثابته تک باب
 نایستنده و مشاهداتک اون برنجی باینده کندی مقدسلیرتک
 تصریحیدر (تنبیه) امر ثابته بیان اولدیغی وجهله کفر
 و عصیان جناب حقک رضاسی اولدیغی جهته امر نبوت
 و وحیک حق اولدیغی اعتقاد ایلیانلرک امور مذکورده
 حقنده دلیل اوزادوبده هیچ بر شریعت اوزره اعتراض
 ایتملری جائز اولمهز . چونکه افعال الهیهیه اعتراض ایتمک
 جمیع ادیانده کفر اولدیغی بیاندن مستغیدر . پیغمبران
 عظامک افعالی دخی جناب حقک امر و رضاسیله اولدیغی
 کندیلرینه انزال بیوریلان کتابلرک تصدیق و شهادتیه ثابت
 و محقق اولسی حسبیه افعال انبیایه اعتراض ایتمک دخی کفر
 صریح اولدیغی جای اشتباه دکدر . مثلا طوفان توحده
 اهل سفینه دن ماعداکافه ذی حیاتی اهلک ایتمک و عهد
 لوطده سادوم و عاموره و نوحیلرینی اهلک ایتمک و انبیای
 سالفه تک محاربه لنده صایبلسر و حسابسز انسانلرک اتلاف

واهللك ايدلمسي (حاشا وكلا) ظلمدر ديك كبي . انجق
 ملحد وزنديق اولانلر بومثلاو اموره دخل وتعرض ايدرلر .
 آنلر ايسه صنوف انسانيه دن معدود اولدقلري جهته
 كنديلر بله بحث وجداله قاقشمايز بلكه بزم بختمز الوهيتي
 اقرار وامر نبوتى تصديق ايليو بده كفر وضلالته قالان يهود
 ونصارى ايله در . (امر رابع) پروتستان علماسي كذب
 اوزرينه اتفاق ايدرلر دين اسلامك سيف ايله نشر اولنديغى
 ادعا ايدرلر حالبوكه كنديلرينك افعالى اقوالنى تكذيب ايدر
 چونكه كنديلرى واهل تشايدن اولان سلفلرى (عاذالله)
 برقومه مسلط اولدقلرنده بسبتون مخالفلرينك محوينه
 چاليشورلر . اشته كندى علماسنك تاريخلرندن بعض
 حاللرني نقل ايله لمده اهل انصاف اولنلر عبرت آلسونلر
 وسيف ايله شايع اولان دين اسلامبدر بوخسه كنديلرينك
 مذاهب باطله لر بيدر هر كس اكلاسون .

(طوائف نصارانك قوم يهوده واقع اولان تسلطلرى)

پروتستان علماسندن (دقتريت) نام كشيشتك انگليزلسانى اوزره
 تاليف اينمش اولديغى كتابى بنه پروتستان علماسندن (مريك) نام
 كشيشتك لسان فارسى اوزره ترجمه ايدوب ۱۸۴۶ سنه ميلاديه
 و ۱۲۶۲ سنه هجرية سنده (ادن برغ) شهرنده طبع
 ايندريدبكي (كشف الآثار فى قصص بنى اسرائيل) نام
 كتابنك ۲۷ صحيفه سنده ديوركه (تقريرا سنه هجرية دن
 اوچيوز سنه مقدم اولان بيوك قسطنطين قرال يهوديلرلر
 قولاقلرينك كسلسيله اقاليم مختلفه به نفى اولملرينى امر ايلدى .

وصكره قرون مسيحيه دن قرن خامسده ملوك رومى قرالى
 يهوديلرلر محل امنيتى وهر طرفدن كلوب محل استراحتلرى
 بولنان اسكندريه شهرندن اخراج ايدلملرينى وعبادتخانه لرينك
 يقلمسنى وعبادتلرندن منع اولملرينى وشهادتلارينك قبول
 اولمامسنى ومالندن برشىء وصبت ايدنه نك وصبتنك قبول
 اولمامسنى امر ايلدى . بونك اوزرينه احكام مزبورنه نك
 برمقدار تخفيف وياخود عفو اولمق ايلدى يهوديلر طرفندن
 ظاهر اولنجه جميع ماللرينى يغما وپك چوق كسه لى قتل
 ايلدى) ويكرمى سكرنجى صحيفه سنده ديمشدركه (انطيوخ)
 بلده سنك يهود يلرى مغلوب اولوب اسير اولدقدنصكره
 برطاقى قتل اولندى وبرطاقنك دنى اعضالى كسلدى .
 وباقيلرى نفي اولندى . وملوك رومى قرالى كافه مالكنده
 بومسكىلره انواع ظلم ايله ظلم ايتدكدنصكره نهايتنده كندى
 الكاسندن بسبتون يهوديلرى طرد و اخراج ايلدى
 وكندى كلارى مملكه لرك واليلرينى يهوديلره بووجهله ظلم ايدلمسى
 اوزرينه تهيج وتحريك ايلدى . حاصللى بيچاره يهوديلر
 آسيادن اوروپانك نهايتنه قدر بووجهله انواع ظلم وحقارته
 دوچار اولديلر . بعده برمديچك صكره اسپانيول الكاسنده
 اوج شرطك بريسنى قبول ايتمكاه مكلف اولديلر . برنجيسى
 نصرانيسلكى قبول ايتمك . ايكنجيسى نصرانيسلكدن
 قاچيندقلرى حالده حبس دائمى . اوچنجيسى هرايكيسندن
 قاچيندقلرى حالده وطنلرندن نفي اولملرى . وفرانسه
 مالكنده دنى كنديلرينه بومثلاو معاملهء ظليه اجرا اولنور

ایدی • و آسیای کبیره دخی کندیلری ایچون امنیت حاصل اوله میوب اکثر اوقاتده ممالک افرنجیه ده اولدیغی کبی قتل اولنورل ایدی • حاصلی بیچاره یهودیلر اقلیمدن اقلیمه طولاشوب هیچ بریرده کندیلرینه بر موضع قرار حاصل اوله مدی • و بکرمی طقوزنجی صحیفه سنده دیمشدر که (قتولک ملتی یهودیلری کفاردن عد ایدرک کندیلرینه ظلم ایدرلردی • شویله که ملتارینک بیوکلری عقد مجلس مشاوره ایلیوب یهودیلر حقنده برطاقم احکام ظلمیه وضع ایتدیلر • (۱) بر مسیحینک علیهنه اوله رق هر کیم بر یهودی بی حایه ایدر ایسه خطا صاحبی اولوب آفوروز ایدیلرک ملدن خارج اولور (۲) هیچ بردولتد، یهودیلره منصب وبرلاملیدر (۳) بر مسیحی یهودی کوله سی اولور ایسه آزادلیدر (۴) هیچ بر کسه یهودی ایله طعام ایتملیدر (۵) یهودی چوجقلری انا و بابالردن آیریابوب خر سستیانلرک ترییه سنده اولمیلدر) و اوتوز ایله اوتوز برنجی صحیفه لرنده دیمشدر که (فرانسز قراللری یهودیلر حقنده شویله بر امر تدبیر ایتدیلر که یهودیلر کسب و تجارتله زنکین اولنجیه قدر کندی حاللرنده براقیلوب صکره ماللرینی مصادره ایدرلردی • واشبو ظلم قراللرک طمعلرند ناشی درجه نهایه سنه قدر بالغ اولدی صکره (فلیب اوک سطس) فرانسه قرالی اولنجیه ابتدا فرانسزلرک یهودیلره اولان بورچلرندن بشده برنجی آلوب بعده باقیسنی دخی دتملرندن ابراء ایلیوب یهودیلره برجه اولسون ویرمدکنبشقه مملکتلرندن دخی طرفدن ونقی ایلدی •

واند صکره کلان قرالردخی یهودیلری بر قاج دفعه لر کتوروب ننی ایلدیلر والحاصل فرانسه دن انواع حقارتله بدی دفعه ننی اولمشلردر واسپا نیارن ننی اولنان یهودیلر اقل قلیل یوزیتش بیک کشیدر ونمجه الکاسنده دخی برچوق نفوس قتل و برطانیاتک ماللری مصادره اولندی • و تنصر ایدرک پک آزی قورتلدیلر ایسه ده آنلرده بشقه صورتلره اهلاک ایدلدیلر • وانکلتره ده دخی یهودیلره پک چوق حقارتلر ایدلمشدر • حتی انکلتر امراسی قرالرینه عصیان ایدنجه ناسه شوکت و قدرتلرینی اظهار ایتک ایچون بد یوز یهودینک ماللرینی غصب ایتدکن صکره کندیلرینی دخی قتل ایتک مادتلرندن ایدی • و برده انکلتره قرالرندن (رچارد و جان) و اوچنجی (هنری) بر قاج دفعه لر ظلم و شفقتسنز لکله یهودیلرک ماللرینی مصادره ایلدیلر • خصوصیه هنری بر در جهده ظلم و غدر ایدردیکه قوم یهودک بکار اغنیاسنی فقیر ایلدی و حتی شدت ظلمندن ناشی یهودیلر هجرت ایتککه را ضی او لوب رخصت استدیلر ایسه ده آکاده مساعدده اولندی • و صکره سر بر سلطنته برنجی (ادورد) جلوس ایدنجه یهودیلرک بسبتون ماللرینی غصب ایدرک ایشلرینی بیتور و بایغایت مشقته اون بشیک نفوسدن زیاده یهودنقی ایلدی • و اوتوز ایکنجی صحیفه سنده دیمشدر که بور تکال اهلپسی یهودیلره اولدرجهده حقارت ایدرلر ایدیکه یهودیلری طوتوب آنشه آتار ورجان و نسوانی طوبلانوب بیرام کونلرنده کی کبی شکرلر ایدرلر اید و اوتوز اوچنجی صحیفه سنده دیمشدر که قاتولیک فرقه سنک

یوکلری بولنان پایا قوم یهود حقننده غایت شدتلی بر طاقم قوانین ظلمیه وضع ایلدی . انتهى کلام کشف الآثار .

{ قانولیک فرقه سنک کندی لرندن غیری
عبسو یلره ایتدکلری ظلم و حقارات }

۱۸۴۹ سنه میلادیه سنه بیروت شهرنده لسان عربی اوزره طبع اولنان (ثلث عشر رساله) یعنی اون اوج رساله دن عبارت اولان کتابک اون اوچنجی رساله سنک ۱۵ و ۱۶ صحیفه لرنده یازلمشدرکه (روما کلیسای پروتستانلرک ضدینه اولمق اوزره آوروپا مالکنده برچوق دفعه لر غایت فنا حالده ظلم و حقاراته قالدشمدر . وشویله ظن او انورکه حضرت عباسیه ایمان ایله یالکز کتب مقدسه یی سبب هدایت و ایمان و اعماله سبب ارشاد اتخاذ ایدوبده پایایه ایمان ایتیمانلردن ایکیوز او توز بیک کشی قدر ساده آتشد یاقبله رق اهلاک ایدلمشدر . قلیج و حبس و تخلیع مفاصل و سائر تعذیبات متوعه نك افطع و اشدیله دخی نیچه بیکرله انسانلر قتل اولتمشدر . وحتی فرانسه ده (مار یثولماوس) دیوتسمیه اولنان بریورطی کونده رجالدن اوله رق او توز بیک کشی قتل اولتمشدر . اشته بواسلوب اوزره پایارک اتکلری قدیسین قانلریله قینه لتمشدر) انتهى کلامه . و کتاب مذکورک اون ایکنجی رساله سنده یازلمشدرکه (تولید و اسپانیاده مجمع ملتده وضع اولنان برقانونده دیورکه) بزبرقانوندن وضع ایدلم که بوندن صکره هرکیم بومملکت اقبال و توجه ایدر ایسه ابتدا کندی الکاسنده قانولیکدن غیری هیچ برفردک یشامامسی اوزرینه عین اتمز

ایسه کرسی حکمداری یه صعود ایتسنه اذن ورخصت و بریدلم . و بو وجهله عین ایتدکدن صکره عهدینه مخالفت ایده چک اولورسه آفوروز لایوب اله سرمدینک حضورنده محروم ونار ایدیه نك خطبی کبی اولسون) وینه رساله مرز بورده یازلمشدرکه (۱۵۵۱ سنه میلادیه سنده اوچنجی پایا (پوایویوس) ک تحت ریاستنده اوله رق پدسقبوسلرک ایتدکلری عینلرنده شوکلام وادرکه سیدیمز پایایه وشو خلفه لرینه ایمان ایتیمان کسه لر معند و اهل انشقاق و عاصی و مجرمدر لر وار قوتلری صرف ایدرک آنلری لعن و طرد ایدرز . و مجمع قسطنطنیا دیرلرکه هرکیم بومتللو معند و عاصیلری اله بچورر ایسه هیچ برکسه طرفندن ممانعت اولتمسزین بتون مالنی آلوب کندی نفسنه صرف ایتسنه اذن ورخصت واردر و پایا (اینوشنیسوس) دیمشدرکه بومتللو معندلرک حقننده قصاصک اجرا اولتمسنی جمیع ملوک و حکامه امر ایدرز و بونی کلیسانک قصاصلری تحتیه الزام و ادخال ایدرز . و اون برنجی (لوپس) قمرال اون سکر قانون وضع ایتشدر . برنجیسی شودرکه بزیم الکامزده یالکز قنولیک دینی مأذون اولدیغنه امر ایدرز . و دین آخره تمسک ایدنلر مدت عمر لرنده صکره وضع اولدسونلر . ایکنجیسی ججه و اعظلمرکه ججا عتلرینه قنولیک عقایدن غیری برعقیده و آنلرک مذهبنه مخالف برعبادت تعلیم ایدرلر موت ایله عقاب اولملرینی امر ایدرز . و ۱۱۹۴ سنه سنده اسپانیاده اراغون شهرینک ملکی (دیفونسو) الکاسنده بولنان مخالفلرینک نفی اولملرینی امر

Y. No.	Kayıt No.	Konu No.

ایلدی و ۱۲۰۶ سنه سنده یا پانک امریله فرانسه قرالی
 (تولوس) شهرینه اوچیوز بیک عسکر کوندروب مذهبلریک
 مخالفلرینی نفی ایتمکدن قانچندیغی ایچون (رایمون) نام امیر ایله
 محاربه ایلیوب نیچه بیک نفوس قتل ایلدیلر . و طوتدقلری
 اسیرلری کونا کونا عقوبتلر ایله تعذیب ایلدیلر . و ۱۴۴ سنه
 سنه سنده دخی ساردنیا دولتی اداره سنده قتلایک مذهبنه
 مخالف بولنان عیسویلر اوزرینه پانک آدملری هجوم ایلیوب
 پک چوق نفوس قتل و اعدام ایلدیلر . و ۱۵۶۰ سنه سنده
 ایٹالیا ممالکنندن (کالا بریا) شهرنده برطاقی عسکرلر
 طرفندن و برطاقی دخی محکمه بیت التفتیش طرفندن اوله رق
 نیچه بیکلره پروتستانلر قتل اولدیلر و ۱۶۵۵ و ۱۶۸۱
 سنه لرنده (اودیاید مونت) ده قوانین ظلمیه تجدد ایدرک
 پانک اشارتیه اون دردنجی (لویس) آپ آنسزین هجوم
 ایلیوب اهالی غایت طمانینتله خانه لرنده ساکن ایکن عسکرلر
 پک چوق خلقی بوغازلدیلر و اون بیک کشیدن زیاده سنی حبسه
 آتوب پک چوغی غلبه لک و آجلقدن تلف اولدی . و آجلقدن
 تلف اولیانلری نفی اولمق اوزره غایت شدتلی برقبش کوننده
 محبسدن چیقاریلوب صغوقدن تلف اولدیلر . و حتی
 چوجقلری قوجاغنده او اهرق پک چوق قالدیلر دخی تلف
 اولوب بوللرده سریلوب قالدیلر و ۱۵۲۱ سنه سنده بشنجی
 (قارلوس) فلمنک دیارنده بولنان پروتستانلری طرف ایتک
 اوزره پاپادن برامر آلوب بوسبیلله بشیوز بیک نفر قتل
 ایلدی . و ۱۵۷۲ سنه سنده فرانسه قرالی پروتستانلرک

علم و اشرافندن اولان امیر (نافار) نام کسنه یه قیز قزندانلی
 عقد نکاح ایتمکی وعد ایتمی اوزرینه امیر نافار و اصدقاسی
 و کلپساسنک ایمانی امر از دواجک ایتمای ایچون پارس
 شهرنده اجتماع ایلدیلر . ابرتسی کون صباح عبادتی ایچون
 چاکلر چالینجه امیر مزبورک و اصحابنک و سائر پروتستانلرک
 علیهلرینه اولان اتفاق سابقلری حسدیه بغته قانقوب
 عبادت وقتی ایچون اون بشیک نفر پروتستان بوغازلدیلر .
 واشبو امر (روبت) و (لیون) و فرانسه نک اکثر شهرلرنده
 اجرا اولندی . حتی مؤرخیندن بعضیلری دیمشدر که اول
 کون التمش بیک کشی قدر قتل اولمشدر . و بو وجهله اولان
 ظلم و حقارت پروتستانلر سلاحه طور انوب مقاومت چالشدقلری
 ایچون تمام اوچ سنه قدر تمتد اولوب پروتستانلردن طقوز
 یوز بیک کشی هلاک و تلف اولمشدر . و فرانسه قرالنک
 (ماریرتولساوس) یورطبسنده پروتستانلره ایتمکی ظلم
 و حقارتلر (روما) شهرنده ایشیدیلنجه قلعه لردن شتاک
 طوپلری آیلدی . و پاپادخی قاردینالریله برابر (ماریطریس)
 کاپسارنده مز مورشکری تزیل و تلاوت ایتمک ایچون کتمدی .
 واشبو علمک اجراسیله روما کلپساسننه قرالک ایتمکی خیر
 کثیر و فعل جمیلی اوزرینه شکران و تعظیمی بیان ایچون قراله
 مکتوب یازدی . (انتهی عبارتیه مجمل و مترجا) (اخطار)
 دها بونک کبی وقوعات پک چوقدر . بوراده بیان اولنانلری
 بر نمونه جزئیهدر . (حکایه) و قتیله حریفک بری ایاقلرینه
 چینه قرافلر طاقوب کز رمش . کندیسندن سببی سؤال اولندقده

قلبه خوف الهی غلبه ایتمسندناشی قرنجه وسائر حشراتی
 اورکودوبده ایاقلمی التنده چیکا نامک ایچون اولدیغنی بیان
 ایتمش . و او آراقسده برچوق خانه لر صویلوب هیچ
 بروجمله سارقلمی بولنه مدیغندن بوحر بقدن شهه اولندیغنه
 مبنی هر نصلسه خانه سنک باصلسی اوزرینه سرقت ایتمدیکی
 اشیا ایله خانه سی قوسقوجه بر بدستان هیئتسه کیرهش اولدیغنی
 مشاهده اولمش . اشته بونک کی پاپار حضراتی دخی
 لایخطیلاک دعواسنده کزه بورلر عالمه قارش قارش جنت
 صاتیورلر . چوق پاره ویرنلرک کاهلرینی عفوایدیه بورلر .
 حالبوکه خطاوه عاصینک الکیوک و اشمنعی اولان بلاجنمه
 بو قدر خلقک قانلرینه کیرمکدن اصلا قاچمیورلر . عجبا
 بو قدر انسا نلرک قانلر یله قینه لنان انکار یله کیندیلمی نرده
 یانه جقلر . و بو مزراغی چو و اله نصل صیغدیبره جقلر . آفرین
 مدیلر آفرین . سرزدینه کزی وعظ وانصیحتلر ایله نشر
 ایده بورسکز بابار لیکیده مسلمانلر ایده بورلر .

✽ پروتستانلرک قتلو کله ایتدکاری ظلم وحقارات ✽

۱۸۵۱ سنه میلادیه سنده طبع اولنوب قتلولیک علماسندن
 (طامس) نام کشیشک انگلیز انسا نندن اردو انسانی اوزره
 ترجمه ایتمش اولدیغنی (مرأة الصدق) نام کتابک ۴۱ و ۴۲
 صحیفه لرنده دیمشدرکه پروتستانلر ابتدای امرده التیمیوز
 قرق بش باب مسافر خانه وطقسان باب مدرسه وایکیبیک
 اوچیوز یتیمش الی باب کلیسا ویوز اون باب خسته خانه
 ضبط ایله یغما ایتدکدنصره امراسی ییننده مقاسمه اولنوب

اما کن مزبورده دن نیچه بیک مساکین و فقرا بی چیبلاق
 اوله رق طردو اخراج ایلدیلمر . و ۴۵ صحیفه سنده دیمشدرکه
 (پروتستانلرک یدطمعلری امتداد ایدوب نوع عدیده بولنان
 مزارده کی اولولرک جسدر بنه بیه اذیت ایدوب کفیلرینی
 صوبدیلمر . و ۴۸ و ۴۹ صحیفه لرنده یازمشدرکه (بوقار غشه لقدمه
 پک چوق کتبخانه لر ضایع اولدی . شویله که پروتستانلر
 کابلرینی یغما ایدوب بر طاقنک کاغذلرینی کباب یدشورمک
 و شمعدانلرینی تطهیر و قوندوره لرینی سیلمک کبی شیلرده
 استعمال ایلدیلمر . و برطاقنی دخی غایت اهون فیثا تله
 عطار و بقال و صابونچیلره و مجادلره صا تدیلر . و کتب
 مزبوره اوله یوز و یاخود اللی جلد کتاب اولیوب بلیکه
 بوکلر طولوسی ایدی . و حتی بووجهله ضایع ایتدکارینه
 اقوام اجنبیه بیه تعجب ایدوب حیرته قالدیلر . و ناجر لر دن
 برینک ایکی کتبخانه طولوسی کتاب بکرمی روبه یه صا تون
 آلدیغنی بیلورم . و بو مظالم ایله برابر کلیسارک خز بنه لر دن
 یالکز عریان اوله رق دیوار لرینی براقدیلمر . و صکره ده
 کندی نفسلرینی اهل وقاردن عد ایلوب کلیساری کندی
 ملتربله طولدر دیلمر . واللی ایکنجی صحیفه سندن اللی التمی
 صحیفه سنه قدر یازمشدرکه (پروتستانلرک قتلولیکلر حقیقده
 بوآنه قدر ایتمش اولدقلمی جور و جفاری شمدی بز ملاحظه
 ایده لم . چونکه عدل و مرحمتک خلافتنه اوله رق مجرد ظلم
 ایتک ایچون یوزدن متجاوز قانونلر وضع ایتمشدر . اشته وضع
 ایتدکاری قانونلرک بره قدرینی بیان ایده لم . (۱) هیچ برقتولیک

ابوینک ترکه سنه وارث اوله من (۲) یاشی اون سکزی
 متجاوز اولان قنولیکدن اراضی به د اثر هیچ کسه برشی عساتون
 آله میه جقدر . انجق پروتستان اولور ایسه صامتسی جائز
 اوله جقدر (۳) قنولیکلرک هیچ بریده مکتبی اولیه جقدر (۴)
 قنولیکلردن هیچ برفرد تعلیم علم و دین ایله مشغول اوله میه جقدر
 و بو حکمه مخالفت ایلیان اولور سه دایمًا حبس اولنه جقدر
 (۵) قنولیک ملتدن اولنلر ایکی قات خراج ویره جکلردر
 (۶) قنولیک کشیشلردن بری عبادت ایده جک اولور سه
 مالندن اوچیوز او توز روبله جزای نقدی ویره جکلر .
 کشیشلردن غیر بر قنولیک عبادت ایدر سه یدییوز روبله
 ویردکد نص-کره برسینه مدت حبس اولنه جقدر .
 (۷) قنولیکلردن بری تحصیل علم ایچون انکلتره الکاسنک
 خارجه اوغلنی کوندره جک اولور سه هم اوغلو و همده باباسی
 قتل اولنه جکلر و کافه ماللری غضب اولنه جقدر (۸)
 طرف دولتدن قنولیکلره منصب ویرلیه جکلر (۹)
 بازار و یاخود یورطی کونلرنده قنولیکلردن پروتستان
 کلیساسنه کلیان اولور سه هر آ ی ایکوز روبله جزای نقدی
 ویره جکلدن بشقه کافر عد اولنه جق و کندیسنه منصب
 ویرلیه جکلر (۱۰) قنولیکلردن بری بش امیل مسافه بعدنده
 کوندره دن بریره کیده جک اولور سه ییک روبله جزای نقدی
 ویره جکلر (۱۱) حسب القانون حاکمکله عندنده قنولیکلردن
 هیچ بریسنک یا الوارسی مسموع اولیه جقدر (۱۲) قنولیکلرک
 نکاحلری و موتالریک تجهیز و تکفینی والادریک تعبدی کندی

آینلرنجه نافذ اولمیوب پروتستان کلیساسنک آیینجه
 اولور سه نافذ اوله جقدر (۱۳) قنولیک ملتدن برقادین
 قوجه به واره جق اولور سه طرف دولتدن جهازینک ایکی
 ئلی آکنه جق و قوجه سنک ترکه سنه وارثه اوله میه جق
 و قوجه سی ترکه سنندن هیچ برشی وصیت ایده میه جک
 و هر آی باشنده دولته اونر روبله و یاخود اراضیسنک
 ئلنی ویرمدیکه قاریلری حبس اولنه جقدر (۱۴) قنولیکلرک
 جله سی پروتستان اولمزلر ایسه زندانه آیلور و ص-کره
 مؤید اوله رق و طنلردن نی اولنورلر . اگر حکمکن
 و یاخود امر س-زنی اولندقلری محلدن رجوع ایده جک
 اولور سه پک بیوک مسؤلیده قاله جکلردر (۱۵) قنولیکلردن
 بری قتل اولندقلده و یاخود وفات ابتدکده یا ننده هیچ برپاس
 بولیمه جقدر (۱۶) قنولیکلردن هیچ بریسنک خانه سنده
 سلاح بولیمه جقدر (۱۷) قنولیکلردن هیچ برفرد قیمتی
 اللی روبله دن زیاده اولان بر آ ته ییسنه میه جکلر (۱۸)
 هر قنغی برکشیش کندیسه متعلق اولان خدمتلردن بریسنی
 ادا ایده جک اولور ایسه مؤید اوله رق زندانه آیله جقدر
 (۱۹) مولدی انکلتره و پروتستان اولمیان برکشیش انکلتره ده
 اوچ کوندن زیاده اقامت ایده جک اولور ایسه غدار اولدیغی
 تصور اولنوب قتل ایده جکلر (۲۰) کشیش مزبوری
 مسافر لکه قبول ایلیان کیمسه قتل اولنه جقدر (۲۱)
 عدالنده هیچ بر قنولیکک شهادتی قبول اولیمه جقدر .
 اشته بو قوانین ظلمه اوزره (البصابت) نام قرالیمه زمانده

بوز دردی کشیش و باقیسی اهل ثروتدن اوله رق ابکیوز
 درت کشی قتل اولندی . و بونلرک قتولیک اولدقلرینی
 اقرار ایتملرندن غیره هیچ بر قباحتلری یوق ایدی . و طقسان
 کشیش و بکاردن بر طاقم کسمنه لر زندانده اولدیلر . و بوز
 بش کشی مؤبد اوله رق نئی اولندیلر . و پک چوق کسمنه لر
 قریاج ایله ضرب اولندیلر و اموال و املاکی مصادره
 اوله رق اهل و عشیرتلی کلیا هلاک اولدی . و حتی
 (ایصابت) کتیزه سی قیزی (اسکات) قریاچیه سی مشهوره
 (میری) قتولیک ملتندن اولدیغی ایچون اودخی قتل اولندی
 بوندنصکره ۶۵ و ۶۶ صحیفه لرنده یازلمشدر که (ایصابت)
 قریاچیه نیک امریله قتولیک علماسندن و کشیشلرندن پک چوق
 کسمنه لر کیلره طولدیربلوب دکره اغراق اولندیلر . و صکره
 انکلیز عسکرلی (ایرلانده) اهاالپسندن قتولیک اولنلری
 پروتستان ایتمک ایچون شهر مزبورده کیدوب قتولیک
 کلیسارینی یاقدیلر و علماسنی قتل ایتمیلر . و هیچ برکسه یه امان
 و برمزرا ایدی . و ویرسه لر ییله ینه دونوب قتل ایدرلر
 ایدی . و (سمروک) قلعه سننده بولنان عسکرلی
 بوغازلدیلر . و قصبه و کوبلرینی یاقوب حبوبات و حیواناتنی
 دخی افساد ایتمیلر . و یاشنه و رتبه سنه حرمت ایتمیلرک
 بلا امتیاز اهاالپسنی نئی ایتمیلر . و آنصکره ۱۶۴۳ و ۱۶۴۴
 سنه سننده (پارلمنت) مجلسی بلا امتیاز قتولیکلرک جمیع
 اموال و اراضیلرینی غصب ایتمک ایچون برطاقم پاشا
 کوندردی . و بیان اولدیغی وجهله انواع ظلم تابرنجی (جیس)

نام قرالک زمانده قدر باقی اولوب آنک زمانده ظلمده بر مقدار
 تخفیف حاصل اولدی . و صکره ۱۷۷۸ سنه سننده قرال
 ترحم ایلیوب استراحتلرینی تأمین ایتمک قالمشیمی اوزرینه
 پروتستانلرک ناموسنه طوقنوب ۱۷۶۰ خزیرانده قرق درتیک
 قدر پروتستان نجمع ایلوب قنولیک ملتی حقنده کافی السابق
 قوانین ظلمه نیک مرعی الاجرا طو تلمسنی استعدا ایتمیلر سده
 پارلمنت طرفندن استعدا لرینه التفات اولمادی . بونک
 اوزرینه اولدرده تمام یوزیک پروتستان طوبلانوب
 قتولیکلرک کلیسارینی احراق و امکنه لرینی هدم ایتمیلر .
 و حتی حریق بره وضعدن باقلدیغی حالده اونوز اویج محله
 کورینور ایدی . و بوفتنه و قرغشده لوق تمام الی کون قدر
 امتداد ایلدی . آندنصکره ۱۷۹۱ تاریخنده قرال برقانون
 آخر چیقاروب قتولیک ملتیک حقوقنی اعطا ایلدی .
 (انهی عبارتیه مترجم) آفرین مسیونرلر نه کوزل و عظ
 و نصیحتلره دینلرینی نشر و اشاعه ایتمیلر . و هیچ کسمنه نیک
 ضررینه دخی راضی اولوب مدنیت و عدالت قانونلریله
 معامله ده بولمیلر فقط بو مزراغی قنغنی چوواله صیغدیرویده
 مسلمانلره بار بار دبه ییله جکر . بوقاروده ککی حظه
 خرسزینک حکایه سی تذکر اولنه . انسانده اوتانمق
 عارلنمق اولدقدنصکره دیلده کوک اولدیغی جهته هر شیئی
 سوبلیه ییلور . اما خرسزینلرک مسلمانلره ایتمکلی مظلوم
 و تعذبات انداس و بو دین و موره ودها بونلرک امثالی اولان
 و قهر ایله مثبت وهر کسک معلومی اولدیغندن تطویلدن

احترافاً ذکر نندن صرف نظر اولندی . (امر خامس)
 شریعت محمدیه ده حکم جهادیه و وجهله درکه ابتدا کفار
 موعظه حسنه ایله دین اسلامه دعوت اولنورل . قبول
 ابتدا کلامی حالده هیچ بر شیلرینه طوقونلقسزین بزم کبی
 اولورل . قبول ابتدا کلامی حالده کفار مشرکین عربدن
 ایسه شریعت موسویه ده امم سبعة و مرتد و بت برستلرک
 حقنده اولدیغی کبی آنلرک حکمی قتل اولنقدور . مشرکین
 عربک غیر ایسه ابتدا جزیه و اطاعتی قبول ایتمکله صلحه
 دعوت اولنورل . قبول ایدرلر ایسه قانتری و عرضلری و ماللری
 بزم قائمز و عرضلری کبی اولوب استراحتلری تأمین اولنور .
 قبول ابتدا کلامی حالده شریعت موسویه ده امم سبعة نک
 غیریلری حقنده اولدیغی کبی کتب فقهیه ده بیان اولنسان
 شروطه رعایتله محاربه اولنور . اما پروتستانلرک بومسئله
 حقنده نقل ابتدا کلامی خرافات بعضلری مفتریات و بعضیلرینک
 دخی هدیانات اولدیغنده قطعاً شبهه بو قدر . اشته دعوا مزه
 د ایل سر عسکر اهل اسلام خالد بن ولید رضی الله عنه
 حضر تلرینک رستم زال و مهرانه کوندردیکی مکتوبک ترجمه سی
 (بسم الله الرحمن الرحیم خالد بن ولیددن جماعت فارسیه
 بولنسان رستم و مهرانه . هدایته تابع اولنلره جناب حقک
 سلامی اولسون بوندا نصکره معلوم اوله که بزمسزی دین
 اسلامه دعوت ایدرز . قبول ایتمز ایسه کز ذایل و حقیر
 اوله رق جزیه و بریکز . بوندن دخی قاچینور ایسه کز بزم
 پانده برجاعت وارد درکه عجم شرابی سود کلامی کبی آنلرده

فی سبیل الله مقاتله فی سورل . والسلام علی من اتبع الهدی .
 و برده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه افندمز اسلامده
 نهایت درجه شدید و جهادانک الیوکی شام شریف
 و ابدیانک محاصره منده بالذات حاضر بولنمش اولمسئله برابر
 عیسویلر جزیه و برمه که راضی اولنجه هیچ بریسی قتل و مسلمان
 اولمقلغه اجبار ایتمدی و کلیسایینک و صلیبیلرینک و وقفیلرینک
 هیچ بریسنه ایلمشمدی . و کندیلرینک استراحتلری تأمین ایله
 شروط حسنه اعطا ایلمدی . و بوامرک بو وجهله اولدیغی
 عیسویلرک مؤرخ و مفسر لری دخی معترفدرلر . و برده
 دولت آل عثمان ابد هم الله الی آخر الزمان حضر اتندن
 غازی سلطان محمد فاتح و یاوز سلطان سلیم و سلطان سلیمان
 کبی قهرمانان جهان بو قدر فتوحاته نائل اولمش و جهانکبر
 اولوق درجه لرینی احراز ایتمش ایکن فتح و تسخیر ابتدا کلامی
 ممالکدن قنغی بر مملکتک رعایاسنی قتل عام و یاخود اموال
 و اشیاسنی یغما و یاخود دین اسلامه جبر و اکراه ابتدا بیلر .
 و امور مزبور نک اجرا سنده بولنه ایلمر کندیلرینه کیم
 نه سو یلیه ییلور ایلمدی . اشته اهل انصاف اولنلر ایلمی
 محاکمه اید و بده خرسنیانلقمی قوه جبریبه ایله تشکیل اولنمش
 بو خسه مسلمانلقمی . شبهه بو قکه دین اسلامک طوغری و حق
 بر دین اولدیغی کون کبی آشکار اولدیغیچون عقلا اولنلر محکمه
 انصافلرینه مراجعت ایدرلر کنددی نفسلرینی کفر و ضلالدن
 قورتارمق ایچون دین اسلامی قبول ایتمشلردر . عقلی اولمایانلرک
 دخی کیمپسی حماقت و کیمپسی دخی عناد و استکبار لر ندن ناشی

وضلا لئده فالشاردر . (استطراد) جهاد مسئله سی حقنده شریعت
 موسویه ایله شریعت محمدیه بیننده فرق ایکی وجهله در . برنجیسی
 شریعت محمدیه ده ابتدا کفار موعظه حسنه ایله ایمانه دعوت اولنورل .
 بویسه شریعت موسویه ده یوقدر . وشوراسیده عقلا اولنلره
 خنی دکدر که بووجهله اولان دعوتده وامتناع اولندقدنصرکه .
 قتل اولمقده اصلا بر قبح اولوب بلکه عین انصافدر .
 ایکنجیسی شریعت موسویه ده کفار ائم سبعة دن اولدقلرنده
 حکم قتل نسوان وصبیانه تعمیم ایدیلور ایدی . حالبو که
 کفار خاکسار مشرکین عربدن اولسه لر بیله شریعت محمدیه ده
 حکم قتل نسوان وصبیانه تعمیم اولمز . (نتیجه) اشته مقدمات
 خسه نک تمهید نصرکه اولاشونی دیرز که عقلا ونقلا جهاد
 اسلام مسئله سنده هیچ بر قبح وشناعت یوقدر . اما نقلا
 قبح وشناعتک اولماسی امور مذکوره ده مفصلا بیان
 اولندی . واما عقلا برهان صحیح ایله ثابتدر که قوه نظریه نک
 اصلاحی قوه عملیه نک اصلاحی اوزرینه مقدمدر . بوجهله
 اصلاح عقاید اصلاح اعمال اوزرینه مقدم اولدیغی ظاهردر
 واشبو قضیه بی ملیت دعواسنده بولناغلا کافه سی تسلیم
 ایدرل . وبونک ایچونددر که اهل ادیان کوره اعمال صالحه
 ایمان اولمقسنین هیچ برفانده بی مفید اوله مز . وبوبابده
 عیسویلدخی بزه عناد ایده مزلر . زیرا آنلره کوره مسیحه
 ایمان ایکنسزین اعمال صالحه سبب نجات اوله مز . وجناب
 مسیحه ایمانی اولیان جو مرد و حلیم و متواضع بر کافر
 جناب مسیحه ایمان ایلیمان برنجیل و غضوب و متکبر اولان

مؤمندن دها کتودر . واثبات شونی دیرز که تجربه صحیحه
 ایله ثابت اولمشدر که انسان قومنک وجاهت وشوکتدناشی
 اکثرا حقه اطاعت ایلز . وصنف آخر دن اولان کشینک
 سوزینه قولاق وبرمز . خصوصیه سویلیه جکی سوز صنفک
 طبیعتلرینه و اصول وقاعده لرینه مخالف اولورسه قطعاً قبول
 ائمه جکی درکاردر . بوضورنده عبادات بدینه ومالیه نک
 اداسنی قبول ائمه جکی شبهه سزدر . اما قومنک وجاهت
 وشوکتی منکسر اولدقده انسان کاملک سوزینی دیکلمک
 وقبول ائتمکدن اصلا قاجینمز . وینه تجربه صحیحه ایله ثابت
 اولمشدر که بردشمن کندی مخالفنک تنهک وسکونتنی کورنجه
 ممالکنه تسلط ائمه جکی طمع ایدر وحتی اکثر دول قدیمه نک
 سبب زوالی بودر . وتسلط ایلدکن نصرکه او ممالکنک
 اهل بسنه دین و دنیاچه بیوک بیوک مضرترک حاصل اوله جفی
 بیاندن مستغیدر . بونک ایچونددر که خرسیتانلر متداول اولان
 انجیلارینه وعیسی علیه السلامک (شره مقاومت ایتمکز .
 بلکه صاغ بناغکه اورانه صول بناغکی چویروسه کا خصومت
 ایدوب توبکی آلمق استیانه مخالفت ائیموب رداکی ویر .
 وسنی برهیل مسافه قدریره کوتوروب قولاغوزلق ائدرمک
 استیانه مخالفت ائیموب ایکی میل مسافه بره کوتور .
 وسندن برشی استیانه اسرکیوب استدیکی شیئی ویر) کلامنه
 مخالف اوله رق کلپسارنده برطاقم قصاصلر اجرا اولنور .
 خصوصیه روما کلپسارنده او معهود آفوروز سینه له اجرا
 اولنان قصاصلردن تلف اولنلرک حدو حسابی کیم ییلور .

وهمده عقاید دینیہ لرینک اوتوز یدنجی عقیده لرندہ مصرحا
 بیان اولمشدر کہ حکامک اوامریله طوائف نصاری سلاحہ
 یابیشوب محاربه به مباشرت ایتلری جائزدر . نتہ کیم اون اوج
 رساله کتا بلربنک اون ایکنجی رساله سنک ۳۶۰ صحیفه سنده
 بیان اولمشدر . بونکاه برابرتوائف نصاری اوتانیمویوب
 (بزم مرقس و یوحناک انجیل لرندہ محاربه به دائرہ حج برامر
 یوقدر) دیهرک افتخار ایتلری زیاده سیله تعجب اولنه جق شیء
 دکلیدر . عجبا انا جیل اربعه دیدکلری کتا بلرندہ بر طاقم
 حکایات غریبه دن ماعدانہ وار درکہ محاربه به دائرہ حج
 بر امر یوعیش . حق الانصاف ملاحظه اولندقادہ بداهت
 عقل شونی اثبات ایدر کہ بر پیغمبرک ارسالندن مقصود
 انسانلره عقاید دینیہ و اخلاق حسنه و عبادات بدنیہ و مالیه
 تعلیمی ایله کندیلرینی دنیا و آخرتجه سعادت حاله ایصال
 ایلمکدر . بونلره دائرہ انجیل لرندہ قنغی بر امر ونهی وارد
 وقنغی بزعبادت بیان اولمشدر . وهمده افتخار ایتدکلری کبی
 مذاهب باطله لرینی وعظ و نصیحتله می ترویج ایدہ یورلر .
 هیبات هیبات . بلکه قوه جبریه نک درجه نهاییه سنه قدر
 چا لیشیورلر . نتہ کیم امر رابعده بر مقصداری بیان اولندی .
 (مثل) اوسته خرسنر خانه صاحبینی خرسنر ایدر . ایدر
 اما خانه صاحبی آوانق بر احق اولورسه . (لطیفه)
 حریفک بری عفتی مشکوک برقا دینی نفسنه تزویج ایتش .
 حالبوکه قادین بشقه سندن کبه بولندیغی جهته در دنجی آی
 باشنده بر اوغلان طغورنجه بلا فتور قوجه سنه خطابا

بو اوغلانک آدینی نه قوی بهلم دیمسی اوزرینه حریف (بویله
 طقوز آیلق بولی درت آیدہ آلان چوجغه تاتار تسمیه اولمق
 پک مناسبدر) دیمش . اشته بونک کبی پروتستانلر کندیلرینه
 مدنیت و ظرافت و نزاکت و عدل و حقا نیت سومی ویره رک
 وایتدکلری مظالم و تعدیاتی صاقلیه رق و مسلمانلره بار بار
 دیه رک کندیلرینه نه اسم تسمیه ایدہ جکلرینی بیلمیورلر .
 فقط علمای اسلامیه کندیلری کبی احق و جاهل دکلدزلر .
 اوبله قولایلقه آلدانزلر . و هر وقت جوابه حاضر درلر
 و بر موجب قانون الکمی کندیلرینه نه تسمیه ایدہ جکلرینی
 پک اعلا بیورلر . (حکایه) پروتستان کشیشلرندن بر قاجی
 هندستانده انکاره دولتی محکمه لرندن برینه کیدوب ایچلرندن
 بری اهل اسلامی غلطه دوشوروب پروتستان ایتک خلیای
 باطلیه مفتی افندی به سؤاله تصدی ایدرک (ای مفتی افندی
 حضرتلری بنم مسلمانلره بر سؤالم واردرکہ جواب ویره جک
 آدمه برسسنه مهلت و پیریم) دیمسی اوزرینه جناب مفتی
 جواب ویره که تنزل ایتبویب محکمه ناظری بر ظریف آدم اولدیغی
 جهته کندوسنه اشارت بیورمش ناظر مومی الیه کشیشدن
 سؤالک نه اولدیغی صورتیغنده کشیش (سزک پیغمبریکز
 جهاد ایله مأمور اولدیغی دعوی ایلدی حالبوکه حضرت
 موسی و حضرت عیسی جهاد ایله مأمور دکل ایدیلر) دیمسی
 اوزرینه ناظر جوانی تفکر ایتک ایچون برسسنه مهلت ویردیکنک
 سؤال بویمیدر دینجه کشیش (اوت بودر) دیو تصدیق ایتسی
 اوزرینه ناظر ایکی سبیدن طولانی سندن مهلت استمیر و شمعی

سکا جواب ویریم . برنجیسی بز انکلیز دو لئه منسوب
 اولدیغمز جهتله ایام تعطیلدن غیری دو شونه جاک و قتمز
 اولدیغمن برسنه نصل مهلت ویره ییلورسین . ایکنجیسی
 بویله برسوا الک جوابنی تفکره اصلاحا جت کوره مم . ای کشیش
 (حج) یعنی محکمه قاضیسنک حقننه نه دیرسین برقا تلک فعل
 قتلی ثابت اولدقده انکلیز قانونلرینک موجبجه قاتل مزبوری
 قصاصا قتل ایده ییلورمی) سوا لئه جواباً کشیش قاضی
 اجرا ماموری اولیوب بلکه آنک وظیفه سی اعلام ایدرک
 قاتلی (شیشن حج) یعنی کندیسندن دهها بیوک برحاکمه
 کوندرمکدر (دیمسی اوزرینه ناظر بک اعلام بوصولده اول حاکم
 کیرک عنندنه قتل ثبوت بولدقده بر مقتضای قانون قاتلی قتل
 ایده ییلورمی . دیوسوا الک اوزرینه کشیش (حاکم کیر
 دخی اجرا ماموری اولدیغمن اودخی قتل ایده مز بلکه آنک
 وظیفه سی ایشی بردها تحقیق ایدوب اعلام ایدرک کنندوسندن
 دهها بیوک برحاکمه کوندرمکدر) دینجه ناظر ای کشیش بو حاکمک
 اوچیده بر انکلیز دو لئه متعلق دکلیدر لر سوا لئه جواباً
 کشیش (اوت اولیه در انجق منصبلرینک اختلافی حسبیه
 اقتدار لری دخی مختلفدر) دیمسیله ناظر اشته شمعی سنک
 کلامندن جواب ظاهر اولدی . شویله که حضرت موسی
 و حضرت عیسی علیهما السلام اولکی ایکی حاکم منزله سنده
 و پیغمبر من حضرت محمد علیه الصلاة والسلام حاکم ثالث اعلی
 منزله سنده اولدقلرینی بیلمکک لازمدر . ایددی برنجی و ایکنجی
 حاکمک عدم اقتدار لرندن اوچنجی حاکمک دخی عدم اقتداری
 لازمکمدیکی کی حضرت موسی و عیسانک دخی عدم اقتدار لرندن

آخر زمان نیسنک عدم اقتداری لازمکمز دینجه کشیش
 اوزون قولاً قلینک چاه ورده قالدیغی کبی خبط
 اولوب خائب وخاسر اوله رق همان محکمه دن طیشاری
 چیقوب کتمش . اشته پروستانلرک سائر اعتراضلری دخی
 بوملا و راهی شیلردن عبارت اولوب وتزل ایدوبده شایان جواب
 اولدیغمن کابزه یازمللری مناسب کورلمدی . (ومن الله
 العصمة والتوفیق)

(بشنجی باب) فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز
 حضر تلرینک غزوات و سرایاسی بیاننده در .
 انجق رساله عاجزانه مزک اختصاری مطلوب اولدیغمن
 غایت مجمل اوله رق بیان اولنه جغی اخطار اولنور .
 تفصیلاتنه مطلع اولق استیانتلر کتب سیر و احادیثه مراجعت
 یورسونلر .

واشبو باب ایکی فصل اوزره ترتیب اولنوب برنجی فصل
 غزواتک تعدادی و تاریخلری و اجمالاً کیفیتلری بیاننده در .
 اولاه معلوم اوله که اصطلاح اهل حدیث و سیرده محاربه
 قصدیه حضرت فخر عالم افندمزک بالذات بولندقلری سفره
 (غزا و غزوه) تسمیه اولنور . وذات همایونلرینک
 غزالی اصح روایات اوزره بکرمی بش دفعه واقع اولوب
 طقوزنده اصحاب کرام بیه برابر نفس نفیس همایونلری دخی بالذات
 مقاتله ایلمشدر . و اول طقوز غزوه (بدر) احد .
 مر یسبع . خندق . قریظه . خیبر . فتح مکه جنین .
 طائف) غزالر بدر و و اون اتی دفعه سنده بالذات محاربه ایتمیوب
 بلکه قلبگاه اردوی همایوننده بولمشلردر که بوند نصکره بیان

اولنه جقدر . (اخطار) سرور عالم افندمرك بعض
 غزالی بری برینی متعاقب اوله رق وقوعبولدیغندن ارباب
 سیرک برطالقنی تداخل اعتباریله غزواتک دها آز اولدقلرینی
 و برطالقنی دخی تداخلرینی اعتبار ایتموب بکرمی بدی دفعه
 اولدقلرینی بیان ایتمشدر . و اشبو وجهله اولان اختلاف
 ذات مادیه عائد اولدیغندن (ارباب سیرک سوزلری بری برینه
 مخالفدر) دیه رک دخل و تعرض اولناملیدر . و ارجح
 روایات اوزره غزواتدن اک اول واقع اولان غزا (ودان
 و ابواء) غزاسیدر که مدینه منوریه تشریفلرینک اون ایکنجی
 آبی اولان ماه صفرده (سعدبن عباده) حضرتلرینی صالح
 عبادی رؤیت ایتمک اوزره مدینه منورده استخلاف و حرة
 بن عبدالمطلب حضرتلرینی علمدار نصب ایدرک کفار قریش
 ایله بنی ضمره قبیله سی تکثیر جیوش و سلاح ایدرک اهل اسلامی
 راحتسز ایتمک نیتنده بولندقلرندن آنلری اخافه و تأدیب
 ایتمک مقصدیله اصحاب کرامندن التمش قدر مرد بهادری
 بالانتخاب مدینه منوره دن چیقوب (ابواء) دیدکلری محله
 کانجه (بنی ضمره) قبیله سنک رئیس مصالحه ایچون استقبال ایلیوب
 رجا و نیاز ایتمسی اوزرینه طرف رسالتینساهدن قبول
 یوردیله رق بردها اهل اسلام ایله محاربه و تکثیر جیوش
 و اعدادی دین اسلامه اعانه ایتمک شرطیله عقد معاهده
 ایدیلوب محاربه اولقسزین ایکی هفته ظرفنده مدینه منوره یه
 عودت یورلدی .

(تنبیه)

• معلوم اوله که حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمرك

مدینه منوره یه هجرت یوردقلرند نصکره کفره قریش اهل
 اسلامی اوراده دخی راحت براتمامق و تکثیرینی منع ایتمک
 و موجود اولانلری بتون بتون محو ایتمک افکارنده بولنوب
 تجارت مقصدیله شام طرفلرینه بیوک بیوک کاروانلر ایله کلوب
 کیدرکن مدینه منوره اطرافنده بولنان قبائل عرب ایله اتحاد
 و اتفاق ایدرک کندیلرینی اهل اسلامدن تنفیر ایتمک
 و بوجهمله جمله سی بردن طوفان بلاکی مدینه منوره یه هجوم
 ایتمک عزم قویسنده بولندقلری حضرت فخر عالم افندمرك
 معلومی اولدیغندن قریشک مدینه منوره طرفلرندن
 اختلاطلرینی کسمک و اجرای مفسدنلرینه میدان ویرماتک
 نیت خیره سببه کاروانلرینی قورقتمق و اول جواره اوغراتماق
 ایچون برقاچ دفعه کاروانلرینه تعرض اولتمق اوزره مدینه
 منوره دن چیقمشدر . یوخسه پروتستانلرک دیدکلری کبی
 مجرد یغما کرلک و بغير حق اقتل نفوس ایتمک هیچ بروقت
 کندیلرندن صادر اولمق شو یله طور سون سیرت شریفه
 نبویه لرینی بیلنلر مناظر و خیاللرینه یله کتور مز لر .
 و الحاصل دین اسلامک تشکلندنبرو واقع اولان محارباتک
 تدافعی و تحفظی اولوب نجاوزی اولدیغنی معلومات تاریخیه سببه
 برابر عقل و انصافی اولانلرجه اور مسلمه دن اولدیغنی وارسته
 قید اشتباه اولوب تطویل مقاله اصلا حاجت یوقدر .
 و بوسبیدن بعض مؤرخین اسلامیه مسامحه ایلیوب امر
 مزبور ی بدیهیات جمله دن عد ایدرک تنبیهندن صرف نظر
 ایتمشدر . اشته هرکس اکلامق ایچون تدافعی و تحفظی

مخار به نك نه ديمك اولديغى بىز آچيق تعبير ايله بيان ايدم .
 شوييله كه حضرت پيغمبره امور بيورلديغى وجهله ابتدا كفرة
 قريشى دين حقه دعوت ايلدى . عقلو اولتلى قبول
 ايليوب مسلمان اولديلر . احق و معاند اولنلرك كبرلر ينه
 طوقنوب مسلمانلرى بيروزندن قالدردنق افكاريله هجوم
 ابتديلر . مسلمانلرده كنديلرني محافظه ايتك ايچون باشلرني
 كسوب جانلرني جهنمه كوندرديلر . سا ز كافرله دخی
 نامه لر كوندريلوب دين حقه دعوت اولنديلر . برطائقك
 كبرونخوتلرينه طوقنوب مسلمانلرك اوزلرينه هجوم ايدنجه
 مسلمانلر جانلرينك محافظه سيچون مخار به ايدوب مرادلرينه
 نائل اولديلر . (ايكنجى غزوه) بواط غزاسيدركه تاريخ هجرتك
 ايكنجى سنه سنك ربيع الاولنده سرور عالم افندمى حضرتلرى
 مدينه منوره ده سائب بن عثمان بن مظعون حضرتلرني خليفه
 نصب ايدوب و برياض سبجاق ترتيبيله سعد بن ابى وقاص
 حضرتلرني دخی سنجقدار ايدوب اصحاب كرامندن ايكيوز
 دلاور آلهرق كفار خاكسار قريشندن (امنيه بن خلف الجمحى)
 نك رئيس بولنديغى كاروانه اورمق قصديله مدينه منوره دن
 چيقوب و درت كونلك مسافه ده بولنان (رضوى) ناحيه سنده
 بواط نسيه اولنان محله واصل اولوب كفار خاكسار دن هيج
 برفرده ملاقى اوله مدقلرندن مدينه منوره به عودت بيورلدى .
 (اوچنجى غزوه) عشيره غزاسيدركه ابوسفیان كفار قريشندن
 بر جماعته شام تجارتي بهانه سيله ققادر پيدا ايتك اوزره
 كندبكي سمع نبوى به واصل اولسييله مدينه منوره ده (اباسلمه بن

عبدالاسد) حضرتلرني استخلاف بيوروب و حضرت جزه بنى
 دخی علمدار نصب ايدوب يوز اللى قدر و بر روايته ايكيوز
 اصحاب كراميله هجرت نبويه نك اون الشجى آبي اولان
 ججادی الا وليده مدينه منوره دن چيقه رق اول كاروانى
 اورمق قصديله عشيره دنييلان محله واصل اولدقده كاروان
 مزبورك كذران ايتش اولديغى خبرى واصل اولسييله اول
 محله بولنان بنى مدجلدن بر جماعته عقد صلح ايدرك مدينه
 منوره به معاودت بيورلمشدر .

(درنجى غزوه) بدر اولى غزاسيدركه غزوه عشيره دن
 بر قاج كون صكره مدينه منوره اطرافنده او تلامقده بولنان
 دوه لرى (كرز بن جابر الفهرى) بر طاقم اشقياييله نهب
 و غارت ايتديكى خبرى سمع نبوى به واصل اولسييله زيد بن
 حارثه بنى مقام خلافته نصب ايدرك اشقياي مزبوره بنى
 آرامق اوزره حضرت على افندمى علمدار اولديغى حالده
 بر مقدار اصحاب كرام ايله مدينه منوره دن چيقوب بدر طرفنده
 (سفوان) دنييلان محله واصل اولدقلرنده اشقياي مزبوره نك
 كچوب كتمش اولدقلرى تحقيق اولسييله ينه مدينه منوره به
 عودت بيورلدى .

(بشنجى غزوه) بدر كبرى غزاسيدركه غزوه عشيره نك سبب
 و باديسى اولان كاروانك شام شريفدن عودت ايتديكى خبرى
 حضرت فخر عالم افندمى واصل اولسي اوزرينه بعد
 التحقيق (ابن ام مكتوم) رضى الله عنه حضرتلرني مسند
 خلافته نعيمين بيوره رق مهاجرين اصحاب كرامدن ايتش عدده

قرب و باقبسی انصار دن اولق اوزره اوچیوز بئش دلاوردن
 مرکب برجماعته منتهی حرب وجدال اولوب کاروان مزبور
 قصدیله تاریخ هجرتک ایکنجی سنه سنک اون طقوزنجی آبی
 رمضان شریفک اون ایکنجی کونی مدینه منوره دن عز
 و اقبال ایله چیقدیلر . و اشبو غزوه ده یالکز اونج عدد آتلی
 و بئش عدد دخی دوه لری بولوب نوبت ایله بینزلر ایدی .
 رئیس کاروان کفره قریش ابوسفیان حضرت
 رسالتیناهینک مدینه منوره دن چیقدیلرینی خبر آلمسایله
 (ضمیم بن عمرو الغفاری) بی استیجار ایدرک امداد لرینه یتشمک
 اوزره کفره قریشی دعوت ایتک ایچون مکه یه کوندردی .
 کفره قریش دخی بو وقعه دن خبردار اولدقلری آنده غیرت
 جاهلیه لری متحرک اولوب بیک نفره قریب مسلح برادر دو
 ترتیب ایدرک آلات حرب و مغنیه لر ایله جنبش و آهنگ
 و درلو در لو هذیانلر ایدرک چیقدیلر . و مکه ده اولمهدن
 غیری رؤسای قریشدن هیچ برفرد قالمیوب جمله سی کتدیلر .
 و اول ملعون دخی یرینه بر بدل کوندردی . و بونلرک
 بوز آت ویدیوز دوه لری وار ایدی . فخر عالم صلی الله
 تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلری اصحابیله برابر (روحاء)
 دیدکلری محله واصل اولنج کفره مکه نیک دبدبه و دارات
 ایله چیقدقلری خبری مسوع عالیلری اولدقده اصحاب
 کرامیله استشاره ایدوب محاربه ایتکه قرار ویرلمسی اوزرینه
 بدره قریب بر محله اردو قوریلوب رمضان شریفک اون

بدنجی جمعه کونی محاربه یه شروع ایدیلرک جناب پروردگار
 حضرتلرینک نصرت و اعانه سیله کفار خاکساری دوچار قهر
 و انہزام ایلوب رؤسای مرقومه دن بئش نفری قتل ایله
 لاشه مر دارلری قیولره طولدیبریلر رق نار بجمعه حواله
 اولندی . و بئش نفری دخی اسیر ایدیلرک تحت القهر
 مدینه منوره یه کتوریلوب هر برینک اقتدارینه کوره فدیله لری
 آلدقندنصکره کتملرینه رخصت ویرلدی . و سائر لری
 دخی منہزم و مقهور اوله رق فرار ایدیلر . و اغتنام اولنان
 دوه لر و اسلحه و سائر اموال کفره طرف رسالتدن غزاة
 مسلمینه مساوی اوله رق تقسیم اولندی . و اشبو سفرده
 آلتیسی مهاجریندن و سکرزی دخی انصار دن اولق اوزره
 اون درت نفر اصحاب کرام شهید اولمشلردر .
 (فائده) معلوم اوله که هجرت نبویه دنصکره کفار خاکسار
 اوچ قسمه منقسم اولوب (برنجی قسمی) اهل اسلام ایله
 محاربه و دشمنلرینه دخی اعانه ایتامک اوزره حضرت فخر
 عالم افندمز ایله معاهده ایتش-لر ایدی که بونلر طوائف ثلثه
 یهوددر (قریظه نصیرینی قینقاع) (ایکنجی قسم)
 عدوتلرینی اظهار ایدرک اهل اسلام ایله محاربه ایلدیلردر .
 کفره قریش و بونلره مامشات ایدن کفره کبی
 (اوچنجی قسم) متار که ایدرک احوال اسلامیه نیک منجر
 اوله جفغه منتظر اولان کفره در . طوائف سائره
 عرب کبی که بونلرک بعضیسی باطنده دین اسلامک ظهور
 و غلبه سی استرلر ایدی خزاعه قبیله سی کبی .

وبعضیاری بالعمکس ایدیلر نی بکر کبی . و بر طاقمی دخی
ظاهرأ مسلمان اولوب باطنأ معین کفره ایدیلر و بونلردخی
منافقیندر . (خذ لهم الله الی یوم القیام)

(التنجی غزوه) بنی قینقاع غزاسیدرکه بونک سببی اهل اسلام
بدر غزاسندن ممنون و مغتنم اوله رق عودتلرنده بنی قینقاع
یهودیلرینک قلوب قاسیه لرینه نار حسد دوشه رک نقض
عهد ایلوب (مسلمانلر اصول محاربه بی بیلیان قریشیلر ایله
محاربه ایلوب مغتنم اولدیلر . بزم ایله محاربه ایلسو نلرده
حرب نیجه اولور کورسونلر) دیوهذیان ایتمکه باشلادیلر . و برکون
دخی اهل اسلامدن برخانون برقیویمجی یهودینک دکانه کیدوب
خائن مزبور خانونک خبری اولمقسزین جامه سنک اتکنه بردو کم
یاغلامش . خانون دکاندن قالقنجه محل مستوری آچیلسمیله اوراده
بولنان قوم یهود قهقهه استهنز ایله کولمکه باشملری اوزرینه خانونک
ناموسنه طوقند یغندن فریاد و فغان ایدرک استمداد ابتدکی
آنده بر مسلم غیوریتیشوب سل سیف ایتمیله یهودینک جانی
جهنم اعمر لادی . و او آنده یهودیلر بر بکوب مسلم مشارالیهی
شهید ایدیلر . بونک اوزرینه حضرت فخر عالم افندمر
روئسای یهودی جمع ایدیلر ب مسلمان اوللر نی تکلیف ایتمی
اوزرینه قبول ایتمکلرندن بشقه هذیانیه باشلا یوب (یا محمد
(علیه السلام) سن بزی قوم قریش کبی می ظن ایده یورسن
فن حربی بیلیان بر طاقم کسه لر ایله محاربه ایدیکر دن بزه دخی
غلبه ایتمک سوداسنده سکنز هله حرب ایدیکر ده کورر سکنز)
دیه رک حضور سعادتن دفع اولوب کتدکلرنده حضرت

فخر عالم افندمر بار اده الهیه اعلان حرب ایتد کد نصره
تاریخ هجرتک بکر منجی آبی شوال شریفک نصفنده لوازم
سفریه بی بعد التدارک (ابولبابه) رضی الله عنه حضرتلر نی
مدینه منوره ده مسند خلافته تعیین و حزه رضی الله عنه
حضرتلر نی دخی علمدار نصب ایدرک مقدار کافی اصحاب
کرامیله مدینه منوره دن چیقوب اول خائن دین اولان کفره
یهود طرفلرینه متوجه اولدی . و اول قوم ضلالت انجام
حصار لرنده تحصن ایدرک مقاومه چالشمشلر ایسه ده اون
بش کون محاصره دنصکره فن حربی ییلدکلری و شجاعلری
اکلا شیلوب حصار لرندن نزول و سلاحلر نی ترک ایله تسلیمه
مجبور اولدیلر . بونک اوزرینه حضرت فخر عالم افندمر کافه سنک
قتلنی اراده ایتمشلر ایسه ده کروه منافقینک تصاحبیلرله قتلدن
قورنار یلوب اموال و اشیا و اسلحه و ذریتلرینک اغتنامیله
بین المسلمین تقسیم ایدیلر رک کندیلری شام طرفنده (ازرعان)
دینیلان محله نفی اولندیلر . و بعض روایتلردن اکلا شلدیغنه
کوره طائفه مزبوره یدیوز نفر دن عبارت اولوب
یک آرز بروقت ظرفنده جمله سی هلاک اوله رق دوزخ
قرار اولمشلردر .

(بدنجی غزوه) غزای سویق درکه ابوسفیان بدر غزا سنده
مقهور و منزم اوله رق مکعبه عودتده اهل اسلامدن اخذ
انتقام ایتمکجه قوقولی شیلر سورنمأمک و زوجہ سی استفراش
ایتمک اوزره بین ایلدیکندن خذله مشرکینی تحریک ایدرک
ایکیوز آتلاو ایله مکهدن چیقوب خیال باطلنک اجرا سی

قصدیله مدینه منوره طرفنه طوغریلوب برکیجه وقتی (بنی نضیر)
 قبیله سنه کلدکارنده حبیبی ابن اخطبک خانه سنه مسافر اواق
 استمشلر اسدده مساعده کوره مدکارندن سلام ابن مشکمک
 خانه سنه قونوب تابصباح عیش وعشرت ایله اجرای شقاوت
 ایتدکدن صکره ایرتسی کون علی الصباح اورادن قاقوب
 مدینه یه اوچ میل مسافنده بولنان (عریضه) ناحیه سنه
 کلرک چفت سورن برصمبانی بی خدمتکاری ایله برابرشهید
 ایتدکدن صکره برایی خرمایا حاجی یاقوب زعم فاسدنجبه
 ایفای ندر ایتمش اولغله فراره بامدی . اشبوخبرسمع
 نبوی یه واصل اولدیغی آنده ابولبابه حضرت تلیزنی مسند خلافته
 تعیین یوردقدن صکره مهاجرین وانصاردن مرکب اوله رق
 ایکوز بهادری بالاستصحاب تاریخ هجرتک بکرمی ایکنجی آبی
 اولان ذی الحجته تک بشنجی بازار کونی ابوسفیانی تعقیب ایتک
 اوزره مدینه منوره دن اچیقوب (قرقره الکدر) دیدکلی
 محله قدر کتمشلر اسده خذله مزبوره یه یتشه مدکارندن
 مدینه منورده عودت یوردی . واشبوسفر بوش کون ظرفنده
 تمام اولشدر . خذله مزبوره حضرت فخر عالم افندمرک
 تعقیب ایده جکئی سزدکلرندن یوکلرینک خفیقلنسبله قاقوب
 قورتلرینه قولایلق اولمق ایچون یانلرنده بولنان کایتلی سویقی
 (قاود حلو اسیدرکه عربلرک سفردهدکلی برطعامدر) یولده
 دوکوب اهل اسلامه غنیمت اولدیغندن اشبوسفره (غزوه السویق)
 تسمیه اولشدر (سکرنجی غزوه) قرقره الکدر غراسیدرکه اهل
 اسلامه ضرر وزیان ایتک قصدیله (بنی سلیم و غطفان) قبیله لرندن

برجاعت (قرقره) نام محله اجتماع ایتدکاری واصل
 سمع نبوی اولدقدده عبدالله ابن ام مکتوم رضی الله عنه
 حضرت تلیزنی خلافت کبرایه تعیین وحضرت علی رضی الله
 عنه حضرت تلیزنی دنخی عمار نصب ایدرک اصحاب کرامدن
 ایکوز مرد بهادر ایله تاریخ هجرتک ایکنجی سنه سنک نهابتنده
 محل مزبوره واصل اولدقلرنده کفره مزبوره دن هیچ
 برکسه بی بوله میوب فرار ایتدکاری اکلاشیله رق اوراده
 تصادف اولنان چوبانلر ایله (بسار) نام غلامدن قنغی
 طرفه فرار ایتدکلی سؤال اولمش اسده مرقوملر
 یله مدکلرندن تعقیب کفره میسر اوله میوب بشیوز عدد
 دوه لری اختتام اولنوب خسنک اخراجندن صکره باقیلری
 بین الاصحاب تقسیم ایدیلرک هرغازی یه ایکبشر دوه حصه
 دو شمشدر . واشبوسفر اون بش کون ظرفنده تمام
 اولشدر .

(طقوزنجی غزوه) غطفان غراسیدر بونک سببی ابکی
 قبیله ریسی (غورث بن الحارث الحارثی) بنی ثعلبه و بنی
 محارب قبیله لر بنی مدینه منوره بی یغما ایتک اوزره تحریک
 واشویق ایدرک نجد ولایتندن (ذی امر و انمار) تسمیه اولنان
 محله اجتماع ایتدکاری خبری واصل سمع نبوی اولسی اوزرینه
 عثمان ابن عفان رضی الله عنه حضرت تلیزنی مسند خلافته تعیین
 یوردقدن صکره اصحاب کرامدن درتیوز اللی آتلومردان
 دلاورانی بالاستصحاب تاریخ هجرتک اوچنجی سنه سی ربیع
 الاولنده محل مزبوره کتک قصدیله مدینه منوره دن چیقدیله

اشقیای مرقومه حضرت فخر رسالتك چيقد قلربی ایشملریله
 طاغیره فرار ایتدیله . اردوی همایون اول محله بقین
 (ذی القصه) دیدکاری موضعه ایرشد کلرنده نی ثعلبه قبیله
 سندن (حبان) نام بر شخصه تصادفله حضور سعادتیه
 چیقار لدقده دین اسلامه دعوت اولوب بلا توقف قبوله
 مسارعتله شرف اسلامه نائل اولدی . وحضرت بلا حبشی به
 ترفیق اولندی . و اول کون زیاده جه رحمت نازل
 اولدیغندن ثوب پیغمبری اصلا ثوب قورودلق ایچون براغاج
 اوزرینه آصه رق کندیلری دخی اول اغاجه طیانوب بر مقدار
 استراحت بیورمش ایدی . بونک اوزرینه پوصوده طوران
 اشقیای سرور عالم افندمزك عساکر اسلامدن اوزاق ویالکز
 قالدیغنی کوردکاری کی غورثی تشجیع و تحریک ایلوب
 (اشته محمد) علیه السلام) عسکرندن اوزاق ویالکز
 بر محله اولدیغندن بو فرصتی قوت ایتیوب بر چاره سینه
 باقلبسین) دیلری اوزرینه غورث تبدیل چامه ایلوب
 سرور عالم افندمزك اوزرینه هجوم ایله سل سیف ایدرك
 (من ینعك اليوم منی) یعنی بونکون سنی بنم المذن کیم
 قورتا در دیمسینه جوا با سرور عالم افندمز (الله تعالی)
 بیورمسيله (جبریل امین) نازل اولوب غورثک کو کسینه
 بر بومروق اوردیغنی آنده مرقومک عقلی باشندن کیدرك
 آرقه سی اوستنه دوشوب ائنده اولان قلیج دخی ساقط اولدی .
 سرور عالم افندمز مرقومک قلیجنی آله رق مقابله بالمثل
 قاعده سی اوزرینه (من ینعك اليوم منی) بیورمسيله

مرقومک عقلی باشنده کله رك (لا احد وانا اشهد ان لا اله
 الا الله وانك رسول الله) یعنی نبی قورتاره جق هیچ برکسه
 یوقدر . و بن شهادت ایدرمکه معبود بالحق هیچ بر تگری
 اولوب انجق الله ذوالجلال حضرتلریدر و سن دخی اللهمک
 رسولسین) دبه رك شرف اسلامی قبول ایتسی اوزرینه
 سرور عالم افندمز قلیجی ینه کندوسینه اعطا ایلدی .
 بونک اوزرینه سید عالمدن رخصت آله رق قومنی دین اسلامه
 دعوت ایتک اوزره کندی . و اشبو سفر اون بر کون
 ظرفنده تمام اولوب مدینه منوره به عودت بیورلدی .
 (اونجی غزوه) احد غزاسیدر . و بونک سببی بدو
 وقعده سنه سبب اولان کاروانی کفار قریش ساحل طریقیله
 آشورمش اولدقلرندن مککه به عودت ایتدکلرنده رؤسادن
 بر قاجی بریکوب (مسلمانلر بزی فنا حالده دو چاره هزیمت
 ایلوب بتون یوکلرمزی قتل ایدرك اموال واسلحه مزی
 یغما ایتدیله . و بزی عار ائنده براقدیله . اشبو انتقامی
 آلق ایچون شامدن کلان کاروانده کی ماللرمزك ریح و کارینی
 وقف ایدرك عسکر طو پلینه لده بو عاردن قورتیله لم) دبه رك
 بسط مقال ایتلری اوزرینه ابوسفیان و آنکله هم افکار اولنلر
 بردنبره اظهار موافقت ایلوب سائر سر مایه صاحبلری دخی
 اقناع اولنده رق ماللرینک ریح و تمتعی وقف ایتدیله . و کاروان
 مز بورده بولنان مال بیک دوه یوکلو الی بیک آلتونلق سر مایه دن
 عبارت ایدی . و شام طرفندن کتوریلان مالک تمتعی
 اولوقت سر مایه نک بر میلی ایدی . بونک اوزرینه اموال

مزبوره صا تيارب سرمايه سي صاحبزينه ويرلدكدنصكره
 اللى بيك التون كارقالب بكرمى بش بيك التونيله قبائل
 عربدن عسكر طوپلا مغه قرار ويرلدى . اشـ جو قرار
 ويرلدكدنصكره غزوه بدرده مقتول اولان كفره قريشى
 ياد ايله برطاق مرثيه لرسو بليه رك خلقى محاربه به تحريك
 وتشويق ايتك اوزره جربزه نطقه مالك برطاق شعرا انتخاب
 اولنوب قبائل عربه كوندرلدى . اشـته بو وجهله اوج
 قبيله دن ايكيبيك قدر عسكر طوپلا نوب كندى عسكر ليله
 برابر اوج بيك نفره بالغ اوله رق بديوز نفرى زرهلى
 وايكوزى آتلو واوج بيك عدد دوه لرى اولديغى حالده مكه دن
 چقديلر . ويانلرنده رؤساي قريشك زوجه لرن دن
 اون بش قدر خاتون بوانوب عسكرى غيرته كتورمك ايچون
 چالغى چاله رق قصائد و اشعار سويلر لردى . رسول اكرمك
 عيسى عباس ابن عبدالمطلب حضرتلرى بدر وقعه سنده
 فلا كته دوچار اولديغى بيان ايله محاربه به كتمديكندن
 بشقه اوج كونده مدينه منوره به واصل اولق شمر طيله
 (بنى غفار) دن اجر تله برساعى طوته رق كفره قريشك
 احوال و حر كانه دائر بر مکتوب يازوب رسول اكرمه
 كوندردى . مکتوب مذكور رسول اكرمه واصل اولنجه
 محرمانه اوله رق (سعد ابن الربيع) رضى الله عنه حضرتلريله
 كيفيتى مذاكره دن صكره قريش اردوسنك احوالى تحقيق
 ونجسس ايتك اوزره (حباب ابن المنذر) رضى الله عنه
 حضرتلرني كوندردى . واول دخى كدوب ومدينه به

برقوناق مسافه اولان (عريض) نام محمله قريشك
 اردوسنى كوروب عباس حضرتلرينك كوندرديكى مکتوبه
 موافق صورتده اولديغنى رسول اكرمه عرض و بيان ايلدى .
 هجرت نبويهك اوجنچى سنه سي شوالنك سكرنجى چهارشنبه
 كونى كفره قريش مدينه منوره خدا سنه كله رك (احد)
 طاغتك ياننده واقع (عينين) نام طاغتك ياننده قونوب
 پنجشنبه وجعه كونلرى اوراده قالديلر . حضرت فخر عالم
 افندمرك جعه كچه سي كوردىكى رؤيا نك افضاسنه نظراً
 عساكر اسلاميه نك مدينه منوره ده قالوب تدافعى و تحفظى
 محاربه ايتلرى طرف رسالتمدن بيان ييورلمش واصحاب كرامك
 بعضلرى ورئيس المنافقين عبدالله ابن ابى بن سلول دخى بوراى
 عالى بي تصويب و مناسب كورمشر ايسه ده انجق بدر غراسنده
 بولنه ميان بها دران اصحاب غزاي مزبورده بولنان غازيلرك
 نائل اولدقلرى اجر و نوباتى و شهداى بدرك واصل اولدقلرى
 درجائى سرور عالم افندمزدن ايشتمكلى جهته اول
 غزاده بولنه مدقلرينه بك زياده تأسف ايتدكلرندن فخر
 رسالتمدن تياز ايدرك (يا رسول الله بزجناب حقندن بوكونى
 طلب ايدردك بزي طيشارو چيقار كه دشمنلر عزاله كوكس
 كوكسه غوغا ايدلم) ديملى واصحاب كرامك بعضلرى دخى
 (يا رسول الله طيشارى چيقماد يغمز صورتده دشمن بزم
 ضعفزه و قورقا قلغمزه حمل ايدرك شمارر) ديهرك ميدان
 جنكنى ترجيح ايتلرى وعم رسول الله (حمزه) رضى الله
 عنه حضرتلرى دخى غايت شجيع و بهادر برذات عاليقدر

اولدیغندن مدینه ده قیانونوب طور مغه حوصله سی تحمل
ایده مدیکی جهته همان چیقوبده کفار بد کردار اوزرینه
هجوم ایتمکی استدیکی سرور عالم افندمک میدان جنکی
ایلمرینه قرار ویرمسنه سیدیت و بروپ و جمعه خطبه سنده
فضائل جهادی بیان یوروب ایکندی نمازینی دخی جاعتله
ادا ایتدکنصکره ابوبکر الصدیق و عمر الفاروق رضی الله
عنهما حضرتلریله بر لکده حجره سعادت ته کله رک البسه
سفریه سنی وزرهنی کیوب و قلیجی قوشانوب ینه انلرایله
برابرحه حجره سعادتندن چیقدی . او آراق اصحاب
گرام رسول اکرمک چیقلمرینه منتظر ایکن انصار کرامدن
برایکی یونک ذات میدان جنکی استیا ناره خطاباً (سر
رسول اللهمک ایشنه مداخله ایتمالی ایدیکن) دهرک تو بیخ
ایلمری اوزرینه آنلردخی سو یلدکار ینه نادم اولوب رسول
اکرم حجره سعادتندن چیقجه (یارسول الله بزسنک امر
شریفنه مداخله و مخالفت ایتمیز دیلدیکن کبی ایشله) دهرک
اظهار ندامت ایتمشلا ایدسه ده رسول اکرم سلاحلنوب آتند بیک
اوزره اولدیغندن (سلاحلندقدن صکره محاربه ایتمکسزین
کیودونمک پیغمبرله یا قشمز) دیویوروب ابن ام مکتومی
مقام خلافته تعیین ایدرک احد طاعنه طوغری عزیمت
ایتدیله . او اخشام (شلمین) دینیلان محله کیجه کیوب
ابرتسی کون علی السحر اورادن قاقوب احد طاعنه طوغری
حرکت یورادی . واهل اسلام اردوسنک مجموعی بیک کشی
قدوایدی . انجق رئیس المنافقین اولان (عبدالله ابن ابی سلول)

خبیثی کندیسنه تابع اولان اوچیوز قدر منافقین ایله کیرو
دوندیکندن اردوی هما یونک مجموعی یدیوز کشیدن عبارت
قالوب آنلرک دخی یالکزیوز نفری زرهللی ایدیلر . ورسول
اکرم ایله (ابورده) حضرتلرندن ماعدا کافه عساکر
اسلامیه پیاده ایدیلر . اردوی سعادت احد طاعنه آرقه
و بره دک مدینه قارشو صف اولوب طور دی . مشرکین
دخی اهل اسلامه قارشو صف اووب طور دیله . رسول
اکرم لازمه کله جنکی و جهله عساکر اسلامیه بی تحت انتظامه
آلوب ترتیب یوردقدنصکره اردوی هما یونک صول جانبنده
(عینین) نام بروادی اولوب اورادن دشمن سوار بسنک
هجومی ملحوظ اولدیغندن عبدالله ابن جبیر رضی الله عنه
حضرتلرینی الی نفر کما نکش ایله سواری هجومی منع ایچون
اول وادینک اغز ینه مأمور یوروب (و دشمن اردوسنک
کرک غالبیت و کرک مغلوبیتی حالنده بندن خبر کلدیکه سر
بورادن صقین آیرلیه سکر) دیوامر قطعی ویردی
اشته بووجهله تقابل صفین واقع اولدقدنصکره محاربه به
بدأ اولنوب کتب سیرده تفصیل اولندیغنی کبی شجعان اسلام
هربری برارسلان کسیره رک فوق العاده ابراز شجاعت ایدوب
کفار خاکساردن کندیسنه کووه نوبده میدان چیقان بکتلرینی
قلیچدن چکور رک جانلرینی جهنمه اصمیرلا دقدن بشقه کندیلرینی
ضبط ایله میان برطاقم بهادرلر دخی دال قلیج اوله رق
کوکره مش ارسلان کبی لشکر کفار هجوم ایله تارومار
ایدیوب قریش اردوسی فنا حالده بوزلدی ایدی .

حتی کبروده چاغی چاله رقی اقصاء و اشعار سو بیان قادیلر
 بو حال کورنجه غزللری (واویلا) به تبدیل اولوب فریاد
 و فغان ایدرک طاعه طوغری فراره قرار و یردیلمر . عسا کر
 اسلامیه کفره کفره نك دو چار هزیمت اولدقلرینی کورنجه
 غارت و یغما به قالشدیلمر . کما نکشلمر دخی بو حال مشاهده
 ایدنجه (عسا کر اسلامیه غالب اولوب دشمن بتون بتون
 بوزلدی نه طوره یورسکزه سایدی غنیمت ایدم لم) دیه رک
 یغما کر لکه قالمشلمری اوزرینه عبدالله ابن جبیر حضرتلری
 رسول اکرمک امر قطع بسنی بیان ایله هر نقدر واز کچورمکه
 چالشدیسه ده موفق اوله میوب یدی سکر کشیدن ما عدا سی
 طاغلبیلر . بونک اوزرینه قریش اردوسنک صاغ طرف
 قوماندانی خالد ابن ولید کما نکشلمرک اوزرینه برشدتلی هجوم ایله
 کندیلرینی پریشان ایدم کد نصره عبدالله ابن جبیر حضرتلرینک
 اوزرینه دخی هجوم ایدرک کندیسنی ویاننده کی ارقداشلمرینی
 شهید ایلدی . (رضوان الله تعالی علیهم اجمعین) اشته
 بو وجهله خالد ابن ولید اول موقعی ضبط ایدم کد نصره
 اردوی همایونک صول قواندن طولاشه رقی آرقه طرفدن
 هجوم ایله اهل اسلامی شاشردی . و ایچلمرینه بریونک
 تفرقه دوشوردی . شویله که اهل اسلام غالب اولمش ایکن
 ایش برعکس اولوب غالبیت اسلام مغلوبیته منقلب اولدی .
 حتی او ائناده ای جماعت آرقه کزه باقیکز دیو برسرس
 ایشیدلسی اوزرینه اهل اسلامه برحیرت عارض اولوب
 ایلروسکرتمش اولنلر دهشت وتلاش ایله کبرو دوندکر نده

آرقه لر نده کی اهل اسلامی دشمن ظنبله اوزرلرینه هجوم
 ایلدی رک بری برلرینی اورمغه باشلا دیلمر . کفار خاکسار
 بو حال کورنجه بوزیلوب طاعتمش ایکن کبرو دونه رک جهله سی
 بر آرایه طویلانوب اهل اسلام اوزرینه بردها هجوم
 ایتدیلمر . اشته بو قارغشه لقمه انصار کر آمدن پک چوق
 ذاتلر مجروح و شهید اولدیلمر . (رضوان الله تعالی علیهم
 اجمعین) کفره قریش بو وجهله فرجه بولنجه سرور
 جهان صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک اوزرینه
 دخی هجوم ایله پک چوق او قلمر و طاشلر آتدیلمر . و ملعونک
 بری مبارک طوداغنی یاردی . و بردیشنی دخی قیردی .
 و بردیکری دخی مبارک یناغنک اوستنی چیردی . و زرهنگ
 ایکی حلقه سی قیریلوب چیزیلان یرینه صاپلانیدی .
 حضرت فخر عالم افندمز دخی بو حاله مبتلا اولمش ایکن ینه
 کفار خاکساره مرحمت ایلدیلمر مبارک قانینک یر یوزنسه
 طملا مسیله قومه عذاب آلمی نازل اولماق ایچون پوزندن
 آقان قانی کندیسنی سبله رک (یارب بنم قومی هدایت ایله
 زیرا آنلر جاهلدرلر . حقیقت حالی بیلمزلر) دیو اصلاح
 حالارینه دعا ایلر ایدی . و آندن صکره مشرکیندن اوج
 فرقه نوبت ایله رسول اکرمک اوزرینه هجوم ایشلر ایلسه ده
 علی (کرم الله وجهه) حضرتلری اوج دفعه سنده دخی
 ارسلان کی قارشولرینه چیقوب رئیسلمرینک جانلرینی جهله
 اعمار ایلدیلمر کفره بخربنی طاعتمشدر .
 و بو هجوملرندن بشقه ده پک چوق دفعه لرکاه یالکوزو کا

طاقم طاقم اولاد قلمری حالدہ کروہ کفرہ رسول اکرمک اوزرینہ شدتله هجوم ایشلرایسده اصحاب کرام (علیهم رضوان الملائک العلم) حضراتی طاغلدقدانصرکه برایشوب جانلرینی فدا ایدرک رسول اکرمک اوزرینہ آیلان اوق و طاشلره قارشو طورمشلر ومدافعه ایدوب خیلوچه کفره بی نار سعیره کوندرمشلردر .

کفار قریش دخی قوه اسلامیهنک محو اولیه جغنی اکلامر یله محاربه یواشلادی . بعده اولیه آپتیق ومخاطره لی اولان برده طور مق مناسب کور یله مدیکندن فخر عالم افندمز اصحاب کرام یله برابر جبل احده آرقه ویره رک برما من وادی به کیردیلمر . بوندانصرکه کفره قریشک رئیس لرندن و دین اسلامک ایوک دشتلرندن (ابی ابن خاف) ملعونی که مکده ایکن سرور عالمه تصادف ایتدیکنده (یامحمد بن برآت بسلیورم که آنک اوزرنده بولندیغم حالدہ سنی قتل و اعدام ایده حکم) دیره رک هذیان ایشنه جواباً سرور عالم افندمز (ان شاء الله تعالی سن او آنک اوزرنده ایکن بن سنی قتل و اعدام ایدرم) بیوردی ایدی . اشته اوصیره ده کافر مز بور برنره اوزوب (یاسن یابن) دیره رک سید عالمک اوزرینه طولی دیزکین هجوم ایلدیکنده اصحاب کرامدن بعضلری قارشولامق ایستمشلرایسده رسول اکرم (براقیکز کلسون) دیویوروب مبارک الینه برحر به آلوب آتسیله ملعون مزبور اور یلوب اکه ککوکی قیر یله رق قیتملی آتندن دوشدی . همان یایغره به باشلا یوب (محمد بنی اولدردی)

دیوفر یاد و فغان ایدرک قومنک یاننه قاچدیغنده ابوسفیان کلوب یاره سی اولدیغنی کورنجه برشی بوق دیوتسلیه ویره سی اوزرینه ملعون مزبور (محمد مکده ایکن بن سنی اولدیبررم دیر ایدی ایدی بوضربه دن بن خلاص بولوب قور تیله مام) دیو جواب ویرمش . فی الواقع مکده به کیدرکن اوکوز کبی باغیره رق کبروب حطب نار جهنم اولمشدر . (لعنة الله علیه وعلى اعوانه)

بیان اولندیغنی وجهله سرور عالم افندمز اصحاب کرام یله برابر جبل احدک اول وادیسنده طو پلانددن صکره حضرت علی افندمز صوکتورب رسول اکرم مبارک یوزینی ییقادی و آبدست آلوب اوکله نمازینی قیلدی . بعده مبارک یوزینه صاپلانمش اولان ایکی حلقه بی ابو عبیده ابن الجراح رضی الله عنه حضرتلری دیشلریله طوتوب چیقاردی . بو ائساده کفره قریشک قادینلری میدانک خالی قالدیغنی کور دکلمر تده کلوب شهید اولانلرک برونلرینی وقولا قلمرینی کسه رک بیلازک وکردنلکلر یایدیلر . ابوسفیان وادتی مزبورده برجعیته اسلامیه پیدا اولدیغنی کور مسیله عونہ سنی جمع ایدرک بر بشقه بولدن آنلرک اوزرلرینہ چیقتمق ایستمش ایسده رسول اکرمک چیقہ ماملری حقهنده واقع اولان دعاسی برکاتیله هر تقدیر اوغراشدیلر ایسده بوقاری چیقہ مادیلمر . و بوجهته طوفان حرب وجداله سکونت حاصل اولدی . و جناب حق قلوب مشرکینه بر قوروقو صالحوب بسبتون محاربه دن فراغت ایدرک مکده بولانی طوتوب کتدیلمر .

بعده حضرت فخر رسالت شهدایی دفن ابتدا کندن صکره
اصحاب کرامیله برابر مدینه منوره به عودت بیوردی
اشبو محازبه ده اصحاب کرامدن یتش کشی قدر شهید اولوب
وبرخیلی کسه لر دخی یاره لندیلر . و شهدانک التیسی
مهاجریندن اولوب باقبسی انصاردن ایدیلر . (رضوان الله
تعالی علیهم) و کفره قریشک تلفاتی اوتوز کشی به قریب
وبرخیلیسی دخی یاره انوب مکه یولنده دوزخ قرار
اولشلردر . (لعنة الله علیهم)

(تنبیه) اشبو وقعه مده شده اهل اسلامه وقوعه بولان مصیبت
شان نبوت واصحاب اهل فتوت حقلرنده (حاشا وکلا) موجب
تحقیر اولیوب بلکه اهل سیرک بیان ابتدا کربنه کوره مصیبت
مزبوره پک یوک برطاقم فواندی وحکم ربانیه بی شاملدر .
(برنجی فائده) (عینین) نام وادینک محافظه سینه مأمور
اولان اصحاب کرام اراده قطعیة نبویه خلافتده حرکت
ابتدکاری وریسارینک سوزنی دیکلمیه رک موقع مزبوری
ترک ایله مال غنیمت جهنمه آلداند قلمری هم کندیلرینک
وهمه سائرلرینک باعث شهادتلی اولدیغی قضیه سی بتون
اهل اسلامه برعبرت اولوب حطام دنیا به آلدانه رق صادق
ومستقیم اولان قوماندانک رأیندن طیشاری چیقمامیلدر

(۲) الک یوک بلال ایله مبتلا اولوق پیغمبران کرام حضراتی
حقننده برعادت مستمره اولدیغی جهنمه سیدالانبیاء محمد
مصطفی حضرتلرینک حق عالیلرنده دخی بومثللو بلال ایله
مبتلا اولسی اراده الهیه اقتضا سننددر . و بونک فائده

وحکمتی شودر که دائما اهل اسلام منصوره مظفر اولسدلر
ایدی کفره بخره بی خوف و خشیت استیلا ایلوب نفاق
صورتیله اهل اسلام آره سنه کبره رک افساد دینه قالمیشورلر
ودوست ایله دشمنی فرق وتمیز ایتک ممکن اوله مز ایدی .
وهمه دائما منهزم ومنکسر اولسدلر ایدی پیغمبرک دعوتندن
خلقک استفاده ایده مامسی لازم کلور ایدی . بو جهنمه
صادق اولانلر کاذب اولانلردن فرق وتمیز اولنمق ایچون
حکمت الهیه اشبو ایکی امرک جمعنی اقتضا ایلشددر . تنه کیم
بو غزوه دن اول منافقینک نفاقلمری غایت خفی اولوب بحسب
الظاهر اظهار صداقت ایدر لردی انجق حقیقت حالده اعدای
اسلام ایله اتفاقلری اولدیغندن حیل و دسایس ایله اسرار
مسلمینه واقف اولوب کفره بخره بی آگاه و خبردار
ایلرل ایدی .

واشبو غزانک وقوعه عندن صکره اهل نفاق مسرور اولوب
قلبلرنده کیزلدکاری کفرلرینی قوللا وفعلا اظهار ایتلمری
اوزرینه اهل اسلام متنبه اولوب ایچلرنده دشمنلری حاضر
وموجود اولدیغنی بیله رک شزلردن نحرز و مجانبیت ایتکه
باشلادیلر .

(۳) دائمی صورتده نصرت ومظفریت واقع اولسه نفس
اماره شماروب عجب وغروره دوشهرک محافظه اسباب
صوریله ده تکاسل ایدیله جکندن کسر نفس ایچون بعض
مواقعه نصرتک تأخیرینی حکمت الهیه اقتضا ایلشددر .

(۴) جناب واجب الوجود حضرتلری مؤمن قوللری

ایچون جنت اعلاده برطاقم درجات و منازل عالیہ حاضر لامشدرکه
 اهل ایمانک اعمالی کند یلرینی درجات عز بوردیه ایصال
 ایدہ میہ جکندن مراد و مقصود لرینہ و اصل اولق ایچون
 بو مثلاو بلیات و مختار ایله مبتلا اولملرینی حکمت از لیه ربانیہ
 اقتضا ایلشدر

(۵) محافظه دین اسلام اوغورنده فدای جان و چہان
 ایدرک رتبه شہادته نائل اولق مراتب اولیانک اک اعلاسی
 اولدیغندن جناب واجب الوجود حاضر تلرینک حکمتی اهل
 اسلامی مرتبه شہادته سوق ایلشدر .

(۶) اراده از لیه المہمہ کفرہ فجرہ و اعدای دینک اتلاف
 و اہلاکنہ تعلق ایلدیکندن کفر و طغیانلرنده اصرار ایدرک
 حبیب اکرم و اصحاب کرامنہ اید او جفاری سیدیاہ اشد عذابہ
 گرفتار اولملرینہ کسب استحقاق ایملری ایچون اشہو حالک
 وقوعی اقتضا ایلیوب مؤمنینک از ہر جہت سبب سعادت
 و کافرینک باعث نکبتی اولمشدر . واللہ تعالی اعلم
 بحقیقہ الحال

(اون برنجی غزوہ) حراء الاسد غزاسیدرکہ اهل سیرک بیان
 ایتدکلرینہ کورہ کفرہ قریش اجددن دونوب کیدرکن ابو جہل
 لعینک اوغلی عکرمہ رؤسای سائرہ یہ خطابا (مسلمانلرہ
 بو قدر غالب اولمش ایکن بسبتون بتور مکسزین کیرو
 دوندیکنکز جہتلہ یوک خطا ایتدیکنر چونکہ آنلر بقین وقتدہ
 طوپلانوب بزدن انتقام آلمغہ کلورلر . ایددی کار عاقل
 اودرکہ آنلر بو حان پریشانیتدہ ایکن بزکیرو دونوب مدینہ بی

باصدام و کافہ سفی قتل ایدرک اسلام نامنی قالدیرہلم (دیمسنہ
 جواباً) صفوان ابن امیہ (اهل اسلامک شمدیکی حالده
 بزہ غیظ و غضب لری زیادہ اولدیغنی و اوس ایله خزر ج
 قبیلہ لرندن محاربه یہ کلامش اولملری شمدی حاضر اولوبدہ
 جملہ سی بردن اوزرہ عزہ شدتلہ هجوم ایدرلرسہ بزنی پریشان
 ایدہ جملکری ملحوظ اولدیغندن بو افکاردن صرف نظر
 ایتملی بز) دیمش ایسہ دہ قبول ایتدیرہ مدیکندن کیرودونوب
 مدینہ بی باسغہ قرار ویرمشلر . بو اثنادہ (عبداللہ ابن
 عمرو المزنی) یانلرنده بولنوب ابرتسی کون علی السحر مدینہ یہ
 کلوب کفرہ قریشک سوبلدکلرینی فخر عالم ایتدیزہ خبر
 و برسی اوزرینہ رسول اکرم ابوبکر الصدیق و عمر الفاروق
 رضی اللہ تعالی عنہما حاضر تلری ایله استشارہ یوردیغندہ
 مشار الیہما محاربه سابقہ دنطولای اهل اسلامک ضعیف
 دوشمدیکنی کوسترہک و اعدای دینی قورقتیق اوزرہ کفرہ
 خذلہ بی تعقیب ایتکی مناسب کوردیلر . بونک اوزرینہ
 سرور عالم ایتدمز جہتلہ صباح نمازینی ادا ایتد کدانصکرہ
 یالکز احد غزاسندہ بولنان اصحاب کرامک دعوت اولنوب
 طوپلانملرینی امر یوروب ابن ام مکتوم حاضر تلرینی امر
 خلافتہ تعیین ایدرک ائتوز اوتوز قدر احد غزاسندہ بولنان
 اصحاب کرامیلہ مدینہ منورہ دن چیقدیلر . و اودسردہ
 یارہ لو و مجروح اولملریلہ یارہ لرینی صاروب کتدیملر ایدی .
 اشته بوو جملہ مدینہ منورہ یہ سکر میل مسافہ سی اولان
 (حراء الاسد) نام محلہ کلہرک اردو قورلندی . ابو معبد

خزاعینک اوغلی معبد (که اول وقت حالا شرف اسلامی قبول ایتمش ایدی انجق دائماً اهل اسلامک غیرت و معاونتند. بولنور ایدی) برایش ایچون مکّه به کیدر کن حبیب اکرمک یانه کلوب برکون اول واقع اولان احد غزاسنده اصحاب کرامنک مصاب اولسندن طولایی تعزیه ایتد کدنص-کره قالقوب کندی . (روحا) نام محمّدن کچر کن قریش اردوسنه اوغرا دیغنده ابو سفیان (کیروده نه وار مسلمانلردن نه خبر ایشدنک) دیوسه سوال ایتمی اوزرینه (معبد) دخی جواب اوله رق (اوس و خزرج قبیله لرندن دونکی کون محاربه ده بولنه میانلر تأسف ایدر ک بو کون جله سی تجمع ایایوب سز دن انتقام آلق قصدیله محمد (علیه السلام) بریوک اردو ایله کلیور) دیدیکنده ابوسفیان (سن نه سو بلیور سن آنلرده حرب ایده جک قدرت قالدیمی) دیمسنه جواباً معبد (انلر حرا الالاسده کلدیله ده ا سز بورادن قالمق سزین آتلینک باشلرینی کورر سکنز) دینجه کفار . بر قورقو کلوب بردنیه اردولرینی قالدیروب کتدیله .
 و معبد بر آدم ار سالیله قریشک کتد کلرینی اخبار ایتمی اوزرینه رسول اکرم بر قاچ کون ده اقامت یوردق دن صکره بشنجی کون تمامنده مدینه منوره به عودت ایلدی
 (اون ایکنجی غزوه) بنی نضیر غزاسیدر . بنی نضیر مدینه منوره به ایکی میل مسافه سی اولان بر ناحیه ده ساکن قوم یهوددن بریوک قبیله اولوب کندیلری زکیین و حصارلری مین وادوات حریره لری او یغون و تمام بر قوم بدفرجام

ایدیلر . اش-بو غزائک سببی قوم مزبور اهل اسلام علیه بنده بولنماق و حین حاجتده معاونتده بولنق اوزره حضرت فخر عالم افند مزله معاهده ایتمش اولدقلری جهته برکون سرور عالم افند مز برایش ضمننده اصحاب کرامندن بر جماعت قلیله استصحابیله بنی نضیرک ساکن اولدقلری ناحیه به کیدوب یوکسک برخانه نک صحیحی التنده کولکه اولان بر محله نزول ایدرک ایشی بیان یورسی اوزرینه قوم مزبور (یک کوزل یا ابوالقاسم استدی کیز ایسی تسویه ایدلم انجق بر مقدار توقله استراحت یوریکیز که بر از طعام حاضر ایلم) دیوب خلوتخانه لرینه کیرلنهرک (حیی ابن اخطب) نام بر جهود لعین قوم یهوده خطاباً (ای عشر یهود اشته شمعی وقت فرصتدر . بوبله بر فرصت هیچ بروقت اله کچمز . هر کیم طام اوزرندن بر طاش یوار ایوب محمدی (علیه السلام) هلاک ایدر سه بتون جهانی هجوم اسلامیه دن قورتارر) دیهرک قومنی تشویق ایلدیکنده (عمرو بن حباش) دیدکلری خبیث آباغه قالقوب طام اوزرینه چه مقده ایکن (سلام ابن مشکم یهودی) قوم مزبور . خطاباً (ای قوم سز بوفکر دن واز کچیکیز . والله سزک بوفکر فاسد کز اکا طرف الهمیدن خبر و بریلور . و همده بوسه و قصدیکز سینمزده اولان معاهده بی نقض ایتمکدن عبارتدر . صکره باعث نکبت و خرابمز اوله جقسکز) دیهرک نصیحت و برمش ایسه ده قبول ایتمیوب اجدای مانی الضمیره قالقشملری اوزرینه جبریل امین نازل اولوب یهود خانلرینک اش-بو سوء قصد لرندن خبر

ویرنجہ سید عالم افندہ صاحب کرامتی خبردار ایتھہ رک ہیج
 برشی سویلکسزین قضای حاجتہ کیدر جسہ سنہ یا نلرندن
 قالقوب مدینہ منورہ بہ طوغر لدی . رفیقہ لری بولسان
 اصحاب کرام حضرت رسالتک اکلند یکنی کورد کلرندہ
 آدامق اوزرہ قالقوب کندی سنہ واصل اولنجہ سرور عالم
 افندہ صاحب کرامہ حقیقت حالی خبر ویردی . بونک
 اوزرینہ (محمد ابن مسلمہ) رضی اللہ تعالی عنہ حضرت تلرینی
 کوندروب کندیلرینہ بلا سبب سوء قصد ایدرک نقض عہد
 ایتدکارندن طولایی فیما بعد مدینہ جوارندہ بولملری ممکن
 اولہ یہ جغی جہتہ اون کون قدر مہلتہ ترک دیار ایدوب
 کتلرینی و کتدکلری حالہ باشلرینک کسبلہ جگنی اعلام
 یوردی . کفرہ یهود باشارینہ کلہ جک بلیہ بی اکلا دقلرندہ
 ترک دیار ایدوب کتہکہ حاضر لئق اوزرہ ایکن رئیس
 المنافقین عبداللہ ابن ابی ابن سلول خبیثی کیز ایچہ بر خبر
 کوندروب (صفین سز مملکتکزدن چیقیمیہ سکر بلکہ
 حصار لریکرده ثبات ایدوب طور بکر . زیرا یا لکر بنم
 مہتمدہ ایکی بیک کشی اولوب حصار لریکرہ کلور امداد ایدرز .
 وقربظہ و غطفان قبیلہ لری دخی امداد ایدرز) دیمسی
 اوزرینہ بنی نضیر یهودیلرینک رئیسہ سی حبیبی ابن اخطاب بوکا
 آلدانہرق (بزترک دیار ایدوبدہ و طنزدن چیقیمیہ الکندن
 نہ کلورسہ کیروبراقہ) دیوسرور عالم افندہ خبر کوندردی .
 بونک اوزرینہ سرور عالم افندہ صاحب کرامتی طویلایوب
 جہادہ حاضر لندقدن صکرہ ابن ام کتوم حضرت تلرینی مقام

خلافتہ تعیین یوروب و علی رضی اللہ عنہ حضرت تلرینہ سنجانی
 شریفی و یوروب ہمان اولکون کہ ہجرتک دردنجی سنہ سی
 ربیع الاولندہ حرکتہ ایکندی نمازینی بنی نضیر صحرا سنندہ
 قیلدیلر . یهود خانلری رسول اللہی کورنجہ حصار لریہ
 کیروب او قلرینی و طاشلرینی حاضر لادیلر . انجق رئیس
 المنافقین خبیثی قورقوسندن علنا معاوتہ جسارت ایدہ مدیکندن
 وعدندہ تخلف ایلدی . کذلک قریظہ و غطفان
 قبیلہ لری دخی معاوتہ جسارت ایدہ مدکلرندن بنی نضیر
 یهودیلری یا لکر قلوب آنلرک معاوتہ لرنندن . أبوس
 اولدیلر . حضرت فخر عالم افندہ برروا بندہ التي وروایت
 اخرا دہ اون بش کون محاصرہ ایدنجہ کفرہ یهود امانہ کلوب
 ترک وطن ایلہ قانلرینک عفو اولتسنی رجا ایتلری اوزرینہ طرف
 رسالتدن رجاری قبول اولنوب کافہ اسلحہ لرینک ترکولہ
 دوہ لرینہ یوکلدہ ییلدکلری قدر اشیا آلہرق کتلرینہ رخصت
 ویریلنجہ التي یوزدوہ یہ اشیا لرینی یوکلدہ رک کیمی شام نواچسندن
 (ازرعان) طرفنہ و کیمی دخی خیبر طرفنہ و برطاقی دہ
 بشقہ طرفلرہ دفع اولوب کتدیلر . کروہ منافقین معاوت
 ایدہ میوب کفرہ یهودک تارومار اولسندن طولایی کیز ایچہ
 اجرای یأس و ماتم ایتدیلر . (خذلہم اللہ فی الدارین)
 کفرہ مزبورہ طاغلدقدن صکرہ باقی فلان اموال و اشیا
 و اسلحہ حضرت رسالتہ قلوب الی زرہ و الی دخی توغلغہ
 یعنی تیمور طاس و اوچیوز قرق عدد قلیج الہ کچدی . ابتدای
 ہجرتدن تا اول وقتہ قدر انصار کرام یعنی مدینہ منورہ

اهالیسی مهاجرین اصحابی کندی خانه لرینه آلوب امر
 اداره لرینی متعهد اولدقلرندن حضرت فخر عالم افند مز
 انصار کرام حضراتی جمع ایدوب (ینه اولکی کبی مهاجرینک
 امر تبش لرینی متعهد اولق اوزره بنی نصیردن آلتان اموال
 غنائمی جله کزه تقسیم ایده بم . یوق استرسه کز اموال
 مز بوره بی یالکز مهاجرینه ویره یمده سزندن آیریلوب برر
 خانه تدارک ایدرک کندی امور معاشلرینک تحصیلیه مشغول
 اولسونلر) دیه رک کندی لرینی مخیر قیلنجه انصار کرامدن
 سعد ابن معاذ وسعد ابن عباده رضی الله عنهما حضرت لری
 جوانده (یارسول الله بزم کولکز آتی استرکه مهاجرین کرام
 حضراتی محبت دینیه دناشی وطنلرینی و اموال وعقار لرینی
 فدا ایدکلری جهته بنی نصیردن آلتان اموال غنائمی
 یالکز آنلره تقسیم بیوره سکنز . و بزم اولریمزک برکتی
 آنلرک بزی تشریف ایلر یله اولدیغندن ینه اولکی کبی بزم
 اولریمزده قاله رق امر تبش لرینه متعهد اوله لم) دینجه سائر
 انصار کرام حضراتی دخی اول ایکی مرد بختیاره اقتدا
 ایدوب (یارسول الله بز دخی جله مز بو طریقه راضی بز)
 دیدکلرنده سرور عالم افند مز پک زیاه ممنون اولوب دعا
 ایدکلدن صکره اموال غنائمی یالکز مهاجرین کرامه تقسیم
 ایلدی . انجیق انصاردن ابو دجانه وسهل ابن حنیف
 رضی الله عنهما حضرتلرینک فقر و احتیاجلری اولدیغی
 حسیلله آنلره دخی برر مقدار شی ویرلدی . و برده بنی
 نصیرک رئیس لرندن ابن ابی حقیقک غایت کوزلاکله مشهور

اولان قلیچی سعد ابن معاذ حضرتلرینه احسان بیورلدی .
 (اون اوچنجی غزوه) بدر موعود غزاسیدر . و بونک
 سببی ابوسفیان احد غزاسندن دونوب کیدرکن (سزکله
 کله جک سنه بدرده بر لشوب جنگ ایدرز) دینسه جواباً
 رسول اکرمک امر شربفیلله حضرت عمر افند مز (انشاء الله
 تعالی) بیورمش ایدی . وقت موعود یا قلاشد قده ابوسفیان
 اسلام ایله مقاتله ایتک اوزره اهل مکه بی هر نقدر ظاهرأ
 تحریک وتشویق ایدر ایدسه ده اهل اسلامک قلیچندن
 قورقدیغی و اول سنه مکه طرفلرنده قیتلق اولدیغی جهته
 محاربه نک وقوعی ایستز ایدی . انجیق خلف وعد آنک
 طرفندن اولوبده قورقاقلغنه حل اولنماق و برده اهل
 اسلام سوزنده طور و بده بدر صحرا سنه کلدکلری صورتده
 شوکت اسلامیه نک زیاده لسه چکی و کندی لرینک صبت
 و شهرت لرینک ضایع اوله جغی ملاحظه سنه مبینی بردسپسه ایله
 شان و شوکتینی اهالیء مدینه یه بیلدیره رک مدینه دن طیشاری
 چقمغه قورقوبده خلف وعد اهل اسلام طرفندن اولق
 ایچون قوهء حربیه وعسکر تدارکیله مشغول اولمش ایدی .
 اوئاده مدینه اهالیسندن اولوب شرف اسلامی قبول ایتیان
 نعیم ابن مسعود اشجعی مکه یه کلش اولغله ابوسفیان یانسه
 چاغیروب (ای نعیم بدر موعود وقتی تقرب ایدی .
 کتمدی کیمز حالده قورقاقلغمزه حل ایله شوکت و شهرت مز پیامال
 اولوب مسلمانلر فرجه بولورلر . و کتمدی کیمز حالده قیتلق
 اولق حسیلله حیواناتمزه بیدیره جک شی بوله میوب پک چوق

مشقتلره دوچار اوله جغز . بوجمه تله شمدي سن مدينه به
 كيدوبده محمدی (عليه الصلاة والسلام) واصحابی قور قوده رق
 مدينه دن چيتمه املرينك بر چاره سنی بولور و خلف و عدك
 كنديلري طرفندن وقوعنه سبب اولور ايسهك اوچر ياشنده اولوق
 اوزره سكا بكرمی رأس دوه ويريرم ديمسی اوزرينه نعيم
 (اشته بن شمدي مدينه دن كليورم . وشونی بيان ايتك ايجون
 كلامكه محمد (عليه الصلاة والسلام) تداركات حريمه ايله
 مشغول اولوب اوس و خزر ج قبيله لاندن اولقدر عسكرج جمع
 ايتشدر كه مدينه ايجي عصمتي انسان ايله طولشدر) ديديكنديه
 ابوسفیانك قور قوسی برقات دها زياده اشوب نعيمك كيدوب
 مسلمانلری قور قوده رق اغوا وير مسنه ابرام والجاح ايدنجه
 نعيم قانقوب مدينه به كاری . اهل اسلام نعيمی كوروبده
 ابوسفیانك احوال و اطوارندن سؤال ايتدكلرنده نعيم
 ابوسفیان پك چوق عسكرج جمع ايتشدر . و قبائل عربك
 اكثریسی كندوسيله اتفاق ايدوب سزكاه محاربه ايتك اوزره
 مكدن طيشاری چيقديلر . اوليه كه سز بريكزدن حرکت
 ايدوبده بدره كیده سكر . زیرا بودفعه آنلرايله باشه چيتمق
 سزك ايجون ممكن اوله مدقندن بشقه هيچ بريكرك سلامتله
 قورتيله جغكر ايد اولنه مز) ديوجواب ويردی . حتی اولقدر
 اهتمام ايتلمش كه بوسوزلری اصحاب كرامك اكثر يسنه سويلمش .
 وحسب البشریه اصحاب كرامه تأثير ايليوب مدينه دن
 طيشاری چيتمغه خوشلانمز اولديلرايدی . اشبو شايعة
 كاذبه و اصحاب كرامك متأثر اولدقلری سمع رسول الله

واصل اولنجه بدر موعوده كيدلدیكي حالدیه اصحاب كرامدن
 پك چوق كسه لك موافقت ايتيه جكلری ملا حظه سنه بناء قلب
 سعادتلرينه بر مقدار حزن عارض اولديغنی ابوبكر الصديق
 و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری حس ايتلریله حضور
 سعادتیه چيقوب (يارسول الله جناب حق دين اسلامی اظهار
 و پيغمبرینی اعزاز ایده جكنديه شهيد مز يوقدر دشمنزه وعد
 اولنان وقت كله يور . محاربه دن كير و قالوبده كنديمزه
 قور قانلق صفت مذ مومه سنك اسناد اولنسنی قبول ایده ميز .
 همان جناب حقل عوتيله محل موعوده كیده لم) ديلری
 اوزرينه سرور عالم افندمز منشرح اولوب (دين اسلام
 كوندن كونه كسب شرفله ترقی ايتك اوزره ايكن جيبانت
 صفت مذ مومه سنك اسناديله كير و قالسنی استمديكمدن بكا
 هيچ بر فرد موافقت ايتسه بيله يالكز اوله رق بدر موعوده
 كتك بنم ايجون ضرور يدر) بيور مسيله اصحاب كرامك
 جمله سی مسرور اولوب القآت شیطانيه قلبلرندن مندفع
 اوله رق جمله سی اظهار موافقت ايلديلر . بونك اوزرينه
 سرور عالم افندمز (عبدالله ابن رواحه) حضرتلری
 قائم مقام خلافت نصيبيله علی ابن ابی طالب رضی الله عنه
 حضرتلرينه سنجاغ شريفی و يروب بيك بشيوز كشی ايله
 مدينه منوره دن حرکت ايدرك تاريخ هجرتك در دنجی سنه سی
 ماه ذی القعدة نك غره سنده بدره موصلت اولنوب اردو
 قورلدی . و اصحاب كرام مدينه دن چيقديلرنده يانلرنجه
 پك چوق مال تجارت آلوب بهر سنه اول موسمه صحراي

بدیده بنایر قورادوغندن اردوی اسلام اوراده برهفته قدر
 اکلندکاری جهته بك كوزل آیش ویرش اولوب خلیجه
 تجارت ایدرک کمال فرحله مدینه منوره به عودت بیورلندی .
 ابوسفیان دخی ایکی بیك کشیدن مرکب بر اردو ایله مکه دن
 چیقوب (بجنه) دیدکاری محله کله رک عسا کراسلامیه تک
 صحرای بدره کلدکرنی ایشته دیکنده رؤسای کفره بی
 طویلا یوب (بوسنه اورته لفته قیتلق اولوق مناسبتیه بدره
 کیدلدیکی حالده زخیره جه بك چوق مشکلاته دوچار اوله جغمزدن
 کیرو دونمکله کمز اقتضای حالنددر) دیه رک بیان معذرتله
 قراری فراره تبدیل ایلیوب مکه به دوندیلر . عسا کر کفار
 برایش کوره میوب یالکز سویق یعنی قاورلمش اونی
 صوایله قارشیدروب بدکرندن صکره مأیوساً مکه به عودت
 ایتدکلی ایچون اهل مکه استهزا واکلنجه طریقله
 کندی عسکرلینه (چیش السویق) تسمیه ایدرلندی .
 والحاصل کفار قریشک اهل اسلام ایله محاربه ایتکه جسارت
 ایده مدکاری بین القبائل اکلشلمدیغندن قریش مکدنک
 اعتباری بوز یلوب اهل اسلام بك چوق شان وشرف
 بولدی .

(اون دردی غزوه) ذات الرقاع غزاسیدر . اشهبو
 غزآنک سببی قبائل نجددن غطفان قبيله سنک (بنی محارب
 و بنی ثعلبه) جهاتلری مدینه منوره به هجوم ایتک اوزاره
 تدارکات حریه به قالشمدقلمی سمع رسول الله واصل اولنجه
 داماد محترملمری عثمان ذی النورین رضی الله عنه حضر تلرینی

خلافت کبرایه نصب ایله اصحاب کرامندن پروایتده در تیوز
 وروایت اخراده یدی یوز مردان دلاورانی استصحاب
 ایدرک تاریخ هجرتک بشنچی سنه سی محرم الحرامک ایتداسنده
 مدینه منوره دن حرکتله دیار نجد سفرینه قصد اولندی .
 انجیق اردوی اسلام اراضی غطفاندن (ذات الرقاع وشدخ)
 تسمیه اولنان محله واصل اولنجه اهل بیهسی اردوی سعادتک
 حرکتنی ایشیده رک قار شو و طوره میوب طاغله فرار ایتدکاری
 جهته محاربه وقوع بولمق سزین اون بشنچی کون مدینه منوره به
 عودت بیورلمشدر (ذات الرقاع) اطرافی پارچه پارچه
 تارلاردن عبارت برطاغک اسمی اولدیغنی ویاخود اولوقته
 بولسان سنجاغ شریف الوان متعدده دن عبارت اولدیغنی
 ویاخود اصحاب کرامدن بعضیلرینک ایاق قابلری بیرتیلوب
 ایاقلرینه بز پارچه لری صار دقلمی مناسبتله غزوه مزبوریه
 ذات الرقاع تسمیه اولمشدر .

(اون بشنچی غزوه) دومه الجندل غزاسیدر . (دومه الجندل)
 مدینه منوره به اون بش ویاخود اون التی کونلک وشام شریفه
 بش کونلک مسافه سی بولنان بر بلده نک اسیدر . اشهبو
 غزآنک سببی بلده مزبوره اهل بیهسندن برطاقم اشقیبا
 بولجیلره تعرض ایدوب ظلم ایلدکاری خبری سمع رسول الله
 واصل اولنجه آنلری تأدیب ایله طاغتمق واهل اسلامک
 شام دیار یله تجارتلرینی تأمین ایتک مقصدیه مدینه منوره ده
 (سباع ابن عرفطه) رضی الله عنده حاضر تلرینی خلیفه لکه نصب
 ایدوب تاریخ هجرتک بشنچی سنه سی ربیع الاولنده اصحاب

کرامدن بيك كشي ايله مدينة منوره دن حرکت بيورلدي .
 بلده مزبورده يه ياقلاشد قلرندده حيوانات سور يارينه تصادف
 اولنوب چوبانلرندن بعضيلري طوتلدي و بعضيلري دخی
 فرار ايلدي . اشبو خپر بلده مزبورده اهاالبسنه واصل
 اولنجه کافه سي طاغملوب فرار ايتدکلرندن اردوي اهل اسلام
 بلده به کيردکلرنده برقاج کون اوراده اقامت اولنه رق
 اطرافه برقاج قول عسکر چيقار لديسه ده هيچ برکسه يه
 تصادف اولنه مديغي حسيله حيواناتي اغتنام اولنه رق
 محاربه وقوعبولقسرين ربيع الاخرک بکر منجي کوننده
 مدينة منوره به عودت بيورلدي .

(اون النبي غزوه) مريسيغ غزاسيدر . واشبو غزايه غزوه
 بنی المصطلق دخی ديرلر . مريسيغ بين الحرمين خزاعه ديارنده
 قديد ناحيه سنده برصويک اسيدر که فرعه ايکي کونلک
 مسافه سي اولرب فرع دخی مدينة منوره به اوتوز ايکي ساعت
 بعدنده بر محلدلر . اشبو غزايک سببي بنی خزاعه قبيله سنک
 رئيسي حارث ابن ضرارک مشرکيني تشويق ايله قبائل عربدن
 برخيلي عسکر جمع ايدرک اهل اسلام ايله محاربه ايتک اوزره
 حاضرلندقلري سمع نبوي به واصل اولدقده بريدۀ ابن الحصيب
 رضی الله عنه حضرتلرينک واسطه سيله تحقيق ماده اولندقدن
 صکره زيد ابن حارثه رضی الله عنه حضرتلريني مقام خلافته
 تعيين ايدرک بيک نفر شجبان اصحابي استصحاب ايله تاريخ هجرتک
 بشنچي سنه سي شعبان شريفنک اوچنچي کوننده مدينة منوره دن
 خروج ايدلدي . واشبو غزوه ده مهاجر بندن اون وانصار دن

بکرمي کشي آتلو ايديلر . و مال غنيمته نائل اولمق آرزوسيله
 بو غزوه ده مناسفقيندن دخی پک چوق کسه لر وار ايدی .
 انساى راهده جاسوسلرندن بري حضرت عمر رضی الله عنه
 حضرت تارينک اينه کچوب نتيجه استنطاقدن تاميله دشمنلرک
 احوالی اکلاشلدقدن صکره دين حقه دعوت اولنوب
 قبول ايتديکي حسيله قتل و اعدام اولندي . بو خبري
 کفار خاکسار ايشيدنجه قلبلرينه زياده سيله قورقو عارض
 اولغله حارث ابن ضرارک کندينه منسوب اولنلردن ماعداسي
 فرار ايديلر . حضرت فخر عالم افندمن مريسيغ دينيلان
 محله واصل اولنجه کفار خاکسار ميدان مبارزه به ظهور ايله
 مقاتله به حاضرلنديلر . بونک اوزرينه سرور عالم افندمن
 حضرت عمر افندمنه امر بيوروب نفوس و اموالي محفوظ
 اولمق و هيچ بر شيلرينه ضرر کلامک شرطيله دين اسلامه
 دعوت اولنديلر . خذله مرقومه دن هيچ بريسي روي
 موافقت کوسترمدکلري جهته له مقاتله به مباشرت اولندي .
 برنجي دفعه ده طرفيندن سلاح بوشالددقدن صکره حضرت
 پيغمبرک امر به عساکر اسلام هيئت مجتمعه اوله رق برق خاطف
 کبي کفره بخره اوزرينه هجوم ايديلر . کفار خاکسار تاب
 آور مقاومت اوله ميوب اون نفرينک جانلري مالک جهته
 سپارش اولنه رق قتل اولنوب و بديوز کشي بي منجاوز اوله رق
 باقيلري دخی اسير ايديلديلر . و عساکر اسلامدن يالکر
 برکشي شهيد اولدي . و اسراى مرقومه دن انجق برکشي
 شرف اسلامي قبول ايتاشدر . واشبو سفرده ايکيبيک دوه

و بشيک قيون و پک چوق اشيا اغتنام اولمشدر و نسوانی دخی
اسیر قلنشدر و نسوان مر قومه آره سنده حارث ابن ضرارک
قیزی (جویریہ) دخی اسیر قلوب شرف اسلامی قبول
ایله ازواج مطهرات عدادینه داخل اولدیغندن اصحاب کرام
(رسول اکرمک ازواج مطهراتک اقرباسنی اسیر اوله رق
طوتغق شان اسلامیه یا قشمنز) دیهرک کافه اسرای آزاد
ایتملردره و اشبو غزوه بکرمی سکر کون نمتد اولوب رمضان
شریفک غره سنده سرور عالم افند مزله بر ابر عساکر اسلامیه
مدینه منوره یه کیر مشلردر .

(اون یدنجی غزوه) خندق غزاسیدر . اشبو غزاتک سببی
سابقا بیان اولندیغنی و جهله بنی قینقاع و بنی نضیر یهودیلری
مدینه منوره اطرافندن طرد و تبعید اولندقلری حسیدله اهل
اسلامدن انتقام آلمغه قیام ایله کفره قریش و سائر مشرکینی
داخل دائره اتفاق ایتمک اوزره رؤسای یهوددن بکرمی کشی
قدر مکه یه کیدوب ابوسفیان ایله کورشدکلرنده نه ایچون
کلدکلری سؤال اولندیغنه جواباً (سرکله محمدک) علیه الصلاة
والسلام) عدوانته اتفاق ایدوب آره دن قالدر مدقچه
یکدیگر مزدن آیرلیهلم (دیملری اوزرینه ابوسفیان (مرحبا
بکم و اهلابزه خلقک اک سوکیلوسی محمدک) علیه الصلاة
والسلام) عدوانده بزه یاردم ایلیانلردر) دیهرک التفات
ایتدکنصکره الی قدر رؤسای قریشی جمع ایدوب کعبه
اورنوسی آلتنه کیرهک بره قدر قیریلوب جانلری چیققیجه دک
اهل اسلام ایله مقاتله ایتمکدن آیرلامق اوزره قوتلی برعهاده

ایدوب عین ایتدیلر . طائفه یهود کفره قریش ایله بودرلو
معهاده ایدوب کوکلری راحت اولنجه اورادن قالقوب
دیار نجده کیدرک بنی غطفان و دیگر بر طاقم قبائلی داخل
دائره اتفاق ایتدیلر . بونک اوزرینه کفره قریش درت
یک کشیدن مرکب براردو تریب ایدوب اوچویز آتلو
ویک بشویوز دوه لری و ابوسفیان سرعسکرلری و عثمان
بن طلحه سنجقدارلری اولدیغنی حالده مکهدن چیقدیلر .
(مر الظهران) نام محله کلدکلرنده نجد طرفندن اسلام واشجع
و بنی مره و کثانه و فزاره و غطفان قبیلهلری قریش اردوسنده
التحاق ایدرک یک نفری سواری اولق اوزره مجموعی اون
یک کشی اولدی (استطراد) احزاب جماعت و آلاهی
معناسنده اولان حزب کله سنک جمعی اولوب اسلام علیه جماعات
معهده طویلاندقلری جهته اشبو غزوه یه (غزوه احزاب)
دخی نسمیه اولمشدر . اشبو خبر حضرت فخر رسالته
واصل اولدقده اصحاب کرامنی جمع ایله استشاره یوردی .
کفار خاکسارک کثرتی و تدارکات حریرهلری دخی اولسبند
اولدیغنی مناسبته میدان جنکنه چیقلمیوب داخل مدینه ده
محسن ایدرک تدافعی و تحفظی محاربه ایتمک قرار و بریلنجه
سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه حضرتلری بحمسستاندن
فرار ایله مدینه یه کلدرک او آراق شرف اسلامی قبول ایتمش
اولغین محل استشاره ده بولنوب (یارسول الله بزم
ملکتلر مزدن برینه حدندن زیاده دشمن هجوم ایتدکده
اطراف ملکت خندق ایله احاطه ایدیلوب محافظه سنه اهتمام

اولنور) دیویسان ایتمی تحسین بیوریلوب خندق حفرینه
 قرار ویرلمسی اوزرینه عبدالله ابن ام مکتوم رضی الله عنه
 حضرتلرینی مقام خلافته تعیین و مهاجریندن زید ابن حارثه پی
 وانصاردن دخی سعد ابن عباده حضرتلرینی سنجقدار نصب
 ایدرک اوتوز الی کشی آتلو و باقیسی پیاده اولمق اوزره
 اوج بیک کشیدن مرکب براردو ایله تاریخ هجرتک بشخی
 سنه سی شوال شریفک اوآخرنده مدینه منوره دن چیقلدی .
 و خندق جبل سلع دینیلان طاغک اوکنده قازلمسی مناسب
 کوریلوب عرض و عمق بشرزداع اولمق اوزره هربررق آرشون
 محلاک قازلمسی اون نفر صحابه به تقسیم اولنه رق خندق حفرینه
 مباشرت اولندی . و مقدما بنی قریظه یهودیلری اهل
 اسلام ایله عقد معاهده ایتمش اولدقلری جهته اوصره ده
 عاریت اوله رق آنلردن دخی برخیلی ادوات حفریه آلندی
 ایدی . حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم افندمز
 اصحاب کرامنی تشویق و تطییف ایتمک ایچون بعضا خندق
 قازمق و بعضا دخی طپراق طاشیمق ایله مشغول اولور
 و اصحاب کرامنه خیر دعار ایدر ایدی . بوسبیدن اصحاب
 کرامه ده از یاده شوق و غیرت کلوب وار قوتی بازویه ویره رک
 چالپشوب چبالارلر ایدی . حتی سلمان فارسی حضرتلری
 کوچلی قوتلی و بومئلاو ایشاره آلبشق اولدیغندن اون کشیلاک
 ایش کورردی . زمهره منافقین دخی ظاهر اچالشمقده
 ایدینه لده پک کوشک طورانورلردی . و حکمت ربانیه
 اوله رق اوصره ده غایت شدتلی روزکار و صغوق و قیتاق

اولدیغندن اهل اسلام خندق حفرنده پک چوق صقندیلره
 دوچار اولمشلر ایدی . شویله که کجه سیله برابر اوج کون
 آج قالمشرو صغوقدن طوکق درجه سنه کلمشلر ایدی .
 بونکله برابر کندیلرینه اصلا یأس و فتور کلیوب دین حق
 او غرینه فدای جان و جهسان ایدرک چالپشورلر ایدی
 (رضوان الله تعالی علیهم) اشته بوجهته خندق قازیلورکن
 آز طعام ایله بتون عسکری طیوره ق کبی سرور عالم افندمز
 حضرتلرندن پک چوق معجزات صادر اولدیغنی کتب سیر
 واحادیثده مسطوردر . و برده خندق قازیلورکن غایت
 یوک برطاش چیقوب اصحاب کرام کولنک و سائر ادوات
 حفریه ایله قیروب چیقارمغه سعی و اهتمام ایتمشلر ایسه ده
 موفق اوله میوب عاجز قالمیری اوزرینه سرور عالم افندمز
 مراجعتله بیان حال ایتدکارنده سیدرسل اوج کونلاک آج
 اولوب مبارک قارننه طاش باغلامش اولدیغنی حالده اورابه
 واروب مبارک الله کولنک آله رق بسمله شریفه دنصکره
 طاشه چارپمسبله برثلثی قیریلوب (الله اکبر بکا شامک
 انا خترلی ویرلدی والله بن شمعی شوساعتمده شامک
 قرمزلی کوشکلرینی کوره بورم) بیوردی . بعده یینه
 منوال سابق اوزره بردها چارپمسبله برثلث دیکری قیریلوب
 (الله اکبر بکا فارس اقلیمک انا خترلی ویرلدی والله بن
 شوساعتمده کسرانک بیاض کوشکلرینی کوره بورم) بیوردی .
 و اوچنجی دفعه سننده بسبتون طاش یرندن قویوب قیریلنج
 (الله اکبر بکا یمنک انا خترلی ویرلدی . والله بن شمعی

صنعناك قبور نبی كوره یورم (یوردی) یعنی بواوچ اقلیم
 جسیك فتح اولنوب ممالك اسلامیه الخاق ایدیه جگنی خبر
 وردی . وحتی سلمان فارسی اوراده بولنوب حضرت
 پیغمبرك كوشه كاری تعریف یوردیغی کبی واقع اولدیغی
 بیان ایلدی . اشته بو وجهله کمال درجه سعی اولنورق
 بش اون کون ظرفنده خندق تمام اولنجه قریش اردوسی
 یتیشوب هر برقبیله مدینه جوارنده بررحله قونورق مدینه
 منوره پی تحت محاصره به آلدیلر . عساکر اسلامیه دخی
 اولاد و عیال و اشیا و اموائی مدینه حصارلنده محفوظ قیلوب
 امانت حقه تسلیم ایدرک و خارج شهره چیقوب (سلع) نام
 طاعه آرقه ویره رک دشمنه قرشو طور دیلر . کروه کفره
 اهل اسلامی بر هجومده یتورمک زعم فاسدیله هر طرفدن
 مدینه منوره به صالدر دیلر ایدیه اوکلرینه اصلا کورماش
 اولدقاری غریب الشکل بر خندق چیقجه کفار خاکسار نظر
 حیرتله باقوب طوره قالدیلر . وهرنه طرفه قوشدیلر ایدیه
 اوزرلینه اوق و طاش یاغدیریلوب هیچ بر طرفدن کیره میه
 جگاری تحقق ایدنجه چاره سز اوق و طاش جنکته قرار
 ویردیلر . و مقدا سرور عالم افندمزله عقد معاهده ایلان
 نبی قریظه یهودیلرینک بو صوره ده نقض عهد ابتدکاری
 ایشیدیلنجه کیفیتک تحقیقنه اصحاب کرامدن بر قاج کشتی
 کوندربلوب صحیح اولدیغی تبیین ایدنجه حضرت فخر عالم
 افندمز (حسبنا الله ونعم الوکیل) دیدی واصحاب کرامتک
 فتوحات عظیمه به نائل اوله جقلربی تبشیر یوردی . واول

قوم خبیثک نقض عهد ایلری اهل اسلامه موجب اندیشه
 اولدیغندن سرور عالم افندمز شهر مدینهک محافظه سنده
 بشیوز کشتی تعیین ایلدی . و سائر اصحاب کرامتله برابر
 اوله رق کندیسلی صبا حله قدر خندق خطنک محافظه سیله
 مشغول اولورلردی . کروه منافقین بر طرفدن آچلق
 و صغوق دشمنی و بر طرفدن دشمنی دین دشمنلرینک اهل اسلام
 اوزرینه هجوم ایله شدت مضایقه لرینی کورنجه فرصتی غنیمت
 ییله رک درلودر لوترهات و فساداته قالشدیلر ایدیه هیچ
 بر ایسته موفق اوله میوب خائب و خاسر اولدیلر . و خندقک
 بر محلی لایق وجه اوزرینه قازیله مدیغندن بر کون کفره
 فجر دن هر بری یوز کشتی به مقابل طوتیلان یکتیلرندن الی
 کشتی هجوم ایلدوب (بزم قارشومزه چیقجه ییله جک آدم واری)
 دیورک میدان طلب ایلری اوزرینه ابتدا حضرت علی افندمز
 ارسلان کبی میدانه چیقوب الک مشهور لری اولان عربن
 عبدودک جانی جهنمه آندقدنصکره زیرابن عوام حضرتلری
 دخی کوکره مش فیصل کبی میدانه چیقوب نوفل نخرومینک
 اوزرینه هجوم ایله کندیسلی ایکی پارچه ایدکدنصکره قلیجی
 التند هکی آکری ییله کسدی . و اندانصکره حضرت عمر
 و علی وزیر افندیلر مرک اوچی بردن هجوم ایدنجه میدان
 آرایان پهلو انلره دنیا طار کلوب کندیلرینی شاشیره رق فرار
 ایدیلر . بونک اوزرینه مسلمین پک زیاده مسرور اولوب کفار
 خاکسار دخی مأیوس و مکدر اوله رق خندق جوارندن چکبله رک
 اردوگاهلرینه کتدیلر . ابرسی کون نبی قریظه یهودیلرله

برابر اوله رق بالجمله مشرکین هر طرفدن اهل اسلامی احاطه
ایله اخشامه قدر کوز آچدره یوب اوق آتدیلر ایسه ده
مراد لرینه نائل اوله مدقلرندن اخشام اولجه بنه چکلدیله .
اصحاب کرام صغوق و آچلقدن پک زیاده مضطرب اولدقلری
حسبیه ابرتسی کون نه پایه جقلرینی دوشونور لر کن جناب
کبریا حضرتلری اسبابی خلق ایلوب اشجع قبیله سی
اشرافندن فطانت و درایتله مشهور (نعیم ابن مسعود غطفانی
اردوگاه کفره دن قالقوب خندق کازنده بولانان نو بتجیلرک
رخصتیله سرور عالم افند مرک حضوریله کله رک شرف
اسلامی قبول ایلد کدنصرکه (یار سول الله قبائل عرب بنم
مسلمان اولد یغنی یلمدکلرندن رخصت یوریلور ایسه حرب
بر خدعه اولدیغی جهتله شمدیکی حالدده دین اسلامه بر خدمت
ایده بیلورم) دیه رک سرور عالم افند مر دن رخصت آلوب
بنی قریظه ناحیه سنه کتدی . اوراده بولانان رؤسای
یهوده خطابا (ای اشراف بنی قریظه سزی نقدر سو دیگمی
بیلور سکر قاج کوندور که سزک حالکزی دوشونیورم) دینجه
یهودیلر (اوت بزم سکامتت کامله مر واددر سویله یاقه لم)
دیدکلرنده نعیم (قبائل عربک بورایه کللرندن مقصود
مسلمانلری پتسورمک ایسه ده زخیره لری توککندیکنندن
وصغوغه طیانه مدقلرندن و مسلمانلر شدتاه مقاومت ایدوب
تسلیم اولیه جقلرند ناشی جانلری صقیلوب کیده جکلردر .
صکره سز نقض عهد ایتدیکنر جهتله مسلمانلرک اللرندن نصل
قورتیلور سکر بکا قالورسه سز قبائلک اشرافندن بر قاج

کشی بی رهن آملالیکر که ایش بیتدیجه کتلمری ممکن اولیه)
دینجه یهودیلر (اوت سلطام طوغری سو بیلور سین) دیه رک
تصدیق ایتلمری اوزرینه نعیم اورادن قالقوب اوسقیانک
بجلاسنه کله رک (طائفه یهود مسلمانلرایله نقض عهد ایتدکلرینه
پشیمان اولوب بنه تجدد معاهده ایشلر و قباحتلرینک عفو
اولمسیچون رهن صورتیه رؤسای عربدن بر قاج کشی بی
آلوبده انلره تسلیم ایده جکلردر صقین و برمییه سکر)
دیهرک رؤسای عربی قائدیرنجه اوسقیان یهودیلرک
افکارینی اکلامق اوزره (عسکریمز و حیوانلریمز صغوق
و آچلقدن تلف اولمق اوزره اولدیغندن یارین ججه مر
بردن شدتلو بر هجوم ایدرک مسلمانلری پتور ویده کیده لم)
دیهرک خبر کوندورمی اوزرینه یهودیلر (یارین ججه
ابرتسی اولمق مناسبتیه بزوغایه کیده میز . انجق سز دن امین
اولمق ایچون رؤسا کزدن رهن صورتیه بتش کشی قدر بزه
تسلیم ایتک شرطیه بازار کونی کیده بیلورز) دیهرک جواب
کوندرنجه رؤسای عرب نعیمک سوزینی تمامیه تصدیق ایدوب
یهودیلره (کندیکزی قورتارمق ایچون جانکر استرایسه بزه
برابر کلوب محاربه ایدیکز یوخسه بزکندیکز حالده باشکره
کله جک بلیه بی سز دوشونکر) دیهرک خبر کوندردکلرنده
قوم یهود دخی نعیمک سوزینی تصدیق ایلوب نقض عهد
ایتدکلرینه پشیمان اوله رق قور قولرندن حصار لرینه قباوب
قالدیله . بوجهته یهود ایله قبائل آره سنده بربرودت حاصل
اولمسیله ایش بشقه اشوب هر نقدر که بر قاج کون ده اخصره

آمد اولدیسه ده اولکی کبی شد تلو محاربه اولدی و بوسره ده
 حضرت پیغمبر دعا ایله مشغول اولوب و جناب کبری یا حضرت تری
 دخی دهاسنی قبول بیوروب جمال مبارکنده آثار بشاشت
 ظاهر و نمایان اوله رق طرف ربانیدن روزگار و ملائکه کرام
 ایله امداد اولنسه جقلر نی اصحاب کرامنه خبر و بردی .
 لطف حق ایله همان اولکون ایکندی اوستی یا لکنز مشرکین
 طرفنه مخصوص اوله رق غایت دهشتلی برفورطنه ظهور ایلیوب
 مشرکینک آنشیرینی سیوندردی و چادرلرینی قوپاروب
 برهوا ایلدی . و کتدیجه کسب شدت ایدرک کوز کوزی
 کورمز اولدی ایدی . و اوسره ده طرف رسالتدن حذیفه
 الیمانی حضرت تری کفار اردوسنه کوندرباوب احوال کفره به
 واقف اولدی . شویله که کفار خاکسار کندنیرینی شاشیروب
 توبی دوشمش تیلکی به دونمشلر . هله اردولری ایچنده ملائکه
 کرامت تکبیر صدالری و سلاح شاقردیلری ایله یلنجه
 چیلدرمش میونه دوندیلر . و ابوسفیان دخی مایوس اوله رق
 ای جماعت آرتق بورا ده بارینه جق برقالدی اشته بن کیده بورم
 سرزدخی کوچمنک چاره سنه باقیکنز) دیهرک دوه سنه بینوب
 کندی و آرقه سندن عونیه سی دخی حرکت ابتدیلر . حضرت
 حذیفه سرور عالم افندمره کلوب واقع حالی خبر ویرنجه
 سرور عالم تبسم بیوردی . و صکره کفار خاکسارک بردها
 کله به جکلرینی اصحاب کرامنه خبر و بردی . خلاصه کلام
 عون ربانی ایله کفار خاکسار منهزم و مقهور اوله رق رجعت
 ابتدیلر . و اهل اسلام دخی برروا یته اون بش وروایت

اخرا ده بکرمی درت کون محاصره دنصکره مظفر و نه صور اوله رق
 مدینه منوره به کادیلر . و اشبو محاربه ده خلیجه ارزاق و اشبای
 صائره وز خیره ایله خرما یوکلای بکرمی دوه اغتنام اولنوب عساکر
 اسلامییه قحط بلیه سندن دخی خلاص اولدی
 (اون سکنجی غزوه) بنی قریظه غزاسیدر . و بوغزانک سببی
 سرور عالم افندمر خندق غزا سندن عودتنده زمانه سعادتلرینی
 تشریف بیوروب و سلاحلرینی چیقاروب غسل ایندکن
 صکره جبریل امین کلوب نقض عهد ایندکلرند نطو لابی
 قبيله مزبوره او زربنه کتلری ایچون طرف الهیدن امر
 کتورنجه فخر عالم افندمر بلال حبشی حضرت ترینه امر ایله
 (جناب حقل امرینه مطیع اولنلر ایکند نمازینی بنی قریظه
 ناحیه سنده قیلسونلر) دیوندایتدردی . و لواء شریقی حضرت
 علی افندمره و بروب آنی مقدمه جیش اوله رق کوندردی .
 و صکره سرور عالم افندمر سلاحلنوب و عبدالله ابن ام مکنوم
 حضرت تری برینه خلیفه لکه تعیین بیوروب (حلیف) نام
 آتیه بینه رک سنه مزبوره ذی القعدة سنک بدنجی کونی مدینه
 منوره دن حرکتله بنی قریظه قبولندن بر قیوکارینه قوندی .
 و عساکر اسلامییه دخی اوتوز آلتبسی آتلو و باقبسی پیاده
 اوله رق او چیک کشی مقداری طاقم طاقم بدسو وقتنه قدر
 سرور عالم افندمرک یاتنه طوپلانهرق قریظه حصاری تحت
 محاصره آلندی . قوم یهود ابتدا حضرت علی افندمری
 کورنجه فتا حالده سوککه باشلادیلر . انجق قلعه لرینک
 تحت محاصره به آلتدیغنی کوردکلرنده نقض عهدک شامتی

اکلا یوب نادم اولدیبلر . و حتی ریشلری بولنان (کعب)
 یهودیلری طویلا یوب اشته کابلریمزدن بوذاتک آخر زمان
 نبیسی اولدیغنی اکلا شلیدی . شمدی استرسه کز مسلمان اوللم .
 و یاخود اولاد و عیالمزی کندی منزله هلاک ایده لمده شدتله
 مقاومت ایده لم . و یاخود یارین جمع ایرتسی اولدیغندن
 مسلمانلر بزدن امین اولدقلری حس-بیلله حصاردن چیقوب
 بغته اوزرلرینه شدتلی برهجوم ایده لم (دیویسان رأی
 ایش ایسه ده یهودیلر بو اوج رأیک هیچ بریسنی قبول ایتوب
 و بنی نضیر یهودیلری کبی آله بیلدکلری قدر اشیا آلوب کتمک
 اوزره رسول اکرمدن استدعا ایتدیبلر . انجق بو استدعالری
 قبول اولتیوب ومدت محاصره بکرمی کونی کچدیکی جهته
 آجلقدن تاب و توانلری کس-یلوب و حضرت علی افند منزله
 زبیر ابن العوام حضرتلری ایلر و یوب هجوم ایتلری متیقن
 اولدیغندن یهودیلر هیچ برشی شرط ایتیه رک تسلیم اولمقلغه
 مجبور اولدیبلر . بونک اوزرینه حرب و ضربه مقتدر اولنلرک
 اللری ارقه لرینه باغلا نجه مقدا خزرج قبیله سی بنی قینقاع
 یهودیلرینی قورتا ردقلری کبی بودفعه دخی اوس قبیله سی
 بنی قریظه نک آزاد اولنلرینی استدعا و نیاز ایتلری اوزرینه
 سرور عالم افند من کندیبلرینک حسن رضالر بله سعد ابن معاذ
 رضی الله عنه حضرتلرینی حکم نصب ایلدی . حال بوکه
 اول خائیلر اهل اسلامک غایت طار بزوقتنده نقض عهد
 و حضرت پیغمبری سب ایلدکلرندن و اکثر اهل اسلام اعدام
 اولنلری طرفنده بولندقتنندن سعد ابن معاذ حضرتلری حرب

و ضربه مقتدر اولان ارککلرینک قتل و اولاد و عیالرینک
 اسیر اولنلرینی و ماللرینک غنیمت اولنسنی حکم ایلدی . و حکم
 ایتدیکی و جمهله اجرا اولنوب آلتیوز کشیدن زیاده سی قتل
 و ماللری اغتنام و اراضیلری انصار کرامک رضالریله مهاجرینه
 تقسیم اولندی .

(لاحقہ)

حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افند من زیارت
 بیت الله نیت خیریه سبله بیک بشیوز قدر اصحاب کرامنی
 بالاستصحاب تاریخ هجرتک التبحی سنه سی ذی القعدة سنه
 مدینه منوره دن حرکتله مکة مکرمه به طقوز میل مسافه بعدنده
 (حدیبیه) تسمیه اولنسان مجلده اردو قوردلدی . کفره
 قریش حضرت فخر عالم افند منک مدینه دن حرکت ایتدیکی
 خبر آلملریله قبائل عربی جمع ایدرک کلیتو عسکر ابله محاربه
 ایتکه حاضرلندیبلر . بونک اوزرینه طرفیندن مخاره
 اولنه رق قریشدن هر قنغی برکسه مدینه به کیدوب مسلمان
 اولور ایسه قوم قریشه تسلیم اولنق و اول سنه مکة به
 کیره میوب ایرتسی سنه به براقلمق کبی برطاقم آغر شرطلریله
 اون سنه مدت ظرفنده هیچ برطرف دیگرینه تعرض ایتامک
 اوزره عقد مصالحه ایلدی . و اش-بو شرطلر هر تقدیر
 بحسب الظاهر اهل اسلام حقنده ضررلی کورینورسه ده
 حقیقت حالده اختلاط سببیلله قوم قریش و قبائل سائر
 محسنات اسلامیه بی اکلا یوب ایلروده شرف اسلامی قبول
 و رؤسائیک اهل اسلامه بیک بیوک خدمت ایتلری و ذریتلرینک

دخی مسلمان اولملری وائشای متار کده اهل اسلام کندیلرندن
 امین اولوب مدینه جوار لرنده يك چوق فتوحاته نائل اولملری
 ودها بونهللو بر چوق فوائد عظیمه حضرت پیغمبرك معلوم
 عالی نبویلری اولدیغی ایچون قبول بیوردیغی تفصیلا کتب
 سیرده مسطوردر

(اون طقوزنجی غزوه) بنی حیان غزاسیدر . واشبو غزانك
 سببی تعلیم دین و شریعت ایتك اوزره اهل هدیل اصحاب
 کرامدن بر قاج کسه بی قبیله لرینه کوتوروب غدو و خیاتلکله
 شهید ایتدکلرندن سرور عالم افندمز کندیلرینه شدتله غضب
 ایلوب اصحابك انتقامی آلق ایچون یکر می آتلو و باقبسی
 پیاده اوله رق ایکیوز بهادر ایله تاریخ هجرتك التنجی سنه سی
 ربع الاوانده مدینه منوره دن حر کتله اصحاب کرامك شهید
 اولدقلری (بطن غران) دنیلان محله واصل اولنجه
 کندیلرینه ترحم ایلوب دعا و استغفار ایلدی . و اول
 خاتلر حضرت پیغمبرك کلدیکنی ایشدکلری آنده طاعلره
 فرار ایلوب هیچ بریسی اله کچمدیکندن سرور عالم افندمز
 اطرافه بر قاج قول عسکر طاغندقدن صکره کندیسسی دخی حرکت
 ایلوب (عسفان) دنیلان محله کلدی . و ابی بکر الصدیق
 رضی الله عنه حضرتلری دخی اون آتلوایله (نجیم) طرفنه
 کوندردی انجق اورالده دخی هیچ بر فرده تصادف
 اولنه مینجه مدینه منوره په عودت بیوردی . واشبو سفر
 اون درت کون ظرفنده تمام اولدی
 (بکر منجی غزوه) غابه غزاسیدر و بوغزایه ذی قرد

دخی تسبیح اولنور که مدینه منوره په اون ابکی بیل مسافه
 بعدنده بر صوبك اسیدر . واشبو غزانك سببی سرور
 عالم افندمزك یکر می عدد سودلی دوه لری اول محله
 اولتلا مقده ابکن (عینیه بن حصن الفزاری) فرق
 آتلوایله کلوب ابوزر حضرتلرینك اوغلنی قتل ایله دوه لری
 سوروب کوتوروش اولدیغی سمع نبوی په واصل اولنجه
 اصحاب کرامندن بشیوز دلور ایله بر روایتده التنجی سنه
 هجریه نك ربیع الاوانده وروایت اخرا ده غزای خیبردن
 اوج کون مقدم مدینه منوره دن حر کتله محل عزبوره
 واصل اولدی . انجق اصحاب کرامدن بر قاج کشی
 دها اولجه یتیشوب بقیه اشقیادن ابکی کشی بی قتل ایش
 وسلمه ابن الاکوع حضرتلری دخی یالکر و پیاده اولدیغی
 حالده جماعت اشقیایه یتیشوب فوق العاده ابراز شجاعته
 بر قاج کافرک جانلرینی جهنمه اصر لاملش و قور قولرندن اشقیایه
 خیلجه اشیا ترکیله فراره یوز طومعش لرایسه ده سواری عسکری
 امداده کلنجه آلدقلری دوه لک چوغنی ترک ایده رک بی
 غطفانه قاجش اولملری اوزرینه مشار ایله سلمه ابن الاکوع
 حضرتلری حضور سعادتله کلدرک بر قاج کشی دها آلوب
 ایلرو کتیکه رخصت استدیسه ده طرف رسالتدن (دشمنه
 غالب کلنجه شدتله معامله اینه) دبه رک مساعده اولندی .
 و اوخشام اوراده قالوب ایرتسی کون حر کتله مدینه
 منوره بی تشریف بیودیلر . واشبو سفر ایش کون ظرفنده
 تمام اولدی .

(بکرمی برنجی غزوه) خیبر غراس - بیدر . خیبر مدینه
 منوره به درت قوناق اوزاقلا - قده و شام جهننده اون
 ابکی حصاری و پک چوق خر مالتی و مزرعه لری شامل
 واهالسی قوم یهوددن عبارت بریوک مملکت ایدی .
 واشبو غزانک سببی شهر مزبورک شام جهننده اولسی
 و مدینه منوره جوارندن طرف اولسان یهودیلرک اوزایه
 طویلانلری و بنی غطفان قبیله سبی و مدینه ده بولسان قوم
 یهود و زمره خاسره منافقین ایله اتفاقلری اولدیغی و علی
 الخصوص اهل اسلامک ال بیوک تجار تکاهی بولسان شام
 شریفه کیدن اهل اسلامه قوم یهود خانلرینک اویله
 بر موقعه بولملری پک بیوک مخاطره بی مستلزم و تعرض
 اولمقدن خالی اولدقلری حسبیه اهل اسلامک سلامت
 حاللری مقصد عالیه مبنی اول خانلرک وجود خبیثات
 آلودلرینک قالدیرلسی تصویب اولنوب بیک درتیوزی پیاده
 وایکبوزی آتلو اوله رقی بیک التیوز کشیدن مرکب برار دو
 ایله تاریخ هجرتک بدیجی سنه سی محرمی نهایتنده مدینه منوره دن
 حرکتله برکون علی السحر خیبره واریله رقی تحت محاصره به
 آکنوب اوان کون مقداری محاصره دنصکره اهل اسلام
 منصور و مظفر اولوب کاملاً حصارلری فتح اولندی و پک
 چوق مال غنیمت آندی . واشبو محاربه ده اهل اسلام دن
 اون بش کشتی شهید اولوب و کفاردن طقسان اوج کشتی
 قتل اولنوب نارنجیمه کوندردیلر . و کندیلرندن روایت
 اولندیغنه کوره قلعه لرنده اون بیک قدر یهودی وارایش .

و بنی غطفانه محصولات ارضیه لرینک نصفی وعد ایدرک
 کندیلرندن استمدار ایشلر و آنلردخی قبول ایدوب حاضر ایشلر
 ایسده اهل اسلامک بغته کلدکلرینی ایشدکلری آنده
 قلبلرینه خوف و دهشت عارض اوله رقی و از یکمشلردر .
 و مدینه ده بولسان گروه منافقین ایله یهود خانلری خیبر
 یهودیلرینه اراثة طریق ایدرک برطاقم افساداته قالدقشمشلر
 ایسده موفق اوله میوب خائب و خاسر اولمشلردر .
 و حضرت فخر عالم افندمر خیبردو نشنده (وادی القری)
 اها لیسنی دین حقه دعوت ایلوب قبول ایشدکلرندن بشقه
 قارشو طوروب ایشلرندن نوبت ایله اون برکشتی طبشاری
 اوغرایه رقی میدانه چیقه جق اردیلدیلر . بونک اوزرینه
 جناب کبریا نک نصرت و اعانه سیله بهادران اصحاب کرام برر برر
 جمله سنک جانلرینی جهنمه اصمردقد نصکره حصارلرینه
 هجوم اولنه رقی ضبط اولنوب و خلیجه مال غنیمت آلتوب
 غازیله تقسیم اولندی . واهالسی چفتجیلکله ایقا
 اولندی . و برده مدینه منوره به ابکی قوناق مسافه
 بعدنده بولسان (فدک) قریه سی اها لیسنی خیبرک فتح
 اولندیغنی ایشملریله قلبلرینه قورقو دوشوب اراضیلری
 حضرت پیغمبرک اولمق شرطیله چفتجیلکله ایقا اولملرنی
 استدا عا املری اوزرینه طرف رسالتدن قبول اولنوب
 اول صورتله ایقا اولدیلر . و مدینه ایله شام آره سنده
 بولسان (نیما) بلده سی اها لیسنی دخی جزیه و یرمک اوزره
 رعیتی قبول ایشلر . حاصلی اطراف و اکنا فده بولسان

قبائل عرب سطوت اسلامیه دن اور کوب و محسنات
اسلامیه بی اکلابوب پیدر پی عرض انقیاده باشلادیلر .
وبوصورتله آز وقت ظرفنده هیئت اسلامیه کسب جسامت
ابلدی . و بودخی مصالحه حدیبیه نك فواندن اولدیغی
صکره دن اکلاشادی

(بکرمی ایکنجی غزوه) مکة مکرمه نك قحیدر . و اشبو
غزائک سببی قریشدن ماعدا اولان قبائل عرب کندی
حالی رینه براقیلوب اهل اسلام ایله قریش مکة دن هر قنغیستک
حایه سنه داخل اولق استرل ایسه مخیر اولماری حدیبیه ده
عقد اولنان معاهده نك شروطندن بری اولمغین خزاعه قبیله سی
اهل اسلام حایه سنه و بی بکر قبیله سی قریش مکة نك حایه سنه
داخل اولدیلر ایدی . و بو ایکی قبیله نك آره لرنده برعداوت
مستمه اولوب انجق اهل اسلام ک ظهور دندن حدیبیه
مصالحه سی زمانه قدر اهل اسلام ایله اوغراشدقلری جهته
بیلرنده اولان عداوت اونودلمش ایدی . مصالحه هر بوره
عقدند نصکره بنه عداوت قدیمه لری تجدد ایدوب جزئی بر بهانه
ایله بی بکر قبیله سی یغته خزاعه قبیله سی اوزرینه هجوم
ایدوب ورؤسای قریشدن برقاج کشی جماعتلریله برابر امداد لرینه
یتیشوب خزاعه دن بکرمی اوچ کشی قدر قتل ایلدیلر .
بونک اوزرینه خزاعه طرفندن عمرو ابن سالم قرق نفر ایله
مدینه منوره یه کله رک حضرت فخر عالم افندمره شکایت ایدنجه
کفره قریش بووجهله نقض عهد ایتدکلرندن سرور عالم
افندمر خزاعه قبیله سنه مأموللرندن زیاده یاردم ایده جکنه

سوز و یردی . قریشیلر دخی نقض عهد ایتدکار بی دوشوندکجه
تلاشه دوشه رک دیکش طونه میوب تجدد معاهده ایتک اوزره
ابوسفیان مدینه یه کوندردیلر . و اول دخی مدینه یه کله رک
سرور عالم افندمره مراجعتله تجدد مصالحه خصوصنی استدعا
ایتدیه ده سکوتدن بشقه هیچ بر جواب آله مامسی اوزرینه
بکار اصحابدن برقاج ذاته دخی مراجعت ایدوب بر جواب شانی یه
نائل اوله مانجه مأموسا مکة یه دونوب کندی . ابوسفیان
کتد کد نصکره سرور عالم افندمر خزاعه قبیله سنه خبر کوندروب
مکة یوللری نی و بوغازلر نی کوزله طوتوب هیچ بر طرفه قوش
اوچورتمازل ایدی . و برده نجد طرفیه مشغولیت کوسترمک
ایچون ابوقیاده حضرت لر نی برفرقه عسکر یه ایله (وادیءاضم)
طرفنه کوندردی . اشته بوصورتله ایشی غایت مخفی طوته رق
آب آنسزین قریشیلر اوزرینه هجوم ایتک ایچون تدارکات
حریه کوروب و قبائل اسلامیه دن عسکر طو بلا یوب و ابن ام
مکتوم رضی الله عنه حضرت لر نی مقام خلافته تعیین بیوروب
تاریخ هجرتک سکر نی سنه سی رمضان شریفک ایکنجی کونی
اون بیک کشی ایله مدینه منوره دن حرکتله (سقیاء) نام محله
وارلندقه سرور عالم افندمرک عیسی حضرت عباس مدینه
منوره یه هجرت ایتک اوزره مکة دن حرکت ایتش اولمسیله
اوراده شرف ملاقات پیغمبری یه نائلیتی موجب ممنونیت جناب
پیغمبری اولوب اولادوعیالک مدینه منوره یه ارساله کندوسنک
براکده مکة یه کیدلمسی تنسپ اولنهرق اورادن دخی حرکتله
مکة مکرمه یه دیرت فرسخ مسافه ایلندوبولنان (مر الظهران)

نام محله اردو قورلد قدده عساكر اسلاميه دن ده ايك يبيك كشي
 يتشوب مجموعى اون ايك يبيك كشي به الة اولجه سطوت اسلاميه بي
 قوم قريشه كوستروب كوزلر نى ييلد بزمق ايچون سرور عالم
 افندمرك اراده عليه سيله عساكر اسلاميه نك هر بريسي برر محله
 آتش يا قدبلر . حقيقت حال دن غفلت او يقوسنده بولسان
 قوم قريش حر كات اسلاميه بي اكلا بوبده ياندار كات حريمه
 ايله مشغول اولمق و يا خود تجديد مصالحه ايتك اوزره بتكرار
 رؤسادن ايكى كشي ايله برابر ابوسفينانى مدينه به كوندر دكلر نندن
 آنلر اردوى همابونه يا قلاشوبده اولقدر آتشلرى كور نجه
 نظر حيرتله باقوب طوره قالدبلر . و حضرت عباس بو قدر
 سلا ميه بغته مكه به عساكر ا كپر دكلرى حالده اهل
 مكه نك اياق آلتنده قاله رق از يله جـكـلـر نى دو شـوب
 آجيد يغندن كند يلر ينه سطوت اسلاميه بي ييلد بزمه ر ك
 حضرت فخر عالم افندمزه كلوب امان دبله مك و مقابله
 ايتامك خصوصلر نى توصيه ايتك اوزره بر آدم بولو بده
 مكه به كوندر مك نيتيله سرور عالم افندمرك استر ينه پينه ر ك
 اردودن طيشارى چيقوب طولاشور كن ابوسفينا نك سدسنى
 ايشتمديكنده يانه چاغروب كند بسنه حقيقت حال بيان ايله
 نصيحت ايدرك آرقه سنه آلوب و حضور نبوى به كتوروب
 او قوسقوجه لات وعزادن و ز پكوره ر ك شرف اسلامى
 قبول ايتد بزدى . و او اخشام حضرت عباسك ياننده
 مسافر اولوب ابرتسى كون بر پكيد يرنده او تورده رق برر برر
 عساكر اسلاميه بلوكار نى كند بسنه كوستر نجه ابوسفينا نك

كوزى طولدى . آندن صكره حضرت عباس ابوسفينانى
 صالح و يروب رفيقى حكيم ابن حرام ايله برابر مكه به كيدوب
 حرم شريفده بمجمع اولان قريشه خطاباً (اى جماعت
 قريش اشته كلان محمددر . والله اويله بر شوكت و قدر نله
 كايور كه اكافارشو طور مق ممكن دكلدر . سلامت استر سه كز
 مسلمان اولپكز) دبنجه جماعت (سكا محمد نه سوبلدى)
 سو اللرينه جواباً (ابوسفينا نك خانه سنه كيرن اميندر مسجد
 شريفه كيرن اميندر خانه سنه قپا نوبده سلاحه طور انيمان
 اميندر ديدى) ديهرك جواب و ير مسى اوزر ينه ابوسفينا نك
 قارىسى (هند) همان قوجه سـنـك صـقالـنه صـارـيلـوب
 (اى آل غالب شومعتوه حريمى اولد بريكز) ديهرك يا بفره بي
 قوپار نجه ابوسفينان (آقادين نى براق والله مسلمان اولما بسنه ك
 سنى دنى تپه لرر هايدى اوبكه كيت سدسنى چيقارمه) ديهرك
 قارىسى صوصدردى و اودنى صاووشوب اوينه كندى .
 بونك اوزر ينه اهالى مكه حيرتده قالوب نه يابه چقلر نى
 شاشردبلر . و كيميسى ابوسفينا نك اوبنه و كيميسى حرم شريفه
 و بر طاقى خانه لر ينه قوشوب كتدبلر . و بر طاقى دنى
 سوقا قلرده طولاشورق كاه سلاحه نور و كاه سلاحلر نى
 آتارل ايدى . و الحاصل رئيس القوم ابوسفينا نك امانه كلميله
 ايشك رنكى دكيشوب يك چوغى اسلامه ميل ايتدبلر . انجق
 رؤسادن اوچ درت كشي بر مقدار عسكر طو بلا يوب
 مكه نك آلت طرفنده (خندمه) نام محله محاربه به حاضر اندبلر .
 حضرت فخر عالم افندمرك دنى عساكر اسلاميه بي قول قول

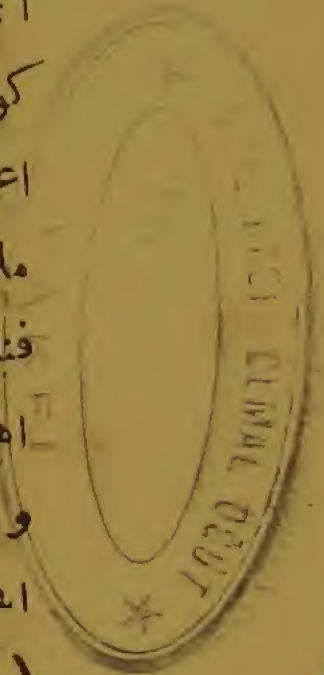
ترتیب ایلوب (قریش طرفندن تعرض اولمقدقه محاربه
ایتمکسز . و مککه به کمال تعظیم و آداب ایله کیریکنز) دیو
تنیه ایدرک هر بر فرقه سنی بر طرفه سوق ایلدی . خالد ابن
ولید رضی الله عنه حضرتلری خندمه طرفندن کتمکه مأمور
بیورلدیغی جهته اوریاه یا قلاشد قلرنده اولجه مجتمع اولان
عساکر قریش تعرض ایدوب یوللرینی کسدره که قالیقیشجه
حضرت خالد نصیحت ایتدیسه ده قبول ایتوب همان حرب
و ضربه مباشرتله اصحاب کر آمدن کر زابن چابرافهری ایله
حیش ابن الاشعری حضرتلرینی شهید ایتلری اوزرینه
حضرت خالد مدانهیه مجبور اولوب شدتله بر هجوم ایدرک
بکرمی اوج کشی قدر مشرکینی قتل ایتدی و سائرلری دخی
فرار ایلدیله . بشقه طرفلردن تعرض اولمیدوب محاربه
وقوعبولمقسزین عساکر اسلامیه فوج فوج مککه مکرمه به
داخل اولدیله . و سرور عالم افندمز مککه مکرمه به داخل
اولدقه طو غریچه بیت شریفه عزیمت ایلوب کعبه معظمه
کوردکده سید عالم تکبیر کتور مسیله جله اصحاب کرام
کندوسنه و وافقت ایدرک تکبیر کتور نجه طاغیر طاشلرایکلدی .
بعده سرور عالم افند مز بیت شریف قبوسنده طوروب
برطاق اشقیادن ماعد اهل مککه نک کافه سنی آزاد ایلدی
واموال و املاکنه اصلا تعرض ایتدی . اشته بو وجهله اهل
مکه به امان و یرلد کد نصکره سرور عالم افند مز اصحاب کرام ایله
برابری کره بیت شریفی طواف ایلدی . و کعبه مکرمه ده
کفار قریشک او چیوز التمش بتلری اولوب همان اولکون

بیت الهمی آنلردن تطهر ایله جله سی پارچه پارچه ایدبارب آتلدی .
و سرور عالم افند مز حرم شریف قبوسنده طوردیغی حالده
ابوطلمحه دن کعبه معظمه نک انا خترینی آلوب کندوسی قبوی
آچه رق ایچرو کیردی و نماز قلمدی و نقدر رسوم و تصاویر وار
ایسه جله سنی قالدردی و آند نصکره سید عالم صفا اوزره
چیقوب اوتوردی و مککه اها لیبسی ذکور و اناث اللهم ورسولنه
انقیاد ایتک اوزره رسول اکرمه بیعت ایتدیله . و اوکله وقتی
کلدکده حضرت بلال حبشی کعبه اوستنه چیقوب اذان
او قودی . (فسبحان الله العظيم) نه بیوک انقلابات حسنه
ونه کوزل عدالت الهیه درکه کفره بخره آزوبده نقض عهد
ایدرک او باشغه قالیقیشجه سیوف اسلامیه ایله بلالرینی و یروب
و آن واحدده بتلر ایله طولدیریلان بر محلی تیزلدوب او قوسقوجه
لات و عزیزی به وهبله سجده و پرستش ایلان قوللرینی کندیسنه
سجده و عبادت ایتدیله . بوزالرینی دوشونمیبوده خرسبتانلرک
مسلمانلره بار بار دیلری نه تحف مسخره لوق و عارسه لقدر .
الله عقل و انصاف احسان ایلسون اشته بو وجهله کعبه معظمه نک
تطهرندن صکره جوار مککه ده بولنان بتلرک هدمنه دخی اصحاب
کر آمدن بعض ذوات تعیین بیوریلوب جله سی پارچه لنه رک
آتلدی . و اشبو فتح مککه مکرمه امام بخاری حضرتلرینک
بیانته کوره اون بئش کون طرفنده وقوعبولمشدر
(بکرمی او چنجی غزوه) حنین غراسیدر . حنین طائف ایله
مککه مکرمه آره سنده بروادینک اسمیدر . و اشبو غرانک
سببی مککه مکرمه نک فتح اولمسیله قوم قریشک ایلک چوغنی

و آنلک طرفدار لری بولسان اکثر قبائل دین حق قبول ایدہ
 کلدکلرندن دین اسلام هر طرفده شان و شهرت بولدی .
 انجق هوازن ایله ثقیف قبیلہ لرینک کثرت جماعتی و شان
 و شهرت لری اولمق مناسبیله ایکی قبیلہ نک رئیس لری برلشوب
 (مسلمانلر فی حربی بیلمیان بر طاقم قبیلہ لر ایله محاربه ایلیوب
 غالب اولدقلرندن شمیدیکی خالدہ بنم اوزرینزه دخی کللری
 ملحوظ بولندیغی جهتله همان بزپشین طور انوبده آنلری
 باصلم) دیواتفاق ایدرک کلپیلو عسکر جمع ایله حنین
 وادیسنه طویلاندیلر . وحتی محاربه دن فرار ایتمامک
 و غیرته کلک ایچون چولوق و چوجقلرینی ییله موقع حربه
 کتوره شلر ایدی . سرور عالم افندمز کفار خاکسارک
 بو وجهله اولان اتفاق و اجتماعلرینی استماع ایتسی اوزرینہ
 تدارکات عسکر یه سنی کوروب و فتح مکہ دنصکره اسلام ایله
 مشرف اولان اشرف قریشدن عتاب ابن اسید رضی الله
 عنه حضرت لری نی مکہ قائم مقاملکنه واهل مکہ به احکام دینیہ
 تعلیمنه معاذ ابن جبل رضی الله عنه حضرت لری نی تعیین بیوروب
 اون ایکی ییک کشیدن مرکب بر اردو ایله شوال شریفک
 بدنجی کونی دلدل نام استرینہ راکب اولدیغی حالده مکہ
 مکرمه دن حرکت ایدرک شوالک اون برنجی کونی وادی
 مزبورہ قریب بر محله اردو قورلدی . اوراده بر کیجه
 بیتوت اولنوب ایرتسی کون ترتیب صفوف اولنهرق وادی
 مزبورہ حرکت اولندی . انجق حنین وادیسنی چقور
 بر محله واطرافنده بولنان بولار غایت طار اولمق مناسبیله

بالضروره عسا کر موجوده برقاج فرقده نفریق اولنهرق
 هر بر فرقه نک برر بولدن کیرمسی اقتضا ایلدیکندن
 و کیریله جک بوللری عسا کر کفار پوصویه طوتمش اولدقلرندن
 بنی سلیم قبیلہ سیهله مقدمه جیش اوله رق خالد ابن ولید
 رضی الله عنه حضرت لری وادی حنینه کیرمسیله پوصولرده
 کیرلنان هوازن قبیلہ سی آپ آنسزین شدتلی بر هجوم ایدنجه
 بنی سلیم قبیلہ سی مهاجده کفارہ طمانه میوب کیرو چکللری
 اوزرینده عسا کر مکہ دخی آنلره تبعیتله کیرو چکلنجه بو حال
 بتون اردوی اسلامه سرایتله جهله سی کیرو چکیلوب طاغلدیلر .
 اشته بوصره ده رسول کبریا علیه من الصلوات ازکیها افندمز
 حضرت لری اصلا یأس وفتور کتور میوب کال صبر و شجاعتله
 دلدلنی سوروب و (بن نجیم بلانجی دکلم و عبدالمطلب
 اوغلوبم) دیهرک کفار اوزرینہ هجوم ایدردی . طالبوکه
 یا تنده حضرت عباس و ابوسفیان ابن حارث و ابوبکر و عمر
 وعلی و اسامه ابن زید وفضل ابن عباس رضوان الله تعالی
 علیهم حضرت اتدن غیري کسه قالمیوب سرور عالم افندمز
 کفارہ واصل اولوبده بر ضرر لری طوقنامق ملاحظه سیله
 حضرت عباس دلدلک دیزکننی و ابوسفیان دکانی طوتوب
 منع ایتمک چالیشورل ایدی . و حضرت عباس سرور عالم
 افندمزک احریله (ای معشر انصار ای شجره رضوان
 آلتنده کیرو دونمامک اوزره سوز ویرن اصحاب) دیو
 چاغیرنجه کندیسنک سسی غایت کور اولمق مناسبیله اصحاب
 کرام ایشدکلری آنده لیک لیک دیو کیرو دونوب قوشه رق

سرور عالم افندمرك يانته طوپلانديلر . وحتى دوه لری
 سرکشک ایدنلر دوه لری براقوب پیاده اوله رق سکر تدیلر .
 وحضرت پیغمبرک امر یله کفار خاکسار اوزرینه هجوم
 ایلوب شدتله مقاتله یه باشلادقلری کوریلنجه حبیب اکرم
 (اشته شمدی نور قیزشدی) بیوروب و بردن بر آویج
 طپراق آلوب (شاهت الوجوه) دیه رک کفارک اوزرینه
 آتمسینه اثر مجزه پیغمبری اوله رق او طپراقدن هر بر کافرک
 کوزلری طولدی . وحتى محاربه دنصکره بو حالی کندیلری
 اعتراف ایلدیلر . ونظم جلیله بیان بیوردیغی وجهله
 ملائکه کرام حضراتی دخی امداده یتیشوب کفار خاکسار
 فنا حالده مغلوب ومقهور اولدیلر وفراره یوز طوتدیلر ایسه ده
 اهل اسلام آرقه لرندن یتیشوب یتش کشیدن زیاده سنی قتل
 و بک چوغنی اسیر و کافه اموال و اولاد و عیال لرینی یغما ایتدیلر .
 اهل اسلامدن ایسه یالکز درت کشی شهید اولدی .
 (حکمت) اصحاب کرامدن بعضیلری عساکر اسلامیه نک
 کثرت و قوتی کورنجه مقتضای بشریتله (بزبو کون آزلق
 جهتیه مغلوب اولیز) دیه رک نفسلرینه برعجب حاصل اولمش
 و برده مکة مکرمه یه کیرلر کده سرور عالم افندمزه هیچ
 برکسه نک نائل اوله مدیغی بویله بر فتح عظیمه غایت قولایقله
 نائل اولسنی مجرد جناب کبری یا حضر تلرینک بر لطف جزیلی
 اولدیغنی ییلدیکندن مبارک باشنی او کتیه اکر رک کمال تواضعله
 مکة مکرمه یه کیرمشدر . انجق اهل اسلامدن بعضیلری
 مقتضای بشریتک غلبه سسینه حضرت فخر عالم افندمزه کبی

کمال تواضعه رعایتله مکة مکرمه یه کیره مامشاردر . اشته
 بوجهتمله تدارکات حر یسه وعساکر وفیره هر تقدیر
 بحسب الظاهر اسباب غلبه دن ایسه ده انجق حقیقت حاله نظراً
 دشمنه غلبه ایتک و کافه امور و خصوصنی استحصال ایتک مجرد
 جناب کبری یا نک نصرت و اعانه و امر و اراده سیله اولدیغنی
 ییلدرمک و اهل اسلامی غفلتدن ایقاظ و ارشاد ایتک ایچون
 حکمت الهیه سی اول امرده اهل اسلامک بو انهمزانی اقتضا
 ایلمشدر . ومکته نک فتحیه طاقم طاقم انسانلرک دین اسلامه
 کیرملریله دین حتی ادیان سائره باطله اوزرینه غالب و حبیب
 اکرمی عزیز قیلقلیغی و کفره بفره نک مال لرینی غنیمت قیله رق
 اهل اسلامی مندار شکران ایلملکلیکی جناب کبری یا حضر تلرینک
 مقتضای وعدی حسیه حکمت الهیه سی بعد الانهمزانه اهل
 اسلامک غلبه سنی اقتضا ایلمشدر . واشبو غزاده طویلان
 اسیرلرک ارکک و دیشی اوله رق مجموعی التی ییک نفوسدن
 عبارت و آلنان اموال غنیمت بکرمی درت ییک دوه و قرق
 ییکدن زیاده قیون و درت ییک و قیه کموش ایدی
 (بکرمی ادردنجی غزوه) طائف غزاسیدر . طائف مکة
 مکرمه نک شرق جهتمده و اوچ قوتناق بعدنده اوزم و بیوه سی
 کثیر و هواسی لطیف بر شهر کبیرک اسیدر . واشبو غزاتک
 سببی حنین غزاسندن فرار ایلدیان زمرة اشقیاء و طنلری
 بولنان طائفه عزیمتله برسنه لک زخیره ولوازم حر یه لرینی
 تدارک ایدرک قلعه لرینه قیانونوب محاربه یه حاضر لملری
 اوزرینه سرور عالم افندمزه اسرا و اموال غنائمی (جعرانه)

نام محاصره محافظه اتمک اوزره بر مقدار عسکره براقوب مکه
مکره به عودت اتمکسزین شهر مزبور کیدرک قلعه لرینک
محاصره سنه اهتمام بیوردی . وحتی سلمان فارسی حضرت لرینک
واسطه سیهل منجینق دخی استعمال اولنوب برفاق کافر قتل
اولندیسه ده اشقیانک قلعه لری مستحکم وادوات حریره لری
مکمل اولدیغی جهتهله شدتلی مدافعه ایدوب یغمور کچی اوق
یاغدر دقلرندن اصحاب کرامدن اون ایکی کشی بی شهید
وبرقاج کسه بی مجروح ایتدیله . بونک اوزرینه حضرت
پیغمبر اوزملرینک کسیلوب یاقلسنی امر بیوردی وبر مقدار
کسیلوب یاقلینجه کفار خا کسار الله رضا سیچون مرحمت
ایدوبده اوزملرینک کسلماسنی استرحام ایتدیله . طرف
رسالتدن دخی رجالی قبول اولنوب اصحاب کرام منع اولندی .
واند انصکره سید عالمک امریله (هر قنخی بر کوله حصاردن
اینبوده بزه کلورسه آزاد لیدر) دیه رک ندا اولنسی اوزرینه
یکرمی اوج قدر کوله قاچوب اردوی اسلامه داخل اولدقلری
آنده طرف رسالتدن آزاد اولنوب هر بری اصحاب کرامدن
برذاتک یاننه ویرلدی . اشته بووجهله اون سکر کون قدر
حصار لری محاصره اولنوب ایلروده اهل طائفک بلا محاربه
شرف اسلامی قبول ایدو جکاری حضرت پیغمبره طرف حقندن
خبر ویرلدیکی جهتهله دهها زیاده اوغراشمقدن واز کچه رک
کیرویه عودتله اموال غنائم تقسیم بیورد قدر انصکره ذی القعدة نک
اون طقورنجی کونی اورادن دخی حرکتله عمره ده احرامه
داخل اوله رق مکه مکره به کیدلدی و صکره دخی مدینه

منوره بی تشریف بیوردیلر . و اشبو سفر ابی آی واونالی
کون ظرفنده تمام اولمشدر
(یکرمی اشنجی غزوه) تبوک غراسیدر . تبوک مدینه منوره
ایله شاهک آره سنده بر محاک اسمیدر . و اشبو سفرده قیتلق
وهو الرک شدت حرارتی سببیه اهل اسلام زیاده مشقت
چکدکلرندن غزوه مزبوریه (غزوة العسرة) وزمره
منافقینک رذیل ورسوای اولملرینه باعث اولدیغی مناسبتله
(غزوة الفاضله) دخی تسمیه اولمشدر . و بوغرائک سببی
هرقل روم وزراسندن برینجی شامه کوندروب قرق بیگ کشیدن
مرکب براردو تجهیز ایله مدینه منوره بی باصمق اوزره اهل
اسلام علیهنه حاضرلندقلری سمع نبوی به واصل اولنجه کافه
قبائل اسلامیه به خبر کوندروب تدارکات حریره و اعانه
عسکریه ایتلرینجی امر ایلدی . و اول سنه بیان اولندیغی
وجهله قحط و غلا و شدت حرارت و صومسزاق اولمق مناسبتله
لوازمات سفر به نک لایقینه تدارک ایدلمسیچون حضرت فخر رسالت
عادت شریفه لرینک خلافتنه اوله رق قنخی محاربه به
کیدیله چکنی اصحاب کرامنه اعلان ایلدی . بونک اوزرینه
اصحاب کرام علیهم رضوان الملک العلام حضرتانی اعانه
عسکریه اوله رق هر کس قدر تنه کوره برر مقدار شیء
ویردیله . و بعضیلری مالک ربیعنی و کیمسی ثلثنی و بر طاقی
نصفنی و ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرت لری دخی تکمیل
مالی ویردی . و عثمان رضی الله عنه حضرت لری تجارتله شام شریفه
کوندرمک اوزره ایکوزدوه حاضر لاش اولمغله اوصیره ده

هر طایفه ایکیوز بیله دوه بی وایکیوز و قبه التون دخی حضور
 هادته کوتوروب هومات عسکر بهیه صرف اولنق اوزره تسلیم
 ایلدی . و فیابعد کندوسنه هیچ برکاهک ضرر ویرمیه جکنی
 حضرت پیغمبر تبشیر بیوردی . بو صوره ده گروه منافقین
 هرقل رومک عظمت و شوکت و عسکرینک کثرت و قوتندن
 و یوللرده چکيله جک محن و مشاقدن بحمله اهل اسلامی
 تقیر ایدرک محاربه دن منع ایتکه چالیشورلر ایدیسه ده اهل
 اسلامک عقیده لری غل و غشیدن سالم اولدیغی جهتله
 چالشدقلرینک هیچ حکمی یوغیددی . و همده الله ایله رسولک
 امرینه آچیقندن آچیغه مخالفله محاربه یه کتمدیلر . و ذم و تقبیح لری
 حقنده آیات جلیله نازل اولدی . اشته بو وجهله اون بیکی
 سواری و باقیمسی پیاده اوله رق بر روایتده اوتوزیک و روایت
 اخرا ده قرق بیک عساکر اسلامیله تاریخ هجرتک طقوزنجی
 سنه سی رجب شریفنده مدینه منوره دن حرکتله تبوک دنیلان
 محله واربله رق اردو قورلدی . انجق کفره روم و آنلره
 تابع اولان قبائل عرب اهل اسلامدن خوف ایلدکلری
 جهتله کندیلرندن بر حرکت کورلمدیکی ایچون محاربه وقوعبولدی
 ایسه ده عساکر اسلامیله نک شام حدودینه قدر کلوب
 هرقل رومه قارشو طور مسی هر طرفه حیرت و دهشت
 ویردیکندن (ایله) نام بلده نک حکمداری و (جربا و زرخ)
 نام بلده لک اهل پسسی جزیه و یرمک اوزره رسول اکرمدن
 عهد و امان طلب ایتلری اوزرینه استدعاری قبول اولنوب
 طرف رسالتدن امان نامه لریاز بله رق کندیلرینه و یرلدی .

واوصره ده حضرت فخر عالم افندمر خالد ابن ولید رضی الله
 عنه حضرتلرینی در تیوز قرق آتلو عساکره سردار نصب
 ایدرک (دومه الجندل) قرالی (اکیدر ابن عبدالملک)
 نصرانی اوزرینه کوندروب و بر موجب اراده پیغمبری
 حضرت خالد شهر من بوره قریب بر محله وارد قده اکیدر
 قرنداشی حسان ایله برابر کیجه آیدینلغنده بقرو حشی اولامق
 خلیاسیله چیقداقلری مناسبته حضرت خالد اکیدری دیری
 طوته رق و قرنداشی حسانی قتل ایدرک ایکیسنی دخی
 آولا بنجه معیتلرنده بولنسان کافر لر فراره قرار و یردیلر .
 بعده حضرت خالد اکیدری حضور سعادتله کتوروب ایکیبیک
 دوه و سکز یوز آت و در تیوز زرخ و در تیوز مز راق و جزیه
 و یرمک اوزره عقده صالحه اولنده رق کندیسنه امان و یرلدی .
 و سرور عالم افندمر تبوک موقعنده اون کوندن زیاده
 اکاند کدنصکره اصحاب کرام ایله استشاره ایدوب مدینه منوره یه
 عودت بیورلدی . و اشبو غزاد نصکره شوکت اسلامیله
 هر طرفه یایلدیغی مناسبته قبائل عرب فوج فوج کلوب
 شرف اسلامی قبول ایلدیلر

✽ ایکنجی فصل حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه ✽

✽ و سلم افندمر نک دعوت و سرایاسی بیاننده در ✽

(بعث و سریه) ظلمت کفر و ضلالتده قلانلری نور ایمان
 و هدایتده دعوت و یاخود اشقیای کفره بی تأدیب و تنکیل ایتلک
 مقصدیله سید عالم افندمر بالذات حاضر اولیبوب بلکه
 بحرب الاحوال اصحاب چیتلرنداندن بر ذات عالیقدری

انتخاب ایله سر عسکر ایدرک اصحاب کرامندن برجاعتی
 و یاخود یا الکنز برکشی بی میدان معرکه به سوق بیوردیغی
 وقعه به اطلاق اولنور . و اصح روایات اوزره سرور
 عالم افندهرک بعوث و سرایسی الی یدی دفعه واقع اولمشدر
 (برنجی سریه) عم رسول الله جزه رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . و بونک سببی ابتدای غزوات بچشده بیان
 اولندیغی و جهله کفار مکه اطراف و انکافده قفسادار پیدا
 ایدرک اهل اسلامی محو ایتک افکار فاسده سنده بولندقلرندن
 تجارت بهانه سیه مدینه جوارندن بکهرک شام طرفلرینه
 یوک یسوک قافلله لر ایله کیدوب کللری صحیحاً اهل اسلامک
 موجب پزیشانیتی اوله جنی و آره صره اشقیافرقه لری اهل
 اسلامی بولدقلری یرده قتل ایتکه جرأت و اموال و حیوانانی
 یغما و بعضیلری دخی اهل اسلامی هجو ایدرک دشمنلرینی
 حربه تحریک ابتدکاری حسبیلله اجرای مفسدتلرینه میدان
 و یر مامک نیت خیره سنه مبنی سرور عالم افندهرن محافظه
 حدود و اشقیای کفره بی اول جواره اوغراتماق ضمننده
 بعض کره سریه ترتیب ایدر و بعضاً دخی بالذات حاضر
 اولورلر ایدی

بوکابناء اهل اسلامک اکیوک دشمنی ابو جهل لعینک تحت
 ریاستنده بولنان اوچیوز آتلودن مرکب ایر قافلله بی قورقتمق
 مقصدیله برنجی سنه هجره سنک یدیجی آبی رمضان شریفنده
 عم رسول الله جزه رضی الله عنه حضرتلرینه برسنباق و بروب
 مهاجریندن اوتوز کشی به رئیس نصب ایدرک کوندردی .

عسا کر اسلامیه قافلله قریشه یاقلا شوب تعرض ایتکه
 باشلا بجه (محمد ابن عمرو الجهمی) آره لرینه کوروب صلح
 ایتدی . بونک اوزرینه غوغا اولمقسزین مدینه منوره به
 عودت اولندی

(ایکنجی سریه) عبیده ابن الحارث رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . که ابوسفیان ابن حربک تحت ریاستنده
 اوله رق ایکوز کشیدن مرکب بر قافلله بی حدود دن دفع و تکیل
 ایتک مقصدیله سنه هجره سنک سکرنجی آبی شوال شریفنده
 عبیده حضرتلری آلتش کشی به رئیس نصب اولنده رق
 (بطن رابع) دینیلان محله کوندرلدی . عسا کر اسلامیه
 محل مزبورده قافلله کفار ایله برلشنجه ایکی طرفدن دخی
 اوق آتمغه قالدیشلدرسه ده کفارک فرار ایتلری اوزرینه قلیج
 جنکی اولمقسزین مدینه منوره به عودت اولندی .

(اوچنجی سریه) سعد ابن ابی وقاص رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . که ینه کاروان قریشی دفع و تکیل ایتک
 مقصدینه مبنی بکرمی نفر مهاجرین ایله مشار الیه سعد
 حضرتلری (خرار) دینیلان محله کوندرلشدن . انجق اورایه
 وارلقدده کفره قریشک برکون مقدم بکوب کتمش اولدقلری
 خبر آلتینجه غوغا اولمقسزین مدینه منوره به عودت اولمشدر
 (۴) عبدالله ابن جحش الاسدی رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . که ینه کاروان قریشه تعرض اولتمق اوزره
 اصحاب کرامدن اون ایکی کشی ایله سنه هجره سنک اون یدیجی
 آیدده مدینه منوره دن چیقوب (نخله) دینیلان محله قافلله به

تصادف ابدنچه کفره دن برکشی بی قتل و ایکی کشی بی اسیر
 و مالیرنی یغما ایدوب باقیلرینک فرار ایتلری اوزرینه آمانا
 و سالما مدینه منوره به عودت اولندی

(۵) عمیر بن عدی رضی الله عنه حضرت تلرینک سر به سی
 اولوب مروانک قیزی (عصماء) دیدکلری بر ملعونه یهودی
 قاریسی اهل اسلامی ذم و تقبیح و سرور عالم افندمره اذیت
 و اعدای دینی محاربه به تشویق ایلمکله کی کندینه عادت
 ایدینوب نصیحت قبول ایتدیکندن مشار الیه عمیر حضرتلری
 هجرتک اون طقوزنجی آینه بر کجه وقتی خانه سنه کیدوب
 کوکسنه بر قلیج صاپلیه رق جانی جهنمه کوندردی

(۶) سالم بن عمیر رضی الله عنه حضرت تلرینک سر به سی
 اولوب (ابو علفک) دیدکلری بر ملعون یهودی شعر
 سویلیرک دائما اعدای دینی محاربه به تشویق ایلدیکندن
 مشار الیه سالم حضرتلری بر کجه خانه سنه کیروب جکرینه
 بر قلیج صاپلیه رق جانی نار سعیره کوندردی

(۷) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرت تلرینک سر به سیدر
 و بونک سببی (کعب ابن الاشرف) دیدکلری بر ملعون یهودی
 دائما حضرت پیغمبر و اهل اسلامی ذم و تقبیح ایلمک و اهل
 اسلام علیه کفره بخره بی تحریک و تشویق ایلمکله کی معتمد
 ایتدیکندن و نصیحت قبول ایتدیکندن سرور عالم افندمرک
 امریله مشار الیه محمد ابن مسلمه حضرتلری اصحاب کرامدن
 برقاج کشی بی آله رق تاریخ هجرتک بکرمی بشنجی آینه بر کجه
 وقتی ملعون مزبورک حصارینه واروب باشنی کسه رک حضور
 رسول الله کتوردیلر

(۸) ابوسلمه رضی الله عنه حضرت تلرینک (فید) ناحیه سنده
 جبل قطنه واقع اولان سر به سی اولوب اشقیای کفره دن
 خوبلرک اوغللری طلبجه و سلمه بی اله کچورمک اوزره اصحاب
 کرامدن یوز الی نفر بهادری آله رق تاریخ هجرتک او توز
 بشنجی آبی محرمنده محل مزبوره کیدوب آره دقلری شقیلری
 بوله مینجه دوه و قیونلرینی اغتام ایدوب آمانا و سالما مدینه منوره به
 عودت ایلدیلر .

(۹) عاصم ابن ثابت رضی الله عنه حضرت تلرینک رجیع سر به سیدر
 رجیع مکه ایله عسفان اره سنده هذیل قبیله سنک اصولرندن
 بر صویک اسیدر . و بو وقعه تک سببی سفیان ابن خالد
 هذلی (عضل و قاره) قبیله لزندن برقاج کشی ایله مکه به
 کلوب کفار قریشک (احد) جنمکنی تبریک ایتد کد انصکره
 مقتول اولنلرک اقر باسنک اغلیوب فغان ایتلرینی و (سلافة)
 نام برقارینک اوغللرینی قتل ایدنلرک باشلرینی کسوب و یاخود
 کندیلرینی طوتوب کتوردنلره یوز دوه و بره جکنی ایشملری
 اوزرینه غیرت جاهلیه و طمع طمرلری حرکتک کلوب بو ایشک
 اجر اسنی تعهد ایدرک ارقداشلرینی مدینه منوره به کوندروب
 کندو سیده ایکی یوز کشی ایله رجیع دینیلان محله کلدی .
 ارقداشلری اولان خاشلر مدینه به کلوب کندیلری صورنا
 مسلمان اولدیلر . و برقاج کونلر مدینه ده اقامت ایتدکن
 صکره سرور عالم افندمره قبیله لرینک مسلمان اولدقلرینی بیان
 ایله احکام دینیله تعلیم ایتک اوزره اصحاب کرامدن برقاج
 کشینک کوندرلمسنی استدعا ایتلری اوزرینه فخر عالم افندمر

عاصم مشار اليهك تحت رياستنده اوله روق او چنجي سنه
 هجر به سنك او اخرنده اصحاب كرامندن اون كشي كوندردى .
 اصحاب كرام او خائلىر ايله برابر جيهه يا قلا شجيه سفیان ابن
 خالد ديدكلرى خبيث ايكبيوز كشي ايله قارشولر ينه چيقه روق
 بلاندىن عهد و امان و پرونده طوغه چالشديسه ده عاصم
 مشار اليه (بزمسلمان بولنديغمز حالده اولومدن قور قوبده
 مشر كلرك امانه كيرميز بلكه اولنجيه اقدر حرب ايدرز)
 ديه رك جواب و پروب برقاج ساعت محاربه ايتد كدنصكره
 عاصم مشار اليه ايله برابر يدي كشي شهيد اولدى . و اوچ
 كشي كفرة بقره نك امانى قبول ايله تسليم اولوب انواع
 حقارتله مكه به كوندرديلر . و قریش مكه دخى برچوق اذيتنر
 ايتد كدنصكره آنلريده شهيد ايتدیلر . رضوان الله تعالى
 عليهم اجمعين

(۱۰) عبدالله ابن انيس رضى الله عنه حضرتلرينك (عزنه)
 ديدكلرى وادى به واقع اولان سريه سيدر . و بونك سببى
 سفیان ابن خالد هذلى وقعه مزبوره به سبب او لديغندن
 بشقه سرور عالم افند من ايله محاربه ايتك اوزره برطاقم اشقياي
 كوره بي طوبلا ديغى سمع نبوى به واصل اولسى اوزرينه
 هجرتك او چنجي سنه سى او اخرنده يالكز اوله روق مشار اليه
 عبدالله حضرتلرى كافر مزبورك قتلنه تعيين بيورلدى .
 بونك اوزرينه حضرت عبدالله مدينه دن قالقوب اول كافر ك
 عونو سنه قارشديغنده خائ من بور عبد اللهى كورنجه (بو آدم كيدر)
 ديوسو الله جوابا عبدالله (بن خزاعه دن بر كشي يم سنك

محمد (عليه السلام) ايله محاربه ايتك اوزره حاضرلنديغى
 ايشتمديكدن برلكده بولمق ايچون يانكزه كلدم) ديه رك
 ياننده قالب همان او اخشام هيج كسه نك خبرى اولقسز ين
 كله سنى آلهرق جاتى جهنمه اصهر لدقدنصكره كوندزلى
 كيزلنوب كيجه لرى يورويه رك مدينه دن چيقديغى كوندن
 حساب ايله اون سكرنجى كونده كله سنى حضور نبوى به
 كتوردى

(۱۱) منذر ابن عمرو رضى الله عنه حضرتلرينك (بتر معونه)
 به واقع اولان سريه سيدر . بتر معونه بلاد هذيلده مكه ايله
 عسفان آره سنده برحماك اسيدر . و بو وقعه نك سببى
 اهل نجدن (ابو براء عامر ابن مالك) حضور نبوى به
 كلوب (تلقين دين ايتك اوزره اصحابكزدن برقاج كشي اهل
 نجده كوندريلور ايسه بك چوق كسه لك شرف اسلامى قبول
 ايدو جكار بنى مأمول ايدر) ديمسى اوزرينه رسول اكرم
 (اهل نجدك اصحابه سو قصد ايدو جكارندن قورقارم)
 بيورمسته جوابا ابو براء (بن آنلرى عهد و امانه آلديغم
 حالده هيج كسه برشى يابه مز) دنجه سرور عالم افند من
 مشار اليه منذر حضرتلرينك تحت رياستنده اوله روق او چنجي
 سنه هجر به سنك او اخرنده يتمش نفر اصحاب كرامنى محل
 مزبوره كوندردى . اصحاب كرام بتر معونه به كلدكلرندو
 ايجلرندن برينى رسول اكرمك نامه سنى كوتورمك اوزره
 عدوالله (عامر ابن طفيل عامرى) به كوندرديلر . ملعون
 مزبور نامه رسول اللهى كور مسيله چيلدبرمش كو پكه دونه رك

Y. Ictan
 Kayit No.
 Konu No.
 197

نامه سعادت کورتورن ذاتی قتل ایتدکدنصره قبائلدن برچوق
اشقیای بی حیا بی جع ایله اصحاب کرامک اوزرلرینه هجوم
ایدرك هر طرفلرینی احاطه ایتدیلر . اصحاب کرام دخی
نهایت درجه به قدر مقابله ایتدیلر ایسه ده کثرت کفره و موقع
حربک فتنالغی سبب ظاهرلرندشاشی ظفر یاب اوله میوب
کعب ابن زید رضی الله عنه حضرتلرندن ماعداد جمله سی
شهید اولدیلر . اشجو ایکی وقعه مؤلمه نک خبری وقت
واحدده سمع نبوی به واصل اولنجه پک زیاده محزون اولوب
جمله سنه خیر دعای ایتدی

(۱۲) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرتلرینک مدینه به
یدی قوناق مسافه ابعنده (بضریه) دینیلان محله واقع
اولان سریه سیدر . و بو وقعه نک سیدی (بنی بکر ابن کلاب)
قبیله سندن بر طاقم اشقیای کفره محل مزبوره کلوب اجرای
شقاوت ایتدکده بولندقلرندن تا ریخ هجرتک التنجی سنه سی
محرمنده مشار الیه محمد ابن مسلمه حضرتلری او توز آتلوايله
کوندریلوب کفره نک بر قاج کشیلری قتل اولندی . و باقیلرینک
فرار ایتلری اوزرینه یوز الی دوه و اوچبیک قدر قیونلری
اغتنام اولنه رق آما و سائما اون طقوزنجی کونده مدینه
منوره به عودت اولندی

(۱۳) عکاشه ابن محسن الاسدی رضی الله عنه حضرتلرینک
(غمر) نام محله اشقیای بنی اسد دن بر جها عمک اوزرینه
واقع اولان سریه سیدر . شویله که مشار الیه عکاشه
حضرتلری آلتنجی سنه هجریه سنک ربیع الاولنده اشقیای

مزبوره نک تأدیبی ضمننده قرق نفر اصحاب کرام ایله
کوندریلوب اشقیای عکاشه حضرتلرینک کادیکنی خبر آلر بله
طاعلره فرار ایلوب محلارنده هیچ برکسه نک بولنماسی
اوزرینه ایکیوز قدر دوه لری اغتنام اولنه رق مدینه
منوره به عودت ایلدی

(۱۴) محمد ابن مسلمه رضی الله عنه حضرتلرینک مدینه
منوره به بکر می درت میل مسافه ابعنده (ذی القصد) نام محله
بنی ثعلبه اشقیای اوزرینه واقع اولان سریه سیدر .
شویله که مشار الیه محمد ابن مسلمه آلتنجی سنه هجریه سنک
ربیع الاولنده اون نفر صحابه ایله موضع مزبوره مأمور بیوریلوب
بر کجه وقتی محل مأموریتلرینه واصل اولدیلر . انجق
کفار خاکسار اولجه خبر آلدقلرندن یوز کشی قدر تجمع
ایلیوب بر ساعت مقداری اوق جنبکی ایدلدکدنصره اشقیای
کفره بر او غوردن هجوم ایدرك سونکو ایله محمد ابن مسلمه
حضرتلرندن ماعداسنی شهید ایتدیلر . و مشار الیه دخی
یاره لو اوله رق دوشوب قالمش ایدی . بعده اهل اسلامدن
بری یانسه اوغرایوب اوموزینه آله رق مدینه منوره به
کتوردی . بونک اوزرینه عبیده ابن الجراح حضرتلری
ربیع الاخرده قرق نفر صحابه ایله مأمور بیوریلوب محل
مزبوره وارمسایله اشقیای کفره طاعلره فرار ایلدیلر .
آندنصره ماللری و دوه لری اغتنام اولنوب عودت ایلدی
(۱۵) زید ابن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینک بطن نخله
جوازنده (جوح) دینیلان محله نبی سلیم اوزرینه واقع اولان

سریه سیدر . شویله که سنهٔ مزبورہ ربيع الآخرندہ
اصحاب کزیندن برقاچ کشی ایله محل مزبورہ واروب کفرینک
دوه وقیونلری اغتنام و برقاچ کشیلری اسیرایدیله رک عودت
اولندی

(۱۶) ینہ زید ابن حارثہ حضرتلرینک مدینہ یه درت میل
مسافه بعدندہ (عیص) دینیلان محله واقع اولان سریه سیدر .
وبونک سببی قافلهٔ قریشک شامدن عودت ایتدیکی سمع نبوی به
واصل اولنجه سنهٔ مزبورہ جادی الاولیسنده یتش نفراً تلوالیله
مشار الیه حضرتلری کوندریلوب قافله ده بولنان کافهٔ اموال
کفره اغتنام و برقاچ کشیلری اسیر ایدیله رک عودت اولندی

(۱۷) ینہ مشار الیه حضرتلرینک مدینہ یه اوتوز التی میل
مسافه بعدندہ (طرف) دینیلان محله واقع اولان سفریدر .
شویله که سنهٔ مزبورہ جادی الاخراسنده محل مزبورده کائن
بنی ثعلبه اشقیاسی اوزرینه اون بش نفر اصحاب کرام ایله
امور بیویلوب اورایه وارمسایله اشقیانک فرار ایتلری
اوزرینه دوه وقیونلری اغتنام اولنه رق هجج برضمر
کوره کسزین دردیجی کون باشنده مدینة منوره یه کلدیلر

(۱۸) ینہ مشار الیه حضرتلرینک (حسمی) دینیلان محله واقع
اولان سفریدر . و بو وقعه نك سببی دحیه ابن خلیفه الکلبی
حضرتلری قیصر روم طرفندن کلورکن (هنید) دیدکلری
برکافر اهل جدامدن برجهامتله محل مزبورده بولنی کسدیروب
و بنی ضیبیدن برقاچ کشی یتیشوب آنلره قاتیله رق دحیه
حضرتلرینک متاعنی آلدیلر . بعده دحیه مدینہ یه کلوب

رسول اکرمه واقع حالی بیان ایدنجه مشار الیه زید حضرتلرینک
تحت ریاستنده اوله رق سنهٔ مزبورہ جادی الاخراسنده
بشیوز کشی کوندردی . مشار الیه زید حضرتلرینک
تدبیریله کوندزلری کبرلنوب کجه لری یوله چیقهرق محل
مزبورہ واصل اولنجه آب آنسزین برصباح وقتی هجوم
ایلیوب برچوق کشیلری قتل و مجروح وهنید و اوغلنی دخی
قتل ایتدکدنصکره ییک قدر قیون اغتنام و ییک قدر نسوان
وصیبان اسیر ایتدیلر . بونک اوزرینه (زید ابن رفاعه الجذامی)
جاعتندن برقاچ کشی ایله کلوب رسول اکرمک کندوسنه
وقومنه کوندرمش اولدیغی مکتوبی و بره رک استرحام ایتسی
اوزرینه رسول اکرم علی رضی الله عنه حضرتلرینی زید
مشار الیه کوندروب اموال و اهل و عیالترینی کندیلرینه
رد ایتدردی

(۱۹) ینہ مشار الیه حضرتلرینک وادی القریبه واقع اولان
سریه سیدر . شویله که سنهٔ مزبورہ رجب شریفنده
برفرقهٔ عسکر یه ایله محل مزبور اشقیاسنک تریه سنهٔ مأمور
اولوب اورایه وارنجه اشقیاهر طرفدن احاطه ایدوب عساکر
اسلامیه دن برخیلی کسه لر شهید اولدی . و مشار الیه حضرتلری
دخی زیاده جه مجروح اولوب آزجان ایله معرکه دن چیقار بله
یلدی

(۲۰) عبدالرحمن ابن عوف رضی الله عنه حضرتلرینک
دومه الجندل شهرینه واقع اولان سریه سیدر . شویله که
حضرت پیغمبر عبدالرحمن مشا الیه حضورینه دعوت ایلوب

نصایح لازمہ بی بعدالایضا شهر مزبورہ کاٹن بنی کلب
قبیلہ سنی دین اسلامہ دعوت ایتک اوزرہ التبحی سنہ
ہجریہ سی شعبان شریفندہ کوندردی . و مشار الیہ
حضرتلری دخی محل مزبورہ کلوب قبیلہ مزبورہ اہالیسنی
دین حقہ دعوت ایدرک اوج کون قدر اقامت ایتد کد نصکرہ
قبیلہ مزبورہ نک رئیس (اصبح بن عمرو) نصرانی شرف
اسلامی قبول ایتسی اوزرینہ جاعتندن پک چوق کسہلر دخی
اسلام ایلہ مشرف اولدیلر . دین حق قبول ایتیانلرہ دخی
جزیہ اقامہ اولندی . و مشار الیہ عبدالرحمن حضرتلری
رئیس مر قومک قیزی نی نفسہ تزویج ایلوب مدینہ منورہ یہ
عودت ایلدی . و اول قیزدن فقہای سبعہ واکا برتابعیندن
ابو سلمہ حضرتلری دنیا یہ کلشدر

(۲۱) علی ابن ابی طالب رضی اللہ عنہ حضرتلرینک (فدک)
دینلان محلدہ ساکن بنی سعد بن بکر قبیلہ سی اوزرینہ واقع
اولان سر یہ سیدر . و بونک سببی قبیلہ مزبورہ خلقی
عسکر طویلایوبدہ خیبر یہودیلرینہ اعانہ ایدرک اهل
اسلام ایلہ محار بہ ایدہ جکری سمع رسول اللہہ واصل اولنجہ
مشار الیہ حضرتلرینی یوز نفر ایلہ سنہ مزبورہ شعبان
شریفندہ اشقیای مر سومہ اوزرینہ کوندردی . و مشار الیہ
حضرتلری کوندزلری اختفا ایدرک و کبجہ لری یول آلہرق
آب آنسزین اوزرینہ هجوم ایدنجہ اشقیای منہزما طاغلرہ
فرار ایتلری اوزرینہ بش یوز دوه وایکیبیک قیون اغتنام
اولنہرق عودت اولندی

(۲۲) زید ابن حارثہ رضی اللہ عنہ حضرتلرینک وادی القری
طرفنہ واقع اولان سر یہ سیدر . و بونک سببی مشار الیہ
زید حضرتلری اصحاب کرامک برطاقم اماناتی حامل اولدیغی
حالدہ تجارت ضمنندہ شام شریفہ کیدرکن وادی القریاہ
کلنجہ بنی فزارہ قبیلہ سندن برطاقم اشقیای کفرہ یوانی
کسدبروب حقارت ایدرک ماللرینی آملری اوزرینہ زید
مشار الیہ اورادن فرادایلہ رسول اکرمک حضورینہ کلوب
بیان حال ایدنجہ معینتہ اصحاب کرامدن برجاعت تعیین
یوریلہرق سنہ مزبورہ رمضان شریفندہ کوندردی .
و آنلرک اوزرینہ دخی آب آنسزین هجوم اولنوب برطاقمی
قتل و برطاقمی اسیر ایدیلہ رک انتقام آلدقند نصکرہ عودت
اولندی

(۲۳) عبداللہ بن عبیک رضی اللہ عنہ حضرتلرینک سر یہ سیدر .
و بونک سببی رؤسای یہود دن ابورافع دیدکلری برملعون
یہودی داتما اسلام علیہندہ کزوب اطراف واکافی تحریک
و افساد دن کیر و طور مدینندن وجود خیانت آلودینک روی
زمیندن قالدیر لمسیچون مشار الیہ عبداللہ حضرتلرینک
معینتہ اصحاب کرامدن درت کشی تعیین یوریلہرق سنہ
مزبورہ رمضان شریفندہ خیبر طرفنہ کوندردی . مشار الیہ
بر موجب ارادہ اوراہ و اروب آرقداشلرینی خارج حصارده
براقہرق یالکزجہ بر اخشام اوزری حصارہ داخل اولوب
بر محلدہ کیرانہ رک قلعه قبولری قپانوبدہ اناختر لک وضع
اولدیغی محله واقف اولدقند نصکرہ براز دها بکلیوب بکجیلر

او یقویہ طالعہ اناختری آلوب حصارک قبولی نبی آجدی
 و بعدہ برتقریب ایله ملعون مزبورک خانہ سنہ کیروب کوکسنہ
 برقلج صاپلیہ رق جانی جہنمہ امرادقدنصکرہ خارج حصارہ
 چیقوب آرقداشترینہ ملاقات ایدرک عودت اولندی
 (۲۴) عبدالله بن رواحہ رضی اللہ عنہ حضرت تلرینک خیبر
 اہالیسندن (اسیر ابن رزام) دیدکاری یہودینک اوزرینہ
 واقع اولان سریہ سیدر . و بونک سببی ابورافعک قتل
 اولمسی قوم یہودک کوچنہ کتدیکنندن اسیر ہر سوم غطفان
 وقبائل سائرہ ہر جمعہ اسلام علیہنہ تدا رکات حریمیہ
 قالقشدیدیغی سمع نبویہ واصل اولدقدہ کیر ایچہ تحقیق مادہ
 ایدلمک اوزرہ سنہ مزبورہ رمضان شریفندہ مشار ایہ
 عبداللہ حضرت تلرینک معیتنہ اوچ کشتی ویریلہ رک خیبرہ
 کوندردی . مشار ایہ ہر موجب ارادہ اورایہ واروب
 حقیقت حالی اکلا دقدنصکرہ رسول اکرمہ کلوب خبر ویردی .
 بونک اوزرینہ مشار ایہ عبداللہک معیتنہ اوتوز کشتی
 ویریلہ رک ماہ شوالندہ بتکرار خیبرہ کوندردی . واورایہ
 واردقلرنده خیبت مزبوری بولوب (سن طرف نییدن خیبر
 ریاستنہ تعیین اولنہ جقسین ہایدی کیدہ لم) دینجہ یہودینک
 قولتوقلری قباروب عسکرندن اوتوز کشتی آلہرق حصاردن
 چیقدی . قرقرہ نام محلہ کلنجہ عبداللہ ابن ایمنس حضرت تلری
 لعین مزبورک باشنی کسمسبلہ دوه سندن دوشدی . ومعیتندہ
 بو انان یہودیلردن یالکز بریسی قور تیلوب سائرلری قتل
 اولندیلر . و اهل اسلامہ ہیج بر ضرر کلیکسزین مدینہ
 منورہ بہ عودت اولندی

(۲۵) کد زبن جابر الفہری رضی اللہ عنہ حضرت تلرینک
 سریہ سیدر . و بونک سببی (عربنہ) قبیلہ سندن برجاعت
 حضور نبوی بہ کلوب شرف اسلامی قبول ایتد کد نصکرہ
 مدینہ نک آب و هواسی مزاجلرینہ موافق کلوب خستہ لکہ
 دوچار اولدقلرندن بختلہ دیکر بر محلہ کوندرلملرینی اسندہ ما ایتلری
 اوزرینہ طرف رسالتدن قبائوابعندن (ذی الجدر) نام محل تعیین
 اولوب شفا یاب اولنجیمہ قدر اورادہ اولتلامقدہ بولنسان
 حضرت پیغمبرک اون بش قدر دوهلرینک سودلرینی بوللرینی
 ایچمک اوزرہ کوندردیلر . خائنلرک قارنلری طویوب
 اکسہ لری قالینلا شجہ مرتد اولہرق آلحقلقلرینی اظہار ایلہ
 دوهلری سوروب کتوردیلر ورسول اکرمک کولہسی
 یسارک اللرینی وایاقلرینی کسوب آغزینہ وکوزلرینہ دیکن
 طولدیرہ رق شہید ایتدیلر . بونک اوزرینہ سرور عالم
 افند مز مشار ایہ کرز ابن جابرک تحت ریاستندہ اولہرق
 یکر می نفر آتلو سنہ مزبورہ ذی القعدہ سنندہ کوندردی .
 وآنلردنخی سرعتلہ واروب دوهلری آلدقدنصکرہ اول خائنلرک
 جملہ سنی طوتوب باغایہرق حضور نبوی بہ کتوردیلر .
 وقصاصا جملہ سی اعلام اولندی .
 (۲۶) عمر و ابن امیہ الضمری رضی اللہ عنہ حضرت تلرینک
 سریہ سیدر . و بونک سببی رئیس قریش ابوسفیان بن حرب
 حضرت فخر عالم افند مزری قتل ایتک اوزرہ مدینہ بہ ہر آدم
 کوندردی . و او آدمی سرور عالم افند مز کوردیکی آندہ
 (بو آدمک بر غدر ایتک تصویری وارد) بیورہسی اوزرینہ

اسید بن حضیر همان اول ساعت حرینی یا قه ایوب اوزرنده
 بر خنجر حبه سینه حریف پوصله بی شاشردی . بونک اوزرنه
 طرف رسالتدن استنطاق او لئوب غدر ایتک تصورنده
 بولدیغنی اقرار ایدنجه کنیدیسی آزاد اولئوب عمر و ابن امیه
 ایله سلمه ابن اسلم رضی الله عنهما حضرتلری سنه ۱۰۰۰ مزبوره
 او اخرنده ابوسفیان قتل ایتک اوزره مکعبه کوندرلدیلر .
 مشار ایله عمرو حضرتلری کبجه بیت شریفی طواف ایدرکن
 ابوسفیانک اوغلی کوروب نه ایچون کلدیکنی حس ایدرک قوم
 قریشه خبر ویرنجه کندیلرینی طوتمق اوزره قوم قریش نجیم
 ایتسیله مشار ایله مکعبه دن صاوشدیلر . و کندیلرینی آراغه
 چیقان ابکی کافره راست کلوب مشار ایله عمرو حضرتلری
 برینی قتل و برینی اسیر ایلیوب مدینه به کتوردی

(۲۷) عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینک (تربه)
 دینیلان محله واقع اولان سریه سیدر . شویله که هوازن
 قبیله سی حد شفا و تی آشور دقلرندن مشار ایله حضرت
 عمر افندمرک تحت ریاستنده اوله رق یدنجی سنه ۱۰۰۰ هجره سی
 شعباننده اوتوز کشی کوندریلوب اشقیای مزبوره بوخبری
 ایشیدنجه طاغله فرار ایدیلر . عساکر اسلامیه اشقیانک
 ساکن اولدقلری محله کلوبده هیچ برکسه بی بوله مدقلری کبی
 کیرو دونوب مدینه منوره به کلدیلر

(۲۸) ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلرینک نجد
 نوا حبسندن (ضریه) نام محله واقع اولان سریه سیدر .
 شویله که بنی کلابدن رجاعت حد طغیان آ شور دقلرندن

مشار ایله حضرتلری تربیه لرینسه ما مور یوریلوب سنه
 مزبوره شعبان شریفنده محل مزبوره کوندریلرک برطاقی
 قتل و برطاقی دخی اسیر ایدلدیلر

(۲۹) بشیر بن سعد الانصاری رضی الله عنه حضرتلرینک
 (فدک) جوارنده ساکن بنی مره اشقیایسی اوزرنده واقع
 اولان سریه سیدر . شویله که سنه ۱۰۰۰ مزبوره شعبان شریفنده
 اوتوز کشی ایله محل مزبوره کوندریلوب اشقیایه تصادف
 اولدقدده بر خیاجه وقت محاربه اولدیسده اشقیانک کثریله
 برابر تدارکات حریه لری مکمل اولدیغنی جهته عساکر
 اسلامیه نک اکثری شهید اولدی و مشار ایله بشیر حضرتلری
 دخی یاره لئوب مدینه به کلدی .

(۳۰) غالب بن عبدالله لبثی رضی الله عنه حضرتلرینک نجد
 نوا حبسندن (مبغه) دیدکلری محله واقع اولان سریه سیدر .
 شویله که (بنی ثعلبه و بنی عوام) دن بر رجاعت اشقیای اعدای
 اهل اسلام ایله متفق بولندقلری جهته مشار ایله غالب
 حضرتلرینک تحت ریاستنده اوله رق ایکیوز اوتوز کشی
 یدنجی سنه سی رمضان شریفنده اشقیای مر سومه نک تکمیلی
 ضمننده محل مزبوره کوندریلوب اشقیایه هجوم ایله برطاقی
 قتل اولندی . و برطاقی اختیار فرار ایتلری اوزرنده
 خلیجه دوه و قیونلری اغتام ایدیلرک مدینه منوره به عودت
 اولندی

(۳۱) بنه بشیر بن سعد الانصاری رضی الله عنه حضرتلرینک
 یمن و جبار طرفلرینه واقع اولان سریه سیدر . شویله که

مدینه منوره بی باصوب یغما ایتک افکار به اول طرفه بر طاق
اشقیای کفره نک حاضر کند قلی واصل سمع نبوی اولسی
اوزرینه سنه مزبوره شوالنده مشار الیه بشیرک تحت ریاستنده
اوله رق اوچوز بهادر کوندرلدی . اشقیای کفره بشیرک
کله جکندن خبردار اولد قلی آنده دیکش طوته میوب
فراره قرار و برنجه پک چوق دوه لری اغتنام و ایکی کشی
طوتیلوب اسیر ایدیله رک مدینه منوره به عودت اولندی .
و او ایکی کسنه حضور نبوی به داخل اولنجه شرف اسلامی
قبول ایلدیلر .

(۳۲) ابن ابی عوجاء سلمی رضی الله عنه حضرت تارینک بنی سلیم
قبیله سی اوزرینه واقع اولان سریه سیدر . بنی سلیم
دائما اهل اسلام علیمنده بولند قلی حسبیله سنه مزبوره
ذی الحجه سنده مشار الیهک تحت ریاستنده اوله رق قبیله
مزبوره اوزرینه الی کشی کوندرلدی . انجق اشقیای کفره
اوله خبر آلوب اطراف و اکنافدن کلیتلی اشقیای مجتمع
اولد قلدن مقاتله شدید اولد یسه ده اهل اسلام ظفر یاب
اوله میوب جمله سی شهید اولدیلر . و مشار الیه ابن ابی عوجاء
دخی فنا حالده یاره لوب سکر نبی سنه سی صفرنده مدینه به
کله یلدی .

(۳۳) غالب ابن عبد الله لیتی رضی الله عنه حضرت تارینک
بین الحرمین (کدید) دیدکاری محله واقع اولان سریه سیدر .
شویله که سنه مزبوره صفرنده اشقیای کفره اوزرینه بر کجه
وقتی هجوم ایلوب کفار خاکسارک مقاومت ایده ماملری

اوزرینه خلیجه دوه لری اغتنام اولنوب عودت ایلدی .
(فائده) اشبو آیده خالد بن ولید و عثمان ابن ابی طلحه و عمرو ابن
عاص مدینه منوره به کله رک شرف اسلامی قبول ایتلردر
(۳۴) ینه غالب مشار الیه رضی الله عنه حضرت تارینک (فدک)
طرفنه واقع اولان سریه سیدر . شویله که بکرمی بدیحی
سریه ده بیان اولند یغی و جمله بنی مره اشقیای بشر ابن
انصاری حضرت تارینی یاره لد قلی و معینده بولنلرک کافه سی
قتل ایتدکار ند طولابی اشقیای مر سومه دن اخذ انتقام
اولنق اوزره سنه مزبوره صفرنده مشار الیه غالب حضرت تارینک
تحت ریاستنده اوله رق ابکیوز کشی کوند ریلوب بر صبح
وقتی اشقیای کفره اوزرینه هجوم ایله پک چوغی قتل اولنوب
و خلیجه دوه اغتنام اولنه رق عودت اولندی
(۳۵) شجاع بن وهب الاسدی رضی الله عنه حضرت تارینک
مدینه منوره به بش قوناق مسافه بعدنده هوازدن بر جماعت
اشقیای اوزرینه واقع اولان سریه سیدر . شویله که سنه مزبوره
ربیع الاولنده مشار الیهک تحت ریاستنده اوله رق بکرمی
درت کشی کوند ریلوب بر صبح وقتی بغتة اشقیای مرقومه
اوزرینه هجوم ایدیله رک اشقیای طرفندن مقاومت اولنه مدیحی
جمله پک چوق دوه وقیون اغتنام ایله اونن بشیحی کوباشنده
مدینه منوره به عودت اولندی
(۳۶) کعب بن عبد الغفاری رضی الله عنه حضرت تارینک
(ذات اطلاق) نام محله واقع اولان سریه سیدر . شویله که
سنه مزبوره ربیع الاولنده مشار الیهک تحت ریاستنده

اوله رق اون کشی کوندر یلوب محل مز پوره واصل اولنجه
اشقبای کفره حدندن زیاده طوپلاندقلری جهته هر نقدر
شدتله مقاتله اولندیسهده اصحاب کرامک کافه سی شهید
اولدیلمر . یالکزبر کشی شهیدا آره سنده یاره لی اوله رق
قالوب کیجه اولنجه یواش یواش بورویه رک مدینه به کلوب
واقع حالی حضرت پیغمبره عرض ایدنجه رسول اکرم پک
زیاده محزون اولوب تکرار عسکر سوقنی مراد ایتدیسهده
اشقبانک فرار ایتدکلری خبر آلسنجه صرف نظر اولندی

(۳۷) شام دیارنده بلقایه تابع (موته) نام محله واقع اولان
سریه در . بونک سببی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم افندمز (حارث ابن عمیر ازدی) رضی الله تعالی عنه
حضرت تلرینی نامه سعادت ایله (بصری) ملکینه کوندروب
مشار ایله موته به واصل اولنجه قیصر روم امراسندن
(شرح حبیل بن عمرو غسانی) نام خبیث مشار الیه تصادفله
سرور عالم افند مرکز ایلیچیسی اولدیغنی اکلا به رق قتلنه
جرات ایتسی حضرت فخر عالم افند مرکز غایت کوجنه کلوب
سنه مز پوره جهادی الاولا سنده او چبیک کشیدن مرکب
براردو ترتیب وزید ابن حارثه رضی الله عنه حضرت تلرینی
سر عسکر لکه تعیین وزید شهید ایدیلور ایهسه جعفر بن
ابی طالبه و اودخی شهید ایدیلورسه عبد الله بن رواحه به
واودخی شهید ایدیلورسه اهل اسلام آره لرندن پرینی انتخاب
ایله اکاییت ایتلرینی و حارث ابن عمیرک قتل اولدیغنی محله
کیدوب اورادن کفار خا کساری دین اسلامه دعوت ایتلرینی

وقبول ایدر لسه واز یکملرینی و قبول ایتدکلری صورتده
جناب حقه استعانه ایدرک مقاتله ایتلرینی تنبیه بیورد قدنصره
کندیلرینی (ثبیه الوداع) دنیلان محله قدر تشیع ایلدی .
عسا کر اسلامیه مدینه دن آیریلنجه کفار خا کسار اسلامک
کله جکنی ایشیدوب (شرح حبیل) مرسوم هرقل رومدن
وقبائل عربدن استعانه ایدرک یوز بیک کشیدن زیاده عسکر
طوپلادی . و اهل اسلامه قارش کلک اوزره بر مقدار
عسکر ایله قرنداشی کوندروب وادی القراده عسا کر
اسلامیه ایله مقاتله به قالدشیدسه ده عسکری بوزلادی
و کندیسی دخی قتل اولندی . بعده عسا کر اسلامیه
(معان) دنیلان محله کلدکلرنده کفارک یوز بیک کشیدن
زیاده اولدقلرینی ایشیدنجه اوراده ایچی کیجه قالوب (حضرت
پیغمبره یازه رق واقع حالی بیلدیره لم نه جواب کلورسه اکا
منتظر اوله لم) دیدکلرنده عبدالله بن رواحه حضرت تلری
(بزشمدی به قدر کفاره کثرتله غالب اولدق بلکه جناب حقل
نصرت و اعانه سیله و دینزک قوتیله غالب اولدق . غالب
اولور ایهسه کده کارلی بز مغلوب اولور ایهسه کده ینه
بز کارلی بز . نه طوره یورز هایدی کیده لم) دیه رک
تشجیع ایتسی اوزرینه عسا کر اسلامیه غیرنه کلوب متوکلا
علی الله ایلرویه حرکنله موته به واصل اولنجه صف حرب
اولوب کفار خا کسار ایله مقاتله به کیرشدیلر . زید مشار
ایله النده سنجاغ شریف اولدیغنی حالده بر خلیجه مقاتله
ایتدکنصره شهید اولنجه حضرت جعفر سنجاغ شریفی

آلوب آندن اینه رك بر خیلجه مقاتله دنصکره بر اینك
 کسلمی اوزرینه سنجاغ شریفی اوته کی اینه آلدی .
 و اودخی کسینجه سنجاغ شریفی قوجا قلدی . حاصل
 شهید اولنجیه قدر غیرت ایتدی وحتی وجودنده طقساندن
 زیاه قلیج و اوق و سونکو یاره سی مشاهده اولندی . بعده
 عبدالله بن رواحه حضرتلری سنجاغ شریفی آلوب اودخی
 شهید اولنجیه قدر محاربه ایتدی . آندنصکره سنجاغ شریفی
 (ابن اقرم عجلانی) رضی الله عنه حضرتلری برکسه به
 ویرمک اوزره آلدی . انجق عساکر اسلامیه سرعسکر سز
 قانجه طاغیغه یوز طوندیلر . و بوضروده اون کشی قدر
 شهید اولدی . و حضرت خالد هر نقدر کبرو چویرمه که
 چا لشدیسه ده موفق اوله مدیغندن کندیسی کوزجه بر موقع
 طوتوب شدتله مدافعه به یا شلادی . بونک اوزرینه
 (قطبة ابن عامر) رضی الله عنه حضرتلری عساکر اسلامیه به
 خطابا (ای امت محمد فرارایدرکن اولمکدن ایسه دشمن ایله
 دوکشه دوکشه اولمک دها خیرلودر) دیو غیرت ویرنجه
 جله سی کبرو دونوب حضرت خالدک یا نه طوبلانه رق
 و کندوسنه بیعت ایدرک سنجاغی شریفی تسلیم ایتدیلر .
 بعده حضرت خالد دها زیاده شدت کوستروب اخشامه قدر
 مقاتله ایتدیلر و اولکون حضرت خالد اولقدر شجاعت
 ابراز ایلدی که انده تمام طقوز عدد قلیج قیرلدی . اخشام
 اولنجه هر ایکی طرف کبرو چکلدیسه ده اهل اسلامک قلیله
 برابر بووجهله جانسپارانه میدان محاربه ده ابراز شجاعت

ایملری کفارک کوزلرینی ییلدردی . فقط کفارخا کسار
 اهل اسلامه نسبتله پک چوق زیاده اولدقلرندن ایرتسی کون
 هر طرفدن احاطه ایدوبده بیتورمک نیتنده اولدقلری
 جهتله حضرت خالدعلی الصباح صفلری ترتیب ایتدیکی صروده
 عسکرک وضعنی دکشدیروب صاغ طرفده بولنا نلری صول
 طرفه و آرقده بولنا نلری اولک طرفه کچوردی . کفار
 خاکسار اهل اسلامک بو وضعنی کوزنجه هر فرقه سی دونکی
 کون کوردکلری عسکری کوره میوب بشقه لرینی کوردکلرندن
 اسلامه امداد ایچون یکی عسکر کلش دیه رک ایچلرینه
 برو اوله دوشوب نظر حیرتله باقارلر ایکن حضرت خالد
 شدتلی برهجوم کوسترنجه کفار خاکسار بوزلدی و میدان
 محاربه ده پک چوق اسلحه و امتعه براقوب منزهما رجعت
 ایتدیلر . اشته بوضروده یعنی دشمنک آرقه سی کلیتلی
 اولدیغی حالده فن حربجه مسلم اولان فطانت و درایت
 عسکری اوله بر دریا ی فلاکتدن تخلص اینک اولدیغی
 جهتله حضرت خالد کفار خاکسارک بوانهزامنی فرصت
 وغنیمت بیلهرک عساکر اسلامیه یی کبرو چکوب یواش یواش
 آمانا و سالما مدینه منوره به کتوردی . رضی الله عنه وارضاه
 (۳۸) عمرو بن عاص رضی الله عنه حضرتلرینک سریه سیدر .
 بونک سببی (قضاعه) طوائفندن برجهم غفیر مدینه منوره
 حیواناتنی یغما اینک اوزره اجتماع و اتفاق ایتدکلری سمع
 رسول اللهم واصل اولنجه مشارالیه حضرتلرینک تحت
 ریاستنده اوله رق مهاجرین و انصار دن اوتوزی آنلو

و با قبسی پیاده اوله رق او چیوز کشیدن مرکب براردو
 تشکیلیله سنه مزبوره جهادی الاخر استنده ذات القرائك اوتنه
 یاننده مدینه منوره به اون قونا قلاق مسافه بعدنده ذات السلاسل
 دنیلان محله کوندردی . و بوسریه به ذات السلاسل
 تسیمه اولمسنک بروجهی گروه مشرکین مقاتله اسلامیه دن
 قاچا مق ایچون بری برلینه باغلاندقلیدر . وجه دیکری
 اول محله (سلسل) نام برصویک بولندیغیدر . عساکر
 اسلامیه کفارہ یا قلا شجه کلیتی اولدقلری تحقیق اولمسی
 اوزرینه رسول اکرم دن استمداد اولمق اوزره (رافع ابن
 مکیت جهمی) رضی الله عنه حضرتلری مدینه به کوندردی .
 بونک اوزرینه حضرت فخر عالم افندمن (ابو عبیده ابن الجراح)
 رضی الله عنه حضرتلرینک تحت ریاستنده اوله رقینه
 مهاجرین و انصار دن دها ایکیوز کشی کوندروب و امامتده
 اختلاف ایتملرینی تنبیه بیوردی . و ایکنجی فرقه عسکریه ده
 ابوبکر الصدیق و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری
 دخی وار ایدیلر . اورایه واردقلرنده ابو عبیده حضرتلری
 عسکره امام اولقلنجی مراد ایدنجه عمرو بن عاص حضرتلری
 (سن بنم امدادیمه کوندردک عسکرک امیری بنم) بیورمسی
 اوزرینه ابو عبیده حضرتلری مخالفت ایتموب آنک ریاستنه
 راضی اولدی . و عمرو بن عاص حضرتلری هر نقدر بکار
 اصحاب کرامدن ایدیسده کندیسنندن دها بیوک و شرفلی
 اولان اصحاب کرامه رئیس اولمسی مجرد فن حربی و اصول
 عسکر په پی کوزلجه بیلدیکی ایچون ایدی . و حتی کفار

خاکسار اهل اسلامک آزلغنه واقف اولماق ایچون هر نقدر
 شدتلی صغوق ایدیسده ده (هرکیم بوکیجه آتش یاقه جق
 اولورسه کندیسنی آتسه آتارم) دبه رک شدتلی برتنبیه ایله
 عسکری آتش یاققدن منع ایلدی . اشته بو صورتله ایشی
 غابت مخفی طوته رق برصباح آب آنسزین گروه مشرکین
 اوزرینه دهشتلی برهجوم ایدنجه کفره جیره سرسم کوپکه
 دونوب با خلرینی قوپه ره رق همان قراری فراره تبدیل
 ایدیلر . و خیلجه دوه لری اغتنام اولنه رق عساکر اسلامیه
 سلامت حال ایله مدینه سکینه به عودت ایدیلر . و مشارایه
 عمرو حضرتلری یکی مسلمان اولدیغی حالده کندینک ریاستله
 اهل اسلامک بویله منصور و مظفر اوامی پک زیاده موجب
 سروری اولدی ایدی . رضی الله تعالی عنه
 (۳۹) ابو عبیده ابن الجراح رضی الله عنه حضرتلرینک
 سواحل طرفنه واقع اولان سریه سیدر . شویله که سنه
 مزبوره ده کفار قریش نقض عهد ایدکلری وجهینه قبیله سی
 دخی اجرای شقاوتده بولندقلری جهته قریشک اولطرفده
 بولنان دوه لرینه تعرض و قبیله مزبوره ایله محاربه ایتمک
 اوزره او چیوز کشیدن مرکب سواری بر فرقه عسکریه ترتیب
 اولنوب سنه مزبوره رجب شریفنده مشار الیهک ریاستی
 تحتنده اوله رق اولطرفه سوق اولندی . و اولوقت
 زخیره نک قلتندناشی بوللرده اصحاب کرامک بیه جکلری
 تو کنب برقاچ کونلر اغاجلرک یپراقلرینی سیکوب صوابله
 ایصلاده رق بیبرل ایدی . و او صره ده قیس ابن سعد

رضی الله عنه حضرتلری یولده برچوبانه راست کلوب
مدینده کندی طرفندن تأدیه اینک اوزره برقاچ دوه صاتون
آلوب برقاچ کونلر عسکری اداره ایتدی . وسوا حله
وارلدقده جناب حقک لطف واحسانی اوله رق عنبر تسمیه
اولنور دکزدن غایت بیوک بر حیوان چیقوب اون بش کون
قدر کافه عسکری طویور دقدنص کیره بر مقدارینی دخی
مدینه منوره یه کتوردیلر . اشته بو وجهله محل ماریتلرینه
کتدیله ایسه ده کفار خاکسار دن هیچ بر فرده ملاقی
اوله مدقلری جهتهل آمنا وسالما عودت ایتدیله

(۴۰) ابوقتاده رضی الله عنه حضرتلرینک سریه سیدر .
شویله که نجد طرفنده (خفره) تسمیه اولنان محله کائن
غطفان قبیله سندن بر فرقه باغیه تک تکیللری ضمنده سنه
مزبوره شعبان شریفنده مشار الیه ابوقتاده حضرتلری
اون بش کشی ایله کوندر یلوب برقاچ کشیلری قتل و برقاچی
اسیر و ایکوز دوه ایله ابیکیبیک قیون اغتام ایدیلر رک
عودت اولندی

(۴۱) بنه مشار الیه ابوقتاده حضرتلرینک (بطن اضم)
طرفنه واقع اولان سریه سیدر . وبونک سببی حضرت
فخر عالم افندمرک اکثر یا عادت شریفه لری شو یولده ایدی که
منافقینک افساد اتندن و کفار خاکسار خبر آلوبده تدارکات
کلیه ایله برا بر حیل و خدعه ایتلرندن احتراز ایدیه جکلری
محل عامه یه خبر ویرمیوب یا لکراسخانک تدارکات حریره ده
بولملرینی تنبیه بیوز ایدی . بو دفعه دخی مکه مکرمه

فتحه عزم ایتدکلری جهتهل بشقه بر طرف ایله مشغولیت
کوستره رک کفاری شاشرمق ایچون سنه مزبوره رمضان
شریفنک ایتداسنده سکسان کشیدن مرکب بر فرقه عسکریه
تشیکیلیله مشار الیه ابوقتاده حضرتلرینی (وادی اضم)
طرفنه کوندردی

(۴۲) خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینک (نخله)
دنیلان محله واقع اولان سریه سیدر . شویله که فتح
مکه دنصکرد جوارده بولنان بتلرک هدمی لازم کلمکله سنه
مزبوره رمضان شریفی نهایتنده اوتوز آتلو دن عبارت بر
فرقه عسکریه ریاستیله مشار الیه حضرت خالد (عزی) نام
بتک هدمه مأمور بیور یلوب و بر موجب اراده اورایه
وار یلوب هدم اولندی

(۴۳) عمرو بن عاص رضی الله عنه حضرتلرینک سریه سیدر .
شویله که مکه مکرمه یه اوچ میل مسافه بعدنده هذیل قبیله سنک
(سواع) نام بتلرینک هدمی ایچون ینه رمضان شریفنک
نهایتنده برقاچ کشی ایله برابر مشار الیه عمرو حضرتلری
کوندر یلوب بتخانه تک یانه وارد قیلرنده بتخانه خادمی نه ایچون
کلدکلرینی سؤالنه جوابا مشار الیه (بتخانه تک تخریبی
ایچون کلدک) دیمسی اوزرینه خادمک (سواع طرفندن منع
اولنور سکر بواشی یا په مزسکر) دیومقابله سنی رد ایله
(وای سنک باشنه بت ایشدر و کوررمی) دید کدنصکره
بتک یانه واروب پارچه لیجه کافرک عقلی باشنه کلوب
(اسلمت لله) دیدی

(۴۴) سعد بن زید الاشہلی رضی اللہ عنہ حضرت تارینک
 سریہ سیدر • شویله کہ (مثل) نام محمدہ اوس و خزرج
 وغسان قبیلہ لرینک قدیمی (منات) نامندہ بر بتلری اولوب
 ماہ مزبورده مشار الیہ سعد حضرتلری بکرمی نفر آتلو ایله
 اول بتک ہدمنہ مأمور بیوریلوب اورایہ وارنچہ بتخانہ
 خادمی نہ ایچون کلدکلرینی اکلا دقدنصکرہ تہدید یوللو
 (اشته سزاشته منات) دیمسی اوزرینہ مشار الیہ حضرت
 سعدتہ طوغری بوروینچہ باشی آچیق ہلاک ایله دعا ایدرک
 وکوکسنی دوکدرک قارشوشنہ برسماہ قاری چیقیمسیلہ حضرت
 سعد برکرہ اوروب جانتی جہنمہ کوندردکنصکرہ بتی دخی
 پارچہ لیہرک عودت ایلدی

(۴۵) خالد بن ولید رضی اللہ عنہ حضرت تارینک مکہ بہ
 برقوناق مسافہ بعدندہ (یلم) ناحیہ سندہ ساکن بتی جندیہ
 قبیلہ سنہ واقع اولان سریہ سیدر • وشو و جہلہ واقع
 اولمشدرکہ قبیلہ مزبورہ ایله محار بہ ایتموب یاکنزدین حقہ
 دعوت ایتک اوزرہ سنہ مزبورہ شوال شریفندہ مشار الیہ
 حضرت خالدک عہدہ ریاستندہ اولہرق اوچبوز اللی کشی
 کوندریلوب اورایہ وارنچہ قبیلہ مزبورہ اہالیسی اہل اسلام
 قارشوشنہ مسلح اولہرق چیقوب حضرت خالد کندیلرینہ
 خطابا (سز نہ سکز) دیوسوۃ اللہ جوابا بز دین آخرہ ہیل
 ایتک معناسنہ اولان (صباۃنا) دیملری اوزرینہ حضرت
 خالد بولفظی دین اسلامدن عدول ایتدکلرینہ حل ایدرک
 اللرینک یا غلامسیلہ اسپر ایدلملرینی امر ایدوب اول صورتلہ

جہلہ سی تخت اسارتہ آ لندیلر • بعدہ سحر وقتی حضرت
 خالد طرفندن برکسنہ اصحاب کرامہ خطابا (ہر کیم
 یاندہ اسپروار ایسہ قتل ایلسون) دیوندا ایلنچہ بنوسلیم
 قبیلہ سی کندی اسپر لرینی قتل ایتدیلر • انجق مهاجرین
 وانصار اشبو امرک قبولندن قاجینہرق کندی اسپر لرینی
 صالحیوپردیلر • سرور عالم افندمز بووقہ دن خبر دار
 اولنچہ (یارب العالمین بن خالدک ایتدیکی ایشدن بری یم)
 بیوردی • وسوبلدکلری لفظدن مرادلرینک نہ اولدیغنی
 اکلا مقسزین حضرت خالدک بو ایشدہ عجلہ ایتدیکنی تقبیح
 ایلدی • و حضرت علی افندمزی برچوق مال ایله کوندروب
 جہلہ سنک دیت و ضرر لرینی تضمین ایدرک خاطر لرینی
 تطیب ایلدی

(۴۶) ابو عامر اشعری رضی اللہ عنہ حضرت تارینک ہوازن
 دیارندہ (اوطاس) دینیلان محلہ واقع اولان سریہ سیدر •
 و یونک سببی حنین محار بہ سندن فرار ایلیمان ہوازن
 قبیلہ سندن بر طاقی محل مزبورده اجتماع ایتدکلری خبری
 ایشیدیلنچہ مشار الیہ ابو عامر حضرتلری برفرقہ عسکر بہ ایله
 تعقیبلرینہ مأمور بیوریلوب اورایہ واردقلرندہ مقاتلہ بہ
 کیریشوب و مشار الیہ ابو عامر حضرتلری طقوز کشی تی برر
 برر دین اسلامہ دعوت ایلوب کندیلرندن قبول کورمدیکندن
 جہلہ سنی قتل ایلدی • و صکرہ کندیسی دخی براوق ایله
 اوریلوب فنا حالده یارہ لندیغندن فرنداشی ابو موسی الاشعری
 رضی اللہ عنہ حضرت تارینی ریاستہ تعیین و حضرت پیغمبرہ

سلامتک تبلیغی ایله کندوسنه خیرایله دعا لرینک رجا ایدلمسی
 وصیت ایلدی و براز وقتدنصکره وفات ایلدی . بعده
 ابو موسی حضرتلرینک یوزندن ایش فتح اولنوب کفار
 خاکسار مغلوب اولدی . و پک چوق اسیرلر ایله اموال
 غنائم آله رقی عودت ایلدی . و مشارالیهک سلام و نیازی
 حضرت پیغمبره تبلیغ اولندقد ه آبدست آلوب کندوسنه
 وقرنداشنه خیردعالر ایلدی . و اسیرلرک ایچنده حضرت
 پیغمبرک س-ود قیز قرنداشی بولنوب حضور سعادتلرینه
 کتورده رک کندوسنه پک چوق رعایتلر ایتد کدنصکره برکوله
 و بر جاریه و ایکی دوه و بر مقدار قیون احسان ایلوبوب
 قوم و قبیله سنه کوندردی

(۴۷) طفیل بن عمر والدوسی رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . شویله که سرور عالم افندمز طائفه کتمکی
 مراد ایتد کده مشارالیه حضرتلرینی اغا جدن یا بله
 (ذوالکفین) دیدکاری بر بتک هدمنه مأمور بیوروب سنه
 حز بوره شوالنده سریعا اورابه واروب تی هدم ایدرک
 یاقدقدنصکره سرور عالم افندمز یتیشوب طائفه کتمدی

(۴۸) قیس بن سعد بن عباده رضی الله عنه حضرتلرینک
 بمن طرفنه واقع اولان بعثیدر . شویله که سنه حز بوره
 او اخرنده مشارالیه قیس حضرتلری درتیوز آتلودن مرکب
 برفرقه عسکریه قوماندانی اولوب بمن طرفنه کوندریله رک
 یولده دخی (صداء) قبیله س-یله مقاتله یه مأمور قلندی .
 و اوصره ده (زیاد بن حارث صدائی) حضور سعادت

کلوب حقیقت حالی اکلامسیله (یارسول الله بن قومک مسلمان
 اوللرینی متعمدم . عسکری کیرودوندر) دینجه سرور
 عالم افندمز عسکری کیرو چو یردی . و فی الواقع قبیله
 مز بوره اون بش کوندنصکره کلوب مسلمان اولدیلر

(۴۹) عیبنه بن حصن الفرزازی رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . شویله که طقوزنجی سنه هجریه سی محرمنده
 (سقیما) نام محله ساکن بنی تمیم اشقیاسنک تنکیلنه مأمور
 بیوریلوب اللی نفر آتلو ایله محل مأموریتنه کیدرک
 آب آنسزین اوزر لرینه هجوم ایله خیلجه اسیرومال غنیمت
 آله رقی سالما وغانما عودت ایلدی

(۵۰) قطبة بن عامر بن حدیده رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . شویله که سنه حز بوره او ائلنده مکه نواچسند
 ساکن (خنم) قبیله سی اشقیاسنه مأمور بیوریلوب یکرمی
 کشی ایله محل مأموریتنه کیدرک آب آنسزین اشقیما اوزرینه
 هجوم ایله بر خیلجه محاربه ایدیلوب طرفیندن بر قاج کشی
 یاره لندی . و نهایت نصرت و مظهریت اسلام طرفنده
 وقوع بولوب بر قاج اسیر و خیلجه دوه و قیون آله رقی
 مدینه منوره یه عودت اولندی

(۵۱) ضحاک بن ابی سفیان الکلابی رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . شویله که سنه حز بوره ربیع الاوانده (قرطاء)
 دنیملان محله کاش بنی کلاب قبیله سنک تربیه سنه مأمور
 بیوریلوب برفرقه عسکریه ایله کوندریلوب محل مأموریتلرینه
 وارنجه ابتدا کفار خاکساری موعظه حسنه ایله دین حق

دعوت ایتدیسسه ده کفره بفره اورالره بناشیموب هیچ بریسی
 قولاق ویرمنجه مقاله به کیریشه رک عون حق ایله کفره بی
 تارومار ایتدکدنصکره برخیاچجه مال عنیت آله رق مدینه به
 عودت ایتدیلر
 (۵۲) علمه بن مجرز مدجلی رضی الله عنه حضرتلرینک
 سریه سیدر . وبونک سببی اهالی حبشه دن برطاقم اشقیما
 (جده) طرفلرینه کلوب اهالی بی راحتسز ایتدکلری
 ایشیدیلنجه مشارالیهک تحت ریاستنده اوله رق سنه مزبوره
 صفرنده او چیوزکشی کوندربلوب جزیره داخل اولدقلری
 آنده اشقیما قراری فراره تبدیل ایتدکلرندن عودت اولندی
 (لطیفه) اثنای عودتده عسکر دن بعضلری عجله ایدوب
 آرقداشلرندن ایرادقلری جهته عبدالله بن حذافه حضرتلری
 کندیلرینه رئیس نصب اولندی . ومشار الیهک طبیعتی
 مزاحه مائل اولدیغندن عسکر برمحله قونوبده آتش یاقدقلرنده
 (بن سزک ایدرکز بولندیغم جهته بکا اطاعت ایتدکلر لازمدر
 هایدی آتسه کیریکز) دیمسی اوزرینه برطاقمی امثال امره
 قالمیشجه (اوتوریکز بن سززه لطیفه ایتدم) دیدی .
 واشبو امری حضرت پیغمبره خبر وپردکلرنده (هرکیم سززه
 برمعصیت ایله امر ایدرسه اطاعت ایتدیکز) بیوردی
 (۵۳) علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتلرینک
 سریه سیدر . مشارالیه حضرتلری سنه مزبوره ربیع الاخرنده
 یوز الی کشی ایله (طی) قبيله سنک (فلس) دیدکلری
 بتک هدمنه مأمور بیوریلوب محل مأموریتلرینه وارنجه

آب آنه سزین هجوم ایله بتخانه بی تخریب ایتدکدنصکره
 برخیاچجه اسیرومال غنیمت آله رق عودت ایلدی . واسرای
 مرقومه آره سنده مشهور حاتم طیک قزی اولوب حضور
 رسول الله کتورلده پدربنک جودوسنخاسنه حرمة
 کندیسنه خیاچجه احسانلر ایدرک آزاد ایدوب قومنه
 کوندردی . وقرنداشی عدی بن حاتم شامه فرار ایتدکلر
 سرور عالم افندمزک بواطف و مروثی ایشیدیلنجه مدینه
 منوره به کلوب شرف اسلامی قبول ایلدی
 (۵۴) ابوموسی الأشعری ومعاذ بن جبل رضی الله عنهما
 حضرتلرینک یمن قطع سنه واقع اولان بعثلریدر . قطعه
 مزبوره اهالیسنه احکام دینیه اسلامیه تعلیم ایتدکلر اوزره
 اوننجی سنه هجریه سنده هربری برطرفه مأمور ایدیلر رک
 کوندردی . وکندیلرینه خطابا (ایشی قولای طوتک
 کولشدیرمیک . وتبشیر ایدیکز تنفیر ایتدیکز) دیوتنبیه
 اولندی . ایکبسی دخی مأمور بیورادقلری وجهله کیدوب
 یمن قطع سنه اهالیسنه احکام شرعیه بی تعلیم ایله دین اسلامی
 نشر ایتدیلر . وبو ائنده سرور عالم افندمز طرف طرف
 امیرلر و والیلر نصب وتعیین ایلدی
 (۵۵) خالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینک نجران
 طرفنده (بنی عبدالمدان) قبيله سنه واقع اولان بعثلریدر .
 شویله که سرور عالم افندمز مشارالیه حضرتلرینی برفرقه
 عسکریه به رئیس نصیله سنه مزبوره ربیع الاولنده قبيله
 مزبوره خلقنی دین حقه دعوت ایتدکلر مأمور بیوروب

ودین حقدن اعراض ایتدکاری صورتده مقاتله ایتمکی دخی اراده ایلدی . مشار الیه حضرتلری بر موجب اراده اورابه واروب موعظه حسنه ایله خلقی دین حقه دعوت ایتمی اوزرینه جله سی عرض انقیاد ایدرک شرف اسلامی قبول ایتدیلر . و بر طاقی دخی عساکر اسلامییه ایله بر لاکده مدینه منوره به کلوب سرور عالم افندمز ایله کورشدیلر . و طرف رسالتدن مملکتلرینه بر والی نصب اولندی

(۵۶) علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینک یمن طرفنه واقع اولان سریه سیدر . مشار الیه حضرتلری اولحوالیده بولنان بقیه اشقیانک تأدیننه مأمور اولوب سنه مزبوره رمضان شریفنده اوچیوز نفر آتلو ایله محل مأموریتنه کیدرک کندوسی بر موقع انتخاب ایله عسکرینی اطرافه طاغیدوب بر خلیجه اسرا و اموال غنیمت کتوردیلر . بعده جماعت اشقیایه تصادف اولندقدن دین اسلامه دعوت اولوب قبول ایتدکلرندن بشقه اوق آتمغه قالمشملری اوزرینه حضرت علی افندمز شدتلی بر هجوم ایدنجه بکرمی کشیلری قتل اولمسبله باقیلری منهزما طاغلدیلر . بونک اوزرینه عساکر اسلامییه کندیلرینی تعقیب ایتدوب بتکرار دین اسلامه دعوت ایدنجه طرف حقدن هدایت ابریشه رک دین اسلام ایله مشرف اولدیلر . آندنصکره عساکر اسلامییه عودت ایدوب سرور عالم افندمز اول سنه حجه کتدیکی جهته مکده کند یسنه یتشدیلر

(۵۷) اسامه بن زید بن حارثه رضی الله عنه حضرتلرینک

(بلقاء) نواحیسنندن (شرقات) نام ناحیهده کائن کفره روم اوزرینه واقع اولان سریه سیدر . شویله که سرور عالم صلی الله علیه وسلم افندمزک پک سوککیلو اصحابندن مشار الیهک پدری زید بن حارثه حضرتلری مقدا اولطرفده شهید اولوب پدرینک انتقامنی آلمق ومدینه انبالیسک تجارتلری الک زیاده شام طرفیله اولدیغندن اشقیای رومی دفع و تنکیل ایدرک یوللری تأمین ایتمک مقصدیله اون برنجی سنه هجر به سنک صفری نهایتنده مشار الیه اسامه حضرتلرینی سرعسکرلک منصب جلیله تعیین ایله ناحیه مزبوره به کوندرمک اوزره مکمل بر اردو ترتیب بیور یله رق خارج مدینهده (جرف) نام محله قورلدی . و اشبو سفر ایچون وجوه مهاجرین و انصار کرامک جله سی حاضر لندقلری جهته بر طاقم کسه لر وظیفه سز لک ایدرک اسامه حضرتلری غایت کنج اولدیغندن (بو قدر وجوه و اشراف اوزرینه بویله برچوق سرعسکر ایلدی) دیوسوبلندکلری حضرت پیغمبرک معلوم نبویلری اولنجه کوجنه کیدوب ربیع الاولک اوننجی جمعه ابرتسی کونی خسته اولدیغنی حالده منبره چیقوب بومقوله سوز لک تفوهی لایق اولدیغنی بیان ایله خلقی ابقاظ ایدرک نصیحت بیوردقدنصکره ینه خانه سعادتلرینه تشریف ایتدیلر . وسفره کتمک اوزره حاضر لنان اصحاب کرام بلوک بلوک حضور سعادتلرینه کله رک و داعلشوب اردو کاهلرینه کتدیلر . بازار کونی کلنجه سرور عالم افندمزک خسته لکی زیاده لشدی و او آراق اسامه حضرتلری دخی حضور سعادتله کله رک

وداعلا شفق ایستد یسه ده سرور عالم افندمز خسته لکنک
 شدتندن کند یسنه هیچ برشی تکلم ایده مدی . انجق مبارک
 اللربنی سمایه طوغری قالدبرر و صکره اسامه حضرتلرینک
 اوزرینه وضع ایدردی . اشته بو حال شریفندن
 اسامه حضرتلری کند یسنه دما اولندیغنی و حضرت
 به فمبارک خوشنودینی اکلا بوب بویوزدن منون اولدیسه ده
 سرور جهانک او درجه ده خسته لکنی کورد بکنندن
 پک زیاده محزون و مکدر اوله رق یانندن آبریلوب
 اردوگاهه کتدی . ایرتسی کونی حبیب اکرم بر مقدار
 افاقت بولوب مسجد شریفه کیدرک حضرت ابی بکر الصدیق
 آرقه سنده نماز قیلدی . واسامه حضرتلریله وداعلا شوب
 محل مورینه کتسنی تنبیه بیوردقدن صکره یسه خانه
 سعادتلرینی تشریف ایلدی . بونک اوزرینه حضرت
 اسامه اردوگاهه واروب عسکرک بازار ایرتسی کونی حرکت
 ایملرینی امر ایلدی . وعسکر دخی حاضرلنوب یوله چیقیمق
 صره لرنده ایکن حضرت اسامه نک والده سی ام ایمن حبیب
 اکرمده موت علامتلرینی کورده سیله اوغلنه خبر کوندر .
 در عقب اسامه وعمر و ابو عبیده رضی الله عنهم حضراتی
 بتیشوب همان اول کون یعنی ربیع الاولک اون ایکنجی
 بازار ایرتسی کونی کونش قاشمغه میل ایلدیکی صره ده
 اول حبیب کبریا علیه من الصلوات اوفیها افندمز حضرتلری
 دار فنادن هجرتله دار بقابی تشریف بیوردیلر .
 حضرت فخر رسالت دار آخرتی تشریف بیوردنجه اردوگاهده

بولنان عسا کر اسلامیه مدینه منوره به کلدیلر . وسنجقدار
 (بریده) رضی الله عنه حضرتلری دخی سنجاغ شربینی
 کتوروب حبیب اکرمک قیوسی اوکنه دیکدی . بعده
 ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری خلیفه رسول الله
 اولوب اهل اسلام کندوسسنه بیعت ایدنجه یسه مشار الیه
 اسامه حضرتلری سر عسکرک منصب جلیلنه تعیین بیوردیله رق
 سنه مز بوره ربیع الآخرینک غزه سنده محل مأموریتلرینه
 کوندرلدی . و خلیفه رسول الله ابوبکر الصدیق حضرتلری
 پیاده واسامه حضرتلری آتو اولدقلری خالد شهرک
 خارجه چیقاریله رق برخیلیجه مسافه بره قدر تشیع اولندی .
 اشته بووجهله محل مأموریتلرینه کیدنجه جناب واجب الوجود
 حضرتلری نصرت ومظفریت احسان ایلیوب کفره بجره
 اوزرینه هجوم ایله برخیلیسی قتل و برخیلیسی دخی اسپروخانه
 وخرمالری احراق بالنار واسامه حضرتلرینک پدرینی شهید
 ایلیان کافر دخی قتل ایلدیلرک عسا کر اسلامیه به هیچ برضرر
 وکدر اصابت ایتمکسزین سالما وغانما مدینه منوره به عودت
 اولندی . و ابوبکر الصدیق حضرتلری اهالی ایله برابرجه
 عسا کر اسلامیه نک استقبالنه چیقدیلر . اشته بوسریه
 حبیب اکرمک انهایت و خلیفه سنک اک اول ترتیب ایتمش
 اولدقلری برسریه در . والله تعالی اعلم بحقیقه الحال
 (اخطار) حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
 افندمزک دار آخرتی تشریف لرنده صکره اصحاب کرامک
 غزوات وسرایاسی و فتوحات عظیمه لری پک چوق اولوب

کتابمیزک حجتی بوکا تحمل اولدیغندن تحریدن صرف نظر
اولمشدر . مطلع اولسنی آرزو ایدنلر معین اولان کتب
سیره مراجعت ایلسونلر . انجیق اصحاب کرامک آده لرنده
اولان بمض وقوعات شیععه و روافضک سوز لر یله مخلوط
اولدیغندن شایان اعتماد و امنیت اولدیغنی اخوان دینه
اختصار اولنور

﴿ ابکی مقصدی شامل اولوب مقصد اول اصحاب کرام ﴾

﴿ حضرتک بعض احوالی بیانده در ﴾

(اصحاب) صاحب لفظنک جمعی اولوب حسن الفت و معاشرت
ایتمک و بار و همدم اولمق معناسنه اولان صحبت کلمه سندن
مأخوذدر . و صحابه کلمه سی دخی هر نقدر اسم مصدر ایسه ده
اصحاب لفظی کبی مقام جمعده استعمال اولنور . اما اصطلاح
اهل حدیث و سیره (اصحاب) اهل اسلامدن اوله رق حبیب
اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم افند مرز حضرتلریله حسن
الفت ایتمش و یاخورد جمال دلاراسنی کورمش و مرتد اولوب
اولنجیه قدر اسلامیت اوزره ثبات ایتمش اولان ذوات کرامه
اطلاق اولنور . امدی بو صورتده مسلمان اولدقدنصکره
(العیاذ بالله) مرتد اوله رق وفات ایلیا نلره بالاتفاق اصحاب
اطلاقی جائز اولمز و روایتلرینه دخی قطعاً اعتبار اولمز .

عبدالله بن جحش و ابن خطل کبی . انجق بعدالارتدادینه
شرف اسلامی قبول ایدنلر قول صحیحه کوره اصحاب کرامدن
عد اولندقلری کتب سیره مسطوردر .

(اما اصحاب کرامک اعدادی) حضرت فخر عالم افندمرک
زمان بعثتندن دار آخرتی تشریف ایلدیکی زمانه دکن
اطراف واکافده یک چوق قبائل و سائر خلق شرف اسلامی
قبول ایتدکلری جمهته جناب حقندن غیرینه مقدار اولدقلری
یقیناً هیچ کسه نك معلومی دکلدر . بو کابناء بعض کسه لک
(حضرت یغبر دار آخرته انتقال ایلدیکی صوره ده اصحاب

کرامک موجودی یوز بکرهی در تیمک کشیدن عبارت ایدی)
دیدکلری تخمینی اولدیغندن برقول معتبر اولدیغنی آشکاردر .
(اما اصحاب کرامک فضائلی) جناب واجب الوجود
حضرتلری نیک قرآن جلیلمده حسن ثنالیینه و کندیلرندن
راضی اولدیغنه دائر یک چوق آیات جلیله انزال بیورمه سیله
نابتدر . ازان جمله سورده فتحده حبیب اکرامک رسالتنی
احسن وجهله تصدیق بیوردقدنصکره اصحاب کرامک علوقدر
وشا نلری حقنده اشـبو آیات جلیله بی انزال بیورمشدر
(والذین معه اشداء علی الکفار رجاء بینهم) یعنی محمد
علیه الصلوة والسلام حضرتلریله اولان اصحاب کرام کفار
خاکسار اوزرینه غایت شدتلی وبری برلرینه مرحمتلوردر .
(تریمهم رکعاً سجداً یبتغون فضلاً من الله ورضواناً) جناب
اللهمدن فضل ورضوان طلب ایتدکلری حالده سن آنلری
داع و ساجد اوله رق کوررسین . (سبأهم فی وجوههم
من اثر السجود) آنلرک علامتلی سجود اثرندن یوزلرنده
نابتدر . شو وجهله که کثرت صلوات و کیمه اویقولرینی
ترک ایتدکلری جمهته یوزلری نور کیدرکه هر کورن کندیلرینه
میل و محبت ایدر . (ذلك منلهم فی التوریه) اشته
شو بیان اولنسان وصف آنلرک توراتده کی وصفیدر .
(و منلهم فی الانجیل) اما انجیلده کی وصفلری (کزرع
اخرج شطأه فأزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه یحجب الزراع)
اصحاب کرام اول براکین کیدر که ابتدا فلیرلرینی چبقاردر
و عقبنده اکا تقویت و یرد بعده فالسلاشه رق ساقی اوزرینه

طوغریلوب طورر و اکنک بو وجهله اولان اوضاعی
 زرائک عجب و حیرتی موجب اولور . (لیغیظهم الکفار)
 اصحاب کرامک بو وجهله اولان اوصافی کفاری غیظ
 و غضبه کتورمک ایچوندور . فی الواقع دین مبین اسلام بدایت
 تشکیلده بره اکیلان بر تخم کبی قایل اولوب صکره جناب
 حقک لطف و کریمه اصحاب کرامک شرف اسلامی قبول
 ایلری اوزرینه هر طرفه شعبه انهرک عجب و حیرتی موجب
 اوله جق درجه ده تکثر ایله اوله بره نظر لطیف و شکر
 نظیف پیدا ایلدی که کفره فخره نک حسد لر نداشتی
 تا حکر لرینه تأثیر ایلوب و کوز لرینه دیکن اولوب ظاهر ا
 و باطن بصیرتلی قیاندی . و صکره دخی طیب حاذقه
 مراجعت اتمدکارندن فلاح و ظفر بوله میوب نار سعیره قدر
 کیدرک بسبتون هلاک اولدیلر . و اشبو حال فلاکت اشغال
 اولاد و احقادینه دخی سرایتله نیچه نیچه میلونلر نفوس انسانیه
 کفر و ضلالتده قاله رق هلاک اولدی و الا آن اولمده در .
 (وعد الله الذین آمنو و عملوا الصالحات منهم مغفرة و اجر عظیم)
 اصحاب کزیندن اولوبده ایما نثرنده ثبات ایله اعمال صالحه
 ایشلیانله جناب الله مغفرت و اجر عظیم وعد ایلدی .
 البته بو آیات جلیله اصحاب کرامک تمامیه اوصاف جلیله لرینی
 شاملدر . شویله که اصحاب کرامک اعدای دین اوزرینه
 شدید و غلیظ و بری بر لرینه رحیم و شفیق اولدقلری و کثرت
 عبادت و حسن نیتلی و اعظم مطالب انسان اولان جناب حق
 طرفندن کاهلرینک عفو بوله مغفرت و اجر عظیمه نائل اوله جملری

بیان اولندی . و حتی امام مالک (رحمه الله) حضرتلری
 بو آیات جلیله ایله استدلالات ایلوب اصحاب کرامه عداوت
 ایلیمان روافضی تکفیر ایلددر . و حاصل استدلالی دخی
 شو وجهله در . اصحاب کرامک اوصاف جلیله لری روافضی
 غیظ و غضبه کتورر . و هر کیم که اصحاب کرامک اوصاف
 جلیله لری کندوسنی غیظ و غضبه کتورر کافر در . اعدی
 رافضی لر دخی کافر درلر اما صغرانک بیانی کندی اقرار لر یله
 ثابتدر . و اما کبری (لیغیظهم الکفار) آیت جلیله سیه
 ثابتدر . نتیجه ساینده کندیلری دوشونسونلر . و برده سوره
 توبه ده (و السابقون الاولون من المهاجرین و الانصار
 و الذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم و رضوا عنه و اعد لهم
 جنات تجری تحتها الانهار خالدین فیها ابدان ذلك الفوز العظیم)
 آیت جلیله سیه مهاجرین و انصارک حق عالی برنده درت
 امر بیان اولندی . (برنجیبی) جناب اللهم کندیلرندن
 راضی اولدیفی (۲) آنلرک جناب اللهم راضی اولدقلری
 (۳) جنات عالیات ایله تدبیر اولملری (۴) جنات عالیاتده
 مخلد اولملری در . و شوراسیده جای اشتباه دکلدرد
 ابی بکر الصدیق و عمر الفاروق و عثمان ذی النورین
 و علی بن ابی طالب رضی الله عنهم حضراتی مهاجرینک
 سابقین اولیندن اولدقلری جهته کندیلرنده امور اربعه
 مذکورده ثابتدر . بو جهته کندیلرینه دیل اوزاد انلرک
 خطای عظیمده واقع اولدقلری شبهه کتوروشی دکلدرد .
 وینه سوره جلیله مزبورده ده (الذین امنو و مهاجروا

وجاهدوا في سبيل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عند الله
 واولئك هم الفائزون * يبشركم ربهم بدرجة منه ورضوان
 وجنات لهم فيها نعيم مقيم خالدین فيها ابدان الله عنده اجر
 عظیم) آیت جلیله سبيله مهاجرین کرام حقننده درت امر
 بیان اولندی (برنجیسی) جناب اللهم عندئذ درجه لربك
 الك بيوك اولديغي (۲) مراد لربنه فائز و نائل اولملى
 (۳) رحمت ورضوان و جنات عالیات ایله تبشیر اولندقلرى
 (۴) جنات عالیاتده مؤید اولدقلرى در . هله بو آیت
 جلیله ده اولان تأکیدات جالب دقتدر .

وبنه سورة جلیله من بوره ده واقع (لکن الرسول والذین
 امنوا معه جاهدوا باموالهم وانفسهم و اولئك لهم الخیرات
 واولئك هم المفلحون * اعد الله لهم جنات تجري من تحتها الانهار
 خالدین فيها ذلك الفوز العظيم) آیت جلیله سنده مؤمنین
 مجاهدینک اوصاف جلیله سندن درت وصف ذکر اولندی .
 (برنجیسی) خیرات و حسنات صاحبلى اولدقلرى (۲)
 اهل فلاح و نجات اولدقلرى (۳) جنات عالیات ایله موعود
 اولدقلرى (۴) جنات عالیاتده مخد اولدقلریدر .
 و خلفاء راشدینک مؤمنین مجاهدیندن اولدقلرى شبهه سر
 اولدیغندن اوصاف اربعة مذکوره ده داخل اولدقلرى
 بدیهیدر .

و برده سورة آل عمرانده (کنتم خیرامة اخرجت للناس
 تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنکر و توفون منون بالله) آیت
 جلیله سبيله اصحاب کرامک اوج در لو مدح و ثنلاری بیان

بیورلمشدر (۱) اصحاب کرامک الذ خیرلی امت اولدقلرى
 (۲) کمال استقامت و عدالتلرینه دلالت ایلیان امر بالمعروف
 و نهی عن المنکر ایذکارى (۳) الله ذوالجلال حضرتلرینه
 مؤمن اولملى . و برده سورة حجر اتده (و لکن الله
 حبیب الیکم الایمان و زینة فی قلوبکم و کره الیکم الکفر
 و الفسوق و العصیان اولئک هم الراشدون) آیت جلیله سبيله
 اصحاب کرامک محب ایمان اولدقلرى و کفر و فسق و عصیانندن
 خوشلا ندقلرى و راشدین اولدقلرى بیان بیوریلبرق
 ثنا اولمشدر . بوجهله اصحاب کرامک حق عالیلرنده
 اوصاف مز بوره تک اضدادینی اعتقاد ایلیانلرک وادی
 ضلالتده قالدقلرى شبهه ایذله جک شی دکلدرد . و آنلرک
 حسن ثنلاری حقننده دهاپک چوق آیات جلیله وار ایسه ده
 مدعا مزک الیاتی خصوصنده مع زیاده بو مقدارک کافی
 اولمشندن کتب تفاسیر و سیره احاله ایدرک مقدار مز بورد ایله
 اکتفا اولمشدر

(حکم شرعی) حضرت فخر عالم افندمزک اهل بیت و ازواج
 و اصحابنی سب ایلمک و قدر عالیلرینی نقصان ایتمک حرامدر .
 و بوفعل قبیحه جرئت ایلیان ملعوندر . زیرا سنده متصل ایله
 حضرت پیغمبردن روایت اولمشدر که (بنم اصحابک حقننده
 اللهم دن قور قیکر بنم اصحابک حقننده اللهم دن قور قیکر) و اشبو
 وجهله واقع اولان تأکیدلرده کی مبالغه جای دقتدر (بندن صکره
 اصحابی محل طعن اتخاذ ایتمیکر . بنم اصحابی سون بکا اولان
 محبتی سببیلله سورة و بنم اصحابه بغض و عداوت ایلیانلر

بکا اولان بغض و عداوتلری سببیه در . اصحابه اذیت
ایلیانلر تحقیق بکا اذیت ایتشردر . و بکا اذیت ایلیانلر جناب
الله اذیت یعنی رضای شریفنه مخالفت ایتدکاری جهته
دنیا و عقباده مؤاخذه اولنه جقلری شبهه سزدر (پیور مشدر .
و بردها حدیث شریفنده (بنم اصحابی سب ایتمیکز . هر کیمکه
بنم اصحابی سب ایدر سه آنک او زینه جناب الله و ملائکه
کرام و کافه ناسک لعنتلری واقعدر و جناب الله آنک هیچ
بر فعل خیرینی قبول ایلمز) پیور مشدر . و بردها حدیث
شریفنده (بنم اصحابی سب ایتمیکز . و تحقیق بدن صکره
آخر زمانده بر قوم سوء کله جکدر که بنم اصحابه سب ایدرلر .
بومثلا و کسه لک جنازه لرینی قیلیمیکز . و قر آلوب و برهیکز .
و ضرورتسز کندیلر یله کورشمیکز . و خسته اولدقلرنده
عیاده لرینه کتمیکز) پیور مشدر . اشته بو احادیث شریفه ایله
حضرت پیغمبر اتمنه شونی بیلدر دی که اصحاب کرامنه
سب و اذی ایدنلر کندوسنه اذی ایتش اولورلر حا ابو که
حضرت پیغمبره اذی و جفا ایتک حرام و بلکه کفر در .
بو کابناء اهل اجتهادک بیانلرینه کوره انبیای کرامدن
هر قنغی بر پیغمبری سب ایلیان ملعونلرک قتل اولملری
لازمدر . و اصحاب کرامی سب ایتکه جرئت ایلیان
فاجرلرک شدتلی ضرب و تنکیل و حبس مدید ایله تعذیب
و تأذیب اولملری لازمدر . انجق حکم مذکور عادی
اوله رق سب ایلیانلر حقنده اولوب یوخسه اصحاب کرامدن
ارتدادی ظاهر اولیان هر قنغی بر صحابی بی (العیاذ بالله) کفر

و ضلاله نسبت ایلیانلر نص قرآنه مخالفلری سببیه تکفیر
اولنه رق قتل اولملری واجبدر . و کذلک حضرت عایشه
صدیقهدرضی الله عنها والده مزک تهمت زنادن بری اولدیغی
(سبحانک هذا بهتان عظیم * يعظکم الله ان تعودوا لمثله ابدا
ان کنتم مؤمنین) نص جلیلله ثابت اولد یغندن کند و سنه
دیل او زادن فاجر لک دخی جا نلری مالک جهنمده سپار ش
اولنه رق قتل ایدملری واجبدر . و خصوصیه شیخین
یعنی ابوبکر الصدیق و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلرینه
اطاله لسان ایله بغض و عداوت ایلیانلری تکرار تکرار
ضرب ایتک و موتلرینه قدر حبس ایتک واجبدر . انجق
توبه صحیحه ایله توبه ایده جک اولورلر ایسه حبسدن
چینار بلورلر . و تواریخ معتبره ده یازلمشدر که حضرت عمر
افندمزک اوغلی عبید اللهک اصحاب کرامدن مقداد بن الاسودی
سب ایلدیکی مشارالیه حضرتلرینه بالغ اولنجه سیاست اوغلبنک
دیلنی کسمکه قالقشمسی اوزرینه اصحاب کرام توسط ایدوب
کوج حال ایله قورتاره بیلدیلر . و برده امام اعظم
(رجه الله تعالی) حضرتلرینک وقتنده رو افضدن بری
حضرت عثمان افندمزه زیاده سیله دیل اوز ادوب (نعوذ بالله)
یهودی دیمکه قدر جرئت ایلدیکندن بر کون امام مشارالیه
حضرتلری رافضی مزبورک یاننه واروب کندوسنه خطابا
(ای کشی سنک قیزی فی فلان یهودی صرافنه نکاح ایتک استرم
نه دیرسین) پیور مسی اوزرینه رافضی جوا بنده (سن
امام المسلمین ایکن بنم قیزی بر یهودی صرافنه و بر مکملکی

لایق کورره بدین (دینچه - حضرت امام (ای کشی سن حضرت پیغمبر دن دها بیوکیمین) دیوسؤالند جوابا را فضی (حاشا بن حضرت پیغمبر دن دها بیوک فصل اوله پیلورم) دیدی .
 بونک اوزرینه - حضرت امام (ای کشی سنک اعتقاد فاسد نیجه - حضرت عثمان (العباد بالله) یهودی اولدیغی حالده حضرت پیغمبر ایکی کریمه محترمه لرینی کندوسنه تزویج ایلدی) دینچه شاشقین رافضینک عقلی باشنه کلوب همان اول ساجنده تائب و مستغفر اوله رق مسلمان اولدی .

(تنبیه) معلوم اوله که اهل سنت و الجماعه علماسنک اتفاقلری شوونک اوزرینه ثابتدر که کاذبه اصحاب کرامک افضللی واک بیوکی ابوبکر الصدیق - حضرت تلریدر . بعده عمر الفاروق - حضرت تلریدر . انجق بعض علمای اهل سنت علی بن ابی طالبک عثمان ذی النورین اوزرینه تفضیل اولمسنه و بعضلری ایکیسنک مساواتنه ذاهب اولمشلر ایسه - ده جمهور علمای و محدثینک تحقیقاتنه کوره اصحاب کرامک افضلینلری خلاقلرینک ترتیبی اوزره اولدیغندن عثمان ذی النورین - حضرت تلرینک علی بن ابی طالب - حضرت تلرندن افضل اولدیغی آشکار اولمغله انلرک ذاهب و قائل اولدقلری قول شایان اعتبار او ایوب بری برلندن افضلینلری خلاقلرینک ترتیبی اوزره اولدیغی دها زیاده قبوله شایاندر . و جمهور علمانک دلایلاری صحیح بخاریده بیان اولمدیغنه کوره ابن عمر رضی الله عنهما - حضرتلری دیمش که (بزحیب اکرمک زمان سعادتنده اصحاب کرامک الک زیاده خیر لوسی ابوبکر الصدیق صکره عمر الفاروق

و صکره عثمان بن عفاندر . دیرایدک) و روایت اخراده (بز حضرت پیغمبرک زمان سعادتنده افضل امت محمد ابوبکر الصدیق بعده عمر الفاروق و صکره عثمان ذی النوریندر دیرایدک و حضرت پیغمبر بزم دیدیکمزی ایشتمدیکنده انکار ایترایدی) واقع اولمشدر . و برده جناب الله خلفاء راشدین حضرتانی - حیب اکرمک خلافتنه و دین اسلامک اقامه سنه اختیار ایتدیکنندن عندالممیسنده رتبه و منزله لری خلاقلرینک ترتیبی اوزره اولدیغنده اصلا شهبه یوقدر . و مشارالیههم خلفاء راشدیندن صکره افضل امت الکی کشی اولوب یعنی طلحه و زبیر و سعد و سعید و عبد الرحمن بن عوف و ابو عبیده عامر بن الجراح - حضرت ایتدر که خلفاء راشدین ایله برابر بوذوات کرام جنت ایله تبشیر اولندقلرندن مجموعنه عشره مبشره اسمیه اولنور . (رضی الله عنهم و نفعنا الله بشفاعتهم آمین)

(تنبیه) خلفاء اربعه رضی الله عنهم حضرتانک افضلینلری بیان اولمدیغی وجهله ترتیب معلوم اوزره اولمغین دینچه دخی اولوجهله کندیلرینه محبت ایتمک لازمدر . بو صورتده برکسنه ترتیب مذکور ای انکار ایله حضرت علی افندمزی جمله سنک اوزرینه تفضیل ایدرسه اهل سنت و الجماعت مذهبتدن خارج اولوب فرق ضالهدن اولدیغی شهبه سزدر . و برده افضلینجه ترتیب مزبور ایقرار ایدوبده دینچه حضرت علی افندمزه زیاده محبت ایدجهک او اوردسه اعتقادنده تناقض ایدوبینه فرق ضالهدن عد اولنور . انجق سلسله

نسبی حضرت علی افند مزك سلاله طاهره سنه منتهی
 و یا خود دیگر بر جهته کند و سنه مناسبت تا ه سی بولند یعنی
 جهته زیاده محبت ایدر سه محبت مز بوره بر امر دنیوی
 اولدیغندن اعتقادنده تناقض ایتمی لازم کلمه یوب اهل سنت
 مذ هندن خارج اولمز (والله تعالی اعلم بحقیقه الحال)
 امام طبری حضر تلرینک (ریاض) کتابنده بیان اولدیغنی
 و جهله انس رضی الله عنه حضر تلرینک روایتنده واقع اولشد که
 حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم افند مز امت مرحومه سنه خطابا
 (ای امت و اصحابم تحقیق جناب الله سزك اوزر بکزه صلات
 و زکات و صوم و حجی فرض قیلدیغنی کبی ابوبکر و عمر و عثمان
 و عاینک محبتلرینی فرض قیلمشدر . ایددی هر کیم انلرک فضل
 و کمالرینی انکار ایدر سه کند یسندن صلات و زکات و صوم
 و حج عبادتلری قبول اولمز) بیورمشدر . وینه مشارایه
 حضر تلرینک روایتنده واقعدر که حبیب اکرم (ابوبکره
 محبت ایتمک بنم اتمک اوزرینه واجبدر) بیورمشدر .
 (تمثیل) بر قورد ایله تیلکینک بری اولادقلرینی برابرجه بیک
 اوزره عقد مرافقت ایلوب کونک برنده برقیون اولادقلرینه
 قورد انک اعلی یرلرندن بیکه با سلامش . مسکین تیلکی
 ایسه قوردک یا نه صوقلمغه جسارت ایده مدیکندن برکاره
 چکیلوب اشکبه دن بیکه قالمشیمی اوزرینه قورد کندوسنه
 خطابا (ارقداس نیچون ات بیکه کلیمورسین) دیمسنه جوابا
 تیلکی (حکمادن ایشدیکه کوره اشکبه نک چوق خاصیتلری
 واردر اکابناء ات بیورم) دینجه قورد قهقهه استمرا

ایله کوله رک (پی مسکین بوزک و کوز بکک نجاسته
 بولاشدیغنه باقیوبده علم حکمتدن بحث ایده یورسین) دیمش .
 اشته بونک کبی مسائل اعتقاد و طهارت و سایر احکام دینی دن
 بی خبر بر طاقم اقوام جهله عرفان دعوا سنده کزوب اهل
 سنه منکر دیه رک و کندیلرینه محب خاندان عنوانی ویره رک
 اصحاب کرامک حق عالیرنده اطاله لسان ایله در لودر لو
 هذیانلر ایدرلر . و بر طاقی دخی هر نقدر جاهل دکلر ایسه ده
 بوتملر و کروه ابلهانه واقع اولان ریاستلرند نطولای (العیاذ بالله)
 جاده استقامتدن آیریله رق عنادا و استیکار اهم ضال و همد
 مضل اولورلر .
 ای امت محمد میزان انصافی اله آله لم . عقلمزی باشمزه طویلایوب
 کوزلجه دوش-ونه لم . اصحاب کرام فدای جان و جهان
 ایدرک صوک نفسلرینه قدر بودین مبین احدینک نشرینه
 چالشدیلر . و همده موفق اولدیلر . اجداد مزی کفر
 و ضلالدن قورتاروب سبب هدايت اولدیلر . آنلرک
 بوهم عالیه سی اولمیدی عجب بزى دینسز لکدن کیم
 قورتاره بیلوردی . بویله بریوک افندیلکلرینی اونودوبده
 آنلره دیل اوزاتمق شان انسانیتنه دوشمى . قوم یهود ایله
 انصارادن عبرت آلملی که وقتیه احکام دینی لرینی محافظه
 ایده جک اصحاب حیتلری بولنه مدیغندن بیچاره لر بد اغیاره
 دوشوب کابلری تبدیل و تحریف اولندی . و قطعاً دینه
 مناسبتی اولمیان بر طاقم عادات باطله عبادت اتخاذ ایله رک
 دنیوی و اخروی سبب هلاکلی اولدی . بونلر کوزلریمز

اوکنده طور در کن بر طاقم یلانچی مردار لک سوز زینه
 قاپیله رق جمعیت اسلامیه آره سنه تفرقه دوشور مک و جاده
 استقامتدن آیرماق لایقیدر . بو مثلا اعتقادات فاسده
 ضیای نور اسلامدن کوزلری قاشمش بر طاقم حسود و دین
 دشمنلرینک القات شیطانیه لرندن اولدینی شبهه ایدیه جک
 شی دکادر . اما اصحاب کرامک آره لرنده بعض کونا وقوعات
 اولمش ایسه ده هر برینک بر حمله صحیحی اولقله برابر بز انلرک
 تحقیقنه . امور دکیلز . با خصوص که شیعه ور و افضک
 سوز لریله طولدیر لمش تاریخله صحیح نظر یله باقوبده محققین
 علمای دینک تحقیقاتنی از دل و جان قبول ایتمک قنغی بر عقل
 سلیمک ایشیدر . و الحاصل هر کس کندی وظیفه سنی بیاروب
 حدنی تجاوز ایتمایدر . ونقطه اتحاد اسلامدن آیرلما لیدر .
 والسلام علی من اتبع الهدی

﴿ مقصد ثانی مجتهدین عظام حضراتک ﴾

﴿ بعض احوالی بیاننده در ﴾

(مجتهد) بذل مقدر ایدرک چاشمق معناسنه اولان اجتهاد
 کله سنندن مأخوذدر . معنای شرعی حکم شرعی
 حقنده ظن غالب تحصیل ایتک ایچون فقیه اولان ذاتک
 تمامیه وسع و قدرتی بذل ایتمسندن عبارتدر . اول بر درجه ده که
 آنک اوزرینه زیاده ایتک خصوصنده کندی نفسندن
 عجز حس ایلیه . و اجتهادک شرطی مجتهد اولان ذاتک
 امور ثلثه به آشنا اولسیدر . (۱) قرآن عظیم الشانک
 معانی لغویه و شرعیه سنی یعنی مفردات و مرکباتک معانی سنی

و افاده ده اولان حواصنی بیلمسیدر . (۲) متن حدیث
 وسندلرینی یعنی تواتر و شهرت و آحاد طریق لرندن قنغی
 طریق ایله حدیث شریفک بزه و اصل اولدینی در او بلرینک
 احوالی و جرح و تعدیل اصولنی بیلمسیدر . (۳) شرائط
 و احکام و مقبول و مردود یله برابر و جوه قیاسی بیلمسیدر .
 (اما اجتهادک حکمی) خطاء اوزره واقع اولق احتمالیه
 برابر غلبه ظن حاصل اولمقدردر . بو صورتده اهل سنت
 و الجماعته کوره مجتهد اولان ذات بعضا خطاء و بعضا دخی
 حقه اصابت ایدر .

و بر حکمک دایلی خنی اولسندنناشی مجتهد اولان ذات حقه
 نائل اوله مدینغی حالده اجتهادنده واقع اولان خطاسی
 سببیه ضلالتنه نسبت اولنده رق عقاب اولمز . بلکه وظیفه
 مؤمنیننی بالایفا وسع و قدرتی بذل ایله دعواسنه دلیل
 اقامه ایلدیکنسن معذور طویلمور و همده بر درجه اجر و ثوابه
 نائل اولوب کندوسنه مکافات اولنور . انجق اصول و عقابه
 دینییه ده خطاء ایلیمان درجه خطاسنه کوره هم تضلیل و همده
 تکفیر اولنور . عالمک قدمنه قائل اولانلرایله بر طاقم بدعت
 سننه لری عبادت و اعتقاد ایلیمانلرک کفر و ضلاله نسبت
 اولندقلری کبی . امام اجتهادنده حقه اصابت ایلیمان ذاتک ایکی
 درجه مکافات نائل اوله جنغی (ان اصاب فله اجران
 وان اخطأ فله اجر واحد) حدیث شریفیه نابتدر .
 و همده داود علیه السلامک زمان حکومتنده بر جسامتک
 قیونلری کبجه وقتی بر تر لایه کپروب اکیلرینی افساد ایتدکلرندن

اكن صاحبلى حكومه مراجعت ايتدكلرنده حضرت
داود قيونلرك اكن صاحبلى و يرلمسى اجتهاد ايله حكم
ايتديسه ده اوغلو سليمان عليه السلام حكم مزبوره راضى
اوليوب اكيارك اصلاحنه دكين قيونلرك سود و يونلرى ايله
انتفاع ايتك اوزره قيونلرك اكن صاحبلى و يرلمسى
واصلاح ايتنجيه قدر اكين قيون صاحبلى ينه تسليم اولمىسى
حكم ايلدى . حالبوكه حضرت داودك اجتهادنده وقوعه بولان
خطاسى سببيله طرف المهيدن لوم و تويخ اولمىوب بلكه
جناب الله داود و سليمان عليهم السلامك (هر برينه علم و حكمت
و يردك) ديوقر ان جليلنده كنديلرني مدح و ثنا بيور مشدر .
واشبو قاعدهك قانون عقله دخی موافق اولديغى آشكاردر .
مثلا افنديك برى احبابندن برني آرامق اوزره خدمه بنندن
برقاج كشي بي مأمور ايتديكى حالده خدمهك هر برى امره
امثال ايله مواضع متعدده به طاغيله رق و آرامقده قصور
ايتمهرك كز دك كنصكره مطلوب اولان ذاتى يالكز
بريسى بولوب كتوردىكى و سائرلى بوش كلكلرى صورتده
شبهه بوقدر كه مطلوب اولان ذاتى كتورن خادمه زياده سبله
اكرام اولنور و بوش كلانلر دخی تكدير و تعذير اولمىوب
بلكه امكلرى مقابلنده كنديلرينه بر مقدار احسان ايديلور .
اما معين اوله رق زيدي كتورمكه مأمور اولوبده قطعاً
مطلوب اوليان عمروى كتوردر ايسه تكدير و تعذير
اولنه جقلرى بيانندن مستغيدر .
و برده صادق و مدبر و فن حربيه آشنابرا اردو قوماندانى

فن مزبوره تطبيقاً واقع لازمه به عسكر سوق ايدوبده بعض
موقعلرده عسكرى بوزيله رق اجتهادنده خطا ايتسه قطعاً
مسؤل طوتليه جغى آشكاردر . و برده برهيتت عسكر به
دشمن ايله محاربه ايدوب ايتامك خصوصنده مباحنه ايدوبده
محاربه ايتك طرفنى التزام ايليان مجرب الاحوال برذاتك
دليلى واضح كورنديكندن كنديسنه بر فرقه عسكر به تابع
اولوب محاربه به كيدرك منصور و ظفر اوله ايدوبده بوزلسدر
اول ذاتك اجتهادنده واقع اولان خطاسى سببيله مجازات
اولمىه جغى شهيد سزدر . اشته بو وجهله اصحاب كرام عليهم
رضوان الملك العلام حضرتك يك چوغى مجتهد ايديلر .
بو كا بناء بعضيارينك آره لرنده واقع اولان اختلافات
اجتهاده مبنى اولديغى جمته به بعض ارادل ناس روافض
و شيعه سوزلر يله طولديريلان بر طاقم تاريخلره باقرق اطالنه
لسانه قالمكلرى يك بيوك خطالرينى و چاه ضلالتنه دوشملىرى
موجب اولديغى ازنى ملاحظه ايله معلوم اولور . بو نك
يادكار احقرك حقنده (الله اصلاح ايلسون) دعا شنندن
بشقه برشى سو بلكلكى عبت ايله اشتغال كورديكمن دن
صرف نظر ايلدك .
و شوراشى دخی معلوم اوله كه اصحاب كرام حضرتانندن
صكره ملت اسلاميه ده يك چوق اهل اجتهاد كلش ايسه ده
علم و عمل و زهد و تقواده جله سنك رئيس و شيخلىر ائمه اربعه
(رحمهم الله) حضرتانى اولغله زنادقه دن بشقه كافه امت
مرحومه محمديه مسائل اعتقاديه ده متفق اولوب باب اجتهادده ائمه

اربعه مشار الیہم حضرتانہ تابع اولدقلری حسیدیلہ کنیدیلرینک
سیر و احوال شریفہ لرندن برر نبذہ جک بیان اولغق مناسب
کورلمشدر . وباللہ التوفیق

﴿ امام ہمام اقدم حضرت امام اعظم نعمان بن ثابت ﴾

﴿ کوفی (رحمہ اللہ) حضرت تلمزینک بعض ﴾

﴿ مناقب شریفہ لری ﴾

معلوم اولہ کہ امام مشار الیہ حضرت تلمزی سنۃ ہجریہ دن
سکسان تار یخندہ صحرا ی عدمدن عالم دنیاہ کلوب یمش سنہ
معمر اولہ رق یوز اللی تار یخندہ عالم عقبایہ انتقال ایشدر .
اول چراغ شرع و ملت و شمع دین و دولت نعمان حقایقدان
حضرت تلمزینک ریاضت و مجاہدہ و خلوت و مشاہدہ سی
درجہ عالیہ دہ و اصول طریقت و فروع شریعت و فراست
و یکا سندنہ یکانہ و قوت و مروندہ اعجوبہ و کریم جہان
و جواد زمان اولسہ یلہ برابر عہدینک افضلی و وقتنک
اعلی ایدی . و مالک بن انس حضرت تلمزی بیورمشدر کہ
ابوحنیفہ بی علم و کمالدہ اولدرجہ دہ ~~کوردم~~ کہ اگر
بر دیرک التون اولدیغنی دعوی ایدی دلیل کنورہ
بیوردی . و امام شافعی حضرت تلمزی بیورمشدر کہ علم
فقہدہ جملہ علمای عالم ابوحنیفہ حضرت تلمزینک عیالیدرلر .

و علم تعبیردہ دخی اولدرجہ بد طولی صاحبی ایدی کہ بر کبجہ
خلیفہ وقت ملک الموتی رؤیاسندہ کوروب بنم عمر دہا نہ مقدار
قالمشدر دیوسؤال ایلدکدہ ملک الموت بیش پاروق قالدیروب
اشارت ایلدی . و یورؤیایی هر کبجہ سؤال ایتدیسه

تعبیرندن عاجز قاللمری اوزربنہ امام اعظم حضرت تلمزینہ
مراجعتلہ واقع اولان سؤالرینہ جوابا (بش علمہ اشارندر .
یعنی بوبش علمی جناب واجب الوجوددن غیری هیچ برکسہ
بیلمز و اوبش علم جناب اللہک فرقان مہینندہ کلہ جک اولان
آیت جایلہ ایلہ بیان بیوردیغنی علملردر . استعیند باللہ .
ان اللہ عندہ علم الساعۃ و یزل الغیث و یعلم ما فی الارحام
و ماتدری نفس ماذا تکسب خدا و ماتدری نفس بای ارض
تموت . صدق اللہ العظیم

و تحصیل علم و کمال ایدوب برچوق سنہلر اختیار عزلتلہ زهد
و تقوانک درجہ نہایہ سنہ واصل اولدقدنصرکہ روضہ پاک
جناب پیغمبری زیارتندہ کندی . و بر کبجہ سرور عالم
افندمزی عالم رؤیادہ کوردیکندہ رسول اکرم (یا اباحنیفہ
سن بنم سنت و شریعتی اظهار ایدوب عزائی ترک ایتلیسین)
امر شریفندہ امتلا علم فقہہ عقید اولوب سنن رسولی عالمہ
اظہار ایلدی . و زهد و تقواسی دخی اولدرجہ دہ ایدی کہ
برکون شاگردا نندن بری وفات ایلایوب جنازہ سنہ حاضر
اولان جماعت هوانک شدت حرارتندن ناشی بر دیوارک
کولکہ سندنہ اوتورمقدہ لر ایکن امام اعظم افندمزک کلہسبیلہ
اورایہ اوتورمسی تکلیف اولندقدہ (بودیوارک صاحبندن
بنم آلہ جغم اولوب حالبوکہ (کل قرض جر منفعہ فهوربا)
منطوق منبئی اوزرہ هر بر قرض کہ بر منفعتی جرایلیہ آنک
ربا اولہ جنی درکار اولمغله صاحب دینک دیواری
دیندہ اوتوروب مستظل اولدیغنی حالدہ ربا احتما کندن

قور تيله ميه جغه نساء ابو يابده نبي معذور طوتار سـمـكـز (بيوردي . و صاحب ديوارى چاغىروب اقراض ايلديكى اچىبى كندوسنه بچمش ايله حقنى اسقاط ايلد كد نصكره جاعتك خاطر لى تپيب اچون يا نلرينه اوتوردى . و عبادات و طاعات اولدرجه كثر اوزره ايدى كه بهر كچه اولق اوزره بر قاج وقت او چوز و صكره يد يوز ودها صكره لى يك ركعت نافله نماز قيلار ايدى . و كثر سجودندناشى ديزلى دوه ديزى كى قاس قى اولمش ايدى . و تمام اوتوز سنه مقدارى يتسو نمازىك آبدستيله صباح نمازىنى قيلدى . و حقى شاگردانى بو حالنى تحقيق ايتك اچون يتسو نمازىنى قيلد كد نصكره پاپوچلرينك اچنه چاقيل طاشلرى طولديروب كيدرلر و صباح نمازىنه كلد كلرنده طاشلرى قودقلىرى و جهله بولورل ايدى . و اوتوز اوچ دفعه دى زيارت بيت الله كيدوب اداى حج شريف ايلمشدر . و جناب حق ايله اولان آداب و معامله سى دى اول مرتبه ده ايدى كه كبار علماء و اهل اللهم دن داود طابى حضرتلرى بيور مشدر كه (بن تمام اوتوز سنه ابو حنيفه حضرتلرينك مصاحبته بولندم هيچ بروقت خلا و ملاده باشك اچيق اولديغى و استراحت اچون آياق اوزاتديغى كورمدم و حتى بر دفعه يا امام المسلمين بو حال خلوتده استراحتكز اچون اياقلىرى نچون اوزاتميورسين ديد يكمه جوابا (خلوت و انجمنده جناب حق ايله ادب اوزره اولق اولى در

ديدى) و حضرت امام غزالى (رساله التفرقة بين الاسلام و الزندقة) نام كاتبنده بيوردرلكه ائمه اربعه نك هر برى علم و عمل و نهايت صفائى باطن ايله سلوك و مجاهده لر ايدوب كبر اولياء الله اولد كد نصكره يك چوق كرامات عاليه ايله مقام اعلاى قطببته واصل اوله رق مقبول حق اولد قلرندن مذهب لرينه بو قدر مؤمنين داخل اولمشدر . بو خسته نى كسه يه اقتدا امر محالدر . و امام اعظم حضرتلرينك كرامات انسانيه و كرامات عاليه سندناشى مجلس انور لرينه اولياء كرام حاضر اولورل ايدى . ابراهيم ادهم و داود طابى و ابو مطيع بلخى و عبدالله بن مبارك حضرتانى كى . و كنديسى اعجاب كرامدن عبد الله بن حرا و انس بن مالك و جابر بن عبد الله و عبد الله بن ابى اوفى و وائيد بن الاشع و عايشه بنت عجز حضرتلرينه يتشدر . بو جهته مجتهدين عظامك جهله سندن اقدمدر . ودها بولردن بشقه مناقب شريفه و كرامات عليه لى يك چوقدر . انجق اطنا بدن احترام ابو مقدار ايله اكتفا اولندي . (رضى الله عنه و نفعنا ببركته علومه آمين)

مجتهد ثانى امام مالك بن انس بن مالك (رحمه الله) حضرتلرينك

بعض احوال شريفه سى

امام مشار اليه حضرتلرى طقسان بشيحي سنه هجرىه سنده عكر اى عد مدن و جوده كلوب سكسان درت سنه معمر اوله رق يوز يتش طقوز تاريخنده مدينه منوره ده عالم عقبايه روان اولمشدر . و امام مشار اليه حضرتلرى كندى عصرنده يكانده دوران و علم و فضيلت ايله مقبول جهان و از دل

و جان شاهراه شریعتہ سالک و علم و کمالہ فزون شی بہ
 مالک ایدی . و امام شافعی حضرت تلمیذ استاد و معلمی
 ایدی . و سن شریفی سکسان ایکی بہ بالغ اولوب اختیار
 اولنجہ لایق و جہلہ تحریر مسائل ایدہ ما مستندنا شی
 هر و بردیکی فتوا بہ امام شافعی حضرت تلمیذ نظر ایلوبوب
 بعضیسنی قبول ایدر بعضیسنی حضرت امامہ کوندروب
 بو مسئله ده احتیاط ایلسو و نلدیر ایدی . و حتی روایت
 اولمشدر کہ برکون وضع حلی قریب برقادین وفات ایلوبوب
 تنہ شویہ قوندقدہ درونندہ کی ولد حرکت ایتمکہ باشلا بئنجہ
 امام مالک حضرت تلمیذہ مراجعت ایدرک استفتا ایتد کلرنده
 و ایدی ایلہ برابر دفن ایدلسون دیو فتوی و برمسی اوزرینہ
 امام شافعی حضرت تلمیذ استفتا ایدرک عقبنده امام مالکک
 خبری اولمقسنین چچا عتہ حاضر اولوب جنازہ نک و لیلرینہ
 خطا با امام مالک حضرت تلمیذ عورتک قارنی یار یلوبوب
 چوجغک چیقارلسنی امر بیوردی دیدی . و لیلری دخی قبول
 ایلوبوب چوجغنی چیقاردیلر . و بر سودا ناسنہ و بیروب
 بیوتدیلر . و چوجغنی یدی یاشنہ بالغ اولدقدہ امام شافعی
 حضرت تلمیذ یاننہ آلوبوب و تعلیم قرآن کریم ایلوبوب قرائت
 عشرہ بی دخی تکمیل ایلد کد نصکرہ برکون چوجغنی امام
 مالکک یاننہ کورتوروب قرائت عشرہ اوزرہ بر مقدار
 تلابوت قرآن کریم ایتدردی . بعدہ امام مالک
 حضرت تلمیذہ خطایا یا امام المسلمین بونک قمتلنہ بلا سبب شرعی
 فتوی و یرن کسہ یہ نہ لازمکلور دپدیکنده امام مالک حالہ

مناسب فتوی و برمسی اوزرینہ امام شافعی واقع حال بیان
 ایدنجہ امام مالک کندوسنہ تشکر ایلوبوب (یا محمد انت شافعی)
 دیو تلقیب ایلدی . (رحمة الله علیہما رحمة واسعة)

بجتهد ثالث امام شافعی حضرت تلمیذک

بعض مناقب علیہ لری

امام مشارالیه حضرت تلمیذ یوز الی تاریخندہ سخن عدمدن
 عالم دنیاہ کلوب الی درت سنہ قدر معمر اوله رق ایکیوز
 درت تاریخندہ عازم دار جنان اولمشدر . اول خادم دین
 و شریعت ناظم امور ملت مفتی اسرار الہی مہدی اطوار
 نانتاھی وارث ابن عم بنی شافعی . مطلبی حضرت تلمیذ کہ شعبہ
 دوحہ نبوی و مبوہ شجرہ مصطفویدر . فہم و فراست و عقل
 و کاستدہ بکانه دوران و مروت و قوتندہ مدوح جہان
 و اعجوبہ زمان اولمسیلہ برابر عہدینک افضل و وقتک
 اعلمی ایدی . حتی امام احمد بن حنبل حضرت تلمیذ کہ امام زمان
 و مرجع جہان و او چوز بیک حدیث شریف حفظندہ
 اولدینغی مشہور اولمسیلہ برابر امام شافعی حضرت تلمیذک
 تلمیذی اولوب مجلس شریفلرندن ایرمازدی . و خلق عالم
 بو حالنہ تعجب ایلوبوب (بو قدر فضائل و کمالات ایلہ برابر نیچون
 امام شافعی یہ شاگرد اولمقلغنی اختیار ایلدک) دیو اعتراض
 ایلد کلرنده احمد حضرت تلمیذ جوابندہ (بزم حفظمزدہ ہرنہ کہ
 وادایسہ امام شافعی حضرت تلمیذ معانی غامضہ و اسرار
 لایقہ سنہ عارفدر . و امام شافعی عالم ایچرہ آفتاب کبی
 اولوب نور علمی ایلہ بتون خلقہ ضیا و بردیکی محل ارنیاب

دکدر . و بلال خواص حضرت تری دیشدر که خضره
ملاقی اولدیغده شافعی حقنده نه دیرسین دیو واقع اولان
سواءله جوابا امام شافعی اوتادندریوردی . و محی الدین
عربی دخی فتوحات مکبه سنده بویله اولدیغنی تصریح
بیورمشدر . و شافعی حضرت تری بیورمشدر که برکیجه
سرور عالم افندمری عالم منامده کوردیکنده (ای چو جق
سن کیمسین) دیو واقع اولان سوال شریفنه جوابا یارسول الله
سنک امتندن برعاجزم دینجه (بکایقین کل) امر شریفنه امتثالا
حضور سعادتلرینه واردیغده مبارک اغزینک یارندن بنم
آغزیمه و دیلمه سوردی و هایدی کیت جناب حق سکا یار
ومعین اولسون بیوردی . و اول ساعتده علی المرتضی
حضرتلرینی دخی کوردم مبارک پارمغندن بریوزک چبقاروب
بنم پارمغیمه طاقدی حتی بوسبیدن بکا علم نبی و علم علی سرایت
ایلدی . و بویله اولدیغنی آثار جلیله سیله مثبتدر . نته کیم
بعض کتب متبره ده واقع اولمشدر که خلیفه وقت اولان هرون
رشید زوجہ سی (زبیده) نام خاتون ایله چکیشوب زبیده
(ای جهنمک کشی) دیو کندوسنه خطاب ایدنجه هرون
رشید (اکر بن جهنمک ایسه م سنده بندن بوش اوله سین)
دیو رکبری برلندن آیرلدیلر . انجق هرون رشیدک
زبیده به زیاده محبتی اولدیغندن مفارقتنه تحمل ایده بیوب
کافه علمای بغدادی احضار ایله مسئله بی اورته به قویه رق
استفتا ایدنجه جله سی هرونک جنتمک و یا خود جهنمک اولدیغنی
اللهدن غیری کسه بیلر دیو رک هیچ بر جوابه مقدر

اوله مدیلر . بونک اوزرینه شافعی حضرت تری حالا مکتب
چو جغنی اولدیغنی حالده آره لرندن چیقوب بوسواءله جواب
ویریرم دیمسیله جله خلقک استغرابنی موجب اولوب بو قدر
علمناک جواب و بره مدیکی برسواءله بو چو جق نصل جواب
ویره ییلور مطلقا دلی اولمیدر دیدیلر سسه ده هرون رشید
آنلرک دیدکلرینه باقیوب شافعی بی یاننه چاغیره رق سواءله
جوابنی سویله باقلم دیدیکنده شافعی هرون رشیده خطابا
شمدیکی حالده بنم سکا احتیاجم اولمیوب سنک بکا احتیاجک
اولدیغندن سن اوتور و بده بن ایاقده بولندیغیم حالده جواب
ویرمک لایق دکدر دیمسیله هرون تختندن اینوب شافعی بی
تخت اوزرینه اوتور دینجه شافعی جای علمابالا اولور
بیوردقد نصرکه هرون رشیده خطابا (ای امیر المؤمنین
ابتدا بنم سکا برسواءلم واردر) دیدیکنده هرون سواءله
نه اولدیغنی بیان ایدیکزدیمسی اوزرینه شافعی (هیچ
واقع اولمشیدر که نفسک برکاه ایشمک آرزو سنده بولنوب
و مانع و مزاحم بولنمیوبده خوف الهی غلبه ایدرک اول کاهی
ایشلمکدن صرف نظر ایلیه سین) دیمسنه جوابا هرون رشید
اوت واقع اولمشدر دیمسیله شافعی حضرت تری (بن سنک
اهل جنت اولدیغکه حکم ایلدم) دیدوکی کبی علمای حاضره
قنغنی دلایله استنادا بویله حکم ایده یورسین دیملرینه بجواب
اوله رق (و اما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی
فان الجنة هی المأوی) آیت جلیله قرآنیه ایله حکم ایلدم
بیوردی . که معنای منافی هرکسه که برکاه ایشمکه قصد

ایدرده قلبه خوف الہی علیہ سبیلہ نفسی اوکاھدن
 وازچکوره تحقیقا جنت اعلی آنک کانیدر . بونک اوزرینہ
 جہلہ حاضر بحاس تحسین و آفرین ابتدیلر و حال طفولیتدہ
 بویله اولان برچوجغک بیودیکی زمان نہ ذات عالیقدر
 اولہ جنی قیاس اولنہ دبیلر . واول ذات عالیقدرک کرامات
 مشہورہ سندندرکہ بہر سمنہ بلاد رومدن ہرون رشیدہ
 برچوق مال کوندردر ایکن برسمنہ مال عزبور کوندرلیوب
 مباحث دینہ ایدلمک اوزرہ برقاچ کشیش کوندریلہ رک
 زعم فاسد لرنجہ اهل اسلامی خبط ایدوبدہ بردہا مال
 کوندریہ جکلر ایش . بونک اوزرینہ ہرون رشید علمای
 بغدادک دجلہ نہری کنارینہ اجتماع ایتلرینی امر ایلدی .
 وزہبانلردخی اول محلہ حاضر اولوب برجعت عظیمہ تشکل
 ایلد کدنصرہ ہرون رشید امام شافعی بہ خطابا (بوکشیشلرہ
 جواب ویرمک لازمدر) دینجہ شافعی حضرتلری سجادہ سنی
 دجلہ بہ آتوب اوزرینہ جالس اولدقدنصرہ (بزم ایلہ
 مباحثہ ایتک استیانلرک بورایہ کللری لازمدر) دیمسی اوزرینہ
 کشیشلر بو حالی مشاہدہ ایتلریلہ معتلرنندہ بولسان آدملریلہ
 برابرکہ جہلسی در تیوز کشیدن عبارت اولوب شرف اسلامی
 قبول ایلدیلر . وایشہ بو خبر قیصر رومہ واصل اولدقدہ
 (تشکر ایدر مکہ او آدم بودیارہ کلامش اکر کلہ ایدی
 رومدہ زنادار قالمیوب جہلسی مسلمان اولور زدی) دیمشدرہ
 (رضی اللہ عنہ و نفعنا ببرکۃ علومہ)

﴿ مجتہد رابع احمد بن حنبل حضرتلرینک بعض ﴾
 ﴿ مناقب شریفہ لری ﴾

امام مشارالیه حضرتلری بغداددہ یوزالتمش درت تارینخندہ
 کتم عدہ دن وجودہ کلوب یش یدی سنہ قدر معمر اولہ رق
 عازم دار جنان اولمشدر .
 اول صاحب تیغ زمانہ وصاحب ورع بکا نہ اول سنی آخر
 واول امام محق احمد حنبل رحمة اللہ علیہ حضرتلری کہ
 شیخ اهل سنت و امام دین و دیانت و اهل زهد و ریاضت
 و مظهر عقل و فراست و محافظۃ عزت دین اوغورندہ نائل
 رتبۃ شہادت بر ذات بلند ہمت ایدی . وعلوم و فنوندہ مالک
 ید طولی و خصوصیلہ علم احادیثدہ واصل درجۃ اولی ایدی .
 وزهد و اتقاسی اول درجہ دہ ایدی کہ کندیسسی بغداددہ
 ساکن ایکن (امیر المؤمنین عمر رضی اللہ عنہ بوملکتی غازیلرہ
 وقف ایتشدر) دیہ رک بغدادک اتمکنی بیویوب تا موصل
 طرفلرندن کتوردہ رک پیر ایدی . وبردفعہ سفیان بن عتبہ
 حضرتلرندن استماع اخبار ایتک اوزرہ مکہ مکرمہ بہ کبدوب
 کندیسیلہ کورشدی . ایرتسی کون جامہ شوینی یبقا تمغہ
 وبردیکندن حجرہ سمندہ چبلاق قالبوب کیدہ مینجہ سفیان
 حضرتلری امام احمدک نہ ایچون کلدیکنی اکلامق اوزرہ
 یاننہ بر آدم کوندرر . واوزات حقیقت حالہ واقف
 اولمسیلہ (حواجیح ضروریہ کزہ صرف ایتک اوزرہ سکا
 شو قدر آلتون و برہیم) دیوتکلیف ایدی . و امام احمدک
 قبول ایتامہسی اوزرینہ عاربت اولہ رق برقات البسہ و برہمی

تکلیف آید رسیده آنی دخی قبول آیتوب رد آید نجه اول ذات
اصرار ایدرک بو ایشک چاره سنی بولد چقه بن بورادن کیده مام
دید بکنده امام احمد اشته بن برکاب یازیورم تمام اولنجه
صا تو بده اچقه سنک یاری سنی فقرايه تصدق ایدر و یاری سیله
اثواب آ لورم دیدی .

و کتب معتبره ده بیان اولمشدر که طائفة خذله معتزله غلبه
آید نجه قرآن جلایله مخلوق دیدر تمک و بونک اوزرینه فتوی
آلمق افکار باطله سیله امام احمد حضرت لرینی خلیفه نک سراینه
کو تور دیلر . خلیفه دید کلری یادکار برخاشن بد کردار
اولمغین حضرت امامک بو فکر فاسده قطع امیل آیمه جکین
اکلام سیله اللهم دن قورقر ظالم غدار بویله بر اختیار ییره
یا تبروب تمام ییک قیر باج اوردردی . و بو کاده قناعت
آیتوب مبارک اللری نی ایپ ایله باغلاده رق زندانه آتدردی .
بونک اوزرینه غیب دن برال ظاهر اولوب حضرت امامک
الری نی چوز دیکنی اهل اعتزال مشاهده آتلمر یله زنداندن
چیقاروب صالحی و پردیلر . و بو المدن افاقت بوله میوب
شهمید اوفات آیشدر . و بیان آتد کلرینه کوره وفاتی
زمانی قریب اولد قده مبارک پارم قلمر یله اشارت ایدر کن
اوغلو (ای پدری محترم و عزو کرامتله مکرم بو نه حالدر) دیو
سوانه جوابا حضرت امام (ای پسر ار جند وای باغ دلمده
سرو بلند بو وقت بروقت خطر در . محل غفلت دکلدرد .
خیر دعایه مشغول اول . زیرا عین و یسار مده جالس
اولانک پییری شیطاندر . خاک ادباری باشنه صاحب

بکا دیور که ای احمد کندی کی بنم مکر و حیله مدن قور ناردک .
بنده جواب اوله رق دیدم که بوق او یله دکل بلکه بر نفس
قالنجه یه دک جای خطر اولوب جای امن دکلدرد) دیدی .
و جنسازه قالدیر لد قده نیچه قوشلر هواده اوچار ایکن
کندی لرینی تا بو تنه چار بوب ولسان حال ایله اغلا یوب ماتم
ایدر لردی . و اولگون بو حال مشاهده ایلیانلردن ایکی بیکی
متجاوز کبر و ترسانعره و صیحه ایدرک زنا لر بن آتوب شرف
اسلامی قبول و کلمه منجیه مبارکه (لا اله الا الله محمد رسول الله) ی
ورد زبان آتدی لر . (رحمة الله علیه رحمة واسعة و نفعنا الله
بشفاعته يوم الندامة)

(نتیجه مقصد و مرام) اول ارکان دین مبین و خدمه حبل
متین ائمه اربعة مجتهدین حضرت تنک آفتاب جهات تابدن
بر ذره مقداری اوله رق بعض مناقب شریفه لرینک بیانیله
قدر و شرف لرینک نه درجه لده عالی اولدیغی معلوم اولنجه
بر طاقم رو افض بوز و نتیجی آفیون سر سملری جهله متصوفه نک
آیین باطل لرینه تعرض اولنوب عبادت دیو یا بقده اولد قلمری
لعبیات مذاهب اربعة نک خارجنده در دینلر کده افکار
فاسده لر نجه کویا اهل سنته جواب ویرمه که قالقی شوب ائمه
دین مبین حضرتانه دلیل اوزاده رق (مجتهد لر علوم ظاهره
اصحابندن اولوب بزم پییر لریمز کی مرتبه وصاله ابره مد کلرندن
آنلر بو اسراره واقف دکلدردلر) دیو سو بیلد کلری ترهات
و هدیانات ودها بو مثللو آفیون سر سملر کنندن نشئت آیمه
اقاویل سخیفه ایلهمقر بیانه لر ی عقول سلیمه اصحابی قنده

القأت شیطانیه و دسایش نفسانیه اولدینی کونش کبی
 میدانه چیقار . و بو مثل او ابدان ند پو شانہ شونی دخی
 دیرز که صحیحاً پیر طریقت اولوبده مرا تب کماله واصل اولان
 اولیای کرامک مذاهب اربعه دن برینه تقلید ایله دخالتی
 ضرورات دینیه دن اولدینی حالده متبوع معطلرندن ده
 بیوک اولملری نه وجهله تصور اولنه بیلور . و کندیلرندن
 ده کوچک اولنله نصل تقلید ایله بیلور لر . و بو تقلید
 ناقصک مرتبه کمالی اتساج ایتمی نه یولده اوله بیلور .
 الله عقل سلیم و فکر مستقیم احسان ایله . ای اخوان دین
 انسانک انجق قوللق ایچون بر اولدینی معلومکز در .
 و خلاق عالمه قوللق ایتمک دخی انجق علم ایله اولوب جهل ایله
 اوله یه جغی شبهه کتورر شی دکدر . و فضائل علم
 و ردائل جهلی بیان ایتمک یک چوق مقدمات و مقاصده
 توقف ایلیوب رساله عاجزانه مزک بحمی متحمل اولدیغندن
 اورالی کتب مطوله به احاله ای دیله رک صرف نظر اولنوب
 بالکز شوراسی اخطار اولنور که نور علمدن اعراض ایله ظلمات
 جهلی ره بر ایدرک قوللق ایتمک ممکن اولیدی کتب مقدسه
 سماویه ارسالنه و دور آدمدن زمان سعادت اجدیه به قدر
 یوزیککی متجاوز پیغبران عظامک کوندر لمرینه و عباد الله
 تعلیم دین و شریعت ایتمک ایچون فدای جان و جهن ایدرک آنلرک
 اوغرا شملرینه نه حاجت قالوردی . و فائده سز بر فعل عبث
 اولق لازمکلمزمی ایدی . حالبوکه افعال الهیه ده فعل عبثک
 وقوعی دکل امکانی بیله محال اولدینی اظهر من الشمسدر .

دیمک اولبور که ازالہ جهل ایدرک نور علم ایله ضیاء المنقوسین
 ظلمات نفسانیه دن قور تیلوبده سعادت ابدیه به نائل اولق
 قطعاً ممکن اوله یه جغی آشکار در . بو جهتمله بویله بر اساس
 متین و حص رصین اولان شرع پاک اجدیدن آیریلوبده
 وادی جهالت و ضلالتده قاله رق اوله بر طاقم بینسز
 سرسم حر یفلره تقلید ایله اکابر اسلامیه به دلیل او زاتمقده
 سعادت آرامق کار عاقل اولدینی خالصانه و عاجزانه اخوان
 دینه اخطار اولنوب حسن تأثیری جناب و اهب الهطایادن
 نیاز اولنور

(ومنه الهدایة والتوفیق)

(فنعیم الهادی ونعم الرفیق)

الحمد لله المتمم للامور والصلوة والسلام علی سیدنا محمد
 مدی الدهور وعلی آله و اصحابه الذین هم شافعی یوم النشور
 و نعوذ بالله تعالی من الحساد الذین لا ینا کون من المجالس
 الا المذمة والذل و مخالفة الآداب و الامن الله تعالی الا العذاب
 والعقاب و اقول متذللًا و متضرعًا ربنا لا ترغ قلوبنا بعد
 اذهدیتنا وهب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب

﴿ ۳۸۴ ﴾

تاریخ ختم کتاب

- (مجرد لطف حق و عون ربانیدر اسلامه)
- (که سیف خامه سندن دائماً مقهور اولور کفار)
- (کلام تیغ محض اولمشدر اهل شرک و الخاده)
- (زبان طعنه اهل حسد دن صاقله یا ستار)
- (قولک حافظ بوخد متله امید مغفرت ایلر)
- (که ختم و اشربنه تاریخ موافق کلدی (یاغفار))

* (یاغفار) لفظ شریفنک *

* حروف مکتوبه سی *

* ی ا غ ف ا ر *

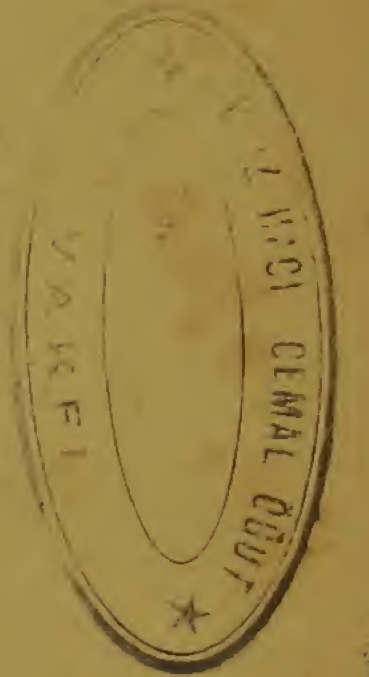
۱۰ ۱۰۰۰ ۸۰ ۱۰۰ ۲۰۰

(بکونی)

۱۲۹۲

م

م

مکتب فنون حریریة حضرت شاهانه مطبعه سمنده طبع
و تمیل اولمشدر

سنه ۱۲۹۲

فی ۲۵ شوال